

AS “ATTĪSTĪBAS FINANŠU INSTITŪCIJA ALTUM”

GADA PĀRSKATS
par gadu, kas noslēdzās 2024.gada 31.decembrī

(11.pārskata periods)

SATURA RĀDĪTĀJS	Lapa
Altum	2
Vadības ziņojums	3 - 11
Informācija par padomi un valdi	12
Paziņojums par vadības atbildību	13
Finanšu pārskati:	
Visaptverošo ienākumu pārskats	14
Finanšu stāvokļa pārskats	15
Kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats	16
Naudas plūsmas pārskats	17
Finanšu pārskatu pielikumi	18
Neatkarīga revidenta ziņojums	117
Citi pielikumi gada pārskatam	125

AS "Atfistības finanšu institūcija Altum"
Doma laukums 4, Rīga, LV-1050, Latvija
tālrunis: + 371 67774010
e-pasts: altum@altum.lv
Reģistrācijas Nr.: 50103744891
www.altum.lv

Altum

MISIJA "Mēs palīdzam Latvijai augt!"

VĪZIJA "Sadarbības partneris un finanšu eksperts tautsaimniecības attīstībā"

VĒRTĪBAS "Izcīlība / Komanda / Atbildība"

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" ir Latvijas valstij piederoša kapitālsabiedrība, kas ar atbalsta finanšu instrumentiem - aizdevumiem, garantijām un ieguldījumiem riska kapitāla fondos - nodrošina finanšu resursu pieejamību uzņēmumiem un mājsaimniecībām, jomās, kuras valsts izvirzījusi kā atbalstāmas un svarīgas, tādejādi veicinot tautsaimniecības attīstību un sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu.

Stratēģija 2025-2027.gadam

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" Stratēģija 2025.-2027.gadam šobrīd atrodas saskaņošanas nobeiguma stadijā. Apzinoties, ka Latvijas tautsaimniecībā saglabāsies kredītēšanas izaicinājumi un ALTUM iesaiste finansējuma pieejamības veicināšanā arī nākamajā periodā būs ļoti svarīga, Stratēģijā Altum izvirzīti sekojoši stratēģiskās attīstības virzieni un būtiskākie ilgtermiņa mērķi:

- Istenojot valsts atbalsta programmas, galvenais finanšu mērķis ir nodrošināt pozitīvu Altum kapitāla atdevi;
- Galvenais nefinanšu mērķis ir finansējuma pieejamības veicināšana tautsaimniecības attīstībai, koncentrējoties uz šādiem galvenajiem virzieniem:
 - Jauno ES fondu plānošanas perioda 2021. – 2027.gadam programmu ieviešana. Programmu fokuss ir klimata pārmairīgu ietekmes mazināšanas risinājumi un ilgtspējīgs finansējums uzņēmējdarbībai, tai skaitā attīstot finanšu instrumentu klāstu inovāciju, pētniecības un attīstības, produktivitātes un digitalizācijas jomās, energoefektivitāte gan dzīvojamā ēku, gan uzņēmumu segmentā;
 - Mājokļu pieejamības veicināšana reģionos;
 - Iespējkapitāla instrumentu lomas palielināšana uzņēmējdarbības finansēšanai, aktīvi īstenojot 5.paaudzes iespējkapitāla fondus, uzņēmumiem sākot no agrīnās līdz izaugsmes stadijai;
 - Kapitāla tirgus attīstības veicināšanai Baltijas kapitāla tirgus akcelerācijas fondu (IPO fonds) ieviešana;
 - Latvijas Zemes fonda darbības tālāka pilnveidošana.
- Altum lomas palielināšana tiešajā kredītēšanā, aktīvi īstenojot aizdevumu izsniegšanu un apkalpošanu, tai skaitā, ņemot vērā, ka privātā sektora piedāvājums nav pietiekams, sākt privātpersonu mājokļu kredītēšanu Latvijas reģionos.
- Lai modernizētu klientu apkalpošanu un optimizētu aizdevumu pieteikumu izvērtēšanas procesu, IT sistēmu nomaiņa un klientu attiecību pārvaldības (CRM) platformas tehnoloģiju ieviešana.

Vadības ziņojums

Darbība pārskata periodā

2024.gadā AS "Atbilstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk Altum) ir nodrošinājusi stabilus finanšu rezultātus un strādājusi ar 28.7 milj. eiro peļņu.

Galvenie finanšu un darbības rādītāji

Balsfīts uz attiecīgo gadu revidēto finanšu pārskatu datiem

	2024.gads	2023.gads	2022.gads
Galvenie finanšu dati			
Neto procentu ieņēmumi (EUR, tūkst.)	23 026	17 765	16 974
Peļņa no pamatdarbības (EUR, tūkst.)	28 663	17 810	11 484
Peļņa pārskata periodā (EUR, tūkst.)	28 663	17 810	11 484
Izdevumu un ieņēmumu attiecība (IIA)	23.32%	26.34%	38.83%
Darbinieku skaits	254	255	234
Kopā aktīvi (EUR, tūkst.)	1 455 350	1 316 086	1 099 588
Finanšu parādsaisības	755 011	599 305	458 382
Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR) / Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA) ¹	21.6%	23.4%	27.0%
Kapitāls un rezerves (EUR, tūkst.)	416 055	389 353	395 983
Vidējā kapitāla atdeve (ROE)	7.1%	4.5%	2.7%
Riska segums, kopā: (EUR, tūkst.)	309 853	281 355 ²	297 218
Riska seguma rezerve	269 321	226 793 ²	230 524
Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem	(46 585)	(42 078)	(38 039)
Portfeļa zaudējumu rezerve (speciālais rezerves kapitāls)	85 736	96 587	109 979
Portfeļa zaudējumu rezerve, kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie gada pārskata apstiprināšanas	1 381	53	(5 246)
Likviditātes rādītājs 180 dienām ³	342%	430%	366%
Pamatdarbības neto naudas plūsma (EUR, tūkst.) ⁴	135 234	35 724	89 535
Neto naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā (EUR, tūkst.)	4 579	9 009	3 525
Neto naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā (EUR, tūkst.) ⁴	(249 994)	(18 467)	(8 437)
Atbalsta instrumenti kopā (bruto vērtībā EUR, tūkst.), no tiem	1 177 888	1 101 797	1 064 821
Granti	3 159	68 132	58 280
Finanšu instrumenti bruto vērtībā (EUR, tūkst.) ⁵			
Aizdevumi (bez reversās nomas darījumiem)	418 079	359 246	311 844
Garantijas	523 538	480 025	481 013
Riska kapitāla fondi	97 999	97 456	90 277
Latvijas Zemes fonds, t.sk.	135 113	96 938	80 542
- reversās nomas darījumi	42 137	28 692	27 089
- ieguldījumu īpašumi	92 976	68 246	53 453
Kopā	1 174 729	1 033 665	963 676
Līgumu skaits	38 730	35 260	33 796
Jaunu darījumu apjomi (EUR, tūkst.) (pa finanšu instrumentiem) ⁶			
Aizdevumi (bez reversās nomas darījumiem)	221 741	141 993	95 820
Garantijas	142 902	99 440	153 067
Riska kapitāla fondi	15 745	23 920	18 526
Latvijas Zemes fonds, t.sk.	40 506	17 676	7 414
- reversās nomas darījumi	19 692	7 916	3 105
- ieguldījumu īpašumi	20 814	9 760	4 309
Kopā	420 894	283 029	274 827
Līgumu skaits	6 710	4 846	6 539
Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību, pēc izsniegtajiem apjomiem pārskata periodā (EUR, tūkst.)	978 319	946 008	765 577
Piesaisītā privātā finansējuma sviras koeficients	129%	229%	123%
Valsts atbalsta programmu apjoms uz 1 darbinieku (EUR, tūkst.)	4 625	4 054	4 118
Moody's Ratings piešķirtais ilgtermiņa kredītreitings	Baa1	Baa1	Baa1

¹ KPA ņemot vērā ārpusbilancē uzskaitīto garantiju apjomu.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Galvenie finanšu un darbības rādītāji (turpinājums)

² No 2024.gada 3.ceturkšņa Riska seguma rezerve neietver iespējamo kapitāla atlaižu komponenti, kas iekļauta publiskajā finansējumā kopš 2023.gada. Tādējādi 1) pārrēķinā Riska seguma rezerve, piemērojot jauno pieeju, salīdzinošie rādītāji 2023.gada 31.decembrī ir 226,793 tūkst. (iepriekš: 315,649 tūkst. eiro), un 2) Kopējais riska segums, piemērojot jauno pieeju 2023.gada 31.decembrī ir 281,355 tūkst. eiro (iepriekš: 370,211 tūkst. eiro).

³ Likviditātes rādītāja aprēķinā ņemta vērā līdzšinējā pieredze un vadības aplēse par sagaidāmajiem garantiju pieprasījumu apmēriem un termiņiem.

⁴ Ar 2024.gada 2.ceturksni precizēta klasifikācija Naudas plūsmas pārskatā, termiņnoguldījumu palielinājumu iekļaujot pozīcijā Naudas plūsmu ieguldīšanas darbības rezultātā (iepriekš: Naudas plūsmas pamatdarbības rezultātā). Tādējādi Pamatdarbības neto naudas plūsma, piemērojot jauno pieeju, salīdzinošiem rādītājiem 2023.gadā jābūt 138,724 tūkst. eiro (iepriekš: 35,724 tūkst. eiro), savukārt Neto naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā, piemērojot jauno pieeju, 2023.gadā jābūt (121,467) tūkst. eiro (iepriekš: (18,467) tūkst. eiro).

⁵ Ņemot vērā apjoma būtiskumu, darbības apjomas tiek uzrādīti arī Latvijas Zemes fonda portfelis, kurš sastāv no reversās nomas darījumiem un ieguldījumu īpašumiem. Tā kā reversās nomas darījumi šajā tabulā tiek uzrādīti Latvijas Zemes fonda portfelī i, aizdevumu apjoms šajā tabulā tiek samazināts par reversās nomas darījumu apjomu, savukārt citur pārskatā, ievērojot uzskaites principus un atbilstību SFPS, tie tiek uzskaitīti pie aizdevumiem.

Rādītāju skaidrojums pieejams sadaļā *Citi pielikumi gada pārskatam*.

Vadības ziņojums (turpinājums)

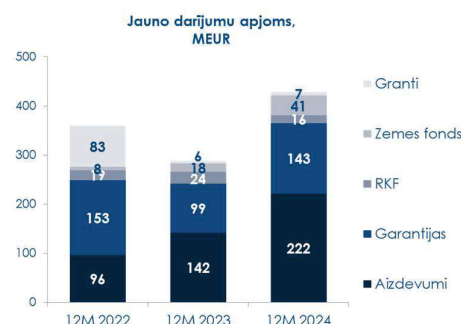
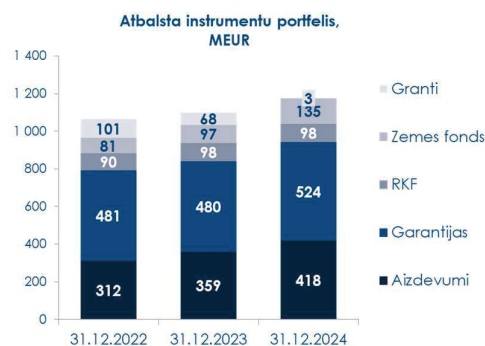
Darbības apjomi

Altum darbības apjomus raksturo divi virzieni: (i) atbalsta instrumenti, kas aptver kreditēšanu, garantiju izsniegšanu, ieguldījumus riska kapitāla instrumentos, Latvijas zemes fonda darījumus (turpmāk tekstā – Zemes fonds) un grantu apkalpošanu un (ii) segmenti, kas ietver MVU un lielos uzņēmumus, Lauksaimniekus, Prīvatpersonas un Finanšu starpniekus.

Atbalsta instrumenti

2024.gada 31.decembrī Altum atbalsta instrumentu bruto portfelis bija 1,178 milj. eiro (2023.gada 31.decembrī: 1,102 milj. eiro), tai skaitā finanšu instrumentu bruto portfelis (bez grantiem) bija 1,175 milj. eiro, kas palielinājās par 141 milj. eiro (+13.6%) salīdzinājumā ar 2023.gada beigām. Lielākais pieaugums bija aizdevumu portfelī, kas 2024.gadā palielinājās par 59 milj. eiro (+16.4%), no tā 20.2% veidoja Atvaseļošanās fonda aizdevumi un investīciju aizdevumi lielajiem uzņēmumiem ar kapitāla atlaidi. Garantiju portfelis pieauga līdz 524 milj. eiro (+9.1 % salīdzinājumā ar 2023.gada beigām), ko nodrošināja atbalsta programmas prīvatpersonām – mājokļu garantijas ģimenēm, karavīriem un jauniem speciālistiem, kā arī garantijas daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai. Zemes fonda darījumu portfelis pieauga par 38 milj. eiro (+39.4%). Atbalsta instrumentu bruto portfelis pēc projektu skaita pieauga par 3,257 (+9%).

2024.gadā jauno darījumu apjoms sasniedza 428 milj. eiro, kas bija par 48.2% (+139 milj. eiro) lielāks nekā 2023.gadā. Straujo pieaugumu pamatā nodrošināja aizdevumu un garantiju jauno darījumu apjoma straujāks pieaugums (attiecīgi +80 milj. eiro aizdevumos un +44 milj. eiro garantijās salīdzinājumā ar 2023.gadu) – Aizdevumos liela ietekme bija no Atvaseļošanās fonda aizdevumiem un investīciju aizdevumiem lielajiem uzņēmumiem ar kapitāla atlaidi, attiecīgi 41 milj. eiro un 25 milj. eiro. 2024.gada sākumā lielu ietekmi radīja arī apgrozāmo līdzekļu aizdevumi lauksaimniekiem, kur 3. un 4.ceturksnī pieprasījums ir krasi mazinājies, kopumā šajā portfelī 2024.gadā jauno darījumu apjoms bija par 26 milj. lielāks nekā 2023.gadā. 2024.gadā jauno darījumu apjoma pieaugumu garantijās galvenokārt nodrošināja pieaugums Atvaseļošanās fonda daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanas programmā (+17 milj. eiro) un mājokļu garantiju programmā (+11 milj. eiro), kā arī pieaugums komersantu garantijās (+15 milj. eiro). Zemes fondā 2024.gadā tika novērots straujš pieaugums būtiski pārsniedzot (+23 milj. eiro) jauno darījumu apjomu 2023.gadā.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Darbības apjomi (turpinājums)

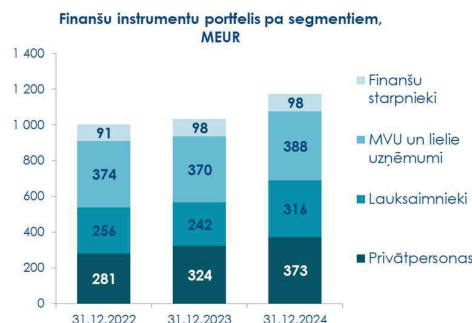
Segmenti

Privātpersonu segments veido 32% no kopējā portfeļa (2023.gada beigās: 31%). Lielāko daļu (86%) no Privātpersonu segmenta veido garantiju instrumenti, pamatā mājokļu garantijas un daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes garantijas, kā arī studiju portfeļgarantijas. Šajā segmentā jauno darījumu apjoms 2024.gadā salīdzinājumā ar 2023.gadu palielinājās par 27% - mājokļu un studiju garantiju produktu jauno darījumu pieauguma temps ir palielinājies salīdzinot ar 2023.gadu: 51 milj. eiro 2024.gadā salīdzinājumā ar 39 milj. eiro 2023.gadā, kas saistīts ar lielāku aktivitāti Mājokļu garantiju programmās 3. un 4.ceturksnī, pieprasījumam pēc hipotekārās kredītēšanas pakalpojumiem kļūstot spēcīgākam, kur ietekme ir Euribor likmju faktiskajam samazinājumam. 2024.gadā tika uzsākta garantiju izsniegšana Atveseļošanās fonda daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes projektiem, kas arī ietekmē pieaugumu šajā segmentā – jauno darījumu apjoms 17 milj. eiro. 2024.gadā ir uzsākta arī jauno darījumu izsniegšana Atveseļošanās fonda īres namu programmā – izsniegti 6 milj. eiro.

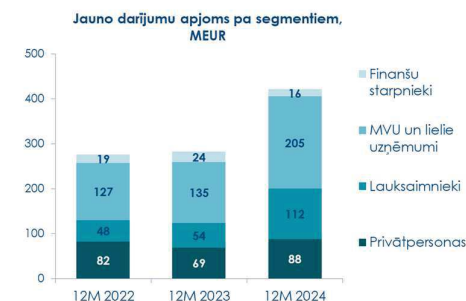
MVU un lielo uzņēmumu segmenta portfelis veido 33% (2023.gada beigās: 36%), kur šobrīd lielāko daļu (51%) veido aizdevumu instrumenti – aizdevumu portfelis šajā segmentā ir pieaudzis (+10%) salīdzinājumā ar 2023.gada beigu portfeļi. 2024.gadā MVU un lielo uzņēmumu segmenta portfelis palielinājās par 18 milj. eiro (+5%), ko ietekmēja būtisks jauno darījumu pieauguma temps Atveseļošanās fonda programmās digitālajai transformācijai un energoefektivitātes paaugstināšanai: 36 milj. eiro 2024.gadā salīdzinājumā ar 7 milj. eiro 2023.gadā. Turpina pieaugt arī jauno darījumu apjoms investīciju aizdevumos lielajiem uzņēmumiem ar kapitāla atlaidi: 32 milj. eiro 2024.gadā salīdzinājumā ar 7 milj. eiro 2023.gadā, kā arī jauno darījumu apjoms jaunā ES fondu plānošanas perioda 2021-2027 aizdevumu un garantiju programmās (75 milj. eiro).

Lauksaimnieku segmenta portfelis veido 27% (2023.gada beigās: 23%) un šajā segmentā bija lielākais portfeļa pieaugums 2024.gadā: +74 milj. eiro (+30%). Portfeļa pieaugumu gada sākumā īpaši ietekmēja aizdevumu (pamatā apgrozāmo līdzekļu aizdevumi lauksaimniekiem) darījumu apjomi, kā arī 2024.gadā novērojams ievērojami augstāks Zemes fonda jauno darījumu apjoms. 2024.gadā kopā jauno darījumu apjoms šajā segmentā sasniedza 112 milj. eiro, kas ir 2 reizes vairāk (+58 milj. eiro) nekā 2023.gadā.

Finanšu starpnieki, ko veido riska kapitāla programmas, sastāda 8% (2023.gada 31.decembrī: 10%) no kopējā segmentu portfeļa. Finanšu starpnieku portfelis 2024.gadā pēc apjoma ir palicis nemainīgs.

*Aizdevumu portfelis Lauksaimnieku un Privātpersonu segmentos 2023.gada 31.decembrī attiecīgi 34 milj. eiro un 2 milj. eiro pārklassificēti uz MVU un lielo uzņēmumu segmentu.

* Aizdevumu jaunie darījumi Lauksaimnieku segmentā 2023.gadā 8 milj. eiro pārklassificēti uz MVU un lielo uzņēmumu, kā arī Privātpersonu segmentu, attiecīgi 6 un 2 milj. eiro.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Darbības apjomi (turpinājums)

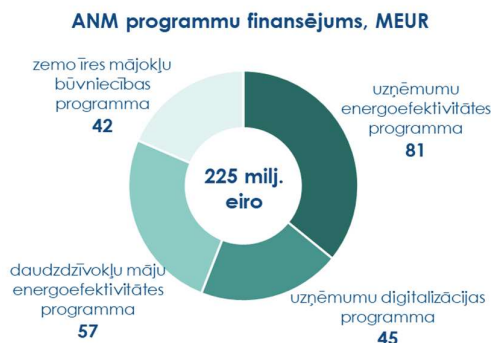
Reģioni

Altum ir nozīmīga loma finanšu instrumentu pieejamības nodrošināšanai tieši reģionos, kas tiek nodrošināti, izstrādājot mērķētas programmas uzņēmumu finansēšanai reģionos (mazie aizdevumi lauku teritorijās, aizdevumi lauksaimniecības zemes iegādes, zemes fonds u.c.), kā arī proaktīvi ieviešot kreditēšanu reģionos veicinošus nosacījumus vispārējās Altum realizētās programmās. 2024.gadā Mājokļu garantiju programmā tika palielināts piešķiramo garantiju apmērs ģimenēm reģionos, kā arī palielināta maksimālā darījuma summa, kas atļautā programmas ietveros. Tāpat kopš 2024.gada sākuma, lai veicinātu kreditēšanu reģionos Altum izsniedz aizdevumus uzņēmumiem apjomā līdz 100 tūkstošiem eiro ar būtiski samazinātām prasībām nodrošinājumam. Šajā portfelī 70 % no jaunajiem darījumiem ir darījumi reģionos. Arī kopumā aizdevumu portfelī 2024.gadā jauno darījumu apjoms reģionos ir pieaudzis, salīdzinot ar 2023.gadu: 158 milj. eiro 2024.gadā salīdzinājumā ar 98 milj. eiro 2023.gadā.

Jaunie produkti un darbības efektivitātes paaugstināšana

Atvēršanās fondā programmās līdz 2024.gada 31.decembrim kopā apstiprināti darījumi 151.7 milj. eiro apmērā, no kuriem 55.2 milj. eiro izsniegti jaunos darījumos, tajā skaitā:

- **uzņēmumu energoefektivitātes programmā** apstiprināti 251 aizdevumu darījumi 37 milj. eiro apmērā, no kuriem jaunos darījumos jau izsniegti 188 darījumi 22 milj. eiro apmērā, tajā skaitā 17 milj. eiro 2024.gada 12 mēnešos. Elektroauto garantiju programmā izsniegti darījumi 0.3 milj. eiro apmērā. Jaunas pieteikšanās kārtas vairs netiks rīkotas. Kopā izmaksātas kapitāla atlaides 6 milj. eiro apmērā.
- **uzņēmumu digitalizācijas programmā** apstiprināti 93 darījumi 49 milj. eiro apmērā, no kuriem jaunos darījumos jau izsniegti 45 darījumi 21 milj. eiro apmērā, tajā skaitā 19 milj. eiro 2024.gada 12 mēnešos. Kopā izmaksātas kapitāla atlaides virs 5 milj. eiro apmērā. Šobrīd kopā ar pieteiktajiem apjomiem, ir rezervēts viss šai programmai paredzētais publiskais finansējums.
- **daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programmā** apstiprināti 45 aizdevumu darījumi 22 milj. eiro apmērā, no kuriem jaunos darījumos jau sākti izsniegti 23 darījumi 6 milj. eiro apmērā. Garantiju programmā izsniegti 31 darījumi 17 milj. eiro apmērā. Pieteikšanās kārtas netiks vairs rīkotas, jo, kopā ar pieteiktajiem apjomiem, ir rezervēts viss šai programmai paredzētais finansējums.
- **zemo īres mājokļu būvniecības programmā** apstiprināti 7 darījumi 38 milj. eiro apmērā, kas sastāda 91% no šai programmai paredzētā finansējuma. Šobrīd sākusies izsniegšana 5 projektos, tādejādi jaunie darījumi sastāda 6 milj. eiro.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Jaunie produkti un darbības efektivitātes paaugstināšana (turpinājums)

Lielo investīciju aizdevumu programmā ar kapitāla atlaidi vidējiem un lielajiem komersantiem 2024.gadā turpinājās saņemto projektu pieteikumu izskatīšana. Līdz 2024.gada 31.decembrim ir apstiprināti 18 pieteikumi par atbalsta piešķiršanu projektiem par kopējo projektu summu virs 400 milj. eiro (attiecināmās kapitāla atlaides apjoms 115 milj. eiro), no kuriem par 14 jau ir noslēgti līgumi (attiecināmais kapitāla atlaides apmērs 86 milj. eiro), savukārt 12 pieteikumi (attiecināmais kapitāla atlaides apjoms 79 milj. eiro) šobrīd vēl ir Altum izvērtēšanā. Jauno darījumu apjoms šajā programmā 2024.gadā bija 32 milj. eiro. Sagaidāms, ka arī turpmāk šajā programmā būs straujš jauno darījumu apjoma pieaugums, pieaugot finansēto projektu īstenošanas tempiem.

Īstenojot **ES kohēzijas politiku 2021.-2027.gada plānošanas perioda ietvaros**, uzņēmējdarbības atbalstam, sākot ar 2024.gadu, turpmākajos gados būs pieejami vairāk kā 400 milj. eiro finanšu instrumentu veidā vismaz 10 atbalsta programmās. Ņemot vērā Covid-19 pandēmiju un tās atstāto ietekmi uz tautsaimniecību, tika izveidots Atveseļošanās fonds šīs ietekmes pārvarēšanai, kas, kopā ar ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda ieviešanas noslēgšanos 2023.gada beigās, aizkavēja jaunā plānošanas perioda programmu uzsākšanu. 2024.gadā ES kohēzijas politikas 2021.-2027.gada plānošanas perioda ietvaros finansējums bija pieejams 86 milj. eiro 5 programmās, bet 2025.gadā plānota vismaz četru jaunu programmu ieviešanas uzsākšana, kuru nosacījumi apstiprināti 2024.gada nogalē un 2025.gada janvārī (energoefektivitātes paaugstināšana daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās, produktivitātes aizdevumi uzņēmumu inovācijām, atjaunojamo energoresursu izmantošana un energoefektivitātes paaugstināšana centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē, atjaunojamo energoresursu enerģijas veicināšana – biometāns (kopējais finansējums vairāk kā 300 milj. eiro) 2024.gada aprīlī un jūlijā noslēdzās publiskie iepirkumi par 5.paaudzes iespējkapitāla fondu pārvaldnieku atlasī, kuros tika atlasīts viens izaugsmes fonda un trīs jaunuzņēmumu iespējkapitāla fondu pārvaldnieki. Ar visiem izvēlētajiem fondu pārvaldniekiem (gan izaugsmes fonda, gan iespējkapitāla fondu) līgumi ir parakstīti 2024.gada izskaņā un 2025.gada sākumā. Jaunie iespējkapitāla fondu pārvaldnieki nākamo piecu gadu laikā veiks investīcijas perspektīvos un dzīvotspējīgos uzņēmumos, kopumā tajos ieguldot vairāk nekā 100 milj. eiro, no kuriem 80 milj. eiro būs ALTUM ieguldījums. Izaugsmes fonds un jaunuzņēmumu fondi plāno sākt investīcijas uzņēmumos 2025.gada otrajā ceturksnī.

ALTUM sadarbībā ar Lietuvas nacionālo atfīstības institūciju ILTE ir uzsācis **Ballijas kapitāla tirgus akcelerācijas fonda izveidi**, kur šobrīd noslēgumam tuvojas fonda pārvaldnieka atlases process. Atlases rezultātā izvēlētais fonda pārvaldnieks kopā ar privātā tirgus dalībniekiem veiks investīcijas **MVU un mazos un inovatīvos vidējos uzņēmumos** pirms IPO, IPO un IBO stadijās, kas darbojas Latvijā, Lietuvā un Eiropas Savienības reģionos. Kopējais plānotais fonda apjoms ir 48.8 miljoni eiro, no kuriem ALTUM ieguldīs 20 miljonus eiro. Fonds investīcijas plāno uzsākt 2025.gada otrajā pusē.

Veicinot finansējuma pieejamību uzņēmējiem un nodrošinot efektīvu garantiju piešķiršanas procesu **ir uzsākta komersantu portfeljgarantiju 4.kārtas** realizācija, kuras ietvaros noslēgti līgumi un uzsākta sadarbība ar 6 finansētājiem, tai skaitā arī ar nebanku kredītētājiem, par aizdevumu izsniegšanu vismaz 100 milj. eiro apmērā un jau piešķirtas pirmās garantijas. 4.kārtas portfeljgarantiju ietvaros vienam saimnieciskās darbības veicējam garantēto finanšu pakalpojumu summa varēs sasniegt 500 tūkst. eiro (iepriekš 250 tūkst. eiro).

Ekonomikas ministrija 2024.gada 25.oktobrī iesniedza Eiropas Komisijā notifikācijas projektu par Altum darbības uzsākšanu hipotekārājā kredītēšanā segmentos, kur atbilstoši Latvijas Bankas pētījumam hipotekārā kredītēšana ir būtiski zemākos apjomos - primāri ārpus Rīgas un Pierīgas. Ar Eiropas Komisiju notikušas vairākas sarakstes un tikšanās par tirgus nepilnību un intervences nepieciešamību. Eiropas Komisijas lēmuma gaidāms 2025.gada 2.ceturksnī. Programmas uzsākšanai nepieciešama Patērētāju tiesību aizsardzības centra izsniegta licence, kā arī programmas Ministru kabineta noteikumi.

Turpinot īstenojot **Altum darbības efektivitātes paaugstināšanu un automatizācijas procesa ietvaros ieviesto centralizēto mazo aizdevumu** (summā līdz 100 tūkst. eiro) pieteikumu izskatīšanu, Altum kopš 2024.gada sākuma palielināja aizdevumu summas limitu centralizēti attālinātajā izvērtēšanā no 50 tūkst. eiro uz 100 tūkst. eiro, paralēli ieviešot arī skoringa sistēmu mazo aizdevumu segmentā ar mērķi panākt pieteikumu izskatīšanas termiņu būtisku samazināšanu salīdzinājumā ar vidējiem rādītājiem iepriekšējos gados. 2024.gadā centralizēti attālinātajā izvērtēšanā apstiprināti 896 projekti 32 milj. eiro apmērā, kas veido 43% no visu apstiprināto aizdevumu darījumu skaita šajā periodā (vidēji 2023.gadā: 25%). Aizdevumu summas limita palielinājums un skoringa sistēmas ieviešana ir būtiski palielinājusi apstiprināto projektu vidējo summu no 19 tūkst. eiro 2023.gadā līdz 35 tūkst. eiro 2024.gadā, noraidīto pieteikumu īpatsvars 2024.gadā sastāda vidēji 22% no saņemtajiem pieteikumiem.

Vadības ziņojums (turpinājums)

Reitings

Starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Moody's Ratings* ("Moody's") 2025.gada 28.janvārī apstiprināja Altum ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 ar stabilu perspektīvas novērtējumu. Kredītreitings ir tādā pat līmenī, kāds tika apstiprināts 2024.gada 2.februārī. Arī īstermiņa reitings ir apstiprināts tādā pat līmenī P-2. ALTUM kredītreitanga novērtējums veikts balstoties uz *Moody's* 2024.gada jūlija Finanšu institūciju metodiku (*Finance Companies Methodology*). Altum ilgtermiņa kredītreitings Baa1 ir viens no augstākajiem Latvijas kapitālsabiedrībām piešķirtajiem.

Augstais reitings ļauj sekmīgāk realizēt Altum ilgtermiņa stratēģiju finansējuma piesaisti, esot regulāram kapitāla tirgus dalībniekam un emitējot obligācijas.

Risku vadība

Atbilstošas risku pārvaldības nodrošināšanai, Altum ir izveidota Risku vadības sistēma, kas nodrošina preventīvu risku vadību, kā arī savlaicīgu korektīvu pasākumu ieviešanu risku mazināšanai vai novēršanai. Uzņemoties riskus, Altum saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tā darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus.

Risku pārvaldībai Altum pielieto dažādas risku vadības metodes un instrumentus, kā arī nosaka riska limitus un ierobežojumus. Risku vadības metodes tiek izvēlētas, ņemot vērā konkrēta riska būtiskumu un ietekmi uz Altum darbību.

Ņemot vērā Altum darbību paaugstināta riska jomās, realizējot valsts atbalsta programmas, Altum 2024.gada 31.decembrī ir izveidots riska segums 310 milj. eiro apmērā (2023.gada 31.decembrī: 281 milj. eiro), kas pieejams atbalsta programmu sagaidāmo kredītzaudējumu segumam. Sagaidāmie kredītzaudējumi tiek aplēsti pirms attiecīgās atbalsta programmas ieviešanas un daļa no publiskā finansējuma, kas tiek saņemts attiecīgās atbalsta programmas ietvaros sagaidāmo kredītzaudējumu segumam, tiek novirzīts Riska segumam. Riska segumu veido Riska seguma rezerves un Portfeļa zaudējumu rezerves (speciālais rezerves kapitāls) kopsumma, no kuras atskaitīti izveidotie uzkrājumi sagaidāmo kredītzaudējumu segšanai.

Turpinoties spriedzei ģeopolitiskajā situācijā, Altum stingri realizē risku pārvaldības politikās noteiktos ierobežojumus sadarbībā ar klientiem, kuriem ir saikne ar augsta riska jurisdikcijām, t.sk. kurām ir noteikti ierobežojoši pasākumi saistībā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā.

Līdztekus noteiktajiem ierobežojumiem Altum regulāri veic pasākumus, lai novērtētu Krievijas Federācijas iebrukuma Ukrainā un to radīto seku ietekmi uz Altum klientu maksātspēju.

Ieguldījums ilgtspējā

Finanšu nozarei ir izšķiroša nozīme Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanā, tostarp pārejā uz klimatneitrālu, klimatnoturīgu, resursefektīvu un taisnīgu ekonomiku. Ilgtspēja ir galvenā Altum uzņēmējdarbības un stratēģijas daļa, un tā kļuvusi par svarīgu stratēģisko virzītājspēku banku nozarē, kā arī atfīstības finanšu institūcijām Eiropā. Altum uzņemas atbildību par savas ikdienas darbības ilgtermiņa ekonomisko, vides un sociālo ietekmi un pastāvīgi strādā, lai ar pieņemtajiem ieguldījuma lēmumiem, veidojot portfeli, sekmētu ilgtspējīgu attīstību, neradītu nelabvēlīgu ietekmi uz ilgtspējas faktoriem un sniegtu pozitīvu ieguldījumu uzņēmumu transformācijā uz ilgtspējīgu ekonomiku un veicinātu rīkoties atbildīgi savā uzņēmējdarbībā.

Pateicoties 2023.gada vasarā ieviestajam ilgtspējas produktam MVU segmentā, lai sekmētu uzņēmumu veiksmīgu pāreju uz zemoglekļa ekonomiku - mazināt sava produkta vai pakalpojuma dzīves cikla CO2 pēdu, pielāgoties piegādes ķēžu prasībām attiecībā uz ESG mējas darbiem, stiprināt pielāgošanos klimata fizisko risku radītajai ietekmei, 2024.gada laikā piešķirtā finansējuma apjoms šajā "pāreju sekmējošā finansējuma" produktā uzņem tempus. Jauno darījumu apjomu pozitīvi ietekmē jau kopš 2023.gada rudens piešķirtais papildus stimuls - atlaide ilgtspējīgu projektu finansējuma cenai, kas sākotnēji tiek piemērota 18 mēnešu laikā no aizdevuma piešķiršanas brīža. Par kopējiem Sabiedrības izsniegtajiem aizdevumiem projektu finansēšanai, kas sekmē ESG mērķu vides un sociālo aspektu sasniegšanu skatīt zemāk.

Vadības ziņojums (turpinājums)

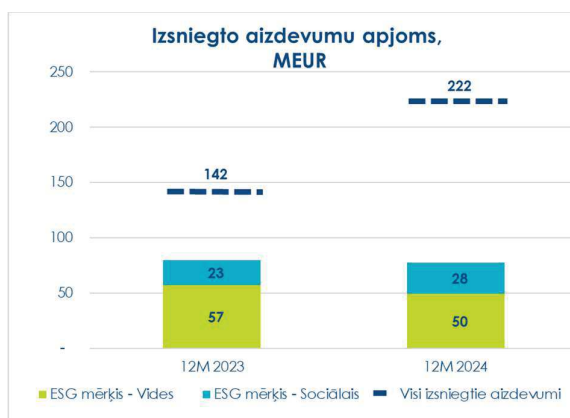
Ieguldījums ilgtspējā (turpinājums)

ALTUM izsniegto aizdevumu apjoms, kas sekmē ESG mērķu vides un sociālo aspektu sasniegšanu, 2023 - 2024.

Izsniegto aizdevumu apjoms projektiem, kas sekmē vides mērķu sasniegšanu, veido 23% no kopējiem izsniegtajiem aizdevumiem 2024.gada laikā. Te atspoguļoti izsniegtie ilgtspējas aizdevumi MVU segmentā 36 milj. eiro (+7 milj. eiro pret 2023.gadu) – izteikti energoefektivitātes, atjaunīgo energo resursu un zaļo ēku sektoros. Jāatzīmē, ka darbs ar klientiem MVU segmenta zaļo ēku projektu finansēšanā, kas tiek veikts jau daudzus gadus, 2024.gadā nes augļus, kad izsniegto aizdevumu apjoms sasniedz 4.6 milj. eiro. izsniegto apjomu pieaugumu salīdzinot ar 2023.gadu nodrošināja ievērojami apjomi ANM energoefektivitātes programmā. Savukārt izsniegtie aizdevumi Privātpersonu segmentā sastāda 14 milj. eiro apmērā (-15 milj. eiro pret 2023.gadu), ko veido aizdevumi daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai. Jāatzīmē, ka izsniegto aizdevumu apjomi Privātpersonu segmentā ir samazinājušies salīdzinot ar 2023.gadu, ņemot vērā 2024.gadā piedāvātā produkta izmaiņas daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes projektiem, akcentējot arī garantiju instrumentu papildus aizdevuma produktam, kā arī laiku, kas nepieciešams, lai jaunā ANM DME programma ieskrietos un sasniegtu izsniegšanas apjomus pilnā apmērā.

Kopumā 2024.gadā ALTUM finansēto projektu, kas sekmē vides mērķu sasniegšanu, kopējais ieguldījums CO₂ samazinājumā sasniegs 15.3 tūkst. tonnas CO₂e gadā, kas sastāda (i) 422 tonnas CO₂e gadā uz vienu ieguldīto milj. eiro MVU segmenta projektos, -221 tonna CO₂e gadā uz vienu ieguldīto milj. eiro salīdzinot ar 2023.gadu, dēļ finansēto projektu specifikas un (ii) 25 tonnas CO₂e gadā uz vienu ieguldīto milj. eiro Privātpersonu segmenta projektos, -81 tonna CO₂e gadā uz vienu ieguldīto milj. eiro salīdzinot ar 2023.gadu dēļ lielāka ieguldījuma īpatsvara projektā, kā arī aprēķinā iekļautās būtiski zemākas CO₂e pēdas siltumenerģijas piegādātāju enerģijai - acīmredzams uzlabojums, kas veikts pēdējo gadu laikā siltumenerģijas ražošanas risinājumu nomainīai ar pozitīvāku ietekmi uz vidi. Jāatzīmē, ka MVU zaļo ēku vai enerģijas uzkrāšanas infrastruktūras projektiem CO₂ samazinājums netiek aprēķināts, tādējādi šādu projektu pozitīvais ieguldījums ilgtspējā ir vērtējams vēl papildus.

Savukārt izsniegto aizdevumu apjoms projektiem, kas sekmē sociālo mērķu sasniegšanu, apjoma pieaugumu 2024.gadā 5 milj. apmērā lielākoties veicināja mazo uzņēmumu aktīvāka kreditēšana reģionos un jaunā ANM zemas tīres mājokļu programma.

15 323 tCO₂e
samazinājums gadā
(2023: 20 944 tCO₂e gadā)
projektu kopējā plānotā ietekme

Vadības ziņojums (turpinājums)

Ieguldījums ilgtspējā (turpinājums)

2024.gadā tiek turpināts aktīvs darbs pie 2023.gadā izstrādātā ESG scoringa modeļa integrācijas aizdevuma izsniegšanas procesos. Tas tiks pielietots MVU / Lielo uzņēmumu un Lauksaimnieku segmentos jaunu darījumu izvērtēšanas procesā vīrs noteikta būtiskuma sliekšņa, kā arī pie esošā portfeļa un ķīlu novērtējuma uzraudzības. ESG scoring modelis ļaus arī noteikt pārejas riska pakāpi individuālajā darījumu līmenī. ESG scoring modeļa ieviešana notiek pakāpeniski, ņemot vērā klientu gatavību aizpildīt 2024.gada aprīlī publicēto vienoto banku ESG anketu, lai iegūtu informāciju ESG risku izvērtējumam un attiecībā uz plānotajiem/faktiskajiem klientu ilgtspējas KPI's datiem. Kopš 2024.gada vasaras sākuma noris darbinieku apmācības programma, lai veiksmīgi integrētu individuālo ESG izvērtējumu aizdevumu izsniegšanas un aizdevuma portfeļa uzraudzības procesos. Tāpat ir izstrādāts klimata fizisko risku novērtējuma rīks, ko piemērot individuālā līmenī liela apjoma darījumu skaita portfeļa uzraudzībai, piemēram, ieguldījuma īpašumu portfelim un 2024.gada 4.ceturksnī tika uzskatīts par veiksmīgu finansēto aktīvu individuālais izvērtējums, piemērojot jaunizstrādāto rīku.

Ņemot vērā 2023.gadā veiktās ESG risku būtiskuma analīzes rezultātus, izstrādājot ALTUM vidēja termiņa stratēģiju 2025. – 2027.gadam tiek integrēti ilgtspējas aspekti gan kreditēšanas jomā, liekot akcentu uz pārejas finansējumu un produktiem dažādos segmentos, lai palīdzētu uzņēmumiem transformēties, gan risku pārvaldības jomā. Ievērojot stratēģijas dokumentu hierarhiju, ALTUM ilgtspējas stratēģija tiks apstiprināta pēc vidēja termiņa stratēģijas 2025. – 2027.gadam izstrādes. Cita starpā, esošais klientu portfelis tiks pārskatīts, stimulējot klientu pāreju uz ilgtspējīgu attīstību, kā arī pakāpeniski atsakoties no tādu projektu finansēšanas, kas neatbilst Altum noteiktajiem ESG aspektiem kredītriska pārvaldībā.

Altum kapitāla fonds veic ieguldījumus, pievēršot pienācīgu rūpību uzņēmuma darbībai ESG jomā un saistīto ekonomikas izmaiņu sagaidāmai ietekmei uz uzņēmuma piegāžu un vērtību ķēdēm. Ievērojot Regulas par informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju, finanšu pakalpojumu nozarē (*The Sustainable Finance Disclosure Regulation*) prasības, 2022.gada nogalē tika publicētas AKF nostādnes, kas atspoguļo, kā mēs izvērtējam mūsu ieguldījumu lēmumu galveno nelabvēlīgo ietekmi uz ilgtspējas faktoriem (*Principal Adverse Impact report*), saskaņā ar SFDR 4.panta prasībām. 2024.gada sākumā tika apkopoti Fonda portfeļa kompāniju svarīgākie nelabvēlīgās ietekmes indikatori par 2023.gadu. Jāatzīmē, ka Fonda pārvaldītā portfeļa svarīgākie nelabvēlīgās ietekmes indikatori neliecina par ieguldījumu lēmumu būtisku negatīvu ietekmi uz ilgtspējas faktoriem gan uz 2023.gada beigām, gan aktualizētajā izvērtējumā uz 2024.gada beigām.

Nākotnes perspektīva

Lai sagatavotos Eiropas Savienības InvestEU programmas ieviešanai, Altum 2023.gadā sadarbībā ar atlasīto neatkarīgo auditoru veica Altum atbilstības novērtējums (Pillar Assessment). Atbilstības novērtējums ir priekšnosacījums, lai Altum varētu pieteikties InvestEU ieviešanas partnera lomai un nākotnē – arī sadarbības partnera lomai ES fondu ieviešanā, tādējādi palielinot jaunu specializētu un piemērotu finanšu instrumentu piedāvājumu Latvijas uzņēmumiem. Novērtējuma pirmais posms pabeigts 2023.gada beigās, iesniedzot Eiropas Komisijai ziņojuma projektu. Pēc ziņojuma projekta saskaņošanas ar Eiropas Komisiju ir identificētas būtiskākās rekomendācijas. Rekomendāciju novēršana ir noslēgusies, par ko saņemts atkārtots neatkarīgu auditoru novērtējums. Ziņojums nosūtīts Eiropas Komisijai izskatīšanai un atzinumu sniegšanai. Novērtējumu plānots noslēgt 2025.gada 2.ceturksnī pēc tam, kad Eiropas Komisija, pamatojoties uz Altum sniegto informāciju un auditoru atzinumu, būs guvusi pietiekamu pārliecību par rekomendāciju ieviešanu. Lēmums par pieteikuma InvestEU ieviešanas partnera lomai iesniegšanu vēl nav pieņemts.

Šobrīd ALTUM vidēja termiņa stratēģija 2025-2027.gadam atrodas saskaņošanas procesā. Ievērojot stratēģijas apstiprināšanas procesu, sagaidāms, ka gala apstiprinājums būs 2025.gada aprīlī.

Reinis Bērziņš
Valdes priekšsēdētājs

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Informācija par padomi un valdi

Padome

Vārds, uzvārds	Ieņemamais amats	Ieceļšanas datums	Amata pilnvaru termiņa beigu datums
Līga Kļaviņa	Padomes priekšsēdētāja	27.12.2022.	26.12.2025.
Ansis Grasmanis	Padomes loceklis	01.05.2024.	30.04.2027.
Krišjānis Znotiņš	Padomes loceklis	01.05.2024.	30.04.2027.
Ilze Baltābola	Padomes loceklis	27.12.2022.	30.04.2024.
Jānis Šnore	Padomes loceklis	22.03.2022.	30.04.2024.

2024.gada 29.aprīļa akcionāru sapulcē ar 2024.gada 1.maiju padomes sastāvā ievēlēti Ansis Grasmanis un Krišjānis Znotiņš. Darbu padomes sastāvā neturpina padomes locekļi Ilze Baltābola un Jānis Šnore.

Valde

Vārds, uzvārds	Ieņemamais amats	Ieceļšanas datums	Amata pilnvaru termiņa beigu datums
Reinis Bērziņš	Valdes priekšsēdētājs	27.05.2024.	26.05.2027.
Jēkabs Krieviņš	Valdes loceklis	27.05.2024.	26.05.2027.
Inese Zīle	Valdes locekle	27.05.2024.	26.05.2027.
Ieva Jansone-Buka	Valdes loceklis	18.03.2024.	17.03.2027.
Juris Jansons	Valdes loceklis	09.01.2023	08.01.2026

2024.gada 25.janvārī padome valdes locekļa amatā pārapstiprināja Ievu Jansoni-Buku, nosakot jaunu pilnvaru termiņu no 2024.gada 18.marta līdz 2027.gada 17.martam.

2024.gada 2.aprīlī padome valdes locekļa amatā ar 2024.gada 27.maiju pārapstiprināja Reini Bērziņu, Jēkabu Krieviņu, Inesi Zīli uz jaunu pilnvaru termiņu līdz 2027.gada 26.maijam. Padome no valdes locekļu vidus ievēlēja Reini Bērziņu par AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" valdes priekšsēdētāju.

Paziņojums par vadības atbildību

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk tekstā – Sabiedrība) Valde (turpmāk tekstā - Vadība) ir atbildīga par Sabiedrības finanšu pārskatu sagatavošanu, kā arī par informāciju, kas ir pievienota Citos pielikumos gada pārskatam.

Finanšu pārskati un to pielikumi, kas ir iekļauti no 18. līdz 117. lappusei, ir sagatavoti, balstoties uz pirmdokumentiem un sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Sabiedrības finanšu stāvokli 2024.gada 31.decembrī un 2023.gada 31.decembrī, un tās darbības rezultātiem, izmaiņām pašu kapitālā un naudas plūsmām par gadu, kas noslēdzās 2024.gada 31.decembrī.

Iepriekšminētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS Grāmatvedības standartiem, pamatojoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. Vadības lēmumi un pieņemumi attiecībā uz šo pārskatu sagatavošanu ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi.

Vadība ir atbildīga par atbilstošas grāmatvedības uzskaites nodrošināšanu, Sabiedrības aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas rīcības atklāšanu un novēršanu. Vadība ir arī atbildīga par Sabiedrības darba vadīšanu saskaņā ar Latvijas Republikas Attīstības finanšu institūcijas likumu, citiem Latvijas Republikas likumiem, kā arī Eiropas Savienības regulām, kas ir piemērojamas Sabiedrībai.

Reinis Bērziņš
Valdes priekšsēdētājs

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Visaptverošo ienākumu pārskats

visas summas ir tūkstošos eiro

	Pielikumi	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Procentu ieņēmumi pēc efektīvās procentu likmes	4	32 036	24 043
Citi procentu un līdzīgi ieņēmumi	5	8 134	6 174
Procentu izdevumi	6	(17 144)	(12 452)
Neto procentu ieņēmumi		23 026	17 765
ieņēmumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	7	7 926	9 824
Kompensējamie izdevumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	8	(7 478)	(7 141)
Neto ieņēmumi par VAP īstenošanu		448	2 683
Peļņa / (zaudējumi) no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu	9	6	(3)
Peļņas daļa no ieguldījumiem asociētajos uzņēmumos un pārējos ieguldījumos	10	9 028	3 064
(Zaudējumi), no kuriem atskaitīti zaudējumi no saistībām patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos	11	(1 230)	(882)
Neto (zaudējumi) no aizdevumiem, kas novērtēti patiesajā vērtībā	12	(7 465)	-
Citi ieņēmumi	13	8 188	8 997
Citi izdevumi	14	(1 203)	(1 016)
Pamatdarbības ienākumi pirms pamatdarbības izdevumiem		30 798	30 608
Personāla izmaksas	16	(5 345)	(5 765)
Administratīvie izdevumi	17	(1 107)	(1 478)
Nemateriālo aktīvu un pamatīdzekļu nolietojums		(731)	(818)
Sagaidāmie kredītzaudējumi, neto	15	5 048	(4 737)
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		28 663	17 810
Pārskata perioda peļņa		28 663	17 810
Citi visaptverošie ienākumi:		2 772	221
<i>Posteņi, kas nākamajos periodos pārklasificējami peļņā vai zaudējumos</i>			
Neto peļņa no finanšu aktīviem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu citos visaptverošos ienākumos		2 772	221
Kopā pārskata perioda visaptverošie ienākumi		31 435	18 031

Pielikumi no 18. līdz 117.lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Reinis Bērziņš
 Valdes priekšsēdētājs

Rudīte Bērziņa
 Galvenā grāmatvede

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Finanšu stāvokļa pārskats

vīsas summas ir tūkstošos eiro

	Pielikumi	31.12.2024.	31.12.2023.
Aktīvi			
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	18	627 769	702 788
		<i>t.sk. nauda un naudas ekvivalenti</i>	<i>455 715</i>
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu citos visaptverošos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīri	19	183 572	9 743
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:			
Ieguldījumu vērtspapīri	19	-	38
Aizdevumi un debitoru parādi	20	412 249	349 360
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos - aizdevumi ar kapitāla atlaidi	21	24 971	13 088
Granti	22	3 128	67 196
Nākamo periodu izdevumi	29	522	459
Uzkrātie ieņēmumi	30	723	3 862
Pārējie ieguldījumi	23	29 043	25 398
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos	24	72 227	66 592
Ieguldījuma īpašumi	25	92 976	68 246
Pamatīdzekļi	27	4 287	4 377
Nemateriālie aktīvi	26	946	1 017
Pārējie aktīvi	28	2 937	3 922
Kopā aktīvi		1 455 350	1 316 086
Saistības			
Saistības pret kredītiestādēm	31	40 366	32 038
Saistības pret vispārējām valdībām	32	207 634	174 656
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	39	65 491	85 533
Nākamo periodu ieņēmumi	36	5 439	972
Uzkrātie izdevumi	35	785	856
Finanšu garantiju līgumu saistības	33	49 262	47 319
Sagaidāmie kredītzaudējumi ārpusbilances saistībām	37	609	344
Atbalsta programmu finansējums	38	664 256	580 649
Pārējās saistības	34	5 453	4 366
Kopā saistības		1 039 295	926 733
Kapitāls un rezerves			
Akciju kapitāls	40	211 033	204 862
Rezerves	41	173 865	166 959
Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos visaptverošajos ienākumos pārvērtēšanas rezerve	43	2 494	(278)
Uzkrātā peļņa		28 663	17 810
Kopā kapitāls un rezerves		416 055	389 353
Kopā saistības un kapitāls		1 455 350	1 316 086

Pielikumi no 18. līdz 117.lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Reinis Bērziņš
 Valdes priekšsēdētājs

Rudīte Bērziņa
 Galvenā grāmatvede

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats

visas summas ir tūkstošos eiro

	Akciju kapitāls	Rezerves			Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos pārvērtēšanas rezerve	Nesadalītā peļņa	Kapitāls un rezerves kopā
		Specifiskās rezerves	Vispārējais rezerves kapitāls	Pārējās specifiskās rezerves- Starpība, kas atzīta reorganizācijas rezervē			
2023.gada 1.janvārī	204 862	141 707	54 364	(15 935)	(499)	11 484	395 983
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	-	-	17 810	17 810
Citi visaptveroši ienākumi	-	-	-	-	221	-	221
Kopējie visaptverošie ienākumi	-	-	-	-	221	17 810	18 031
Rezerves kapitāla palielināšana (41.pielikums)	-	2 839	-	-	-	-	2 839
Rezerves kapitāla samazināšana, palielinot atbalsta programmu finansējumu	-	(27 500)	-	-	-	-	(27 500)
Portfeļa zaudējumu rezerve, kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pēc 2022.gada pārskata apstiprināšanas	-	(5 246)	5 246	-	-	-	-
2022.gada Sabiedrības peļņas sadale	-	-	11 484	-	-	(11 484)	-
Vispārējo rezervju pārdale uz atbalsta programmām, kas attiecināmas uz specifiskajām rezervēm	-	13 829	(13 829)	-	-	-	-
2024.gada 1.janvārī	204 862	125 629	57 265	(15 935)	(278)	17 810	389 353
Pārskata perioda peļņa	-	-	-	-	-	28 663	28 663
Citi visaptveroši ienākumi	-	-	-	-	2 772	-	2 772
Kopējie visaptverošie ienākumi	-	-	-	-	2 772	28 663	31 435
Rezerves kapitāla palielināšana (41.pielikums)	-	7 384	-	-	-	-	7 384
Rezerves kapitāla samazināšana, palielinot atbalsta programmu finansējumu (41.pielikums)	-	(18 288)	-	-	-	-	(18 288)
Portfeļa zaudējumu rezerve, kas ir izmantota uzkrājumu segšanai pēc 2023.gada pārskata apstiprināšanas	-	53	(53)	-	-	-	-
2023.gada Sabiedrības peļņas sadale	-	-	17 810	-	-	(17 810)	-
Pamatkapitāla palielinājums	6 171	-	-	-	-	-	6 171
2024.gada 31.decembrī	211 033	114 778	75 022	(15 935)	2 494	28 663	416 055

Atbilstoši 2023.gada 30.oktobra akcionāru sapulces lēmumam, ievērojot Ministru kabineta 2023.gada 12.decembra rīkojumu, 2024.gada 3.janvārī Uzņēmumu reģistrā reģistrēts Altum pamatkapitāla palielinājums. Pamatkapitāls palielināts par 6 171 062 eiro, nosakot pamatkapitāla apmēru pēc palielināšanas 211 033 395 eiro, ko veido 211 033 395 akcijas.

Pielikumi no 18. līdz 117.lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Naudas plūsmas pārskats

vīsas summas ir tūkstošos eiro

	Pielikumi	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda sākumā		565 896	539 630
Naudas plūsma pamatdarbības rezultātā			
Peļņa pirms nodokļiem		28 663	17 810
Nemateriālo aktīvu un pamatīdzekļu nolietojums		731	818
Sagaidāmo kredītzaudējumu pieaugums / (samazinājums)	15	(5 048)	4 737
Ieguldījumu īpašumu pārvērtēšana	25	(5 139)	(6 116)
Atbalsta programmu pārvērtēšana	14	169	8
Ieguldījumu asociētajos uzņēmumos pārvērtēšana		(5 562)	(870)
Pārējie ieguldījumi, pārvērtēšana	23	(2 236)	(1 310)
Aizdevumi ar kapitāla atlaidi, pārvērtēšana	12	7 465	-
Aprēķinātie procentu ieņēmumi pēc efektīvās procentu likmes	4	(32 036)	(24 043)
Aprēķinātie procentu un līdzīgi ieņēmumi	5	(8 134)	(6 174)
Aprēķinātie procentu izdevumi	6	17 144	12 452
(Peļņa) / zaudējumi no ārvalstu valūtas pārvērtēšanas	9	(6)	3
Naudas un tās ekvivalentu (samazinājums) pamatdarbības rezultātā pirms izmaiņām aktīvos un saistībās		(3 989)	(2 685)
Aizdevumu (palielinājums)		(138 020)	(53 892)
Grantu (palielinājums)	22	(5 722)	(9 416)
Saistību pret kredītiestādēm un vispārējam valdībām pieaugums	31,32	41 359	16 803
Nākamā periodu ieņēmumu un uzkrāto izdevumu pieaugums / (samazinājums)		(69)	150
Nākamā periodu izdevumu un uzkrāto ieņēmumu (pieaugums)	29,30	(5 774)	(3 050)
Atbalsta programmu finansējuma pieaugums	38	218 577	224 489
Pārējo aktīvu samazinājums / (pieaugums)	28	1 074	(2 951)
Pārējo saistību (samazinājums)		(662)	(46 333)
Naudas un naudas ekvivalentu palielinājums no pamatdarbības		106 774	123 115
Saņemtie procenti		38 363	23 679
Samaksātie procenti		(9 903)	(8 070)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		135 234	138 724
Naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā			
Ieguldījumu vērtspapīru ar pārvērtēšanu pārējos visaptverošajos ienākumos iegāde		(170 609)	137
Amortizētajā iegādēs vērtībā novērtēto finanšu saistību - emitēto parāda vērtspapīru dzēšana	39	(20 000)	-
Termiņnoguldījumu (palielinājums)	18	(35 000)	(103 000) ¹
Pamatīdzekļu un nemateriālo aktīvu iegāde	26,27	(611)	(529)
Ieguldījumu īpašumu iegāde	25	(21 711)	(8 879)
Ieguldījumu īpašumu pārdošana	25	2 308	202
Pārdošanai pieejamo aktīvu pārdošana		-	28
Pārējie ieguldījumi	23	(1 410)	(8 347)
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos	24	(2 961)	(1 079)
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		(249 994)	(121 467)
Naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā			
Rezerves kapitāla palielinājums	41	4 579	2 839
Pamatkapitāla palielinājums		-	6 170
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		4 579	9 009
Naudas un tās ekvivalentu palielinājums / (samazinājums)		(110 181)	26 266
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās		455 715	565 896

¹ Pozīcija Termiņnoguldījumu izmaiņas pārklasificēta no Pamatdarbības uz Ieguldīšanas darbības naudas plūsmu

Pielikumi no 18. līdz 117.lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Finanšu pārskatu apstiprināšana

Šos finanšu pārskatus Sabiedrības Vadība apstiprinājusi 2025.gada 31.martā. Latvijas Republikas Komerclikums, kā arī Attīstības finanšu institūcijas likums nosaka, ka akcionāru sapulcei ir tiesības pieņemt lēmumu par finanšu pārskatu apstiprināšanu.

1 Vispārēja informācija

(1) Informācija par Sabiedrību

Šie finanšu pārskati satur finanšu informāciju par akciju sabiedrību "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk – Sabiedrība).

Saīdzinošā finanšu informācija par finansiālās darbības rezultātiem 2024.gada 12 mēnešos ir iekļauta attiecīgi Vispārējo ienākumu pārskatā, Kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatā un Naudas plūsmas pārskatā, kā arī attiecīgajos finanšu pārskatu pielikumos.

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" ir Latvijas valstij piederoša kapitālsabiedrība, kas ar atbalsta finanšu instrumentiem - aizdevumiem, garantijām un ieguldījumiem riska kapitāla fondos - nodrošina finanšu resursu pieejamību uzņēmumiem un mājsaimniecībām, jomās, kuras valsts izvirzījusi kā atbalstāmas un svarīgas, tādējādi veicinot tautsaimniecības attīstību un sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu. Starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Moody's Ratings* ("Moody's") 2025.gada 28.janvārī apstiprināja Altum ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 ar stabilu perspektīvas novērtējumu. Kredītreitings ir tādā pat līmenī, kāds tika apstiprināts 2024.gada 2.februārī. Arī īstermiņa reitings ir apstiprināts tādā pat līmenī P-2. ALTUM kredītreitinga novērtējums veikts balstoties uz Moody's 2024.gada jūlija Finanšu institūciju metodiku (*Finance Companies Methodology*) Altum atsevišķais kredītnovērtējums (*standalone assessment*) apstiprināts līdzšinējā Baa3 līmenī. Altum ilgtermiņa kredītreitings Baa1 ir viens no augstākajiem Latvijas kapitālsabiedrībām piešķirtajiem.

Akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum" ir izveidota 2013.gada 27.decembrī ar Ministru kabineta lēmumu. Sabiedrības dibināšanas mērķis – apvienot trīs iepriekš patstāvīgi darbojošās valsts atbalstu sniezošas kapitālsabiedrības vienā institūcijā un turpmāk koncentrēt vienviet valsts resursus finanšu instrumentu valsts atbalsta un attīstības programmu īstenošanai. Sabiedrības darbību regulē tās īpašais likums - Attīstības finanšu institūcijas likums. Sabiedrības statūtus apstiprina Ministru kabinets. Visas Sabiedrības balsstiesīgās akcijas pieder Latvijas valstij. Akciju turētāji ir Attīstības finanšu institūcijas likumā noteiktās ministrijas ar sekojošu akciju turēšanas sadalījumu – Finanšu ministrija 40%, Ekonomikas ministrija – 30%, Zemkopības ministrija – 30%.

Sabiedrība kā finanšu institūcija neveic ar finanšu un kapitāla tirgu saistītu regulētu darbību, tāpēc Sabiedrībai nav saistošas kapitāla pietiekamības prasības. Tomēr Sabiedrība savā darbībā ievēro labāko finanšu un kapitāla tirgus praksi attiecībā uz iekšējo kontroli, risku pārvaldību un darbības atbilstību.

Sabiedrība ir veikusi ieguldījumu alternatīvo ieguldījumu fondā "Altum kapitāla fonds" (Fonds), kas reģistrēts 2020.gada 31.jūlijā. Fonds ir izveidots ar mērķi atbalstīt labi pārvaldītus, perspektīvus lielos uzņēmumus Covid-19 ietekmes pārvarēšanai, kas vīrusa ietekmes rezultātā ir gatavi pielāgot līdzšinējo darbību, mainot biznesa modeli, pielāgojot produktu izstrādi, ieviešot jaunas tehnoloģijas, izejot jaunus eksporta tirgus, veicinot to izaugsmi. Fonda ieguldītais kapitāls tika pilnībā parakstīts 2020.gada 16.septembrī, sasniedzot 100 miljonus eiro, no kuriem lielāko daļu (51.1 miljons eiro jeb 51.1%) veido lielākie privātie pensiju fondi, un 48.9 miljonus eiro veido Sabiedrības ieguldītais publiskais finansējums. Sabiedrība ir arī Fonda pārvaldnieks, kas reģistrēts Finanšu un kapitāla tirgus komisijā 2020.gada 26.maijā. 2022.gada 30.jūnijā beidzās ar EK saskaņotais ieguldījumu periods, pēc tā beigām jauni ieguldījumi vairs netika apstiprināti, bet turpinājās ieguldīšana līdz 2022.gada 30.jūnijam apstiprinātajos portfeļuzņēmumos. Fondā iemaksātais kapitālieguldījumu apjoms 2024.gada 31.decembrī sastādīja 40.5 milj. eiro (Sabiedrības daļa 19.8 milj. eiro).

1 Vispārēja informācija (turpinājums)

Zemāk norādītie riska kapitāla fondi – asociētie uzņēmumi – tiek klasificēti kā asociētie uzņēmumi, tikai un vienīgi finanšu uzskaites mērķiem.

Nosaukums	Juridiskā adrese	Paaudze	Ieguldījuma % kapitālā
KS Overkill Ventures Fund I	Dzirnavu iela 105, Rīga, Latvija, LV-1011	4	100
KS Buildit Latvia Pre-Seed Fund	Lastādājas iela 12/3, Rīga, Latvija, LV-1050	4	100
KS Commercialization Reactor Pre-seed Fund	Brīvības gatve 300 -9, Rīga, Latvija, LV-1006	4	100
KS INEC 1	Vilandes iela 3 - 7, Rīga, Latvija, LV-1010	4	75
KS INEC 2	Vilandes iela 3 - 7, Rīga, Latvija, LV-1010	4	90
KS Overkill Ventures Fund II	Dzirnavu iela 105, Rīga, Latvija, LV-1011	4	80
KS Buildit Latvia Seed Fund	Lastādājas iela 12/3, Rīga, Latvija, LV-1050	4	80
KS Commercialization Reactor Seed Fund	Brīvības gatve 300 -9, Rīga, Latvija, LV-1006	4	80
KS ZGI-4	Roberta Hirša iela 1, Rīga, Latvija, LV-1045	4	60
FlyCap Mezzanine Fund II	Matrožu iela 15A, Rīga, Latvija, LV-1048	4	60
Likvidējamais KS Baltcap Latvia Venture Capital Fund	Jaunmoku iela 34, Rīga, Latvija, LV-1046	2	67
Likvidējamais KS Imprimatur Capital Technology Venture Fund	Ščecinas iela 4, Rīga, Latvija, LV-1014	2	67
Likvidējamais KS Imprimatur Capital Seed Fund	Ščecinas iela 4, Rīga, Latvija, LV-1014	2	100
Likvidējamais KS ZGI-3 ¹	Roberta Hirša iela 1, Rīga, Latvija, LV-1045	3	95
KS FlyCap investment Fund	Matrožu iela 15A, Rīga, Latvija, LV-1048	3	95
Likvidējamais KS Expansion Capital Fund ¹	Vilandes iela 3 - 7, Rīga, Latvija, LV-1010	3	95
Baltijas Inovāciju Fonds	European Investment Fund, 37B, avenue J.F. Kennedy, L-2968 Luxembourg		20
KS AIF "Altum kapitāla fonds"	Doma laukums 4, Rīga, LV-1050		48.9

¹ 3.paaudzes fondiem Expansion Capital fund un ZGI-3 darbības termiņš beidzās 2024.gada 31.decembrī. Šobrīd minētajiem fondiem ir uzsākts likvidācijas process. Fondu likvidācijas procesā fondu pārvaldnieki turpinās atlikušo portfeļa ieguldījumu realizāciju ar iespējami izdevīgākajiem nosacījumiem.

Istenojot Altum riska kapitāla 5.paaudzes ieguldījumu programmu, paredzēts veikt ieguldījumus vairākos jaunos iespējkapitāla fondos. 2024.gadā ir noslēdzies publiskais iepirkums 5.paaudzes iespējkapitāla fondu pārvaldnieku atlasei, kur tika izvēlēts viens izaugsmes stadijas fondu pārvaldnieks un trīs pirms-sēklas un sēklas stadijas fondu pārvaldnieki. 2024.gada nogalē un 2025.gada sākumā ir parakstīti līgumi ar fondu pārvaldniekiem, lai uzsāktu fondu izveidi un nodrošinātu citus nepieciešamos nosacījumus fondu darbības uzsākšanai.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums

(1) Vispārējās uzrādīšanas pamatprincipi

Sabiedrības finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS Grāmatvedības standartiem (SFPS), ņemot vērā uzņēmējdarbības turpināšanas principus. Finanšu pārskatu sastādīšanā, ņemot vērā uzņēmējdarbības turpināšanas principu, vadība ir apsvērusi Sabiedrības finanšu stāvokli, finanšu resursu pieejamību un veikusi ārējo faktoru ietekmes uz Sabiedrības nākotnes darbību analīzi. Detalizētāku informāciju par Krievijas Federācijas iebrukuma Ukrainā ietekmi uz Sabiedrību skatīt 3.pielikuma (8)piezīmē.

Sabiedrības finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu metodi, izņemot ieguldījumu vērtspapīrus, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos, ieguldījumus asociētajās sabiedrībās, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos, ieguldījumu īpašumus, kas novērtēti patiesajā vērtībā, atbalsta programmu finansējumu, kas novērtēts patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos un aizdevumus ar kapitāla atlaidi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

Sagatavojot finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, ir jāizmanto aplēses un pieņēmumi, kas ietekmē finanšu pārskatu datumā uzrādītās aktīvu un saistību summas un informāciju par iespējamajiem aktīviem un saistībām, kā arī uzrādītās ieņēmumu un izdevumu summas pārskata periodā. Lai gan šīs aplēses ir balstītas uz vadības labākajām zināšanām par pašreizējiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti tomēr var atšķirties no šīm aplēsēm.

Sabiedrība iepriekš uzrādīja neto procentu ieņēmumus un procentu izdevumus tām programmām, kur gala saņēmējs ir publiskais finansējums, t.i., kur saņemtie procentu ieņēmumi no attiecīgajiem aizdevumiem, ieguldījumiem termiņnoguldījumos un vērtspapīros tiek ieskaitīti publiskajā finansējumā. Tomēr, saskaņā ar 9.SFPS konkrēto programmu noteikumi neatbilst caurplūstošu naudas plūsmu kritērijiem, kas pieļautu attiecīgo pozīciju neto uzrādīšanu finanšu stāvokļa pārskatā un visaptverošo ienākumu pārskatā.

Detalizēta informācija par 2023.gada salīdzinošo rādītāju izmaiņu kvantitatīvo ietekmi uz Visaptverošo ienākumu pārskatu ir sniegta zemāk, tūkstošos eiro:

Visaptverošo ienākumu pārskata posteņi	2023.g. 12 mēnešos pirms pārklasifikācijas	Pārklasifikācija	2023.g. 12 mēnešos pēc pārklasifikācijas
Procentu ieņēmumi pēc efektīvās likmes	18 675	2 966	21 641
Citi procentu un līdzīgi ieņēmumi	6 996	1 580	8 576
Procentu izdevumi	7 906	4 546	12 452

Naudas plūsmas pārskata posteņi	2023.g. 12 mēnešos pirms pārklasifikācijas	Pārklasifikācija	2023.g. 12 mēnešos pēc pārklasifikācijas
Procentu ieņēmumi pēc efektīvās likmes	(18 675)	(5 368)	(24 043)
Aprēķinātie procentu ieņēmumi	(6 996)	822	(6 174)
Aprēķinātie procentu izdevumi	7 906	4 546	12 452

Sabiedrība iepriekš uzrādīja aprēķinātos termiņnoguldījuma procentus Visaptverošo ienākumu pārskata sadaļā Citi procentu un līdzīgi ieņēmumi, minētie ieņēmumi pārceļti uz sadaļu *Procentu ieņēmumi pēc efektīvās likmes*,

Detalizēta informācija par 2023.gada salīdzinošo rādītāju izmaiņu kvantitatīvo ietekmi uz Visaptverošo ienākumu pārskatu un Naudas plūsmas pārskatu ir sniegta zemāk, tūkstošos eiro:

Visaptverošo ienākumu pārskata posteņi	2023.g. 12 mēnešos pirms pārklasifikācijas	Pārklasifikācija	2023.g. 12 mēnešos pēc pārklasifikācijas
Procentu ieņēmumi pēc efektīvās likmes	21 641	2 402	24 043
Citi procentu un līdzīgi ieņēmumi	8 576	(2 402)	6 174

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(1) Vispārējās uzrādīšanas pamatprincipi (turpinājums)

Precizēta klasifikācija Naudas plūsmas pārskatā - pozīcija Termiņnoguldījumu izmaiņas pārklasificēta sadaļā Naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā, iepriekš sadaļā - Naudas plūsma pamatdarbības rezultātā, jo ieguldījumi termiņnoguldījumos ir ieguldīšanas aktivitāte nevis atfīsības finanšu institūcijas pamatdarbības aktivitāte. Lai nodrošinātu sniegtās informācijas caurspīdīgumu un salīdzināmību, tad attiecīgi Naudas plūsmas pārskata pozīciju Pamatdarbības neto naudas plūsma un ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma salīdzinošie rādītāji ir precizēti.

Detalizēta informācija par 2023.gada salīdzinošo rādītāju izmaiņu kvantitatīvo ietekmi uz Naudas plūsmas pārskatu ir sniegta zemāk, tūkstošos eiro:

Naudas plūsmas pārskata posteji	2023.g. 12 mēnešos pirms pārklasifikācijas	Pārklasifikācija	2023.g. 12 mēnešos pēc pārklasifikācijas
Naudas un tās ekvivalentu (samazinājums)/pieaugums pamatdarbības rezultātā pirms izmaiņām aktīvos un saistībās	20 115	103 000	123 115
Pamatdarbības neto naudas plūsma	35 724	103 000	138 724
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma	(18 467)	(103 000)	(121 467)

Finanšu pārskatos summas ir norādītas tūkstošos eiro, ja vien nav norādīts citādāk. Sabiedrības uzskaites un uzrādīšanas valūta ir eiro (EUR).

(2) Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Pārskata periodā darījumi ārvalstu valūtā tiek pārvērtēti eiro pēc darījuma dienā spēkā esošā Eiropas Centrālās Bankas noteiktā ārvalstu valūtas maiņas kursa. Monetārie aktīvi un pasīvi, kā arī ārpusbilances prasības un saistības ārvalstu valūtās tiek pārvērtētas eiro pēc Eiropas Centrālās Bankas noteiktā ārvalstu valūtu kursa pārskata perioda beigās. Ar ārvalstu valūtu kursu izmaiņām saistītie ienākumi vai zaudējumi tiek iekļauti pārskata perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Nemonetārās pozīcijas, kas tiek vērtētas pēc to iegādes vērtības ārvalstu valūtā, tiek pārvērtētas, izmantojot sākotnējo darījumu datumos noteikto ārvalstu valūtas maiņas kursu. Nemonetārās pozīcijas, kas tiek vērtētas pēc to patiesās vērtības ārvalstu valūtā, tiek pārvērtētas, izmantojot patiesās vērtības noteikšanas datumā noteikto ārvalstu valūtas maiņas kursu. Patiesajā vērtībā novērtēto nemonetāro pozīciju pārvērtēšanas peļņu vai zaudējumus klasificē atbilstoši pozīcijas patiesās vērtības izmaiņu peļņas vai zaudējumu atzīšanai (t.i. pozīciju, kuru patiesās vērtības pieaugums vai zaudējums tiek atzīts visaptverošo ienākumu pārskatā, pārvērtēšanas atšķirības arī tiek atzītas attiecīgi visaptverošo ienākumu pārskatā).

Pielietotie ārvalstu valūtu kursi nozīmīgākajām valūtām pārskata perioda beigās bija šādi:

31.12.2024	31.12.2023
1 EUR = USD 1.03890	1 EUR = USD 1.10500

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(3) Ieņēmumu un izdevumu atzīšana

Sabiedrības ienākumu un izdevumu uzskaitē balstās uz uzkrāšanas principu, t.i., ienākumi un izdevumi, kas attiecas uz pārskata periodu, tiek atspoguļoti visaptverošo ienākumu pārskatā neatkarīgi no to saņemšanas vai maksāšanas datuma.

Procentu ienākumi un izdevumi

Procentu ienākumi un izdevumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos visiem procentus nesošiem instrumentiem, pamatojoties uz uzkrāšanas principu, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Efektīvās procentu likmes metode ir finanšu aktīva vai finanšu saistības amortizētās iegādes vērtības aprēķina metode, kas balstīta uz procentu ieņēmumu un izdevumu atzīšanu attiecīgajā periodā. Efektīvā procentu likme paredz, ka nākotnē paredzētie maksājumi vai saņemamā nauda tiek precīzi diskontēti finanšu instrumenta sagaidāmajā dzīves laikā vai, kur nepieciešams, īsākā laika periodā līdz finanšu aktīva vai finanšu saistības neto bilances vērtībai. Aprēķinot efektīvo procentu likmi, Sabiedrība aplēs naudas plūsmas, balstoties uz finanšu instrumenta līgumā paredzētajiem nosacījumiem (piemēram, priekšapmaksas iespējas), bet neņem vērā nākotnes zaudējumus. Aprēķins ietver visus maksājumus, kas veikti vai saņemti starp līgumslēdzēju pusēm, un ir efektīvās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, tajā skaitā darījuma veikšanas izmaksas un citas prēmijas vai diskontus.

Uzkrātie procenti un rezervēšanas maksa par aizdevumiem tiek atzīti peļņā vai zaudējumos un procentu uzkrāšanai tiek izmantota "30/360" vai "faktiskās dienas/360" dienu uzskaites metode, kas ir atrunāta līgumos ar klientiem.

Attiecībā uz līgumsodiem (nokavējuma procentiem) tiek izmantoti šādi principi:

- līgumsodi tiek aprēķināti par katru dienu un tiek uzskaitīti ārpusbilancē (atzīts konkrētā brīdī);
- atzīti peļņā vai zaudējumos tikai pēc klienta iemaksas (atzīts konkrētā brīdī);
- tiek piemērots papildu termiņš (grace days) – t.i., ja klients 3 dienu laikā pēc grafika datuma pilnā apmērā samaksā visu summu, līgumsodi netiek aprēķināti.

Ar aizdevumu izsniegšanu un apkalpošanu saistītie komisijas naudas ienākumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos, ievērojot šādus principus:

- aizdevumu noformēšanas un izsniegšanas komisijas kopā ar saistītajām tiešajām izmaksām – visa aizdevuma termiņa laikā;
- pārējās komisijas (regulārās mēneša maksas par aizdevuma konta apkalpošanu, nosacījumu maiņa, u.c.) – attiecīgās komisijas iekasēšanas dienā (tiek atzīti noteiktā laika brīdī).

Ar finanšu garantiju un galvojumu izsniegšanu un apkalpošanu saistītie komisijas naudas ienākumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos, ievērojot šādus principus:

- komisijas par izsniegtajām finanšu garantijām – atbilstoši 2.pielikuma 4.piezīmes (xxiii) punktā aprakstītajiem principiem (tiek atzīti laika periodā par kuru samaksāts);
- pārējās komisijas – attiecīgās komisijas iekasēšanas dienā (tiek atzīti noteiktā laika brīdī).

Ja Riska seguma rezerve vai Portfeļa zaudējumu rezerve sedz kredītriska piecenojumu, tad attiecīgi aizdevumu procenti un ar finanšu garantiju izsniegšanu saistītie komisijas naudas ienākumi no klientiem šādu kredītriska piecenojumu neietver (skatīt 2.pielikuma 15.piezīmes (i) punktu un 38.pielikumu).

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(4) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana

(i) Sākotnējā atzīšana

Finanšu instrumenti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos (PVPZ) sākotnēji tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā. Pārējie finanšu instrumenti tiek sākotnēji uzskaitīti patiesajā vērtībā, kas koriģēta par darījuma izmaksu summu. Patieso vērtību, veicot sākotnējo atzīšanu, vislabāk pamato darījuma cena.

Pēc sākotnējās atzīšanas sagaidāmie kredītzaudējumi (SKZ) tiek atzīti finanšu aktīviem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā (AV), un ieguldījumiem parāda vērtspapīros, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos visaptverošajos ienākumos (PVCVI), un tie nekavējoties tiek atzīti finanšu uzskaitē.

Visi finanšu aktīvu pirkšanas un pārdošanas darījumi, kas pieprasa piegādi saskaņā ar pieņemtajiem tirgus principiem ("parastā" pirkšana un pārdošana) tiek uzskaitīti darījuma datumā, kas ir datums, kurā Sabiedrība apņemas piegādāt finanšu aktīvu. Pārējie pirkumi tiek atzīti tad, kad Sabiedrība kļūst par instrumenta līguma nosacījumu līgumslēdzēju pusi.

(ii) Finanšu aktīvi – klasifikācija un turpmākā novērtēšana – novērtēšanas kategorijas

Sabiedrība iedala finanšu aktīvus šādās novērtēšanas kategorijās: PVPZ, PVCVI un AV. Finanšu aktīvu klasifikācija un turpmākā novērtēšana ir atkarīga no Sabiedrības uzņēmējdarbības modeļa saistīto aktīvu portfeļa pārvaldībai un finanšu aktīva naudas plūsmas īpatnībām.

(iii) Finanšu aktīvi – klasifikācija un turpmākā novērtēšana – komercdarbības modelis

Komercdarbības modelis parāda, kā Sabiedrība pārvalda aktīvus, lai radītu naudas plūsmas – atkarībā no tā vai Sabiedrības mērķis ir:

- (a) tikai iekasēt līgumiskās naudas plūsmas no aktīviem ("turēti, lai iekasētu līgumiskās naudas plūsmas",) vai
- (b) iekasēt gan līgumiskās naudas plūsmas, gan naudas plūsmas, kas rodas no aktīvu pārdošanas ("turēti, lai iekasētu līgumiskās naudas plūsmas un pārdotu") vai,
- (c) ja nav piemērojams ne (a), ne (b) variants, finanšu aktīvi tiek klasificēti kā daļa no "cita" uzņēmējdarbības modeļa un novērtēti PVPZ.

Komercdarbības modelis tiek noteikts aktīvu grupai (portfeļa līmenī), balstoties uz visiem atbilstošajiem pierādījumiem par darbībām, kuras Sabiedrība uzņemas, lai sasniegtu mērķi, kas izvirzīts vērtējuma datumā pieejamajam portfelim. Faktori, kurus Sabiedrība apsver, nosakot komercdarbības modeli, ietver: portfeļa mērķi un saturu, iepriekšējo pieredzi par attiecīgo aktīvu naudas plūsmu iekasēšanu, risku novērtēšanu un pārvaldību un aktīvu snieguma novērtējumu. Būtiskākos pieņēmumus, uz kuriem Sabiedrība balstās, nosakot savu finanšu aktīvu komercdarbības modeļus, skatīt 2.pielikuma 15.piezīmē.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(4) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(iv) Finanšu aktīvi – klasifikācija un turpmākā novērtēšana – naudas plūsmu iezīmes

Ja komercdarbības modelis paredz turēt aktīvus, lai iekasētu līgumiskās naudas plūsmas, vai turēt līgumiskās naudas plūsmas un pārdot, Sabiedrība izvērtē vai naudas plūsmas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi (VPPM). Nosakot, vai finanšu aktīvu ar iegultajiem atvasinātajiem instrumentiem naudas plūsmas atbilst VPPM iezīmei, tie tiek izvērtēti kopumā. Sagatavojot izvērtējumu, Sabiedrība ņem vērā, vai līgumiskās naudas plūsmas atbilst vienkārša aizdevuma noteikumiem, t.i., procenti iekļauj tikai atbildību par kredītrisku, naudas laukvērtību, citus vienkārša aizdevuma riskus un peļņas normu.

Ja līgumiskie noteikumi ievieš riska vai svārstīguma apdraudējumu, kas ir pretrunā ar vienkārša aizdevuma noteikumiem, finanšu aktīvs tiek klasificēts un novērtēts PVPZ. VPPM izvērtējums tiek sagatavots, veicot aktīva sākotnējo atzīšanu, un turpmāk netiek mainīts. Būtiskākos pieņēmumus, uz kuriem Sabiedrība balstās, veicot savu finanšu aktīvu VPPM testu, skatīt 2.pielikuma 15.piezīmē.

(v) Finanšu aktīvi – pārklasifikācija

Finanšu instrumenti tiek pārklasificēti tikai tad, kad pilnībā mainās komercdarbības modelis, kas tiek izmantots portfeļa pārvaldīšanai. Pārklasificēšana tiek piemērota ar nākotnes datumu un stājas spēkā, sākot no pirmā pārskata perioda pēc komercdarbības modeļa maiņas.

(vi) Finanšu aktīvi – uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem

Uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem tiek atzīti AV un PVCVI klasificētiem finanšu aktīviem. Uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem no kredītsaistībām un iespējamām saistībām, kas izriet no finanšu garantiju līgumiem, tiek atzīti kā uzkrājumi vai Finanšu garantiju līgumu saistības. Uzkrājumu veidošanas principi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem ārpusbilances posteņiem un iespējamām saistībām ir tādi paši kā principi un metodes, kādas tiek piemērotas bilancē uzskaitītajiem darījumiem.

Uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem tiek novērtēti saskaņā ar sagaidāmo kredītzaudējumu modeli. Sagaidāmie kredītzaudējumi (SKZ) ir objektīva un uz varbūtību balstīta summa, kas tiek noteikta, izvērtējot virkni iespējamo galarezultātu un ņemot vērā visu saprātīgo un pamatojamo informāciju, kas ir pieejama bez pārmērīgam izmaksām vai pūlēm pārskata datumā, tajā skaitā pagātnes notikumus, pašreizējos apstākļus un saprātīgas un pamatojamas nākotnes ekonomisko apstākļu prognozes, kas varētu ietekmēt nākotnes naudas plūsmu paredzamo saņemšanu. Šādi kredītzaudējumi tiek novērtēti atkarībā no tā, vai ir bijis ievērojams kredītriska pieaugums kopš instrumenta sākotnējās atzīšanas.

1.posms. Iekļauj finanšu instrumentus, kam nav bijis būtisks kredītriska pieaugums kopš sākotnējās atzīšanas, un tos instrumentus, kuri saskaņā ar Sabiedrības politiku tiek novērtēti kā zema riska instrumenti pārskata datumā.

2.posms. Iekļauj finanšu instrumentus, kuru kredītkvalitāte ir būtiski pasliktinājusies kopš sākotnējās atzīšanas, bet kuriem nav objektīvu aizdevuma vērtības samazināšanās pierādījumu.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(4) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(vi) Finanšu aktīvi – uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem (turpinājums)

3.posms. Iekļauj finanšu instrumentus, kuriem ir konstatētas vērtības samazināšanās pazīmes.

12 mēnešu SKZ tiek atzīti 1.posma instrumentiem un visa darbības laika SKZ tiek atzīti 2.posma un 3.posma instrumentiem. Visa darbības laika SKZ ir zaudējumi, kas izriet no visiem finanšu instrumenta līguma darbības periodā iespējamajiem saistību neizpildes gadījumiem, bet 12 mēnešu SKZ ir daļa no visa darbības laika SKZ, kas izriet no tiem saistību neizpildes gadījumiem, kas var iestāties 12 mēnešu laikā pēc finanšu pārskata sagatavošanas datuma. Līdz ar to 12 mēnešu SKZ nav tuvāko 12 mēnešu laikā paredzamā skaidras naudas nepietiekamība vai finanšu aktīvu, par kuriem ir izteiktas prognozes, ka tie neizpildīs savas saistības tuvāko 12 mēnešu laikā.

POCI (saīsinājums no angļu valodas "Purchased or originated credit-impaired financial assets") iekļauj finanšu aktīvus, kas sākotnēji tika iegādāti vai izveidoti ar vērtības samazināšanas pazīmēm. Šādus aktīvus nekad neklasificē pa posmiem, un kredītzaudējumi vienmēr tiek aplēsti visa paredzamā līguma darbības laikā.

(vii) Sagaidāmo kredītzaudējumu noteikšana

Sabiedrība novērtē SKZ attiecībā uz finanšu instrumentiem, kas ir individuāli nozīmīgi, un grupās attiecībā uz finanšu instrumentiem, kuri nav atsevišķi nozīmīgi un kuriem ir līdzīgas kredītriska pazīmes.

SKZ finanšu instrumentiem, kas tiek vērtēti grupās, aprēķina kā saistību neizpildes varbūtības ("PD"), riska darījumu ar saistību neizpildi ("EAD") un zaudējumu dēļ, kas saistīti ar saistību nepildīšanu ("LGD") diskontēto reizinājumu. PD parāda varbūtību, ka aizņēmējs nepildīs savas saistības nākamā 12 mēnešu laikā vai atlikušajā saistību darbības laikā. EAD ir sagaidāmais riska darījums apmērs saistību neizpildes laikā, ņemot vērā plānotos pamatsummas un procentu maksājumus, kā arī paredzamo turpmāko aizdevumu izsniegšanu. LGD atspoguļo sagaidāmos zaudējumus no riska darījuma saistību neizpildes brīdī, ņemot vērā tādas faktorus kā darījuma partnera raksturlielumus, nodrošinājumu un produkta veidu.

SKZ nosaka, prognozējot PD, LGD un EAD katram nākamajam mēnesim visā paredzamajā darbības laikā. Trīs parametri tiek reizināti kopā un koriģēti ņemot vērā nākotnes informāciju. Tādejādi tiek nodrošināts efektīvs ikmēneša SKZ aprēķins, kas tiek diskontēts līdz pārskata datumam, izmantojot sākotnējo faktisko procentu likmi un sasummēts. Visu mēnešu summa atlikušajā paredzamajā dzīves laikā veido dzīves cikla SKZ un nākamā 12 mēnešu summa - 12 mēnešu SKZ. Sabiedrība izmanto viena scenārija paredzamās naudas plūsmas metodi, kas tiek koriģēta pielietojot alternatīvus makroekonomisko faktoru scenārijus, piemēram, par iekšzemes kopprodukta un nekustamā īpašuma cenu izmaiņām gada griezumā. PD un LGD iegūst no finanšu aktīvu vēsturiskās informācijas, izņemot ieguldījuma vērtspapīriem PVCVI un prasībām pret kredītiestādēm un LR Valsts kasi, dati tiek iegūti no starptautisko kredītreitingu aģentūru publicētās vēsturiskās informācijas par PD un LGD. PD noteikšanai izmanto "Konkrētā brīdī" varbūtības (PD pašreizējos ekonomiskajos apstākļos, pretstatā ekonomikas ciklam neitrālajam "cikla laikā" PD).

Sabiedrība novērtē būtiskus riska darījumus, kuriem ir vērtības samazināšanās pazīmes, atsevišķi, neizmantojot modelētus datus. Uzkrājumi SKZ šādiem riska darījumiem tiek aprēķināti, izmantojot diskontētās paredzamās naudas plūsmas.

(viii) Saistību neizpildes un finanšu aktīvu, kuriem ir samazināta kredītvērtība, definīcija

Saistību neizpilde ir PD un LGD ievades dati, kas ietekmē SKZ novērtēšanu. Finanšu instrumenti kam ir konstatētas kredītvērtības samazināšanās pazīmes, ir iekļauti 3.posmā vai POCI, ja vērtības samazināšanās pazīmes ir konstatētas finanšu instrumenta atzīšanas brīdī. Saistību neizpilde un kredītvērtības samazināšanās pazīmes finanšu instrumentam iestājas, ja darījuma pamatsummas vai procentu maksājums ir nokavēts par vairāk nekā 90 dienām, ir konstatēta reitinga samazināšanās, kas norāda uz saistību neizpildes pazīmēm, kļūst ticams, ka aizņēmējs sāks bankrota procedūru vai veiks vai ir veicis kāda cita veida finansiāla vai juridiska rakstura reorganizāciju, aizņēmējs ir pasludināts par bankrotējušu vai līdzvērtīgu bankrotējušam, ir veikta darījuma pārstrukturēšana ekonomisku vai juridisku iemeslu dēļ, kas saistīta ar aizņēmēja finansiālajām grūtībām, vai ir sagatavots izvērtējums, kas norāda, ka aizņēmējs, visticamāk, nespēs nokārtot savas saistības, kā paredzēts. Izvērtējot, vai aizņēmējs spēs nokārtot savas saistības, Sabiedrība ņem vērā gan kvalitatīvos, gan kvantitatīvos faktorus, tai skaitā, bet neaprobežojoties ar tā paša aizņēmēja citu saistību termiņa kavējuma statusu vai neveiktu maksājumu, paredzamu bankrotu un finanšu nolīgumu pārkāpumiem. Instrumentu pārstāj uzskatīt par saistības nepildošu vai ar samazinātu kredītvērtību tad, kad visas nokavētās summas ir atmaksātas, ir pietiekami pierādījumi, kas apliecina, ka nākotnes naudas plūsmu nesamaksāšanas risks ir ievērojami samazinājies un nav citu kredītvērtības samazināšanās pazīmju.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(4) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(ix) Kredītriska būtiska palielinājuma kopš sākotnējās atzīšanas noteikšana

Sabiedrība izvērtē kredītriska izmaiņas attiecībā uz katru finanšu instrumentu individuāli. Finanšu instrumentu pārstāj uzskatīt par ievērojamu kredītriska palielinājumu piedzīvojošu, kad nav izpildījies neviens no indikatoriem, kas norāda uz būtisku kredītriska pieaugumu (SICR).

2.posmā ietver finanšu instrumentus, kuru kredītkvalitāte ir būtiski pasliktinājusies kopš sākotnējās atzīšanas, bet kuriem nav objektīvu vērtības samazināšanās pierādījumu. Sabiedrība nosaka, ka kavējuma dienu statusa vai reitinga izmaiņas ir vieni no galvenajiem būtiska kredītriska palielinājuma noteikšanas rādītājiem: kredītiem un garantijām piemēro 31+ kavēto dienu statusu vai iekšējā kredītreitinga būtisku samazinājumu. Sabiedrība ir pieņēmusi, ka kredītrisks attiecībā uz ieguldījumiem vērtspapīros un prasībām pret citām kredītiestādēm kopš sākotnējās atzīšanas ir būtiski palielinājies, ja to ārējais reitings ekspozīcijas sākotnējās atzīšanas brīdī ir zemāks par A3/A- un reitings ir samazinājies vismaz par divām pakāpēm. Ieguldījumi vērtspapīros un prasības pret kredītiestādēm tiek ietverti 1.posmā, ja to ārējais reitings kopš ekspozīcijas atzīšanas nav samazinājies zemāk par A3/A-, vai to reitings nav samazinājies vismaz par divām pakāpēm pēc ekspozīcijas sākotnējās atzīšanas. Sabiedrība nosaka, ka kredītkvalitātes kritums ir saistīts arī ar izmaiņām kvalitatīvajos kredītriska indikatoros, piemēram, izmaiņas aizņēmēja finanšu rādītājos, līguma nosacījumu pārkāpšana, nozarei specifiskos datus, utt.

(x) Paredzamais darbības laiks

Finanšu instrumenta paredzamais darbības laiks ir būtisks, gan izvērtējot būtisku kredītriska pieaugumu, kur tiek ņemtas vērā saistību neizpildes varbūtības izmaiņas paredzamajā darbības laikā, gan visa darbības laika SKZ novērtēšanā. Paredzamais līguma darbības laiks tiek noteikts saskaņā ar katra līguma termiņu. Nosakot paredzamo darbības laiku, tiek ņemti vērā visi līguma noteikumi, tai skaitā priekšapmaksas un līguma un finansējuma pagarināšanas iespējas, kas ir saistošas Sabiedrībai.

(xi) Līgumu izmaiņas

Ja aizdevums tiek izmainīts, bet netiek izslēgts, būtisku kredītriska palielinājumus vērtības samazināšanās vajadzībām turpina vērtēt, salīdzinot ar kredītrisku sākotnējās atzīšanas brīdī. Izmaiņas automātiski nenoved pie kredītriska samazinājuma un turpinās visu kvantitatīvo un kvalitatīvo indikatoru izvērtēšanu.

(xii) Aplēses

Lai noteiktu SKZ apmēru, Sabiedrība izmanto gan modeļus, gan ekspertu kredītvērtējumu. SKZ aplēšanas process ietver ekspertu vērtējumu, kura apjomu ietekmē modeļa rezultāti, būtiskums un detalizētas informācijas pieejamība. Modelis sniedz vadlīnijas un pārredzamību par to, kā ekonomiskie notikumi varētu ietekmēt finanšu aktīvu vērtības samazināšanos. Eksperta vērtējumu var piemērot modelētajam iznākumam ar mērķi iekļaut modelī tādu faktoru aplēsto ietekmi, kuri modelī nav ņemti vērā. Šādu vērtējuma korekciju SKZ, kuri noteikti saskaņā ar modeli, var piemērot būtiskiem riska darījumiem darījumu partnera līmenī. Par korekcijām lemj attiecīgā komiteja, izmantojot modeļa SKZ kā vadlīnijas.

(xiii) Uzkrājumu SKZ atzīšana

AV novērtētajiem finanšu aktīviem kredītzaudējumu atskaitījumi tiek uzrādīti Sabiedrības finanšu stāvokļa pārskatā kā aktīvu bruto uzskaites vērtības samazinājums.

Attiecībā uz aizdevumu saistībām, grantu saistībām un finanšu garantiju līgumiem, šādi atskaitījumi tiek uzrādīti kā saistības (uzkrājumi) Sabiedrības finanšu stāvokļa pārskatā.

Attiecībā uz parāda instrumentiem, kas novērtēti PVCVI (ieguldījumu vērtspapīri), uzkrājumi SKZ tiek atzīti peļņā vai zaudējumos, un citas izmaiņas bruto uzskaites vērtībā tiek atzītas CVI kā ieņēmumi vai izmaksas.

Norakstīšana samazina finanšu aktīva bruto uzskaites vērtību. Norakstītās summas tiek atzītas tad, kad ir noteikta galīgā zaudējuma summa, kuru veido summa pēc iepriekšējo uzkrājumu izmantošanas. Turpmākā norakstīto summu vai kredītzaudējumu atskaitījumu atgūšana tiek atzīta peļņā vai zaudējumos.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(4) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(xiv) Finanšu aktīvi – norakstīšana

Finanšu aktīvi tiek norakstīti pilnībā vai daļēji tad, kad Sabiedrība ir izmēlusi visas praktiskās atgūšanas iespējas un ir secinājusi, ka nav pamata uzskatīt, ka summas tiks atgūtas. Norakstīšana ir izslēgšanas notikums. Sabiedrība var norakstīt finanšu aktīvus, kas joprojām atrodas piedziņas procesā, ja Sabiedrībai ir mērķis atgūt līgumiski piekrītošās summas, par kurām nav pamata uzskatīt, ka tās tiks atgūtas.

(xv) Finanšu aktīvi – izslēgšana

Sabiedrība izslēdz finanšu aktīvus, kad:

- aktīvi ir dzēsti vai beidzas tiesības saņemt naudas plūsmas no aktīviem vai
- Sabiedrība nodod tiesības uz naudas plūsmām no finanšu aktīviem vai noslēdz attiecīgu vienošanos, vienlaicīgi (i) nododot visus būtiskos aktīva īpašumtiesībām raksturīgos riskus un atdevi, vai (ii) ne nododot, ne saglabājot visus būtiskos aktīva īpašumtiesībām raksturīgos riskus un atdevi, ne arī saglabājot kontroli. Kontrole tiek saglabāta, ja darījuma otrai pusei nav praktiskas iespējas pilnībā pārdot aktīvu nesaistītai trešajai pusei bez nepieciešamības uzlikt pārdošanas darījumam papildu ierobežojumus.

(xvi) Finanšu aktīvi – izmaiņas

Sabiedrība mēdz atkārtoti vienoties vai savādāk izmainīt finanšu aktīvu līgumiskos noteikumus. Sabiedrība novērtē, vai līguma naudas plūsmas izmaiņas ir būtiskas, cita starpā ņemot vērā visus jaunus līguma noteikumus, kas būtiski ietekmē aktīva riska profilu, būtiskas izmaiņas procentu līkmēs, izmaiņas valūtā, jaunu nodrošinājumu vai kredīta uzlabošanu, kas ievērojami ietekmē kredītrisku, kas saistīts ar aktīvu vai ievērojamu aizdevuma pagarinājumu, ja aizņēmējam nav finansiālas grūtības.

Ja sākotnējā naudas plūsma būtiski atšķiras no pārskatītās, Sabiedrība vairs neatzīst sākotnējo finanšu aktīvu un atzīst jaunu aktīvu tā patiesajā vērtībā. Pārskatīšanas datums tiek uzskatīts par sākotnējās atzīšanas datumu turpmākas vērtības samazināšanās aprēķināšanas nolūkos, ieskaitot to, vai ir noticis būtisks kredītriska pieaugums (SICR). Sabiedrība arī vērtē, vai jaunais aktīvs atbilst SPPI kritērijiem. Jebkura starpība starp sākotnējā aktīva atzīšanas pārtraukšanu un jaunā būtiski mainītā aktīva patieso vērtību tiek atzīta peļņā vai zaudējumos.

Sabiedrība mēdz atkārtoti vienoties vai savādāk izmainīt finanšu aktīvu līgumiskos noteikumus. Situācijā, kad atkārtotu vienošanos nosaka darījuma puses finansiālās grūtības un nespēja veikt maksājumus, par kuriem tika panākta sākotnējā vienošanās, Sabiedrība salīdzina sākotnējās un pārskatītās prognozētās naudas plūsmas ar aktīviem un konstatē, vai aktīva riski un atdeve ir būtiski mainījušies līguma izmaiņu rezultātā. Ja izmaiņas prognozēto naudas plūsmu pašreizējā vērtībā nav nozīmīgas, izmainītais aktīvs ievērojami neatšķiras no sākotnējā aktīva un izmaiņu dēļ izslēgšana nenotiek. Sabiedrība pārēķina bruto uzskaites vērtību, diskontējot izmainītās līgumiskās naudas plūsmas ar sākotnējo efektīvo procentu likmi (vai pirktu vai iniciēto finanšu aktīvu ar samazinātu kredītvērtību (POCI) aizdevuma koriģēto efektīvo procentu likmi) un atzīst izmaiņas peļņā vai zaudējumos.

(xvii) Finanšu saistības – novērtēšanas kategorijas

Finanšu saistības, kuras tiek klasificētas kā novērtētas AV, atzīst darījuma dienā patiesajā vērtībā un turpmāk novērtē AV.

Finanšu saistības, kuras tiek klasificētas kā novērtētas PVPZ, atzīst patiesajā vērtībā darījuma datumā un turpmāk novērtē patiesajā vērtībā.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(4) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(xviii) Finanšu saistības – izslēgšana

Finanšu saistības tiek izslēgtas tad, kad tās tiek dzēstas, t.i., kad līgumā noteiktais pienākums ir izpildīts, anulēts vai tam ir beidzies termiņš.

(xix) Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi

Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi tiek atzītas, kad Sabiedrība pārskaita naudu darījumā iesaistītajai kredītiestādei bez nodoma pārdot no darījuma izrietošo nekotēto neatvasināto prasību, ko paredzēts atgūt fiksētos vai noteiktos datumos. Prasības pret kredītiestādēm tiek uzskaitītas amortizētajā iegādes vērtībā. Pozīcija Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi ietver naudas līdzekļus un pieprasījuma noguldījumus kredītiestādēs ar sākotnējo dzēšanas termiņu līdz 3 mēnešiem (skatīt 18.pielikumu) un noguldījumus Valsts kasē un citās kredītiestādēs ar sākotnējo dzēšanas termiņu virs 3 mēnešiem.

(xx) Ieguldījumu vērtspapīri

Balstoties uz komercdarbības modeli un naudas plūsmu iezīmēm, Sabiedrība klasificē ieguldījumus vērtspapīros kā atzītus AV vai PVCVI.

Ieguldījumu vērtspapīri vai parāda vērtspapīri tiek atzīti AV, ja tie tiek turēti līgumisko naudas plūsmu iekasēšanai, ja naudas plūsmas ir VPPM un ja tās nav brīvprātīgi norādītas PVPZ, lai ievērojami samazinātu uzskaites neatbilstības. Daļa no Sabiedrības turētajiem fiksēta ienākuma vērtspapīriem ir iekļauti šajā kategorijā.

Parāda vērtspapīrus sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā, nodalot uzkrāto kuponu. Ar vērtspapīru iegādi saistītās darījuma izmaksas pieskaita vērtspapīru iegādes vērtībai.

Procentu ieņēmumi no parāda vērtspapīriem tiek aprēķināti, izmantojot efektīvo procentu likmes metodi.

Parāda vērtspapīri tiek atzīti PVCVI, ja tie tiek turēti līgumisko naudas plūsmu iekasēšanai un pārdošanai, ja naudas plūsmas ir VPPM un ja tās nav norādītas PVPZ. Vērtspapīru PV nosaka, pārvērtējot vērtspapīru nominālvērtību pēc tā tirgus cenas. Tirgus cenas noteikšanai izmanto attiecīgā vērtspapīra vidējo tirgus cenu no piedāvājuma cenu kotācijām, kas saņemtas no 3 bankām, ar kurām Sabiedrībai noslēgts norēķinu pakalpojumu līgums.

Uzkrājumi, kas tiek aplēsti, izmantojot sagaidāmo kredītzaudējumu modeli, tiek atzīti pārskata gada peļņā vai zaudējumos. Pārējās izmaiņas uzskaites vērtībā tiek atzītas CVI. Kad parāda vērtspapīrs tiek izslēgts, kumulatīvie ieņēmumi vai zaudējumi, kas iepriekš tika atzīti CVI, tiek pārklasificēti no CVI uz peļņu vai zaudējumiem. Valsts parādzīmes, fiksēta ienākuma vērtspapīri ir iekļauti šajā finanšu aktīvu novērtēšanas kategorijā.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(4) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(xxi) Aizdevumi

Šīs sadaļas izpratnē aizdevumi (kredīti) ir:

- tiešās kreditēšanas produkti, t.i., Sabiedrība izsniedz kredītu aizņēmējam, kas ir līdzekļu gala saņēmējs. Tiešās kreditēšanas produkti ietver reversās nomas darījumus un aizdevumus ar kapitāla atlaidi;
- netiešās kreditēšanas produkti, t.i., Sabiedrība izsniedz kredītu aizņēmējam, kas ir starpnieks. Starpnieks izsniedz saņemto kredītu tālāk aizņēmējiem, kas ir līdzekļu gala saņēmēji. Sabiedrībā atzīst tikai tādus aizdevuma vērtības samazināšanās zaudējumus, kas radušies (i) aizņēmēja maksātspējas problēmu gadījumā vai (ii) gan starpnieka maksātspējas problēmu gadījumā, gan gala saņēmēja maksātspējas problēmu gadījumā atbilstoši riska daļas proporcijai.

Aizdevumi tiek atzīti Sabiedrības finanšu pārskatos, pamatojoties uz naudas izsniegšanas brīdi. Apstiprinātie, bet vēl neizsniegtie aizdevumi tiek uzskaitīti ārpusbilances saistībās.

Balstoties uz komercdarbības modeli un naudas plūsmu iezīmēm, Sabiedrība klasificē aizdevumus (aizdevumi, kas nav aizdevumi ar kapitāla atlaidi) kā novērtētus AV. Tādējādi aizdevumi tiek turēti līgumisko naudas plūsmu iekasēšanai. Savukārt, aizdevumi ar kapitāla atlaidi tiek novērtēti/atpoguļoti patiesajā vērtībā. Reversās nomas darījumi tiek novērtēti/atpoguļoti amortizētajā vērtībā.

a. Aizdevumi ar kapitāla atlaidi

Aizdevumu ar kapitāla atlaidi patiesā vērtība tiek noteikta atsevišķi a) nākotnē iespējamai kapitāla atlaidei un b) aizdevuma daļai, kurai kapitāla atlaide netiks piemērota. Patiesā vērtība tiek noteikta pamatojoties uz diskontētās naudas plūsmas metodi, kurā izmantoti galvenokārt aktīvā tirgū nenovērojami dati, kas balstās uz Sabiedrības pieņēmumiem un aplēsēm un kas tiek regulāri pārskatītas un koriģētas, balstoties uz aktuālāko pieejamo informāciju.

Kapitāla atlaides maksimālais apmērs tiek noteikts piešķirot aizdevumu, bet faktiskais kapitāla atlaides apmērs būs atkarīgs no finansētā projekta snieguma pēcuzaudzības posmā, ņemot vērā projekta noteikto mērķu izpildes pakāpi, tāpēc patiesās vērtības aprēķinā tiek novērtēts sagaidāmais kapitāla atlaides apmērs balstoties uz pieņēmumiem par kapitāla atlaides piemērošanas laiku un piemērošanas varbūtību, paredzot iespējamību, ka ne visi aizņēmēji sasniegs noteiktos projekta mērķus, lai pretendētu uz kapitāla atlaides saņemšanu. Kapitāla atlaides piemērošanas varbūtība tiek noteikta novērtējot katra nozīmīga finansētā projekta noteikto mērķu iespējamo izpildi vai izmantojot vēsturiskos datus par kapitāla atlaides piemēroto apmēru. Zaudējumi no nākotnē iespējamās kapitāla atlaides komponentes patiesās vērtības samazinājuma tiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Patiesās vērtības novērtējums aizdevuma daļai, kurai kapitāla atlaide netiks piemērota, balstās uz pieņēmumiem par aizdevuma sagaidāmo nākotnes naudas plūsmu līdz aizdevuma atmaksas beigu termiņam. Naudas plūsmā tiek iekļautas pamatsummas sagaidāmās atmaksas, kapitāla atlaides piemērošanas datumā samazinot to par sagaidāmo kapitāla atlaidi, kā arī procentu maksājumi un saistītās izmaksas (piemēram, piemērojamās administratīvās izmaksas). Lai noteiktu nākotnes naudas plūsmas patieso vērtību, naudas plūsma tiek samazināta par sagaidāmiem zaudējumiem aizņēmēja saistību neizpildes gadījumā, piemērojot saistību neizpildes varbūtības (PD) un zaudējumu saistību neizpildes gadījumā (LGD) rādītājus, un diskontēta ar konkrētā aizdevuma procentu likmi. Veicot aizdevuma portfeļa, kas novērtējams patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos, aizdevuma daļas, kurai kapitāla atlaide netiks piemērota, patiesās vērtības novērtējumu, diskontējot aizdevuma sagaidāmo nākotnes naudas plūsmu līdz aizdevuma atmaksas beigu termiņam, veidojas aizdevuma komponentes patiesās vērtības izmaiņas, kas tiek atliktas un atzītas Nākamā periodu ieņēmumos. Šāda pieeja tiek piemērota, jo aktīvā tirgū nav novērojami dati par identisku aktīvu ar kotētu cenu (kas atbilstu Patiesās vērtības hierarhijas 1.līmenim). Atliktās patiesās vērtības izmaiņas tiek amortizētas jeb atzītas peļņā vai zaudējumā lineāri konkrētā aizdevuma perioda laikā.

Ņemot vērā izsniegto aizdevumu ar kapitāla atlaidi finansēšanai saņemto publisko finansējumu, kas atzīts saistībās "Atbalsta programmu finansējums", pēc šī publiskā finansējuma patiesās vērtības noteikšanas, tiek noteikta arī starpība starp saņemto finansējuma un šī finansējuma patieso vērtību, kas tiek atzīta kā valsts atbalsta daļa. Šī valsts atbalsta daļa tiek atzīta ieņēmumos tādā apmērā, lai segtu saistītā aktīva – aizdevuma ar kapitāla atlaidi, patiesās vērtības samazinājumu.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(4) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(xxi) Aizdevumi (turpinājums)

b. Saisības par kredītu izsniegšanu

Sabiedrība uzņemas saistības, lai izsniegtu aizdevumus. Saisības ir neatsaucamas vai ir atsaucamas tikai, reaģējot uz būtiskām nelabvēlīgām izmaiņām. Saņemtās komisijas par aizdevumu noformēšanu un izsniegšanu tiek amortizētas aizdevuma līguma darbības laikā, sākot ar pirmo aizdevuma izsniegšanas mēnesi. Ja aizdevums netiek izsniegts, samaksātās komisijas maksas tiek atzītas ieņēmumos pilnā apmērā pēc izsniegšanas termiņa beigām. Pārskata perioda beigās saistības tiek novērtētas par sākotnējās atzīšanas summas atlikušo neamortizēto atlikumu (ārpusbilancē), kas pieskaitīta zaudējumu atskaitījumu summa (bilancē), kuru aprēķina, balstoties uz sagaidāmo kredītzaudējumu modeli, ja vien saistības neparedz izsniegt aizdevumu ar procentu likmi zem tirgus vērtības, kad novērtējums ir lielāks no šīm divām summām.

Aizdevumu saistību uzskaites vērtība tiek uzrādīta kā ārpusbilances saistības.

c. Reversā noma

Reversā noma ir lauksaimniecības zemes iegādes darījums, kas īpašuma pārdevējam līgumā paredz nomas un atpakaļpirkšanas tiesības. Tika secināts, ka reversās nomas darījumi praktiski vienmēr nomniekam nodrošina atpakaļpirkšanas iespēju. Saskaņā ar SFPS tika secināts, ka uz reverso nomu neattiecas nomas definīcija, jo nomnieks saglabā aktīva lietošanas tiesības un tās netiek nodotas citam. Reversās nomas darījuma būtība atbilst finanšu aktīva definīcijai, kur pirkuma cena ir nomniekam izsniegts ilgtermiņa aizdevums (tiesības saņemt naudu tuvākā nākotnē), bet zeme pilda nodrošinājuma lomu. Vadība novērtē vērtības samazināšanos un nepieciešamību veidot uzkrājumus sagaidāmajiem kredītzaudējumiem finanšu pārskata sagatavošanas datumā tāpat kā pārējiem aizdevumiem. Vērtības samazināšanās novērtējums un aprēķins ir daļēji saistīts ar ķīlas vērtējumu.

d. Pārņemtās ķīlas

Pārņemtās ķīlas veido kustamā manta, zeme un ēkas, kas ir pārņemtas parādu piedziņas procesā un kuras tiek turētas ar mērķi realizēt tās parastās uzņēmējdarbības gaitā. Skatīt 2.pielikuma 8.piezīmes (v).punktu.

(xxii) Granti

Apkalpojot grantus, Sabiedrība darbojas kā aģents. Granti tiek piešķirti, pamatojoties uz programmu noteikumiem un izvērtējot granta projektus. Sabiedrība avansa maksājumus klientiem izmaksā pa daļām. Grantu līgumos starp Sabiedrību un finansējuma sniedzējiem (piešķirējiem) ir noteikts, ka Sabiedrība grantus klientiem izsniedz avansā.

Granti, kas tiek izmaksāti klientiem, tiek atzīti kā nefinanšu aktīvi. Saņemot apstiprinājumu no finansējuma sniedzēja par izmaksāto grantu atbilstību, avansā samaksātie granti tiek izslēgti no nefinanšu aktīviem, un attiecīgās atbalsta programmas finansējuma atlikums tiek samazināts par apstiprināto summu. Granti, kas piešķirti klientiem, bet vēl nav izmaksāti, tiek uzskaitīti Sabiedrības ārpusbilancē.

Uzkrājumi vērtības samazināšanai tiek aprēķināti gan attiecībā uz avansā izmaksātajiem grantiem, kas atzīti kā nefinanšu aktīvi, gan attiecībā uz grantiem ārpusbilancē.

(xxiii) Finanšu garantijas

Saskaņā ar finanšu garantijām Sabiedrībai ir jāveic noteikti maksājumi, lai kompensētu garantijas turētāja zaudējumus, kuras tas cietis tāpēc, ka norādītais parādnieks savlaicīgi neveic maksājumu atbilstoši parāda instrumenta sākotnējiem vai izmainītajiem noteikumiem. Finanšu garantijas sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā, kuru parasti apliecina saņemto maksājumu summa. Šī summa tiek amortizēta lineāri visā garantijas periodā. Katra pārskata perioda beigās garantijas tiek novērtētas par lielāko summu no (i) zaudējumu atskaitījumu summas par garantēto risku, kas noteikts, balstoties uz paredzamo zaudējumu modeli un (ii) sākotnējās atzīšanas summas atlikušo neamortizēto atlikumu. Papildus SKZ atskaitījumi tiek atzīti par saņemtajām maksām, kas tiek atzītas finanšu stāvokļa pārskatā kā aktīvs.

Finanšu garantiju līgumu uzskaites vērtība tiek atspoguļota ārpusbilances saistībās. Skatīt 42.pielikumu.

Maksājumi, kuru Sabiedrība veic, lai kompensētu garantijas turētājam zaudējumus, ir iekļauti pozīcijā Pārējie aktīvi (28.pielikums).

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(4) Finanšu instrumenti - sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(xxiv) Finanšu saistības, kas atspoguļotas amortizētajā vērtībā

Finanšu saistības, kas atspoguļotas amortizētajā vērtībā, galvenokārt ietver saistības pret Valsts kasi un kredītiestādēm. Šādas saistības tiek sākotnēji atzītas darījuma izmaksu vērtībā. Turpmāk finanšu saistības tiek novērtētas amortizētajā vērtībā un starpība starp neto ieņēmumiem un dzēšanas vērtību tiek atzīta peļņā vai zaudējumos par aizņēmumu periodu, izmantojot efektīvo procentu metodi, kā arī atskaitot jebkādas vērtības samazināšanas summas. Gadījumos, kad aizņēmumi tiek atmaksāti pirms termiņa, jebkura starpība starp atmaksāto summu un uzskaites summu nekavējoties tiek atzīta peļņā vai zaudējumos.

(xxv) Emitētie parāda vērtspapīri

Sabiedrība atzīst emitētos parāda vērtspapīrus datumā, kad attiecīgās summas tiek saņemtas. Pēc sākotnējās atzīšanas, kad šīs finanšu saistības ir tikušas uzrādītas patiesajā vērtībā, ieskaitot tiešās darījuma izmaksas, tās vēlāk tiek uzrādītas amortizētajā vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Pārdodot emitētos parāda vērtspapīrus ar diskontu, starpība tiek amortizēta, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi līdz brīdim, kamēr parādam iestājas termiņš, un iekļauta visaptverošo ienākumu pārskatā kā procentu izdevumi.

(xxvi) Finanšu saistības, kas norādītas PVPZ

Veicot sākotnējo atzīšanu, Sabiedrība norāda saistības, piemēram, atbalsta programmu finansējumu, PVPZ. Šādu saistību ieņēmumi un zaudējumi tiek atspoguļoti peļņā vai zaudējumos. Skatīt 2.pielikuma 14.piezīmi.

(5) Ieguldījumi riska kapitāla fondos

Sabiedrības ieguldījumi riska kapitāla fondos (RKF) tiek klasificēti kā ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un citi ieguldījumi. Ieguldījumu riska kapitāla fondos atzīšanai un novērtēšanai Sabiedrība piemēro 9.SFPS. Šie ieguldījumi ir finanšu aktīvi, kas atbilst pašu kapitāla definīcijai no emitenta viedokļa, t. i., instrumenti, kas neietver līgumā noteiktu pienākumu maksāt naudu un kas apliecina atlikušo līdzdaļību emitenta neto aktīvos, Sabiedrība tos uzskata par ieguldījumiem kapitāla vērtspapīros. Ieguldījumus kapitāla vērtspapīros novērtē PVPZ, izņemot gadījumus, kad Sabiedrība sākotnējās atzīšanas brīdī izvēlas neatsaucami noteikt ieguldījumus kapitāla vērtspapīros kā FVCPI. Sabiedrības politika ir noteikt ieguldījumus pašu kapitālā kā FVCPI, ja šie ieguldījumi tiek turēti stratēģiskiem mērķiem, kas nav tikai ieguldījumu peļņas gūšana. Ja tiek izmantota FVCPI izvēle, patiesās vērtības guvumi un zaudējumi tiek atzīti CPI un pēc tam netiek pārklasificēti peļņā vai zaudējumos, tostarp atsavināšanas gadījumā. Zaudējumi no vērtības samazināšanās un to apvērses, ja tādas ir, netiek novērtēti atsevišķi no citām patiesās vērtības izmaiņām.

(i) Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos

Sabiedrības ieguldījumi asociētajos uzņēmumos, kas ietver ieguldījumus RKF, AIF "Altum kapitāla fonds", tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos Sabiedrībā sākotnēji tiek atzīti iegādes vērtībā un pēc tam novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(5) Ieguldījumi riska kapitāla fondos (turpinājums)

(i) Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos (turpinājums)

Sabiedrība izmanto daļu no atbalsta programmu finansējuma, t.i., Riska seguma rezervi (skatīt 2.pielikuma 15.piezīmes (i).punktu), lai kompensētu riska kapitāla fondu vērtības izmaiņas. Riska segšanas mehānisms ir attiecināms uz 2., 3. un 4.paaudzes riska kapitāla fondiem.

Sabiedrība izmanto Portfeļa zaudējuma rezervi (skatīt 2.pielikuma 15.piezīmes (i).punktu), lai kompensētu AIF "Altum kapitāla fonds" vērtības izmaiņas.

(ii) Ieguldījumi Baltijas Inovāciju fondā

Ieguldījumi Baltijas Inovāciju fondā tiek novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos. Vadība ir veikusi sekojošu novērtējumu, lai atbilstītu šādu novērtēšanu:

- SGS Nr.28 izpratnē, Baltijas inovāciju fonds atbilst riska kapitāla organizācijas definīcijai vai ir salīdzināms ar tām struktūrām;
- SGS Nr.28 izpratnē, ieguldījumi Baltijas Inovāciju fondā jāklasificē kā ieguldījumi asociētajos uzņēmumos;
- Baltijas Inovāciju fonds savus ieguldījumus vērtē patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos saskaņā ar SFPS Nr.9.

Iepriekš minētie secinājumi ļāva Sabiedrībai izdarīt izņēmumu attiecībā uz Baltijas Inovāciju fondu novērtējumu, kas paredzēts SGS Nr.28 un tā finanšu pārskatos, novērtēt Baltijas Inovāciju fondu un tā ieguldījumus, piemērojot SFPS Nr.9 un nolemt ieguldījumus Baltijas Inovāciju fondā noteikt patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

Sabiedrība izmanto daļu no atbalsta programmas finansējuma, t.i., Riska seguma rezervi (skatīt 2.pielikuma 15.piezīmes (i) un (iii).punktu), lai kompensētu riska kapitāla fondu vērtības izmaiņas. Kopš 2017.gada decembra minētais riska segšanas mehānisms ir attiecināms arī uz Baltijas Inovāciju fondu par summu, kas nepārsniedz 2 milj. eiro.

(iii) Pārējie ieguldījumi

Pārējie ieguldījumi ietver ieguldījumus Baltijas Inovāciju fondā 2 un ieguldījumus Trīs jūru iniciatīvas investīciju fondā.

Pārējie ieguldījumi sākotnēji tiek atzīti iegādes vērtībā un pēc tam novērtēti PVPZ.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(5) Ieguldījumi riska kapitāla fondos (turpinājums)

(iv) Citi grāmatvedības jautājumi

Riska kapitāla fondu pārvaldības maksas, kas ir attiecināmas uz finanšu pārskata periodu (iepriekšējiem periodiem), pielīdzina maksai par saņemtajiem pakalpojumiem un iekļauj peļņā vai zaudējumos.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ekonomikas ministriju noslēgto 2015.gada 23.decembrī līguma Nr.2015/15 "Par ieguldījumu fonda īstenošanu" jauno redakciju, Sabiedrībai no Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas finansējuma tiek kompensēti:

- 2., 3. un 4.paaudzes RKF pārvaldnieku pārvaldīšanas maksas par finansēšanas vadības instrumentu ieviešanu (skatīt 7., 8. un 38.pielikumus). Šis risku seguma mehānisms attiecas tikai uz visu paaudžu riska kapitāla fondiem (skatīt 24.pielikumu);
- Visas izmaksas, tajā skaitā, pārvaldīšanas maksu, kas rodas Sabiedrībai kā AIF "Altum kapitāla fonds" investoram sedz Portfeļa zaudējumu rezerves no 2020.gada septembra (skatīt 24. un 41.pielikumu);
- finansēšanas vadības instrumentu ieguldījumu vērtības samazinājumi vērtēšanas vai pārvērtēšanas rezultātā (skatīt 24.pielikumu). Šis risku seguma mehānisms attiecas tikai uz 2., 3. un 4.paaudzes RKF (skatīt 24.pielikumu).

(6) Aktīvu un saistību patiesā vērtība

Patiesā vērtība ir cena, par kādu aktīvu var pārdot vai samaksāt par saistības nodošanu organizētā darījumā starp tirgus dalībniekiem novērtēšanas datumā. Finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības tiek noteiktas, izmantojot aktīvā tirgū kotētas tirgus cenas. Ja finanšu aktīva vai saistības tirgus nav aktīvs (kā arī biržā nekotētām akcijām), Sabiedrība nosaka patieso vērtību, izmantojot vērtēšanas modeļus, tajā skaitā diskontētās naudas plūsmas analīzi, iespēju līgumu cenošanas modeļus un nesen veiktus salīdzināmus darījumus. Ja pēc Sabiedrības vadības domām finanšu aktīvu un saistību patiesā vērtība būtiski atšķiras no to bilancē uzrādītās vērtības, tad šo aktīvu un pasīvu patiesā vērtība tiek atsevišķi atspoguļota finanšu pārskata pielikumos.

Informācija par finanšu un nefinanšu aktīviem un saistībām, kas novērtēti patiesajā vērtībā vai kuru patiesā vērtība ir norādīta, ir apkopota turpmāk tekstā norādītajos pielikumos:

Informācija par vērtēšanas metodēm, būtiskākajām aplēsēm un pieņēmumiem	2.pielikuma 4., 5., 7., 8., 14., 15.piezīmes
Kvantitatīva informācija par patiesās vērtības noteikšanas hierarhiju	45.pielikums
Aizdevumi ar kapitāla atlaidi	21.pielikums
Ieguldījumi parāda vērtspapīros	19.pielikums
Ieguldījumu īpašumi	2.pielikuma 8.piezīmes (iv).punkts
Finanšu instrumenti, tajā skaitā tie, kas tiek uzskaitīti amortizētajā vērtībā	2.pielikuma 4.piezīme

(7) Finanšu aktīvu un saistību savstarpējais ieskaits

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitīti un finanšu stāvokļa pārskatā uzrādīti neto vērtībā gadījumos, ja pastāv juridiskas tiesības veikt šo posteņu ieskaitu un ir paredzēts dzēst šos posteņus to neto vērtībā vai arī vienlaikus realizēt aktīvus un saistības.

(8) Nefinanšu aktīvi – sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana

(i) Nemateriālie aktīvi

Iegūtās datorprogrammas un to licences tiek atzītas kā nemateriālie aktīvi pēc to pašizmaksas, ieskaitot pirkšanas cenu un izmaksas, kas saistītas ar datorprogrammu sagatavošanu to paredzētajai izmantošanai. Nemateriālie aktīvi tiek amortizēti visā to lietderīgās izmantošanas laikā (5 gados), atskaitot vērtības samazināšanos, ja ir vērtības samazināšanās pazīmes. Izmaksas, kas saistītas ar datorprogrammu uzturēšanu tiek atzīstas izmaksās to rašanās brīdī.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(8) Nefinanšu aktīvi – sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(ii) Pamatlīdzekļi un to nolietojums

Pamatlīdzekļi tiek uzskaitīti to iegādes vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazināšanās, ja tāda ir konstatēta. Nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas perioda garumā, lai norakstītu pamatlīdzekļu vērtību līdz to aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās. Aktīvu atlikušās vērtības un lietderīgās izmantošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katrā pārskata datumā.

Nolietojuma aprēķinā izmanto šādas likmes:

Pamatlīdzekļu kategorija	Nolietojums procentos
Ēkas un zeme	2 - 10% gadā
Mēbeles un aprīkojums	10 - 25% gadā
Datori un iekārtas	16,67 – 50% gadā
Transportlīdzekļi	20% gadā
Ieguldījumi nomāto telpu rekonstrukcijā	pēc noslēgto nomas līgumu termiņa

Ja pamatlīdzekļa atgūstamā vērtība kļūst mazāka par tā bilances vērtību, šī pamatlīdzekļa bilances vērtība tiek samazināta līdz tā atgūstamajai vērtībai. Pamatlīdzekļi tiek periodiski pārskatīti, lai noteiktu to vērtības samazināšanos.

Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteni saistītie nākotnes saimnieciskie labumi iepildīs Sabiedrībā un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt.

Peļņa vai zaudējumi, kas rodas, pamatlīdzekļus pārdodot vai norakstot, ir starpība starp pārdošanas ieņēmumiem un pamatlīdzekļu bilances vērtību un tiek iekļauti pamatdarbības ieņēmumos vai izdevumos. Citi pamatlīdzekļu uzturēšanas un remontu izdevumi tiek ieskaitīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī.

(iii) Nefinanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā Sabiedrība izvērtē, vai pastāv kāda aktīva vērtības samazināšanās pazīme. Ja šādas pazīmes eksistē vai ja jāveic aktīva ikgadējā vērtības samazināšanās pārbaude, Sabiedrība aplēš attiecīgā aktīva atgūstamo summu. Aktīva atgūstamā summa ir aktīva vai naudu ienesošās vienības patiesā vērtība, no kuras atņemtas pārdošanas izmaksas, vai tā lietošanas vērtība atkarībā no tā, kura no šīm summām ir lielāka. Ja aktīva vai naudu ienesošās vienības bilances vērtība ir lielāka par to atgūstamo summu, tiek atzīta aktīva vērtības samazināšanās un aktīva uzskaites vērtība tiek norakstīta līdz tā atgūstamajai summai. Nosakot lietošanas vērtību, aplēstās nākotnes naudas plūsmas tiek diskontētas līdz to tagadnes vērtībai, izmantojot pirms nodokļa diskonta likmi, kas atspoguļo pašreizējo tirgus vērtējumu naudas vērtībai laikā un aktīvam raksturīgos riskus. Lai noteiktu patieso vērtību mīnus pārdošanas izmaksas, tiek izmantots atbilstošs vērtēšanas modelis. Šajos aprēķinos izmanto arī vērtēšanas multiplikatorus vai citus pieejamus patiesās vērtības rādītājus.

Katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā tiek izvērtēts, vai nav kādas pazīmes, kas liecina, ka iepriekšējos periodos atzītie zaudējumi no vērtības samazināšanās aktīvam, izņemot nemateriālo vērtību, varētu būt samazinājušies vai vairs nepastāv. Ja šādas pazīmes ir, Sabiedrība aplēš attiecīgā aktīva vai naudu ienesošās vienības atgūstamo summu. Iepriekš atzītie zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek apvērsti tikai tadā gadījumā, ja kopš pēdējās reizes, kad tika atzīti zaudējumi no vērtības samazināšanās, ir notikušas izmaiņas tajos pieņēmumos, uz kuru pamata tika noteikta aktīva atgūstamā summa. Šīs aktīva vērtības reversās koriģēšanas rezultātā tā bilances vērtība nedrīkst pārsniegt ne tā atgūstamo summu, ne arī tādu bilances vērtību, kas būtu noteikta, atskaitot nolietojumu, ja aktīvam iepriekšējos gados nebūtu atzīti zaudējumi no vērtības samazināšanās. Šāda vērtības reversā korekcija tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Zaudējumi no nemateriālās vērtības samazināšanās nevar tikt apvērsti nākamajos periodos.

(iv) Ieguldījuma īpašumi

Nefinanšu aktīvus, tādus kā ieguldījuma īpašumus, veido zeme un ēkas, kuras tiek turētas ar mērķi gūt nomas ienākumus vai vērtības pieaugumu, vai abiem mērķiem, un kurus Sabiedrība neizmanto savām vajadzībām, kā arī netiek turēti tūlītējai pārdošanai.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(8) Nefinanšu aktīvi – sākotnējā atzīšana un turpmākā novērtēšana (turpinājums)

(iv) Ieguldījuma īpašumi (turpinājums)

Ieguldījuma īpašumi tiek atspoguļoti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība balstās uz aktīva tirgus cenām, kuras nepieciešamības gadījumā tiek koriģētas par jebkādam izmaiņām īpašuma būtībā, izvietojumā vai stāvoklī. Ieguldījumu īpašumu patiesā vērtība balstās uz neatkarīga eksperta, kam ir atzīta un atbilstoša kvalifikācija un aktuāla pieredze darbā ar vērtējamo ieguldījumu īpašuma kategoriju konkrētajā atrašanās vietā, vērtējumu. Ja šāda informācija nav pieejama, Sabiedrība pielieto alternatīvas novērtējuma metodes, piemēram, diskontētās naudas plūsmas metodi. Izmaiņas ieguldījumu īpašumu patiesajā vērtībā tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā daļa no pamatdarbības ieņēmumiem.

Peļņa vai zaudējumi no ieguldījumu īpašumu pārdošanas tiek atzīti pārdošanas brīdī kā starpība starp pārdošanas ieņēmumiem un ieguldījumu īpašuma uzskaites vērtību (patieso vērtību).

(v) Pārņemtās ķīlas (iekļautas postenī Pārējie aktīvi)

Pārņemtās ķīlas veido kustamā manta, zeme un ēkas, kas ir pārņemtas parādu piedziņas procesā un kuras tiek turētas ar mērķi realizēt tās parastās uzņēmējdarbības gaitā. Pārņemtās ķīlas tiek atspoguļotas zemākajā no izmaksu vērtības vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtība ir Sabiedrības parastās uzņēmējdarbības gaitā aplēstā pārdošanas cena mīnus pārdošanas izmaksas.

Pārņemtajām ķīlām nolietojums netiek aprēķināts. Izmaiņas pārņemto ķīlu uzskaites vērtībā tiek atzītas peļņā vai zaudējumos. Pārņemto ķīlu uzskaites vērtība tiek pārskatīta katrā pārskata perioda datumā, lai nodrošinātu tā uzrādīšanu zemākajā no izmaksu vai neto realizācijas vērtības.

Realizētie ieņēmumi no pārņemto ķīlu pārdošanas tiek atzīti pārdošanas brīdī kā starpība starp pārņemto ķīlu pārdošanas cenu un uzskaites vērtību pārdošanas darījuma brīdī.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(9) Noma

Sabiedrība atzīst tiesības lietot aktīvus, kas apzīmē tiesības izmantot bāzes aktīvu, un nomas saistības, kas atspoguļo pienākumu veikt nomas maksājumus. Sabiedrība piemēro izņēmumus īstermiņa nomai un mazvērtīgu priekšmetu nomai.

Sabiedrība izmantoja vienkāršotu pieeju un nekoriģēja salīdzinošo informāciju. Lietošanas tiesību aktīvi tika novērtēti vienādi ar nomas saistībām sākotnējās piemērošanas dienā. Sākotnējās piemērošanas kumulatīvā ietekme nebija būtiska, līdz ar to netika atzīta kā nesadalītās peļņas sākuma bilances korekcija.

Saskaņā ar SFPS Nr.16, līgums ietver nomu, ja tas dod tiesības kontrolēt identificēta aktīva izmantošanu uz noteiktu laiku apmaiņā pret atbildību. Lai novērtētu, vai līgums ir nomas līgums vai ietver nomu, Sabiedrība novērtē, vai:

- līgums paredz identificēta aktīva izmantošanu, t.i., aktīvu var tieši vai netieši noteikt un tam jābūt fiziski atdalāmam vai jāatspoguļo praktiska visa aktīva jauda no fiziski atdalāmā aktīva. Ja iznomātājam ir ievērojamas tiesības aktīvu aizstāt, aktīvs nav identificējams;
- Sabiedrībai ir tiesības gūt visus ekonomiskos labumus no identificējamā aktīva lietošanas tā lietderīgās lietošanas laikā;
- Sabiedrībai ir tiesības noteikt identificējamā aktīva izmantošanu. Sabiedrībai ir tiesības noteikt veidu, kādā aktīvs tiks izmantots, gadījumos, kad tas var izlemēt, kā un kādam mērķim aktīvs tiks izmantots. Ja ir iepriekš noteikti attiecīgie lēmumi par to, kā un kādam nolūkam tiek izmantots aktīvs, Sabiedrībai jānovērtē, vai Sabiedrība izmanto aktīvu, vai arī Sabiedrība ir izstrādājis aktīvu tādā veidā, kas nosaka, kā un kādam mērķim aktīvs tiks izmantots.

Ieviešot SFPS Nr.16, Sabiedrība izmantoja vienotu atzīšanas un novērtēšanas pieeju visiem nomas līgumiem ar līdzīgām pazīmēm (ar dažiem izņēmumiem) un veica novērtējumu par identificētajām lietošanas tiesībām, to neatceļamiem nomas noteikumiem (ieskaitot pagarināšanas un izbeigšanas iespējas) un nomas maksājumi (ieskaitot fiksētos un mainīgos maksājumus utt.).

Noma tiek atzīta par lietošanas tiesībām aktīviem un atbilstošajām nomas saistībām dienā, kad nomāti aktīvi ir pieejami Sabiedrības lietošanai. Aktīva lietošanas tiesību izmaksas sastāv no:

- nomas saistību sākotnējā novērtējuma summas,
- visiem nomas maksājumiem, kas veikti pirms nomas, atskaitot saņemtos nomas veicināšanas maksājumus,
- sākotnējām tiešajām izmaksām.

Aktīva lietošanas tiesības tiek atzītas un klasificētas atbilstoši pamatlīdzekļu grupām – ēkas un zeme, transportlīdzekļi un biroja aprīkojums.

Lietošanas tiesību aktīva vērtība tiek samazināta, izmantojot lineāro metodi no nomas sākuma datuma līdz aktīva lietderīgās lietošanas laika beigām vai no nomas sākuma datuma līdz nomas termiņa beigām, ja aktīvu nav paredzēts izpirkt. Lietošanas tiesību aktīvs tiek periodiski samazināts par zaudējumiem no vērtības samazināšanās, ja tādas ir, un tiek koriģēts, ņemot vērā nomas saistību pārvērtēšanu.

Aktīvi un saistības, kas rodas nomas sākuma datumā, tiek novērtēti apjomā, kas vienāds ar atlikušo nomas maksājumu pašreizējo vērtību, diskontējot ar Sabiedrībā noteikto procentu likmi līdzīgiem Sabiedrības aizņēmumiem. Nomā saistības ietver šādu nomas maksājumu pašreizējo fiksēti nomas maksājumi (ieskaitot nemainīgus nomas maksājumus pēc būvības), no kura atskaitīti visi saņemtie nomas veicināšanas maksājumi;

- fiksētie nomas maksājumi (ieskaitot nemainīgus nomas maksājumus pēc būvības), no kura atskaitīti visi saņemtie nomas veicināšanas maksājumi,
- mainīgie nomas maksājumi, kuru pamatā ir indekss vai likme,
- summas, kuras Sabiedrībai ir jāmaksā saskaņā ar atlikušās vērtības garantijām,
- izpirkuma tiesības nomas līguma beigās, ja Sabiedrība ir pamatoti pārliecināti, ka izmantos šo iespēju,
- soda naudas par nomas līguma izbeigšanu, ja ir pamatoti uzskatīti, ka Sabiedrība izmantos šo iespēju.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(9) Noma (turpinājums)

Nomas saistības tiek pārvērtētas, kad notiek izmaiņas nomas maksājumos nākotnē, mainoties indeksam vai likmei, ko izmanto, lai noteiktu, kad mainās Sabiedrības aplēse par gaidāmajiem maksājumiem vai kad Sabiedrība maina savu aplēsi attiecībā uz tiesībām izmantot izpiršanas iespēju, vai nomas termiņa pagarināšanas vai izbeigšanas dēļ. Kad nomas saistības tiek pārvērtētas, tiek veikta atbilstoša lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtības korekcija vai arī starpība atzīta visaptverošo ienākumu pārskatā, ja lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtība samazinās līdz nullei.

Katrs nomas maksājums tiek sadalīts starp nomas saistībām un procentu izdevumiem par nomu. Procentu izdevumi par nomu tiek atzīti visaptverošo ienākumu pārskatā nomas termiņa laikā, lai veidotu nemainīgu periodisko procentu likmi par atlikušajām nomas saistībām katrā periodā.

Nomas maksājumi, kas saistīti ar īstermiņa nomu, tiek atzīti par izdevumiem visaptverošo ienākumu pārskatā, izmantojot lineāro metodi. Īstermiņa nomas ir nomas, kuru nomas termiņš sākuma datumā ir 12 mēneši vai mazāk.

(10) Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Pārskata gada uzņēmumu ienākuma nodokļa izmaksas ir iekļautas finanšu pārskatā, pamatojoties uz Sabiedrības saskaņā ar Latvijas Republikas nodokļu normatīvajiem aktiem veiktajiem aprēķiniem.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts par sadalīto peļņu, kurai piemēro nodokļa likmi 20% no to bruto summas vai "20/80" no neto izdevumiem. Uzņēmuma nodoklis par sadalīto peļņu tiek atzīts brīdī, kad Sabiedrības kapitāldaļu turētāji pieņem lēmumu par peļņas sadali.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis par sadalīto peļņu tiek uzrādīts peļņas vai zaudējumu aprēķina rindā "Uzņēmumu ienākuma nodoklis", atšifrējot nodokļa summas sastāvu finanšu pārskata pielikumā.

Saskaņā ar AFI likuma 15.panta 2.daļas 5.punktu, Sabiedrības pārskata gada peļņa tiek ieskaitīta rezerves kapitālā, lai nodrošinātu Sabiedrības finanšu stabilitāti un ilgtspējīgu darbību, kā arī lai mazinātu apstiprināto atbalsta programmu risku ietekmi.

(11) Uzkrājumi

Sabiedrība izmanto ārpusbilances finanšu instrumentus, kas ietver finanšu garantijas, saistības par kredītu izsniegšanu, grantu izsniegšanu, kā arī saistības par ieguldījumiem asociētajos uzņēmumos un pārējos ieguldījumos (37.pielikums). Uzkrājumu, tai skaitā, uzkrājumu sagaidāmajiem kredītzaudējumiem, veidošanas principi saistībām par kredītu izsniegšanu, grantu izsniegšanu un finanšu garantijām ir aprakstīti 2.pielikuma 4.piezīmes (vi).punktā.

(12) Uzkrātās darbinieku atvaļinājumu izmaksas

Uzkrātās darbinieku atvaļinājumu izmaksas tiek atzītas pēc uzkrāšanas principa. Uzkrāto darbinieku atvaļinājumu izmaksu apjoms tiek aprēķināts, pamatojoties uz Sabiedrībā ietilpstošo darbinieku nopelnīto, bet neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu un ievērojot šādus principus:

- uzkrātās izmaksas tiek veidotas darbinieku visu neizmantoto atvaļinājumu dienu apmaksai;
- vienas neizmantotās atvaļinājuma dienas vērtība tiek noteikta kā štata darbinieku vidējā amatalga dienā uz pārskata gada beigām, kam pieskaitītas attiecīgās sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;
- izmaiņas uzkrātajās izmaksās tiek atspoguļotas peļņā vai zaudējumos.

(13) Darbinieku labumi

Sabiedrība veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai un valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru Sabiedrībai jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi, un tiem nerodas papildus juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildus maksājumus, ja valsts pensiju apdrošināšanas sistēma vai valsts fondēto pensiju shēma nevar nokārtot savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu, un ir iekļautas darbinieku izmaksās.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(14) Atbalsta programmu finansējums

Lai arī šīs saistības ir bezprocentu vai ar procentu likmi, kas ir atšķirīga no vidējās likmes tirgū, tām ir papildus daļība peļņā vai zaudējumos, kas saistīta ar aktīviem, kuros Sabiedrība ir veikusi ieguldījumus, izmantojot šos resursus. Sabiedrības vadība uzskata, ka šīm saistībām ir cita veida procentu atdeve, kas saistīta ar pamatā esošo aktīvu atdevi. Šāda veida procentu atdeve SFPS ietvarā uzskatāma par iegulto atvasināto instrumentu. Saskaņā ar 9.SFPS 4.3.5.punktu iegultos atvasinājumus var, neatdalot no līguma, uzskaitīt kopā ar visu līgumu pēc tā patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos.

Šādi noteiktās saistības patiesā vērtība uz 2018.gada 1.janvāri sastāv no iepriekš uzskaitē esošā Atbalsta programmu finansējuma apvienojumā ar valsts atbalsta daļu, kas koriģēts par to nākotnes naudas plūsmas daļu, kas attiecas uz papildus maksājumiem / maksājumu samazinājumiem dēļ saistīto aktīvu vērtības pieauguma vai samazinājuma, t.i., saistības tiek atzītas tādā mērā, kas atbilst saistību atmaksas summai, kas noteikta Sabiedrībai. Atbalsta programmu finansējuma patiesās vērtības noteikšanā Sabiedrība izmantoja diskonta likmi 3.50% (2023.gadā: 4.65%).

Tā kā vairumā atbalsta programmu Sabiedrības klientiem pilnībā nav jāsedz sagaidāmā kredītriska izmaksas, tad, lai segtu programmas sagaidāmos kredītriska zaudējumus, programmai pieejamā publiskā finansējuma daļa tiek piešķirta daļēji vai pilnā apmērā no kopējiem sagaidāmajiem kredītriska zaudējumiem, atkarībā no programmai apstiprinātās struktūras. Par atbalsta programmas finansējuma piešķiršanu, tai skaitā Riska seguma rezerve, ko var izmantot, lai segtu Sabiedrības kredītriska zaudējumus skatīt zemāk 2.pielikuma 1.5.piezīmes (i). punktā.

(15) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi

Turpmāk tekstā ir aprakstīti galvenie nākotnes notikumu pieņēmumi un citi būtiskākie aplēšu neskaidrības avoti pārskata datumā, kam piemīt ievērojams risks būtiski ietekmēt aktīvu un saistību uzskaites vērtības nākamajā pārskata periodā. Sabiedrības pieņēmumi un aplēses balstās uz parametriem, kas bija pieejami finanšu pārskatu sagatavošanas brīdī. Tomēr tirgus izmaiņu vai apstākļu dēļ, kurus Sabiedrība nevar ietekmēt, pašreizējie apstākļi un pieņēmumi par nākotnes notikumiem var mainīties. Tiklīdz šādas izmaiņas parādās, tās tiek atspoguļotas pieņēmumos. Aplēses un pieņēmumi tiek regulāri izvērtēti un ir balstīti uz vēsturisko pieredzi un citiem faktoriem, tai skaitā paredzamajiem nākotnes notikumiem, kuri tiek uzskatīti par iespējamiem konkrētajos apstākļos. Šādas aplēses un pieņēmumi ir aprakstīti turpmāk.

(i) Sagaidāmie kredītriska zaudējumi, tai skaitā sedzami no publiskā finansējuma. Riska seguma rezerve un Portfeļa zaudējumu rezerve

Sabiedrības īstenotās valsts atbalsta programmas ir izstrādātas, balstoties uz tirgus nepilnību analīzi, lai nodrošinātu uzņēmumu un iedzīvotāju piekļuvi finanšu resursiem jomās, kuras valsts ir izvirzījusi kā atbalstāmas un svarīgas tautsaimniecības sasaitīšanā ar valsts ekonomiku vai kurās ir nepietiekama piekļuve tirgū pieejamajiem finanšu resursiem. Sagaidāmie zaudējumi, programmas ietekme, riska novērtējums, finansiālās iespējas un īstenošanas izmaksas tiek prognozētas pirms konkrēto programmu apstiprina Ministru Kabinets, kā to nosaka Atfīstības finanšu institūcijas likums.

Novērtējot programmas sagaidāmos zaudējumus, Sabiedrība izvērtē piemītošo kredītrisku, ņemot vērā Sabiedrības darbību augsta riska jomās, darbības risku, kā arī citus riskus, piemēram, tirgus riskus. Tā kā vairumā atbalsta programmu Sabiedrības klientiem pilnībā nav jāsedz sagaidāmā kredītriska izmaksas, tad, lai segtu programmas sagaidāmos kredītriska zaudējumus, programmai pieejamā publiskā finansējuma daļa tiek piešķirta daļēji vai pilnā apmērā no kopējiem sagaidāmajiem kredītriska zaudējumiem, atkarībā no programmai apstiprinātās struktūras un tādejādi pirms programmas ieviešanas tiek iezīmēta kredītriska zaudējumu segumam. Skatīt arī 2.pielikuma 3.piezīmi.

Publiskā finansējuma daļa, kas ir piešķirta programmas sagaidāmā kredītriska zaudējumu segšanai, tiek ieskaitīta konkrētās atbalsta programmas speciālajā rezerves kapitālā Sabiedrības pozīcijas Specifiskās rezerves, kas attiecināmas uz atbalsta programmām ietvaros un atspoguļota kā Portfeļa zaudējumu rezerve (skatīt 41.pielikumu), vai uzskaitīta atsevišķi kā uzkrājums riska segumam (Riska seguma rezerve), kas tiek klasificēts kā saistības (skatīt 38.pielikumu). Detalizētāku informāciju par Riska seguma rezervi skatīt arī 5.piezīmes (i). un (ii).punktos.

Ja publiskais finansējums, kas klasificēts kā Riska seguma rezerve vai Portfeļa zaudējumu rezerve noteiktas programmas sagaidāmo kredītrisku zaudējumu segšanai, pārsniedz faktiskos kredītu zaudējumus, kas radušies programmas īstenošanas gaitā, tad publiskā finansējuma pāri palikušā daļa tiek pārdaļīta uz citu valsts atbalsta programmu ar Sabiedrības akcionāru lēmumu vai ir atmaksājama saskaņā ar programmas finansēšanas līguma nosacījumiem.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(15) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

(ii) Sagaidāmie kredītaudējumi

Lai novērtētu SKZ apjomu, vadībai jāveic pieņēmumi attiecībā uz kredītu iespējamajām saņemamajām naudas plūsmām. Vadībai ir jāveic būtiski pieņēmumi saistībā ar kredītu nodrošinājuma vērtību. Nodrošinājuma novērtējums ietver tās vērtības samazinājuma summas, kuras sedz valsts atbalsta programmu finansējums, skatīt 38.pielikumu. Detalizētu informāciju skatīt 2.pielikuma 4.piezīmes (vi).punktā.

(iii) Ieguldījumi riska kapitāla fondos patiesā vērtība

Sabiedrības vadība regulāri pārbauda, vai riska kapitāla fondu ieguldījumu vērtība ir pienācīgi atspoguļota. Ja informācija par ieguldījumu novērtējumu ir nepilnīga vai neapstiprina to vērtību, vadībai jāveic pieņēmumi par riska kapitāla fondu patieso vērtību.

Detalizēti pieņēmumi un jutīguma faktori

Altum privātā kapitāla un iespējkapitāla fondu portfeļa uzņēmumu vērtēšana tiek veikta saskaņā ar Sabiedrības iekšējās vērtēšanas principiem, kas balstīti Starptautiskās privātā un riska kapitāla ieguldījumu novērtēšanas vadlīnijās (International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines - IPEV).

Galvenie vērtēšanas principi:

- Visi jaunie ieguldījumi (t.i., 1 gada laikā no ieguldījuma veikšanas datuma) tiek atzīti to iegādes vērtībā.
- Pirmssēklas un sēklas posma ieguldījumi, ņemot vērā jaunuzņēmumu specifiku, tiek novērtēti, pamatojoties uz to nefinanšu mērķu (milestones) izpildi, un tāpēc šo ieguldījumu novērtēšana tiek veikta saskaņā ar vienkāršotu principu: diskonta piemērošanu. Diskonts tiek piemērots, pamatojoties uz vērtētāja profesionālo spriedumu, ņemot vērā izmaiņu apjomu uzņēmuma atfīstībā.
- Privātā kapitāla fondu ieguldījumi, kuru sākotnējā ieguldījuma vērtība nepārsniedz 500 000,00 eiro, tiek vērtēti saskaņā ar vērtētāja profesionālo vērtējumu, pamatojoties uz fondu pārvaldnieku sagatavotajiem vērtēšanas modeļiem.
- Privātā kapitāla fondu ieguldījumi, kuru sākotnējā ieguldījumu vērtība pārsniedz 500 000,00 eiro, tiek padziļināti novērtēti katram no šiem ieguldījumiem izveidojot vērtēšanas modeli, balstoties uz fonda pārvaldnieka sagatavoto vērtēšanas modeli. Visizplatītākās vērtēšanas metodes ir:
 - Salīdzināšanas metode: pamatojoties uz uzņēmumam līdzīgu uzņēmumu pirkšanas/pārdošanas darījumiem (gan no produkta, gan atfīstības stadijas viedokļa) pasaulē (neseno investīciju cena), datiem no biržām un starptautiskām datu bāzēm, šo metodi var izmantot tikai tad, ja uzņēmums ir vismaz produkta komercializācijas sākumposmā. Nozarei atbilstoši peļņas koeficienti (multiplikatori) tiek izmantoti izaugsmes stadijas uzņēmumiem. Visbiežāk izmantotie multiplikatori ir apgrozījums, EBITDA, vai neto peļņas multiplikators.
 - Ieņēmumu metode: nākotnes naudas plūsmas NPV noteikšanu var izmantot brīdī, kad ir izpildīti visi priekšnoteikumi nākotnes naudas plūsmas prognozēšanai, kas ir pieņemami un saprotami investoram.
 - Investīcijas, izņemot Akcelerācijas programmas pirmssēklas un sēklas investīcijas, kur vairāki fondi ir ieguldījuši vienā uzņēmumā, tiek vērtētas atsevišķi ar mērķi vienādot dažādu fondu vērtēšanas modeļu metodoloģijas, lai atspoguļotu vienotu vērtību Altum finanšu pārskatos.

Cenu svārstību risks tieši ietekmē Altum riska kapitāla fonda vērtību. Veicot ieguldījumus 17 fondos un 3 fondu fondos, Altum ir nodrošinājis pietiekamu investīciju diversifikāciju, aptverot 30 fondus ar dažādām ieguldījumu stratēģijām un plašu ģeogrāfisko tvērumu.

	31.12.2024.	31.12.2023.
RKF uzskaites vērtība	101 270	91 990
Ietekme uz NAV +10%	10 127	9 199
Ietekme uz NAV -10%	(10 127)	(9 199)

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(15) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

(iv) Ieguldījumu īpašumu pārvērtēšana

Sabiedrība uzskaita ieguldījumu īpašumus patiesajā vērtībā, atzīstot patiesās vērtības izmaiņas peļņā vai zaudējumos. Lai noteiktu ieguldījumu īpašumu patieso vērtību 2024.gada 31.decembrī un 2023.gada 31.decembrī, Sabiedrība ir piesaistījusi neatkarīgu vērtētāju. Ieguldījumu īpašumi sastāv no lauksaimniecības zemes. Ieguldījumu īpašumiem galvenokārt tiek izmantota salīdzinošā darījuma metode. Papildus informāciju skatīt 2.pielikuma 8.piezīmes (iv).punktā un 25.pielikumā

(v) 2. un 3.paaudzes riska kapitāla fondu klasifikācija

2024.gada 31.decembrī beidzas 3.paaudzes fondu darbības termiņš. Visiem fondiem ir uzsākta likvidācija, fondu likvidācijas procesā fondu pārvaldnieki turpinās atlikušo portfeļa ieguldījumu realizāciju ar iespējami izdevīgākajiem nosacījumiem.

Sabiedrība katru gadu detalizēti izvērtē noslēgtos līgumus ar fondu pārvaldniekiem ar mērķi novērtēt kontroles esamību vai būtiskas ietekmes esamību, piemērojot SFPS Nr.10 kritērijus par kontroli un SGS Nr.28 kritērijus par būtisku ietekmi. Sabiedrība uzskata, ka tā nekontrolē riska kapitāla fondus, lai gan tās līdzdalība vairākumā fondu pārsniedz 50%. Veicot ikgadējo izvērtējumu, tiek secināts, ka Sabiedrībai ir būtiska ietekme riska kapitāla fondos, tādēļ ieguldījumi tajos tiek pielīdzināti asociētajiem uzņēmumiem un novērtēti PVPZ.

Fonda pārvaldnieks saskaņā ar noslēgto Komandītsabiedrības līgumu, ievērojot nacionālo un EU regulējumu, nodrošina patstāvīgu un profesionālu fondu ieguldījumu veikšanu, pārvaldību un investīciju realizāciju un darbojas kā gādīgs un rūpīgs saimnieks, pēc augstākajiem nozares standartiem.

Altum kā speciālajam komandītam nav tiesības piedalīties un jebkādā veidā ietekmēt fondu pārvaldnieka operacionālo darbu, veikt ieguldījumu izvērtēšanu, pieņemt investīciju lēmumus, piedalīties investīciju realizācijas procesā, kas ir pilnībā fondu pārvaldnieka pārziņā saskaņā ar noslēgto līgumu.

Altum kā speciālajam komandītam ir nodrošināta vieta fondu Konsultatīvajās padomēs, kas tiek sasauktas vismaz vienu reizi gadā, lai izrunātu fondu darbības rezultātus, taču Konsultatīvās padomes dalībnieki lēmumus attiecībā uz fondu darbību nepieņem, bet, ja ir kādi norādījumi, tad tie ir ieteikuma rakstura.

Tomēr iestājoties ārkārtas apstākļiem, kas būtiski var apdraudēt fondu darbību, biedri ar vismaz 75% balsu vairākumu no parakstītā kapitāla var lemt par komplementāra izslēgšanu, ja ir iestājies kāds no pamatotiem iemesliem (faktiski Komplementārs ir būtiski pārkāpis līguma nosacījumus vai rīkojies nesaimnieciski). Tāpat ar 75% biedru balsu vairākumu var tikt pieņemti tādi lēmumi, kas saistās ar fondu darbības termiņa pagarināšanu, izbeigšanu, pārvaldības maksas samazināšanu, galvenā personāla izmaiņām un citiem nozīmīga rakstura jautājumiem, tomēr vēršam uzmanību, ka tie nav saistīti ar ikdienas ieguldījumu pārvaldību un lēmumu pieņemšanu, bet gan saistās ar vispārējiem darbības principiem.

Sabiedrībai, rīkojoties saskaņā ar likumdošanas aktu prasībām, jāuzrauga finanšu instrumentu īstenošana, jāizvēlas finanšu starpnieki un jātiecas palielināt ieguldījumu fondu vērtību. Sabiedrība var pārtraukt sadarbību ar fondu pārvaldniekiem tikai tad, ja fondu pārvaldnieki pārtrauc darbību vai to darbībā tiek atklātas nelikumības. Šādā gadījumā attiecīgie fondi tiek slēgti – tiek uzsākts likvidācijas process, netiek veikti jauni ieguldījumi vai arī ar publiska konkursa palīdzību tiek meklēts jauns pārvaldnieks.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(15) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

(vi) 4.paaudzes riska kapitāla fondu klasifikācija

2018.gadā sākās aktīva sadarbība ar 4.paaudzes riska kapitāla fondiem. Sabiedrība katru gadu detalizēti izvērtē noslēgtos līgumus ar fonda pārvaldniekiem ar mērķi novērtēt kontroles esamību vai būtiskas ietekmes esamību, piemērojot SFPS Nr.10 kritērijus par kontroli un SGS Nr.28 kritērijus par būtisku ietekmi.

Izvērtējot komandītsabiedrības līguma nosacījumus, attiecībā uz kontroli par veikto ieguldījumu, saskaņā ar SFPP Nr.10 kritērijiem, iepriekš tika konstatēts, ka būtiskākais indikators ir Sabiedrības "veto" tiesības mainīt ieguldījuma pārvaldnieku 2 gadu laikā no līguma slēgšanas brīža. 2022.gadā šo tiesību izmantošanas termiņš ir beidzies. Kā rezultātā, vairs nepastāv būtiski ieguldījumu kontroles indikatori un Sabiedrība savus ieguldījumu 4.paaudzes riska kapitāla fondos uzskata par ieguldījumiem asociētajās sabiedrībās.

(vii) AIF "Altum kapitāla fonds" klasifikācija

Saskaņā ar AIF "Altum kapitāla fonds" grāmatvedības politiku, tas darbojas kā ieguldījumu sabiedrība, jo izpildās šādi 10.SFPS "Konsolidētie finanšu pārskati" noteiktie kritēriji: (i) Fondam līdzekļus kapitālieguldījumu veikšanai nodrošina vairāki investori, un Fonda mērķis ir sniegt ieguldījumu pakalpojumus šiem investoriem; (ii) Fonda apsolījums investoriem ir, ka tā biznesa mērķis ir ieguldīt saņemtos līdzekļus, lai iegūtu atdevi no kapitāla pieauguma, investīciju ienākuma, vai abiem; (iii) Fonds uzskaita un novērtē ieguldījumus patiesajā vērtībā, tāpēc AIF "Altum kapitāla fonds" nekonsolidē tā ieguldījumus kapitāla instrumentos.

Saskaņā ar Komandītsabiedrības līgumu, Fonda galvenais partneris ir Sabiedrība un kā Fonda pārvaldnieks ir pilnībā atbildīgs par visiem Fonda darbības aspektiem, ieskaitot ieguldījuma novērtēšanu. Ieguldījumu uzskaites vērtību Fonds atzīst un atspoguļo Fonda gada pārskatā, kas tiek auditēts katru gadu.

Sabiedrības ieguldījums Fondā sastāda 48.91% no Fonda kapitāla, tika klasificēts kā ieguldījums asociētajā uzņēmumā un tiek uzskaitīts PVPZ.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(15) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

(viii) Ieguldījumu riska kapitāla fondos vērtības un tās samazināšanās uzraudzība

2., 3. un 4.paaudzes RKF

Saskaņā ar Komandītsabiedrības līgumu galvenais partneris un riska kapitāla nozares profesionāļi ir pilnībā atbildīgi par visiem ieguldījumu fonda darbības aspektiem, ieskaitot ieguldījuma novērtēšanu, vērtības samazinājuma pārvērtēšanu un noteikšanu, ja ieguldījuma uzskaites vērtība pārsniedz atgūstamo summu. Uzskaites vērtību un vērtības samazinājumu atzīst un atspoguļo fonda finanšu pārskatā, kas tiek auditēts katru gadu.

Riska kapitāla fondu veikto ieguldījumu vērtība Sabiedrības pārskatos tiek uzrādīta patiesajā vērtībā, piemērojot Sabiedrības uzskaites politikas. Cits fondu darbības aspekts ir saistīts ar patiesās vērtības, uz kuras balstās fondu vadības pieņemtie lēmumi, tai skaitā par ieguldījuma izbeigšanas stratēģiju, laika izvēli, noteikšanu. Patiesā vērtība tiek norādīta fondu ceturkšņa ieguldījumu pārskatos. Ieguldījuma vērtība tiek noteikta, izmantojot piemērotāko no Starptautiskajās privātā kapitāla un riska kapitāla vērtēšanas vadlīnijās aprakstītajām metodēm. Izmantotās metodes ietver trešās puses vērtējumu, nozares vērtēšanas standartus (*Industry Valuation Benchmarks*), diskontētās naudas plūsmas metodi un citas.

Atbilstoši Sabiedrības noteiktajiem principiem Sabiedrība uzskata fonda vadības iesniegtos vērtējumus par uzticamu avotu, jo tikai profesionāļi ar atbilstošu pieredzi un apliecināmu praktisko pieredzi tiek izvēlēti būt par fonda pārvaldniekiem. Tomēr, lai nodrošinātu stabilu un caurskatāmu finanšu pārvaldību, Sabiedrība īsteno regulāru uzraudzības procedūru (parasti reizi ceturksnī), lai attīstītu ieguldījumu fondu portfeļa vērtību. Novērtējums tiek sagatavots, balstoties uz fondu vadības iesniegto informāciju. Process ir sadalīts vairākos posmos:

- Finanšu starpnieku daļa, riska kapitāla segmenta uzņēmējdarbības īpašnieks, ir atbildīgs par Fonda iegrāmatotās un atzītās ieguldījuma vērtības sākotnējo analīzi, balstoties uz fonda vadības sagatavoto un atsūtīto pamatojošo informāciju. Par katru ieguldījumu riska darījumu ieguldījumu fondi sagatavo šādu informāciju: ieguldījuma pašreizējā attīstība un dinamika, finansiālie rezultāti un prognozes. Jāuzsver, ka fondī, kas specializējušies agrīnā posma ieguldījumos (galvenokārt, projektos, kas vēl nenes peļņu) nevar sagatavot informāciju par projektu finansiālo sniegumu. Šādos gadījumos izmanto pieeju, kur ieguldījums tiek novērtēts pēc punktiem (*investment scoring approach*).
- Finanšu starpnieku daļa organizē jautājumu un atbilžu sesijas ar riska kapitāla fonda vadību, kuru laikā fonda vadība atskaitās par katru portfeļa ieguldījumu. Ja pamatojošā informācija norāda uz neprecīzi aplēstu patieso vērtību, tiek koriģēts atzītā vērtība.
- koriģētā (ja bija nepieciešams) informācija tiek iesniegta Risku vadības departamentam uzskaites vērtības pārskatīšanai, pēc tam – Aktīvu-pasīvu un riska vadības komitejai galīgā apstiprinājuma sagatavošanai pirms informācijas atzīšanas Sabiedrības grāmatvedības sistēmā.

Ja ir pierādījumi vērtības samazinājumam, Sabiedrība samazina riska kapitāla fondu neto aktīvu vērtību un atzīst zaudējumus peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

AIF "Altum kapitāla fonds"

Saskaņā ar Komandītsabiedrības līgumu, galvenais partneris ir Sabiedrība un kā Fonda pārvaldnieks ir pilnībā atbildīgs par visiem Fonda darbības aspektiem, ieskaitot ieguldījuma novērtēšanu, vērtības samazinājuma pārvērtēšanu un noteikšanu, ja ieguldījuma uzskaites vērtība pārsniedz atgūstamo summu. Uzskaites vērtību un vērtības samazinājumu atzīst un atspoguļo Fonda finanšu pārskatā, kas tiek auditēts katru gadu.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(15) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

(viii) Ieguldījumu riska kapitāla fondos vērtības un tās samazināšanās uzraudzība (turpinājums)

AIF "Altum kapitāla fonds" (turpinājums)

Fonda veikto ieguldījumu vērtība Fonda finanšu pārskatos tiek uzrādīta patiesajā vērtībā, piemērojot Sabiedrības uzskaites politikas. Patiesā vērtība tiek norādīta Fonda ceturkšņa pārskatos. Finanšu instrumentu patiesā vērtība tiek noteikta, piemērojot dažādas metodes vai to kombināciju, atkarībā no konkrētā ieguldījuma specifikas, kā arī pieejamās informācijas, lai pamatotu vērtēšanā izmantotos pieņēmumus. Metožu izvēlē ir noteikta šāda prioritāte – (i) publiskā tirgū kotētu finanšu instrumenti patiesā vērtība vienmēr tiek noteikta pēc to tirgus pirkšanas cenas pārskata datumā, (ii) trešo pušu cenu kotācijas, (iii) darījumi ar salīdzināmu uzņēmumu salīdzināmiem finanšu instrumentiem publiski kotētos tirgos vai ārpus tiem un (iv) diskontētā naudas plūsma.

Baltijas Inovāciju fonds (BIF), Baltijas Inovāciju fonds 2 (BIF 2) un Trīs jūru iniciatīvas investīciju fonds (3JF)

BIF ieguldījumu novērtēšana balstās uz Eiropas Investīciju fonda (Fondu Fonda Pārvaldnieka) ziņojumiem un tā portfeli esošo Fondu Pārvaldnieku ziņojumiem par Fondu darbību un finanšu rādītājiem attiecīgajā finanšu periodā, kā arī ik pusgada pārrunām ar Fondu Fonda Pārvaldnieku par BIF darbību pēdējā pusgada laikā.

3JF ieguldījumu novērtēšana balstās uz Fuchs Asset Management S.A. (Fonda Pārvaldnieka) investoru ziņojumiem un citu Fonda Pārvaldnieka sniegto informāciju par Fondu darbību un finanšu rādītājiem attiecīgajā finanšu periodā.

(ix) Reversā noma

Meklējot risinājumu reversā noma darījumu uzskaitē un atbilstībai SFPS, Sabiedrības vadība balstīja savu viedokli uz darījuma būtību un tā ekonomisko pamatojumu, nevis uz juridisko formu. Vērtējot šos darījumus, sabiedrības vadība lielu uzmanību veltīja nomnieka atpakaļpirkuma tiesību izmantošanai.

(x) Aģents vai Principāls

Sabiedrība realizējot valsts atbalsta programmu darbojas kā Aģents vai Principāls.

Sabiedrības vadība uzskata, ka Sabiedrība ir Principāls, ja Sabiedrība ir atbildīga par atbalsta programmas sniegšanu un var pilnībā vai daļēji ietekmēt no klientiem saņemto atbildību apjomu (procentu likmi, komisijas ieņēmumus, garantiju prēmijas u.c.) ievērojot, ka dažām programmām var tikt noteikts no klientiem saņemtās atbildības limits, ko nedrīkst pārkāpt. Sabiedrība atzīst peļņā vai zaudējumos gan saņemtos ieņēmumus par no klientiem saņemtajām atbildībām, kā arī izdevumus, kas ir saistīti ar atbalsta instrumentu neto vērtību, pilnā vai daļēji apmērā.

Savukārt Sabiedrība ir Aģents, ja Sabiedrība ir atbildīga par atbalsta programmu sniegšanu, tomēr no klientiem saņemtās atbildības atbalsta programmu ietvaros izsniegtajiem atbalsta instrumentiem ietver sevī citu personu vārdā un labā iekasētās summas, kas nepalielina Sabiedrības pašu kapitālu, un tādēļ nav Sabiedrības ieņēmumi, kā arī izdevumi, kas saistīti ar atbalsta instrumentu neto vērtību nesamazina Sabiedrības pašu kapitālu un tādēļ nav Sabiedrības zaudējumi. Tādējādi Sabiedrība ieņēmumos iekļauj tikai to līdzekļu daļu, ko Sabiedrības saņem kā atbildību atbalsta programmu pārvaldības saistīto izmaksu segšanai. Savukārt pārējie ieņēmumi un izdevumus pilnībā tiek attiecināti uz līdzekļiem, kas paredzēti atbalsta programmas realizācijai, samazinot/palielinot atbalsta programmas finansējuma apjomu.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(15) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi (turpinājums)

(xi) Aizņēmumi, ar procentu likmes atlaidi

Nemot vērā EURIBOR likmes un finansējuma piesaistes izmaksu pieaugumu un atbilstoši tam aizņēmēju veiktos procentu maksājumus, Sabiedrība piemēros aizdevumu procentu likmju samazinājumu aizdevumiem, kuriem ir paraksts aizdevuma līgums līdz 2023.gada 31.decembrim. Rezultātā daļa no nākotnes naudas plūsmas pašreizējās vērtības vairs nebūs juridiski īstenojama, tāpēc ievērojot IFRS 9.standarta B5.4.6.punkta prasības Sabiedrība pārskatīja finanšu instrumenta bruto uzskaites vērtību kā aplēsto līgumā paredzēto nākotnes naudas plūsmas pašreizējo vērtību un aplēstos zaudējumus atzina peļņā vai zaudējumos 2023.gada pārskatā, jo Padome 2023.gada decembrī paziņoja par procentu likmes samazinājumu un apstiprināja to kā daļu no 2024.gada budžeta apstiprināšanas. Procentu likmes samazinājums tika realizēts kā procentu likmes subsīdijas. Saskaņā ar 2024.gada 1.oktobra Ministru kabineta noteikumiem "Programmas "Altum aizdevumu portfeli iekļauto darījumu procentu likmes subsīdijas" īstenošanas noteikumi" Sabiedrība 2025.gada sākumā aprēķināja un izmaksāja klientiem procentu likmes subsīdijas par 2024.gadā samaksātajiem procentiem.

(16) Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana

(i) Jauni un grozīti SFPS grāmatvedības standarti, kas pirmo reizi stājās spēkā pārskata gadā

- **Grozījumi 16.SFPS - Noma: Nomas saistības pārdošanas un saņemšanas atpakaļnomā darījumos** (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2024.gada 1.janvārī vai vēlāk).
- **Saistību klasifikācija kā īstermiņa vai ilgtermiņa - Grozījumi 1.SGS** (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2024.gada 1.janvārī vai vēlāk).
- **Grozījumi 7.SGS Naudas plūsmas pārskats un 7.SFPS Finanšu instrumenti: Informācijas atklāšana: Piegādātāju finansēšanas vienošanās** (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2024.gada 1.janvārī vai vēlāk).

Jauno standartu un esošo standartu grozījumu pieņemšana, kurus izdevusi Starptautisko grāmatvedības standartu padome (SGSP) un pieņēmusi ES, ir spēkā pārskata periodā. To pieņemšana neietekmēja informācijas atklāšanu vai šajos finanšu pārskatos uzrādītās summas.

2 Nozīmīgāko uzskaites principu kopsavilkums (turpinājums)

(16) Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana
(turpinājums)

(ii) Standarti un grozījumi, kas stājas spēkā pirmo reizi pārskata periodos, kas sākas 2025.gada 1.janvārī vai vēlāk vai kas nav apstiprināti lietošanai ES

- **Grozījumi 21.SGS Apmaināmības trūkums** (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2025.gada 1.janvārī vai vēlāk)
- **Grozījumi Finanšu instrumentu klasifikācijā un novērtēšanā – Grozījumi 9.SFPS un 7.SFPS** (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2026.gada 1.janvārī vai vēlāk, vēl nav apstiprināti ES).
- **Ilgadējie SFPS grāmatvedības standartu uzlabojumi** (izdoti 2024.gada jūlijā un spēkā no 2026.gada 1.janvāra, vēl nav apstiprināti ES).
- **No dabas atkarīgās elektroenerģijas līgumi, grozījumi 9.SFPS un 7.SFPS** (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2026.gada 1.janvārī vai vēlāk, vēl nav apstiprināti ES).
- **18.SFPS Uzrādīšana un informācijas atklāšana finanšu pārskatos** (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2027.gada 1.janvārī vai vēlāk, vēl nav apstiprināti ES).
- **19.SFPS Meitas uzņēmumi bez publiskās nozīmes: informācijas atklāšana** (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2027.gada 1.janvārī vai vēlāk, vēl nav apstiprināti ES).

Sabiedrība novērtē šo grozījumu ietekmi, taču Sabiedrība neparedz, ka šo spēkā esošo standartu grozījumu pieņemšana būtiski ietekmēs Sabiedrības finanšu pārskatus to sākotnējās piemērošanas periodā.

3 Risku pārvaldība

Sabiedrībā risku pārvaldībai ir izveidota risku vadības sistēma, ņemot vērā Sabiedrības lielumu, struktūru un to darbības specifiku, kā arī ņemot vērā tās ierobežotās iespējas vadīt atsevišķus riskus. Sabiedrība īsteno tās darbību ietekmējošo risku pārvaldīšanu atbilstoši Sabiedrībā apstiprinātajiem risku vadības iekšējiem normatīvajiem dokumentiem, kas apraksta un nosaka līdzekļu kopumu, kādi tiek izmantoti tās darbībai piemērošo risku vadībai.

Risku pārvaldībā tiek ievēroti šādi galvenie principi:

- pārvaldība ir ikdienas funkciju sastāvdaļa;
- Sabiedrībā nosaka un novērtē iespējamos riskus pirms jaunu produktu vai pakalpojumu ieviešanas;
- uzņemties riskus, Sabiedrība saglabā ilgtermiņa spēju īsteno tās darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus;
- Sabiedrība neiesaistās darījumos, neveic darbības u.tml., kas rada riskus, kuri apdraud tās darbības stabilitāti, vai arī kas ievērojami var kaitēt tās reputācijai.

Risku pārvaldībai Sabiedrība pielieto dažādas risku analīzes metodes un instrumentus, kā arī nosaka riska limitus un ierobežojumus.

Nozīmīgākie riski, kuriem Sabiedrība pakļauta, ir kredītrisks, likviditātes risks un operacionālie un darbības atbilstības riski. Ņemot vērā 2022.gadā eksplējušos ģeopolitiskos notikumus, ir pieauguši un tiek atbilstīgi uzraudzīti arī noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas un proliferācijas (turpmāk arī - NILLTPF) un sankciju riski, kā arī procentu likmju risks, kas saistāms gan ar klientu kredītspējas riska vadību, gan ar Sabiedrības piesaistīto resursu struktūras vadību.

(1) Kredītrisks

Kredītrisks ir risks, ka Sabiedrības klients vai sadarbības partneris nespēs vai atteiksies pildīt saistības pret Sabiedrību pilnā apmērā un noteiktajā termiņā. Tā kā Sabiedrības darbības mērķis ir realizēt valsts atbalsta un attīstības programmas, Sabiedrība kredītriskam galvenokārt ir pakļauta tās kredītēšanas darbību ietvaros, izsniedzot garantijas trešajām personām, veicot ieguldījumu riska kapitāla fondos, kā arī, realizējot citus finanšu instrumentus valsts atbalsta un attīstības programmas ietvaros. Sabiedrība ir pakļauta kredītriskam arī tās investīciju darbību ietvaros. Kredītrisks ietver arī koncentrācijas risku, kas var būt gan atsevišķi lieli riska darījumi, gan ievērojami riska darījumi ar klientu grupām vai sadarbības partneriem, kuru saistību neizpildes varbūtību virza kopēji noteicošie faktori, piemēram, nozare, ekonomika vai instrumenta veids.

(i) Kredītriska pārvaldība

Kredītriska pārvaldību nosaka Sabiedrības Risku pārvaldības politika un Kredītpolitika:

- Padome nosaka kopējo riska apjomu, kādu Sabiedrība vēlas uzņemties un lai nodrošinātu Padomes noteiktā izpildē, Sabiedrībā ir noteikti riska limitu un/vai mērķi ģeogrāfisko reģionu, valstu, tautsaimniecības nozaru, kredītriskam pakļauto darījumu portfeļu griezumā, kā arī tiek noteikti ierobežojumi riska darījumiem ar vienu klientu/sadarbības partneri vai ar tiem saistītām grupām, u.c. riska limitu vai mērķi.
- Risku vadības departaments ir atbildīgs par kredītriska pārvaldības neatkarīgu uzraudzību un kontroli. Risku vadības departamenta uzdevums ir izstrādāt un uzturēt Sabiedrības darbības specifikai atbilstošu kredītriska vadības ietvaru, kā arī uzraudzīt un nodrošināt, ka uzņemtais kredītriska līmenis nepārsniedz Padomes noteikto.
- Struktūrvienības, kas ikdienā nodrošina sadarbību ar klientu (turpmāk – biznesa struktūrvienība) ir atbildīgas par kredītriska novērtēšanu un uzraudzību pirms riska darījuma uzsākšanas ar klientu, kā arī darījuma attiecību laikā, ievērojot Sabiedrībā noteiktos riska limitus un mērķus, un ievērojot Sabiedrības iekšējās procedūras un noteikumus noteikto kārtību.
- Iekšējais audiits veic neatkarīgas un periodiskas kredītriska pārvaldības sistēmas pārbaudes.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

(i) Kredītriska novērtēšana, samazināšana un uzraudzība

Sabiedrības kredītriska pārvaldības pamatprincips ir klientu un sadarbības partneru spēja pildīt saistības pret Sabiedrību, kas tiek nodrošināts, novērtējot klientus un sadarbības partnerus pirms darījuma uzsākšanas, kā arī īstenojot turpmāku nepārtrauktu uzraudzību un novērtēšanu.

Sabiedrība pirms riska darījumu uzsākšanas rūpīgi analizē un izvērtē klienta vai sadarbības partnera spēju un vēlmi segt uzņemtās saistības pret Sabiedrību. Klienta vai sadarbības partnera maksātspēja ir galvenais kritērijs, pieņemot lēmumu par riska darījuma veikšanu ar konkrēto klientu vai sadarbības partneri.

Sabiedrība samazina savu pakļautību kredītriskam, pieprasot ķīlu vai citu riska darījumam un programmas nosacījumiem atbilstošu nodrošinājumu. Termins "ķīla" ietver ķīlas un garantijas. Ķīla vai cits nodrošinājums netiek pieprasīts, ja to paredz programmas nosacījumi. Nodrošinājuma novērtējums balstās uz iekļāto aktīvu rūpīgu izskatīšanu un analīzi un ir klienta kredītriska izvērtējuma neatņemama sastāvdaļa. Nodrošinājuma vērtība tiek periodiski aktualizēta, t.sk., veicot klientam vai sadarbības partnerim izsniegtā riska darījuma nosacījumu pārskatīšanu, kā arī situācijās, kad Sabiedrībai ir iemesls uzskatīt, ka vērtība ir mainījusies vai kad riska darījums ir kļuvis par problēmaizdevumu.

Kredītriskam pakļauto portfeju riska profils tiek nepārtraukti analizēts. Portfeju un atsevišķu klientu vai sadarbības partneru ar lielāku saistību neizpildes risku uzraudzība tiek veikta regulārāk. Biznesa struktūrvienības ir atbildīgas par kritēriju un nosacījumu, kas norāda uz atsevišķu riska darījumu kredītriska palielināšanos, nepārtrauktu uzraudzību. Ja klienta vai sadarbības partnera riska profils ir pasliktinājies, tiek apsvērti un īstenoti korektīvie pasākumi, kas pilnveido šāda veida darījumu drošību un iespējami mazina kredītrisku. Šādās situācijās nekavējoties tiek īstenota virkne situācijai pielāgotu darbību, lai samazinātu Sabiedrības risku vai zaudējumus, t.sk., iesaistot īpaši izveidotu restruktūrizācijas un piedziņas struktūrvienību, kurā tiek koncentrētas atbilstošas kompetences maksātspējas pārvaldībā un restruktūrizācijā.

Izsniegto aizdevumu sadalījums pēc iekšējā reitinga klasēm, tūkstošos eiro:

Iekšējā reitinga klase	A	B	C	D	E	F	G	H	Bez reitinga	Eksperta pēcmodeļa vērtējums	Kopā
Kopā bruto kredīti:	4 899	46 853	66 005	103 433	53 459	24 762	14 135	3 347	57 957	-	374 850
1.posms	4 831	45 235	60 518	90 842	35 860	7 678	774	710	53 587	-	300 035
2.posms	68	1 457	3 875	5 460	10 939	11 237	8 049	24	2 856	-	43 965
3.posms / POCI	-	161	1 612	7 131	6 660	5 847	5 312	2 613	1 514	-	30 850
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(24)	(550)	(1 686)	(3 179)	(3 406)	(4 279)	(2 227)	(1 429)	(815)	(7 895)	(25 490)
Kopā neto kredīti 31.12.2023	4 875	46 303	64 319	100 254	50 053	20 483	11 908	1 918	57 142	(7 895)	349 360
Kopā bruto kredīti:	2 387	20 138	45 979	109 752	97 487	48 602	26 646	18 101	66 153	-	435 245
1.posms	2 387	19 528	45 201	101 164	78 856	13 400	3 883	20	62 084	-	326 523
2.posms	-	575	620	4 428	13 070	32 732	20 089	44	3 127	-	74 685
3.posms / POCI	-	35	158	4 160	5 561	2 470	2 674	18 037	942	-	34 037
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(12)	(318)	(377)	(1 927)	(3 096)	(1 770)	(1 344)	(7 405)	(563)	(6 184)	(22 996)
Kopā neto kredīti 31.12.2024	2 375	19 820	45 602	107 825	94 391	46 832	25 302	10 696	65 590	(6 184)	412 249

Finanšu pārskata pielikumi

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

(ii) Kredītriska novērtēšana, samazināšana un uzraudzība (turpinājums)

Izsniegto finanšu garantiju sadalījums pēc iekšējā reitings klasēm, tūkstošos eiro:

iekšējā reitings klase	A	B	C	D	E	F	G	H	Bez reitings	Eksperta pēcmodeļa vērtējums	Kopā
Kopā bruto finanšu garantijas:	30	23 420	62 669	44 598	26 285	20 377	6 014	1 035	295 597	-	480 025
1.posms	30	23 420	62 314	41 471	22 557	8 866	3 268	240	293 462	-	455 628
2.posms	-	-	280	1 414	2 915	11 307	1 803	28	1 268	-	19 015
3.posms	-	-	75	1 713	813	204	943	767	867	-	5 382
Sagaidāmie kredītzaudējumi ¹	(7)	(700)	(2 830)	(3 979)	(2 716)	(3 472)	(1 291)	(432)	(27 453)	(680)	(43 560)
Kopā neto finanšu garantijas 31.12.2023	23	22 720	59 839	40 619	23 569	16 905	4 723	603	268 144	(680)	436 465
Kopā bruto finanšu garantijas:	-	23 046	45 446	50 198	42 449	21 572	2 480	1 423	336 924	-	523 538
1.posms	-	22 596	45 354	49 737	34 866	9 870	880	369	332 379	-	496 051
2.posms	-	-	32	435	5 773	10 765	1 575	26	3 387	-	21 993
3.posms	-	450	60	26	1 810	937	25	1 028	1 158	-	5 494
Sagaidāmie kredītzaudējumi ¹	-	(909)	(2 342)	(4 041)	(4 979)	(3 310)	(346)	(516)	(29 081)	-	(45 524)
Kopā neto finanšu garantijas 31.12.2024	-	22 137	43 104	46 157	37 470	18 262	2 134	907	307 843	-	478 014

¹ Iekšējos reitings Sabiedrība izmanto darījuma kredītriska novērtēšanai, lai pieņemtu lēmumu par finanšu garantijas izsniegšanu, kā arī turpmākai kredītriska uzraudzībai. Garantijai piešķirtais reitings ir viens no vairākiem faktoriem, kas tiek ņemts vērā nepieciešamo sagaidāmo kredītzaudējumu novērtēšanai. Finanšu garantijas novērtē augstākajā vērtībā no sekojošām: no uzkrājumiem zaudējumiem, kas noteikti kā paredzamie kredītzaudējumi, un sākotnēji atzītās summas (patiesā vērtība), no kuras atskaitīta amortizācijas summa.

Iekšējo reitings skala un raksturojums:

iekšējā reitings klase	Raksturojums	iekšējā reitings klase	Raksturojums
A	klients ar ļoti veiksmīgiem darbības rādītājiem	E	klients ar paaugstinātu jutību pret iespējamām izmaiņām
B	klients ar veiksmīgiem darbības rādītājiem	F	klients ar neveiksmīgiem darbības rādītājiem
C	klients ar noteiktām darbības priekšrocībām	G	klients ar ļoti neveiksmīgiem darbības rādītājiem
D	klients ar vidēju darbības risku	H	netiek pildītas vai gandrīz netiek pildītas saistības

Finanšu pārskata pielikumi

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

Finanšu aktīvu, ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījums pēc to kvalitatīvā novērtējuma, tūkstošos eiro:

	1.posms		2.posms		3.posms		POCI		Kopā	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi										
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	627 797	702 885	-	-	-	-	-	-	627 797	702 885
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(28)	(97)	-	-	-	-	-	-	(28)	(97)
Kopā neto prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	627 769	702 788	-	-	-	-	-	-	627 769	702 788
legulājumu vērtspapīri	-	-	-	-	4 023	3 788	-	-	4 023	3 788
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	-	-	-	-	(4 023)	(3 750)	-	-	(4 023)	(3 750)
Kopā neto ieguldījumu vērtspapīri	-	-	-	-	-	38	-	-	-	38
Aizdevumi un debitoru parādi	326 523	300 035	74 685	43 965	34 037	30 779	-	71	435 245	374 850
Uzkrājumi vērtības samazinājumam ^{1, 2}	(7 177)	(8 644)	(4 520)	(5 559)	(11 299)	(11 217)	-	(70)	(22 996)	(25 490)
Kopā neto aizdevumi un debitoru parādi	319 346	291 391	70 165	38 406	22 738	19 562	-	-	412 249	349 360
Pārējie finanšu aktīvi	3 018	3 957	-	-	841	1 128	-	-	3 859	5 085
Uzkrājumi vērtības samazinājumam ¹	(176)	(22)	-	-	(746)	(1 141)	-	-	(922)	(1 163)
Kopā neto pārējie finanšu aktīvi	2 842	3 935	-	-	95	(13)	-	-	2 937	3 922
Kopā bruto amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi	957 338	1 006 877	74 685	43 965	38 901	35 695	-	71	1 070 924	1 086 608
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(7 381)	(8 763)	(4 520)	(5 559)	(16 068)	(16 108)	-	(70)	(27 969)	(30 500)
Kopā neto amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi	949 957	998 114	70 165	38 406	22 833	19 587	-	1	1 042 955	1 056 108

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

Finanšu aktīvu, ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījums pēc to kvalitatīvā novērtējuma, tūkstošos eiro (turpinājums):

	1.posms		2.posms		3.posms		POCI		Kopā	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu visaptverošos ienākumos										
Ieguldījumu vērtspapīri	183 943	9 743	-	-	-	-	-	-	183 943	9 743
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(371)	-	-	-	-	-	-	-	(371)	-
Kopā neto ieguldījumu vērtspapīri	183 572	9 743	-	-	-	-	-	-	183 572	9 743
Kopā bruto finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu visaptverošos ienākumos	183 943	9 743	-	-	-	-	-	-	183 943	9 743
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(371)	-	-	-	-	-	-	-	(371)	-
Kopā neto finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu visaptverošos ienākumos	183 572	9 743	-	-	-	-	-	-	183 572	9 743
Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības										
Finanšu garantijas	496 051	455 628	21 993	19 015	5 494	5 382	-	-	523 538	480 025
Uzkrājumi vērtības samazinājumam ^{1,3}	(39 859)	(37 076)	(3 241)	(3 006)	(2 424)	(3 478)	-	-	(45 524)	(43 560)
Kopā neto finanšu garantijas	456 192	418 552	18 752	16 009	3 070	1 904	-	-	478 014	436 465
Saistības par aizdevumu izsniegšanu	169 889	88 730	156	88	-	28	-	-	170 045	88 846
Uzkrājumi vērtības samazinājumam ¹	(551)	(309)	(3)	(4)	-	(6)	-	-	(554)	(319)
Kopā neto saistības par aizdevumu izsniegšanu	169 338	88 421	153	84	-	22	-	-	169 491	88 527
Kopā bruto ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības	665 940	544 358	22 149	19 103	5 494	5 410	-	-	693 583	568 871
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(40 410)	(37 385)	(3 244)	(3 010)	(2 424)	(3 484)	-	-	(46 078)	(43 879)
Kopā neto ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības	625 530	506 973	18 905	16 093	3 070	1 926	-	-	647 505	524 992

¹ Iekļauj kopējos neto uzkrājumus vērtības samazinājumam 1,560 tūkst. eiro apmērā, kas ieskaitāmi riska seguma - Portfeļa zaudējumu rezervē (Speciālais rezerves kapitāls) pie 2024.gada pārskata apstiprināšanas. Papildus informāciju skatīt 41 (3).pielikumā.

² Iekļauj uzkrājumu rezervi 3,841 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 3,877 tūkst. eiro) procentu likmju samazinājumam - un tas nav traktējams kā uzkrājums kredītvērtības samazinājumam. 2024.gadā atzītais uzkrājumu rezerves samazinājums 36 tūkst. eiro apmērā iekļauj klientiem izmaksāto procentu kompensāciju par daļu no 2024.gadā samaksātajiem procentu ieņēmumiem. Atlikušais uzkrājumu rezerves apjoms tiks izmantots, veicot faktiskos norēķinus ar klientiem 2025.gada sākumā par 2024.gadā samaksātajiem procentu ieņēmumiem.

³ 2023.gada 31.decembrī iekļāva uzkrājumu rezervi 680 tūkst. eiro procentu likmju samazinājumam - un tas nav traktējams kā uzkrājums kredītvērtības samazinājumam. 2024.gadā uzkrājumu rezerve 680 tūkst. eiro apjomā tika izmantota garantiju prēmiju samazinājumam par 2024.gadu. (skat. 33.pielikumu)

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

Izmaiņas uzkrājumos vērtības samazinājumam un bruto aizdevumu summā, tūkstošos eiro:

	Uzkrājumi kredītvērtības samazinājumam				Kopā	Bruto uzskaites vērtība				Kopā
	1.posms (12 mēnešu SKZ)	2.posms (dzīvescikla SKZ bez kredītvērtības samazinājuma)	3.posms (dzīvescikla SKZ ar kredītvērtības samazinājumu)	POCI (dzīvescikla SKZ ar kredītvērtības samazinājumu)		1.posms (12 mēnešu SKZ)	2.posms (dzīvescikla SKZ bez kredītvērtības samazinājuma)	3.posms (dzīvescikla SKZ ar kredītvērtības samazinājumu)	POCI (dzīvescikla SKZ ar kredītvērtības samazinājumu)	
Atlikums 2023.gada 31.decembrī	8 644	5 559	11 217	70	25 490	300 035	43 965	30 779	71	374 850
Kustība starp posmiem:										
uz dzīvescikla SKZ (no 1.posma uz 2.posmu)	(470)	1 507	-	-	1 037	(44 649)	56 724	-	-	12 075
uz dzīvescikla SKZ ar vērtības samazinājumu (no 1. un 2.posma uz 3.posmu)	(74)	(294)	3 179	-	2 811	(5 322)	(7 273)	12 595	-	-
uz dzīvescikla SKZ bez vērtības samazinājuma (no 3.posma uz 2.posmu)	-	18	(288)	-	(270)	-	693	(1 259)	-	(566)
uz 12 mēnešu SKZ (no 2.posma un 3.posma uz 1.posmu)	60	(190)	-	-	(130)	6 009	(7 888)	-	-	(1 879)
No jauna izsniegtie vai iegādātie	1 031	-	-	-	1 031	113 263	-	-	-	113 263
Pārtraukta atzīšana periodā	(478)	(903)	(1 302)	(22)	(2 705)	(27 609)	(7 717)	(3 650)	(22)	(38 998)
Izmaiņas riska parametros (PD, LGD)	(265)	116	(202)	-	(351)	-	-	-	-	-
Izmaiņas makroekonomiskās scenārijos	100	47	1	-	148	-	-	-	-	-
Sagaidāmo kredītzaudējumu uzkrājumu rezerves izmaiņas	(770)	(894)	(10)	-	(1 674)	-	-	-	-	-
Uzkrājumu rezerves samazinājums hipotekāro aizdevumu procentu kompensācijām	(36)	-	-	-	(36)	-	-	-	-	-
Norakstījumi	-	-	(1 049)	(44)	(1 093)	-	-	(1 049)	(44)	(1 093)
Atlikuma izmaiņas ²	(565)	(446)	(247)	(4)	(1 262)	(15 204)	(3 819)	(3 379)	(5)	(22 407)
Atlikums 2024.gada 31.decembrī	7 177	4 520	11 299	-	22 996¹	326 523	74 685	34 037	-	435 245

¹ ietver sagaidāmo kredītzaudējumu uzkrājumu rezervi 988 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 1,955 tūkst. eiro) Mazo, vidējo un vidēji lielo uzņēmumu (MVU un Lielie) portfelim, lai ņemtu vērā pastāvošo augsto nenoteiktību, ko rada Krievijas iebrukuma Ukrainā sekas, kā arī pieaugušo procentu likmju ietekmi uz aizņēmēju kredītrisku 1,356 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 2,063 tūkst. eiro) apmērā, skat 3.pielikumu (8). *Sagaidāmo kredītzaudējumu uzkrājumu rezerves neto samazinājums* 1,674 tūkst. apmērā ietver rezerves konvertāciju no vispārējās rezerves uz individuāliem uzkrājumiem 992 tūkst. eiro, reversētās rezerves dēļ portfeļa amortizācijas 819 tūkst. eiro un rezerves neto palielinājumu par 137 tūkst. eiro, veicot rezerves pārvērtēšanu.

² Līgumā noteiktās parastās naudas plūsmas no pamatsummas atmaksāšanas

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

Izmaiņas uzkrājumos vērtības samazinājumam un izsniegto finanšu garantiju summā, tūkstošos eiro:

	Uzkrājumi kredītvērtības samazinājumam				Bruto uzskaites vērtība			
	1.posms (12 mēnešu SKZ)	2.posms (dzīves- cikla SKZ bez kredīt- vērtības samazi- nājuma)	3.posms (dzīves- cikla SKZ ar kredīt- vērtības samazi- nājumu)	Kopā	1.posms (12 mēnešu SKZ)	2.posms (dzīves- cikla SKZ bez kredīt- vērtības samazi- nājuma)	3.posms (dzīves- cikla SKZ ar kredīt- vērtības samazi- nājumu)	Kopā
Atlikums 2023.gada 31.decembrī	37 076	3 006	3 478	43 560	455 628	19 015	5 382	480 025
Kustība starp posmiem:								
uz dzīvescikla SKZ (no 1.posma uz 2.posmu)	(1 010)	1 710	-	700	(11 050)	11 209	-	159
uz dzīvescikla SKZ ar vērtības samazinājumu (no 1. un 2.posma uz 3.posmu)	(290)	(184)	1 294	820	(1 492)	(1 830)	3 196	(126)
uz dzīvescikla SKZ bez vērtības samazinājuma (no 3.posma uz 2.posmu)	-	22	(149)	(127)	-	216	(251)	(35)
uz 12 mēnešu SKZ (no 2.posma un 3.posma uz 1.posmu)	97	(188)	(34)	(125)	1 251	(1 331)	(35)	(115)
No jauna izsniegtie vai iegādātie	10 626	-	-	10 626	130 613	-	-	130 613
Pārtraukta atzīšana periodā	(3 278)	(581)	(1 737)	(5 596)	(58 016)	(4 515)	(2 490)	(65 021)
Izmaiņas riska parametros (PD, LGD)	(60)	5	(240)	(295)	-	-	-	-
Izmaiņas makroekonomiskās scenārijos	(21)	(2)	-	(23)	-	-	-	-
Rezerve procentu likmju samazinājumam	(680)	-	-	(680)	-	-	-	-
Izmaksātās garantijas	(78)	-	(140)	(218)	(459)	-	(250)	(709)
Norakstījumi	-	-	-	-	-	-	-	-
Izmaiņas līgumiskajās naudas plūsmās ¹	(2 523)	(547)	(48)	(3 118)	(20 424)	(771)	(58)	(21 253)
Atlikums 2024.gada 31.decembrī	39 859	3 241	2 424	45 524	496 051	21 993	5 494	523 538

¹ Līgumā noteiktās parastās naudas plūsmas no pamatsummas atmaksāšanas

Izsniegto aizdevumu sadalījums pēc kavējumu termiņiem, iekļaujot aizdevumu uzkrātos procentus, tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Bez kavējumiem	387 723	339 826
Kavējums līdz 30 dienām	32 503	20 618
Kavējums 31 līdz 60 dienām	3 090	5 432
Kavējums 61 līdz 90 dienām	1 749	421
Kavējums virs 90 dienām	10 180	8 553
Bruto aizdevumi kopā	435 245	374 850
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(22 996)	(25 490)
Neto aizdevumi kopā	412 249	349 360

Uzkrājumu SKZ novērtēšanā Sabiedrība iekļauj uz nākotni vērstu informāciju. Uz nākotni vērstā informācija ietver trīs makroekonomiskos scenārijus: bāzes scenāriju, kas paredz vistīcāmāko nākotnes ekonomisko attīstību, pesimistisko scenāriju, kas paredz mazāk ticamu negatīvo scenāriju, un optimistisko scenāriju, kas paredz mazāk ticamas, bet iespējami labvēlīgākas izmaiņas salīdzinājumā ar bāzes scenāriju.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

Makroekonomikas prognozes uz 2024.gada 31.decembrī:

	2025	2026	2027
KP ikgadējais pieaugums, %			
Bāzes scenārijs ¹	2.5	2.9	3
Negatīvais scenārijs	1.8	2.8	2.6
Optimistiskais scenārijs	3.1	3	3.3
Vidēji svērtā vērtība ²	2.4	2.9	2.9
Komerģaipašumu cenu izmaiņas, % ³			
Bāzes scenārijs	1.5	1.75	2.5
Negatīvais scenārijs	0.75	1	1.5
Optimistiskais scenārijs	2	2.5	3
Vidēji svērtā vērtība ²	1.4	1.7	2.4
Mājokļu cenu izmaiņas, % ³			
Bāzes scenārijs	2.5	3	4
Negatīvais scenārijs	1.5	1.75	2
Optimistiskais scenārijs	3	4	5
Vidēji svērtā vērtība ²	2.4	2.9	3.7

¹ Bāzes scenārijā ir apvienoti divi ārējie scenāriji, izmantojot līdz 2024.gada 20.decembrim pieejamo informāciju:

(i) Finanšu Ministrijas makroekonomiskās atīstības scenārijs (aktuālākais pieejamais publicēts 2024.gada 13.jūnijā), kurā tiek prognozēts lēns Latvijas IKP pieaugums 2024.gadā 1.4% apmērā (2023.gada decembra prognoze bija 2.5%) un ekonomikas izaugsmes paātrināšanās līdz 2,9% (2023.gada decembrī: 2.9%) 2025.gadā. 2026. un 2027.gadā ekonomiskās izaugsmes nedaudz palēnināsies, attiecīgi līdz 2.8% un 2.6% (2023.gada decembrī: 2.9% 2026.gadā).

(ii) Latvijas Bankas makroekonomiskās atīstības scenārijs (publicēts 2024.gada 13.decembrī), kurā tiek prognozēta vāja izaugsme 2024.gadā 0.1% apmērā (2023.gada decembra prognoze bija 2.0%). 2025.gadā tiek prognozēts IKP pieaugums par 2.1% (2023.gada decembrī: 3.6%), 2026.gadā – par 3.0% (2023.gada decembrī: 3.8%) un 2027.gadā – par 3.3%.

² Bāzes scenārijam tika piemērots 70% svērum, negatīvajam – 20%, savukārt optimistiskajam – 10%.

³ Nekustamo īpašumu cenu prognozes ir balsfītas uz ekspertu vērtējumiem.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

Makroekonomikas prognozes uz 2023.gada 31.decembri:

	2024	2025	2026
IKP ikgadējais pieaugums, %			
Bāzes scenārijs ¹	2.3	3.3	3.4
Negatīvais scenārijs	0.3	1.8	2.9
Optimistiskais scenārijs	4	4.5	3.8
Vidēji svērtā vērtība ¹	2	3.1	3.1
Komerctīpašumu cenu izmaiņas, %			
Bāzes scenārijs	2	2	4
Negatīvais scenārijs	-2	-1	1
Optimistiskais scenārijs	3	4	5
Vidēji svērtā vērtība ¹	1.3	1.6	3.5
Mājokļu cenu izmaiņas, %			
Bāzes scenārijs	2	2.5	4
Negatīvais scenārijs	1	0.5	1
Optimistiskais scenārijs	3	5	7
Vidēji svērtā vērtība ¹	1.9	2.35	3.7

¹ Bāzes scenārijam tika piemērots 70% svēruma, negatīvajam – 20%, savukārt optimistiskajam – 10%.

Makroekonomisko prognožu pasliktināšanās uz 2024.gada 31.decembri saīdinājumā ar 2023.gada 31.decembri ir rezultējies uzkrājumu SKZ palielinājumā par 162 tūkst. eiro kredītiem un saistībām par kredītu izsniegšanu un par 22 tūkst. eiro garantijām. Garantijām ietekme no izmaiņām makroekonomisko rādītāju prognozēs bija neliela, ņemot vērā, ka garantijām uzkrājumi tiek veidoti lielākajā vērtībā no aplēstajiem sagaidāmiem kredītriska zaudējumiem un patiesās vērtības. Izmaiņas makroekonomiskajās prognozēs mazākā mērā ietekmē garantiju patieso vērtību.

Lai veiktu SKZ jutīguma analīzi, Sabiedrība makroekonomiskajiem faktoriem – izmaiņām nekustamā īpašuma cenās un IKP izmaiņām piemēroja šādus augšupejošus un lejupejošus scenārijus.

Lai veiktu SKZ jutīguma analīzi, Sabiedrība makroekonomiskajiem faktoriem – izmaiņām nekustamā īpašuma cenās un IKP izmaiņām piemēroja šādus augšupejošus un lejupejošus scenārijus:

- pirmā gada prognozētās nekustamā īpašuma cenas tika koriģētas par +/- 5% un šī korekcija tika piemērota a) zaudējumiem saistību neizpildes gadījumā (LGD), kas tiek izmantoti, lai aprēķinātu SKZ viendabīgās grupās vērtētiem aizdevumiem un finanšu garantijām un b) nodrošinājuma vērtībai, kas tiek izmantota, lai aprēķinātu SKZ individuāli vērtētiem aizdevumiem;
- pirmā gada prognozētais IKP tika koriģēts par +/- 1% un šī korekcija tika piemērota saistību neizpildes varbūtībai (PD), kas tiek izmantota, lai aprēķinātu SKZ aizdevumiem un finanšu garantijām.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

SKZ kredītiem jutīguma analīze 2024.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Bruto uzskaites vērtība	Izmaiņas IKP		Izmaiņas nekustamā īpašuma cenās	
		+ 1%	- 1%	+ 5%	- 5%
Sagaidāmie kredītzaudējumi	22 996	(41)	53	(559)	612
Kopā sagaidāmie kredītzaudējumi kredītiem	22 996	(41)	53	(559)	612

SKZ aizdevumiem jutīguma analīze 2023.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Bruto uzskaites vērtība	Izmaiņas IKP		Izmaiņas nekustamā īpašuma cenās	
		+ 1%	- 1%	+ 5%	- 5%
Sagaidāmie kredītzaudējumi	25 490	(439)	449	(361)	327
Kopā sagaidāmie kredītzaudējumi kredītiem	25 490	(439)	449	(361)	327

SKZ finanšu garantijām jutīguma analīze 2024.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Bruto uzskaites vērtība	Izmaiņas IKP		Izmaiņas nekustamā īpašuma cenās	
		+ 1%	- 1%	+ 5%	- 5%
Sagaidāmie kredītzaudējumi	45 523	(5)	4	(76)	76
Kopā sagaidāmie kredītzaudējumi Finanšu garantijām	45 523	(5)	4	(76)	76

SKZ finanšu garantijām jutīguma analīze 2023.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Bruto uzskaites vērtība	Izmaiņas IKP		Izmaiņas nekustamā īpašuma cenās	
		+ 1%	- 1%	+ 5%	- 5%
Sagaidāmie kredītzaudējumi	43 560	(39)	53	(174)	177
Kopā sagaidāmie kredītzaudējumi Finanšu garantijām	43 560	(39)	53	(174)	177

Aprēķinot sagaidāmos kredītzaudējumus, kas radušies aizdevumu pamatsummas vai procentu nemaksāšanas gadījumā vai citu zaudējumu izraisošu notikumu gadījumā, tiek ņemts vērā nodrošinājums, t.sk., nekustamie īpašumi un komercķīlu priekšmeti, kuru vērtības ir aplēstas ņirgus vērtībā. Nodrošinājuma vērtība ir balstīta uz neatkarīgu ekspertu vērtējumiem.

Informācija par nodrošinājuma vērtību un pozīciju pret neto kredītportfeli, tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Nekustamais īpašums (aizdevumi)	228 503	198 677
Nekustamais īpašums (reversā noma)	42 137	28 692
Kustamā manta	66 454	61 868
Garantijas	1 640	2 632
Kopā nodrošinājums	338 734	291 869
Kredītportfelis bruto	435 245	374 850
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(22 996)	(25 490)
Kredītportfelis, neto ¹	412 249	349 360
Nesegti daļa	17.83%	16.46%

¹ Pozīcija *Kredītportfelis neto* iekļauj aizdevumus, kuriem, atbilstoši atbalsta programmas nosacījumiem, netiek prasīta nekustamā īpašuma vai kustamā mantas ķīlas, taču kredītrisks pilnā apmērā tiek segts ar riska segumu, kā piemēram daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes paaugstināšanas un remonta aizdevuma programmas un šo programmu atlikums uz 2024.gada 31.decembrī sastāda 46,424 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 42,225 tūkst. eiro). 2024.gadā tika uzsākta aizdevumu piešķiršana ar samazinātām nodrošinājuma prasībām aizdevumiem līdz 100,000 eiro, lauksaimniecības segmenta un MVU segmenta atbalsta programmās un šo aizdevumu atlikums 2024.gada 31.decembrī sastāda 16,665 tūkst. eiro.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(1) Kredītrisks (turpinājums)

Balances un ārpusbilances posteņu pakļautība kredītriskam (neskaitot pieejamās ķīlas vai cita veida nodrošinājumu), tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Finanšu stāvokļa pārskata aktīvi, kas pakļauti kredītriskam		
Prasības pret citām kredītiestādēm un vispārējām valdībām	627 769	702 788
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīri	183 572	9 743
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:		
ieguldījumu vērtspapīri	-	38
Aizdevumi	412 249	349 360
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos – aizdevumi ar kapitāla atlaidi	24 971	13 088
Pārējie ieguldījumi	29 043	25 398
ieguldījumi asociētajos uzņēmumos	72 227	66 592
Pārējie aktīvi	2 937	3 922
Aktīvi kopā	1 352 768	1 170 929
Ārpusbilances posteņi, kas pakļauti kredītriskam		
Iespējamās saistības	523 538	480 025
Finansiālās saistības	238 700	173 102
Ārpusbilances posteņi kopā	762 238	653 127

Daļa no pozīcijas *Aizdevumi un debitoru parādi* ir aizdevumi lauksaimniecības segmentam (skatīt 20.pielikumu), kuri ir nodrošināti ar lauksaimniecības zemi, kas ir piesardzīgi novērtēta. Aizdevumi citiem segmentiem galvenokārt ir nodrošināti ar nekustamo īpašumu, mazākā mērā - cita veida aktīviem vai komercķīlām. Paredzamās naudas plūsmas no nodrošinājuma tiek ņemtas vērā, novērtējot vērtības samazināšanās uzkrājumus sagaidāmajiem kredītzaudējumiem. Riska seguma rezerve un Portfeļa zaudējumu rezerve ir pieejami Sabiedrībai, lai segtu sagaidāmos kredītzaudējumus, kas rodas no kredītportfeļa kvalitātes pasliktināšanās. Sīkāku informāciju par Riska seguma rezervi un Portfeļa zaudējumu rezervi skatīt attiecīgi 37. un 41.pielikumos.

2024.gada 31.decembrī daļa Sabiedrības aktīvu 250,464 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 209,544 tūkst. eiro) apmērā bija iekļāti. Sabiedrība nodrošina, ka aktīvi 121,097 tūkst. eiro apmērā (2023.gada 31.decembrī: 86,569 tūkst. EUR) atbilstoši noslēgtajiem aizdevuma līgumiem netiek iekļāti. Detalizēta informācija par Sabiedrības noslēgtajiem aizdevuma līgumiem 2024.gada 31.decembrī atspoguļota 31. un 32.pielikumā.

Saskaņā ar likuma "Par valsts budžetu 2024.gadam" 49.pantu, kas nosaka, ka saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likumu un Attīstības finanšu institūcijas likumu, valsts 260,000 tūkst. eiro apmērā atbild par Sabiedrības izsniegtajām garantijām. Šiem nosacījumiem atbilstošo garantiju faktiski izsniegtais apjoms 2024.gada 31.decembrī bija 239,350 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 226,839 tūkst. eiro).

(2) Likviditātes risks

Likviditātes risks ir risks, ka Sabiedrība nespēs izpildīt klientu un citu kreditoru juridiski pamatotās prasības vai iespējamās saistības paredzētajos termiņos un pilnā apmērā, vai nespēs savlaicīgi un ar atbilstošām / saprātīgām izmaksām nodrošināt iepriekš plānotu aktīvu pieaugumu ar finansējuma avotiem.

Likviditātes riska pārvaldīšanas mērķis ir uzturēt pietiekošā apjomā un atbilstošā kvalitātē likvidos aktīvus, kā arī piesaistīt atbilstošas termiņstruktūras finansējumu, kas ļauj nodrošināt savlaicīgu saistību izpildi, kā arī iepriekš plānotu aktīvu pieaugumu.

Sabiedrība īsteno piesardzīgu likviditātes riska pārvaldīšanas politiku. Līdz ar to galvenā uzmanība likviditātes vadībā tiek koncentrēta uz katras atbalsta programmas ietvaros esošā un plānotā portfeļa un tā īstenošanai pieejamā finansējuma apjoma un termiņstruktūras sabalansēšanu.

Ņemot vērā, ka atbalsta programmu finansējuma atmaksas termiņš var tikt pagarināts atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem, praktiski tas nozīmē, ka šis finansējums paliek Sabiedrības bilancē un šis finansējums tiek novirzīts jaunu programmu finansēšanai.

Aktīvu, pasīvu un riska vadības komiteja ir atbildīga par likviditātes riska uzraudzību un vadību atbilstoši Sabiedrības resursu vadības stratēģijai un risku pārvaldīšanas stratēģijai.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūra 2024.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 gadam ¹	1 līdz 5 gadi	5 līdz 10 gadi	10 līdz 15 gadi	Vairāk par 15 gadiem un bez termiņa	Kopā
Saistības pret kredītiestādēm	13 414	29 561	-	-	-	42 975
Saistības pret vispārējām valdībām	21 163	95 537	66 210	39 381	53 000	275 291
Emitētie parāda vērtspapīri	45 736	20 046	-	-	-	65 782
Atbalsta programmu finansējums ²	29 614	108 521	297 000	88 371	140 750	664 256
Pārējās saistības	5 023	430	-	-	-	5 453
Kopā finanšu saistības	114 950	254 095	363 210	127 752	193 750	1 053 757
Ārpusbilance un iespējamās saistības	495 317	109 965	156 956	-	-	762 238
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības³	610 267	364 060	520 166	127 752	193 750	1 815 995
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	627 769	-	-	-	-	627 769
Ieguldījumu vērtspapīri	88 475	95 097	-	-	-	183 572
Līkvīdie aktīvi	716 244	95 097	-	-	-	811 341

¹ Saskaņā ar SGS Nr.7 "Finanšu instrumenti: Atspoguļošana" prasībām lielākā daļa no Sabiedrības izsniegto garantiju portfeļa ir klasificēta termiņā "Līdz 1 gadam". Izņēmums ir mājokļu garantijas ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijas jaunajiem speciālistiem – šīs garantijas ar atlikušo termiņu līdz 3 gadiem pārskata datumā ir klasificēta termiņā "1 līdz 5 gadi", jo garantijas kompensāciju izmaksas mehānisms mājokļu garantijām ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijām jaunajiem speciālistiem, kas paredz, ka kompensācija par pieteiktajiem garantijas gadījumiem tiek izmaksāta 3 gadu laikā no brīža, kad pieteikts garantijas gadījums, un banka šajā periodā veic parāda atgūšanu no aizņēmēja vai galvotāja naudas plūsmas vai aizdevuma nodrošinājuma realizācijas naudas plūsmas. Savukārt mājokļu garantijām ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijām jaunajiem speciālistiem, kurām atlikušais termiņš ir īsāks par 1 gadu pārskata datumā tiek uzrādītas atbilstoši atlikušajam termiņam.

Sabiedrības finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas līdz 1 gadam termiņstruktūra 2024.gada 31.decembrī un sekojošā analīze ir atspoguļotas tabulā zemāk.

² Atbalsta programmas darbības beigās tās finansējums paliek Sabiedrības bilanci, jo jebkura atmaksa no esošās atbalsta programmas tiek uzkrāta un izmantota jaunu atbalsta programmu finansēšanai.

³ Tā kā ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību daļu nodrošina finansējums, kas ir jau atzīts kā finanšu saistības 233,375 tūkst. eiro apmērā, tad šis apjoms iekļauts gan Sabiedrības finanšu saistībās, gan Sabiedrības ārpusbilances posteņos un iespējamās saistībās.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas līdz 1 gadam termiņstruktūra 2024.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	6 līdz 12 mēneši	Kopā
Saistības pret kredītiestādēm	-	1 264	5 895	6 255	13 414
Saistības pret vispārējām valdībām	5 584	354	3 658	11 567	21 163
Emitētie parāda vērtspapīri	56	45 619	20	41	45 736
Atbalsta programmu finansējums	1 699	-	-	27 915	29 614
Pārējās saistības	4 461	534	-	28	5 023
Kopā finanšu saistības	11 800	47 771	9 573	45 806	114 950
Ārpusbilance un iespējamās saistības ¹	486 911	792	1 492	6 122	495 317
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības	498 711	48 563	11 065	51 928	610 267
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi ²	505 411	55 912	46 235	20 211	627 769
Ieguldījumu vērtspapīri	23 388	765	295	64 027	88 475
Likvīdie aktīvi	528 799	56 677	46 530	84 238	716 244

¹ Ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījums pa finanšu instrumentu veidiem – finanšu garantijas, saistības par aizdevumu izsniegšanu un grantu izsniegšanu, kā arī saistības par ieguldījumu AIF "Altum kapitāla fonds", ieguldījumiem asociētos uzņēmumos un citiem ieguldījumiem, ir parādīts 42.pielikumā.

² Ietver līgumiskās sagaidāmās naudas plūsmas no termiņnoguldījumiem kredītiestādēs, kas likviditātes vadības nolūkā atbilstoši noslēgtajiem līgumiem ir pieejamas 1 mēneša laikā, tāpēc likviditātes rādītāja aprēķinā ir iekļautas termiņu grupā līdz 1 mēnesim.

Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības tiek finansētas no dažādiem Sabiedrībai pieejamiem finansējuma avotiem.

Finanšu garantijas 318,634 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša garantiju atbalsta programmu finansējuma (skatīt 38.pielikumu) un Speciālā rezerves kapitāla (skatīt 41.pielikumu). Līdzšinējā pieredze par garantiju kompensāciju pieprasījumiem rāda, ka pieprasīto garantiju kompensāciju apjoms šajā termiņā ir būtiski zemāks nekā termiņstruktūras analizē norādītais uzņemto saistību apjoms.

Iespējamās saistības par aizdevumu izsniegšanu 170,045 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no Sabiedrības saņemto aizņēmumu līdzekļiem (kuri jau ir saņemti vai tie ir pieejami pēc pieprasījuma), atbilstoši aizņēmumu līgumiem, kas noslēgti ar finanšu institūcijām un Valsts Kasi (skatīt 31. un 32.pielikumu) un atbilstoša aizdevumu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 38.pielikumu).

Iespējamās saistības par grantu izsniegšanu 1,922 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša grantu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 38.pielikumu).

Iespējamās saistības pret ieguldījumiem asociētos uzņēmumos 3,070 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša riska kapitāla fondu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 38.pielikumu).

Iespējamās saistības pret ieguldījumiem AIF "Altum kapitāla fonds" 100 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no speciālā rezerves kapitāla (skatīt 41.pielikumu).

Iespējamās saistības pret pārējiem ieguldījumiem 3,468 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – Baltijas Inovāciju fondam 2 no atbilstoša atbalsta programmu finansējuma un atbilstoša atbalsta programmu finansējuma atmaksām (skatīt 38.pielikumu) un Trīs jūru iniciatīvas investīciju fondam no Sabiedrības pašu finansējuma.

Tā rezultātā Sabiedrības likviditāte nav pasliktinājusies.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūra 2023.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 gadam ¹	1 līdz 5 gadi	5 līdz 10 gadi	10 līdz 15 gadi	Vairāk par 15 gadiem un bez termiņa	Kopā
Saistības pret kredītiestādēm	17 157	15 919	-	-	-	33 076
Saistības pret vispārējām valdībām	17 918	74 553	64 567	40 688	52 807	250 533
Emitētie parāda vērtspapīri	20 550	65 304	-	-	-	85 854
Atbalsta programmu finansējums	77 796	37 213	100 821	122 621	242 198	580 649
Pārējās saistības	3 645	721	-	-	-	4 366
Kopā finanšu saistības	137 066	193 710	165 388	163 309	295 005	954 478
Ārpusbilance un iespējamās saistības ²	415 314	89 329	148 484	-	-	653 127
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības³	552 380	283 039	313 872	163 309	295 005	1 607 605
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	702 788	-	-	-	-	702 788
Ieguldījumu vērtspapīri	75	9 706	-	-	-	9 781
Likvīdie aktīvi	702 863	9 706	-	-	-	712 569

¹ Saskaņā ar SGS Nr.7 "Finanšu instrumenti: Atspoguļošana" prasībām lielākā daļa no Sabiedrības izsniegto garantiju portfeļa ir klasificēta termiņā "Līdz 1 gadam". Izņēmums ir mājokļu garantijas ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijas jaunajiem speciālistiem – šīs garantijas ar atlikušo termiņu līdz 3 gadiem pārskata datumā ir klasificēta termiņā "1 līdz 5 gadi", jo garantijas kompensāciju izmaksas mehānisms mājokļu garantijām ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijām jaunajiem speciālistiem, kas paredz, ka kompensācija par pieteiktajiem garantijas gadījumiem tiek izmaksāta 3 gadu laikā no brīža, kad pieteikts garantijas gadījums, un banka šajā periodā veic parāda atgūšanu no aizņēmēja vai galvoņāja naudas plūsmas vai aizdevuma nodrošinājuma realizācijas naudas plūsmas. Savukārt mājokļu garantijām ģimenēm ar bērniem un mājokļu garantijām jaunajiem speciālistiem, kurām atlikušais termiņš ir īsāks par 1 gadu pārskata datumā tiek uzrādītas atbilstoši atlikušajam termiņam.

Sabiedrības finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas līdz 1 gadam termiņstruktūra 2023.gada 31.decembrī un sekojošā analīze ir atspoguļotas tabulā zemāk.

² Atbalsta programmas darbības beigās tās finansējums paliek Sabiedrības bilancē, jo jebkura atmaksa no esošās atbalsta programmas tiek uzkrāta un izmantota jaunu atbalsta programmu finansēšanai.

³ Tā kā ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību daļu nodrošina finansējums, kas ir jau atzīts kā finanšu saistības 1 65,804 tūkst. eiro apmērā, tad šis apjoms iekļauts gan Sabiedrības finanšu saistībās, gan Sabiedrības ārpusbilances posteņos un iespējamās saistībās.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Finanšu saistību, ārpusbilances saistību un likvīdo aktīvu sagaidāmās nediskontētās nākotnes naudas plūsmas līdz 1 gadam termiņstruktūra 2023.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	6 līdz 12 mēneši	Kopā
Saistības pret kredītiestādēm	1	3 045	5 627	8 484	17 157
Saistības pret vispārējām valdībām	4 585	354	3 638	9 341	17 918
Emitētie parāda vērtspapīri	-	-	498	20 052	20 550
Atbalsta programmu finansējums	1 074	8 976	-	67 746	77 796
Pārējās saistības	3 604	32	-	9	3 645
Kopā finanšu saistības	9 264	12 407	9 763	105 632	137 066
Ārpusbilance un iespējamās saistības ¹	385 161	11 361	8 540	10 252	415 314
Kopā finanšu saistības, ārpusbilance un iespējamās saistības	394 425	23 768	18 303	115 884	552 380
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi	565 798	34 835	11 250	90 905	702 788
Ieguldījumu vērtspapīri	38	37	-	-	75
Likvīdie aktīvi	565 836	34 872	11 250	90 905	702 863

¹ Ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījums pa finanšu instrumentu veidiem – finanšu garantijas, saistības par aizdevumu izsniegšanu un grantu izsniegšanu, kā arī saistības par ieguldījumu AIF "Altum kapitāla fonds", ieguldījumiem asociētos uzņēmumos un citiem ieguldījumiem, ir parādīts 42.pielikumā.

Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības tiek finansētas no dažādiem Sabiedrībai pieejamiem finansējuma avotiem.

Finanšu garantijas 293,471 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša garantiju atbalsta programmu finansējuma (skatīt 38.pielikumu) un Speciālā rezerves kapitāla (skatīt 41.pielikumu). Līdzšinējā pieredze par garantiju kompensāciju pieprasījumiem rāda, ka pieprasīto garantiju kompensāciju apjoms šajā termiņā ir būtiski zemāks nekā termiņstruktūras analizē norādītais uzņemto saistību apjoms.

Iespējamās saistības par aizdevumu izsniegšanu 88,846 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no kredītlīniju līdzekļiem (Sabiedrība jau ir saņēmusi kredītlīniju līdzekļus vai tie ir pieejami pēc pieprasījuma), kas noslēgti ar finanšu institūcijām un Valsts Kasi (skatīt 31. un 32.pielikumu) un atbilstoša aizdevumu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 38.pielikumu).

Iespējamās saistības par grantu izsniegšanu 1,575 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša grantu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 38.pielikumu).

Iespējamās saistības pret ieguldījumiem asociētos uzņēmumos 25,662 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no atbilstoša riska kapitāla fondu atbalsta programmu finansējuma (skatīt 38.pielikumu).

Iespējamās saistības pret ieguldījumiem AIF "Altum kapitāla fonds" 3,343 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – no speciālā rezerves kapitāla (skatīt 41.pielikumu).

Iespējamās saistības pret pārējiem ieguldījumiem 3,992 tūkst. eiro apmērā (līdz 1 gadam) – Baltijas Inovāciju fondam 2 no atbilstoša atbalsta programmu finansējuma un atbilstoša atbalsta programmu finansējuma atmaksām (skatīt 38.pielikumu) un Trīs jūru iniciatīvas investīciju fondam no Sabiedrības pašu finansējuma.

Tā rezultātā Sabiedrības likviditāte nav pasliktinājusies.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Aktīvu un saistību sadalījums 2024.gada 31.decembrī pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, balstoties uz laika periodu, kas atlicis no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	6 līdz 12 mēneši	1 līdz 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Aktīvi							
Prošības pret kredītiestādēm un Valsts kasi ¹	505 411	55 912	46 235	20 211	-	-	627 769
Ieguldījumu vērtspapīri	23 388	765	295	64 027	95 097	-	183 572
Aizdevumi un debitoru parādi ²	19 761	11 615	15 545	46 652	181 608	1 62 039	437 220
Granti	827	480	192	238	1 391	-	3 128
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	522	-	-	723	-	-	1 245
Pārējie ieguldījumi	-	-	-	-	-	29 043	29 043
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos	6 386	-	-	-	65 841	-	72 227
Ieguldījuma īpašumi	-	-	-	-	-	92 976	92 976
Pamatīdzekļi	-	-	-	-	-	4 287	4 287
Nemateriālie aktīvi	-	-	-	-	-	946	946
Pārējie aktīvi	667	37	82	533	1 602	16	2 937
Kopā aktīvi	556 962	68 809	62 349	132 384	345 539	289 307	1 455 350
Saistības							
Saistības pret kredītiestādēm	-	1 199	5 625	5 764	27 778	-	40 366
Saistības pret vispārējām valdībām	3 607	354	1 773	7 896	72 702	121 302	207 634
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	-	45 508	-	-	19 983	-	65 491
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	857	622	688	874	3 860	(677)	6 224
SKZ	27 771	257	324	477	5 087	15 955	49 871
Atbalsta programmu finansējums ³	1 699	-	-	27 915	108 521	526 121	664 256
Pārējās saistības	4 461	534	-	28	430	-	5 453
Kopā saistības	38 395	48 474	8 410	42 954	238 361	662 701	1 039 295
Neto likviditāte	518 567	20 335	53 939	89 430	107 178	(373 394)	416 055

¹ ietver termiņnoguldījumus kredītiestādēs, kas sadalīti pēc līgumos noteiktā atlikušā dzēšanas termiņa, bet likviditātes vadības nolūkā atbilstoši noslēgtajiem līgumiem tie ir pieejami 1 mēneša laikā, kā arī pārdošanai pieejamos vērtspapīrus, tāpēc likviditātes rādītāja aprēķinā ir iekļauti termiņu grupā līdz 1 mēnesim

² Attiecībā uz klientiem izsniegtajiem aizdevumiem, Sabiedrība izmanto to pašu sagaidāmo atmaksu disciplīnas bāzi, kas tiek izmantota efektīvās procentu likmes prognozēšanai. Ieguldījumi vērtspapīros atspoguļo ar līgumu noteiktās kuponu amortizācijas.

³ Iekļauj atbalsta programmu finansējumu, kas saņemts, lai finansētu aizdevumus ar kapitāla atlaidi, un attiecīgi aizdevumi ar kapitāla atlaidi vēl nav izsniegti uz pārskata perioda beigām.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(2) Likviditātes risks (turpinājums)

Aktīvu un saistību sadalījums 2023.gada 31.decembrī pēc to atlikušā atmaksas un dzēšanas termiņa, balstoties uz laika periodu, kas atlicis no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	6 līdz 12 mēneši	1 līdz 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Aktīvi							
Prošības pret kredītiestādēm un Valsts kasi ¹	565 798	34 835	11 250	90 905	-	-	702 788
Ieguldījumu vērtspapīri	38	37	-	-	9 706	-	9 781
Aizdevumi un debitoru parādi ²	11 780	12 198	13 258	29 759	147 420	148 033	362 448
Granti	1 237	64 146	155	230	1 428	-	67 196
Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi	451	8	-	3 862	-	-	4 321
Pārējie ieguldījumi	-	-	-	-	-	25 398	25 398
Ieguldījumi riska kapitāla fondos – asociētajos uzņēmumos	3 018	-	3 517	-	37 940	22 117	66 592
Ieguldījuma īpašumi	-	-	-	-	-	68 246	68 246
Pamatlīdzekļi	-	-	-	-	-	4 377	4 377
Nemateriālie aktīvi	-	-	-	-	-	1 017	1 017
Pārējie aktīvi	1 219	79	111	17	2 481	15	3 922
Kopā aktīvi	583 541	111 303	28 291	124 773	198 975	269 203	1 316 086
Saistības							
Saistības pret kredītiestādēm	-	2 837	5 625	8 299	15 277	-	32 038
Saistības pret vispārējām valdībām	2 730	354	1 773	5 625	49 552	114 622	174 656
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības – emitētie parāda vērtspapīri	-	-	498	20 052	64 983	-	85 533
Nākamo periodu ieņēmumi un uzkrātie izdevumi	63	951	126	688	-	-	1 828
SKZ	43 380	302	714	804	1 679	784	47 663
Atbalsta programmu finansējums ³	1 074	8 976	-	67 746	37 213	465 640	580 649
Pārējās saistības	3 604	32	-	9	721	-	4 366
Kopā saistības	50 851	13 452	8 736	103 223	169 425	581 046	926 733
Neto likviditāte	532 690	97 851	19 555	21 550	29 550	(311 843)	389 353

¹ ietver termiņnoguldījumus kredītiestādēs, kas sadalīti pēc līgumos noteiktā atlikušā dzēšanas termiņa, bet likviditātes vadības nolūkā atbilstoši noslēgtajiem līgumiem tie ir pieejami 1 mēneša laikā, kā arī pārdošanai pieejamos vērtspapīrus, tāpēc likviditātes rādītāja aprēķinā ir iekļauti termiņu grupā līdz 1 mēnesim

² Attiecībā uz klientiem izsniegtajiem aizdevumiem, Sabiedrība izmanto to pašu sagaidāmo atmaksu disciplīnas bāzi, kas tiek izmantota efektīvās procentu likmes prognozēšanai. Ieguldījumi vērtspapīros atspoguļo ar līgumu noteiktās kuponu amortizācijas.

³ Iekļauj atbalsta programmu finansējumu, kas saņemts, lai finansētu aizdevumus ar kapitāla atlaidi, un attiecīgi aizdevumi ar kapitāla atlaidi vēl nav izsniegti uz pārskata perioda beigām.

(3) Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir saistīts ar vispārēju tirgus procentu likmju izmaiņu iespējamu ietekmi uz Sabiedrības procentu ienākumiem un izdevumiem.

Procentu likmju riska pārvaldīšanas principi ir noteikti Risku pārvaldīšanas politikā. Procentu likmju riska uzraudzību veic Aktīvu, pasīvu un risku vadības komiteja, bet par procentu likmju riska vadību ikdienā ir atbildīgs Plānošanas un finanšu vadības departaments.

Lielākā daļa procentu likmju jutīgie Sabiedrības aktīvi (99.7%) un visi procentu likmju jutīgie pasīvi ir piesaistīti un pārcenojas atbilstoši eiro valūtas procentu likmju indeksiem. Novērtējot procentu likmju risku, Sabiedrība analizē procentu likmju izmaiņām jutīgo aktīvu, pasīvu un ārpusbilances pozīciju termiņstruktūru, procentu likmju riska neto pozīcijas noteiktās termiņu grupās, kopējo procentu likmju riska pozīciju un tās jutīgumu pret procentu likmju izmaiņām. Procentu likmju riska jutīguma analīze tiek veikta, aprēķinot iespējamo likmju izmaiņu ietekmi uz Sabiedrības tirajiem procentu ieņēmumiem un izdevumiem, procentu likmēm mainoties par 100 bāzes punktiem. Aprēķinu scenārijos ir ņemti vērā faktisko līgumu nosacījumi attiecībā uz minimālo iespējamo likmi, kas tiek fiksēta ar nulles vērtību situācijā, ja likmes fiksēšanas brīdī tā ir ar negatīvu vērtību.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(3) Procentu likmju risks (turpinājums)

Nākamā tabula atspoguļo eiro procentu likmju vienlaicīgu paralēlu izmaiņu par 100 bāzes punktiem ietekmi uz Sabiedrības procentu ieņēmumiem un izdevumiem 12 mēnešu laikā, pārējiem mainīgajiem paliekot konstantiem:

visas summas tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
Procentu likmju izmaiņas par +100 bp	77	(40)
Procentu likmju izmaiņas par -100 bp	(110)	(295)

(4) Ārvalstu valūtu risks

Ārvalstu valūtu risks ir risks, kas saistīts ar iespējamajiem zaudējumiem, kas rodas valūtas kursu svārstību rezultātā. Sabiedrības ārvalstu valūtu risks nav nozīmīgs, jo darījumi tiek veikti eiro valūtā. Sabiedrība kontrolē ārvalstu valūtu risku, piesaistot finansējumu un emitējot finanšu instrumentus eiro.

Sabiedrības pakļautība ārvalstu valūtu riskam, tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
USD		
Finanšu aktīvi	63	96
Finanšu saistības	-	-
Neto pozīcija	63	96

Ja kurss ASV dolāru valūtai mainās atbilstoši piedāvātajam scenārijam, tad, pamatojoties uz Sabiedrības neto atvērto pozīciju 31.12.2024. un 31.12.2023., iespējamās Sabiedrības kopējās kapitāla (neņemot vērā nodokļu ietekmi) izmaiņas būtu šādas:

visas summas tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
Izmaiņas USD/EUR valūtas kursā par +5%	(3)	(5)
Izmaiņas USD/EUR valūtas kursā par -5%	3	5

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(5) Operacionālais risks

Operacionālais risks izriet no apzinātām vai neapzinātām atkāpēm no pieņemtajiem principiem Sabiedrības ikdienas darbībā, piemēram, cilvēku kļūdas, informācijas sistēmu darbības traucējumi, nepietiekamas kontroles procedūras vai to neievērošana u.tml.

Operacionālā riska pārvaldības mērķis ir savlaicīgi identificēt iespējamus operacionālos riskus un veikt pasākumus, lai maksimāli minimizētu operacionālā riska ietekmi uz Sabiedrības finanšu rādītājiem, kā arī nodrošinātu to darbības nepārtrauktību. To Sabiedrība nodrošina, identificējot operacionālo risku cēloņus un veicot preventīvās un korektīvās darbības operacionālo risku cēloņu novēršanai.

(6) NILLTFP un sankciju risks

Sabiedrība savā darbībā stingri ievēro Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas un proliferācijas (NILLTFP) novēršanas likumu, Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumu un citus saistošos normatīvos dokumentus NILLTFP novēršanas un sankciju ievērošanas un atbilstības jomā. Sabiedrība regulāri pārskata un aktualizē tās NILLTFP novēršanas un Sankciju atbilstības politikas un procedūras, ņemot vērā izmaiņas saistošajos tiesību aktos. Sabiedrība ievēro nulles toleranci par tiesību aktu pārkāpumiem NILLTFP novēršanas un nacionālo un starptautisko sankciju ievērošanas jomā.

Krievijas Federācijas iebrukuma Ukrainā rezultātā ES un pārējā pasaule ieviesa plašas sankcijas pret Krievijas Federāciju un Baltkrievijas Republiku un to tiesību subjektiem, un, sankciju riska mazināšanas nolūkā, Sabiedrība noteica papildu kontroles pasākumus gan finanšu instrumentu piešķiršanas, gan darījumu attiecību uzraudzības laikā, kā arī būtiska papildu uzmanība tiek pievērsta "Zini savu klientu" pieejai, t.sk. izvērtējot klienta reputāciju, personisko un saimniecisko darbību. Sankciju riska vadības ietvaros Sabiedrība padziļināti analizē klientus un to sadarbības partnerus, kur novērojama saikne ar valstīm, par kurām ir informācija, ka tās iesaistās vai varētu tikt iesaistītas noteikto sankciju pret Krievijas Federāciju un Baltkrievijas Republiku apiešanā.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(7) Kapitāla pārvaldība

Kapitāla pārvaldība ir tālredzīga un saskaņota ar ilgtermiņa biznesa plāniem un makroekonomisko vidi.

Kapitāla pārvaldība nodrošina, ka Sabiedrība izmanto kapitālu Ministru kabineta apstiprināto valsts atbalsta programmu īstenošanai. Kapitāla plānošana ietver risku ietekmes uz kapitālu novērtēšanu, pilnā plānotajā apjomā īstenojot visas apstiprinātās attīstības programmas. Saskaņā ar Attīstības finanšu institūcijas likumu, Sabiedrība pirms katras programmas apstiprināšanas Ministru kabinetā novērtē programmas ietekmi, riskus un sagaidāmos zaudējumus, finansīalos rezultātus un programmas īstenošanas izmaksas.

Lai kapitāla vadības ietvaros novērtētu, ka pašu kapitāla lielums ir atbilstošs no darbības apjoma izrietošajiem riskiem, Sabiedrībā tiek aprēķināts kapitāla pietiekamību raksturojošs rādītājs, Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR) pret Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA), kas atspoguļots Vadības ziņojuma apakšsadaļā Galvenie finanšu un darbības rādītāji – 21.6 % uz 2024.gada beigām (uz 2023.gada beigām: 23.4%). Kopējie pārvaldītie aktīvi, iekļaujot izsniegtās garantijas, sastāda 1,917 milj. eiro uz 2024.gada beigām (uz 2023.gada beigām: 1,668 milj. eiro). Rādītāja skaidrojums un izmaiņu dinamika pa periodiem pieejama sadaļā *Citi pielikumi Gada pārskatam "Galvenie finanšu un darbības rādītāji"*.

(8) Krievijas militārais iebrukums Ukrainā un ar to saistīto sankciju ietekme

Ukrainā notiekošais karš un ar to saistītās sankcijas, kas vērstas pret Krievijas Federāciju, kā arī pret Baltkrievijas Republiku šī gada laikā nav radījis vērā ņemamu ietekmi uz Sabiedrības aktīvu un saistību uzskaites vērtību. Sabiedrība jau līdzšinējā darbībā ir izvērtējusi un mazinājusi šo notikumu tiešo un netiešo ietekmi.

Sabiedrība neizsniedz aizdevumus tieši uzņēmumiem Ukrainā, Krievijas Federācijā un Baltkrievijas Republikā. Līgumi ar darījumu partneriem par norēķinu izpildi ar klientiem, kā arī par finanšu darījumu slēgšanu Sabiedrības likviditātes un aktīvu un pasīvu vadības nodrošināšanai, ir noslēgti tikai ar Latvijas Republikā reģistrētām finanšu iestādēm.

Sabiedrībai tieša ietekme no militārā iebrukuma Ukrainā ir iespējama tikai garantiju portfeli izsniegtajām eksporta kredītu garantijām par politisko un pircēju risku zaudējumu kompensēšanu tirdzniecības darījumos, kur Sabiedrības klientu darījumu partneri ir Ukrainas rezidenti. Uz 2024.gada 31.decembri Sabiedrības riska ekspozīcija, kur klientu darījumu partneri ir Ukrainā, sastādīja 153 tūkst. eiro, un izveidotie uzkrājumi sastādīja 52 tūkst. eiro. Sabiedrība jau kopš 2022.gada 25.februāra ir apturējusi jaunu eksporta garantiju izsniegšanu uz Krievijas Federāciju un Baltkrievijas Republiku.

Sabiedrība ir veikusi ieguldījumus AIF Altum kapitāla fonds 19.8 milj. eiro apmērā. Krievijas Federācijas kara Ukrainā kontekstā AIF Altum kapitāla fonds ieguldījumu portfelis ir diversificēts gan nozaru griezumā, gan pa reģioniem, kuros portfeļa uzņēmumi gūst ieņēmumus, un tas ir vērtējams kā zaudējumu mazinošs faktors. Tādējādi Krievijas Federācijas kara Ukrainā ietekme uz katru no pieciem portfeļa uzņēmumiem ir atšķirīga.

Kopumā kara un ar to saistīto sankciju izrietošo tiešo un netiešo seku ietekme uz AIF Altum kapitāla fonds portfeļa uzņēmumiem vērtējama kā nebūtiska. Vienam no uzņēmumiem karā iesaistītās valstis veidoja būtisku sastāvdaļu no kopējā noieta tirgus, bet uzņēmums veica laicīgas darbības, lai pārtraukt sadarbību ar agresoru valstīm un šobrīd zaudētais apjoms Krievijas Federācijā jau lielā mērā aizstāts ar jauniem noieta tirgiem. Kopumā vērtējams, ka kara sekas uz pārskata gada beigām atstājušas nebūtisku ietekmi uz AIF Altum kapitāla fonds portfeļa vērtību. Krievijas Federācijas kara Ukrainā kumulatīvā tiešā ietekme uz 2024.gada 31.decembri bija 25 tūkst. eiro (Sabiedrības daļa).

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(8) Krievijas militārais iebrukums Ukrainā un ar to saistīto sankciju ietekme (turpinājums)

Lai novērtētu netiešo ietekmi no Krievijas Federācijas iebrukuma Ukrainā, Sabiedrība ik ceturksni analizē un būtisku izmaiņu gadījumā pārskata sagaidāmo zaudējumu aprēķināšanai izmantotās uz nākotni vērstās prognozes par makroekonomiskajiem rādītājiem, izvirzot trīs ekonomiskos scenārijus, iekļaujot arī negatīvo un optimistisko scenāriju:

- bāzes scenāriju, kas paredz vistīcamāko nākotnes ekonomisko attīstību, pieņemot, ka ģeopolitiskā situācija būtiski nepasliktināsies un nenotiks krasa karadarbības eskalācija, neradot būtisku ekonomisko ietekmi uz Latvijas tautsaimniecības izaugsmi papildus jau novērotajai;
- negatīvo scenāriju, kas paredz mazāk ticamas, bet iespējami negatīvas izmaiņas, kas atspoguļo lielāku ģeopolitiskās nenoteiktības riska ietekmi uz energoresursu cenām un investoru un pārtērētāju noskaņojumu, kas bremsēs Latvijas tautsaimniecības izaugsmi;
- optimistisko scenāriju, kas paredz mazāk ticamu, bet iespējami labvēlīgākas izmaiņas salīdzinājumā ar bāzes scenāriju.

Makroekonomikas prognozes uz 2024.gada 31.decembri un uz 2023.gada 31.decembri, kā arī makroekonomisko scenāriju izmaiņu ietekmi uz uzkrājumiem SKZ skat. šajā pielikumā (1) Kredītrisks.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(8) Krievijas militārais iebrukums Ukrainā un ar to saistīto sankciju ietekme (turpinājums)

Lai pilnvērtīgāk novērtētu tiešo un netiešo ģeopolitiskās situācijas ietekmi, kā arī lai identificētu potenciālos grūtibās nonākušos klientus un nodrošinātu tālākās rīcības plānu, kā arī piemērotu atbilstošas risku mazināšanas metodes, Sabiedrība joprojām uzrauga būtiskākās aizdevumu un kredītu garantiju ekspozīcijas. Tiek vērtēts, vai energoresursu un citu izmaksu pozīciju izmaiņas, kā arī noteiktās sankcijas pret Krievijas Federāciju un Baltkrievijas Republiku tiešā vai netiešā veidā ir ietekmējušas vai var būtiski ietekmēt klientu maksātspēju.

Līdztekus iepriekšminētajam jau 2022.gada laikā tika pilnveidota lēmumu pieņemšanas kārtība un iekšējā informācijas uzskaites sistēma, lai nodrošinātu šo ietekmju identificēšanu un novērtēšanu aizdevumu portfelim darījumu līmenī.

2024.gadā Sabiedrība atjaunoja novērtējumu, lai noteiktu kā aizdevumu un garantiju portfeli netieši ir ietekmējušas vai varētu ietekmēt energoresursu cenas, kā arī noteiktās sankcijas pret Krievijas Federāciju un Baltkrievijas Republiku. Aizdevumu portfelim novērtējums tika veikts nozaru griezumā, balstoties uz datiem par individuālu klientu novērtējumu (uz novērtēšanas brīdi individuāli novērtēto klientu ekspozīcijas sastādīja 68.91% no kredītportfeļa un 89.6% no novērtētajām ekspozīcijām novērtējums bija veikts pēdējā gada laikā). Energoresursu cenu ietekmes novērtēšanai nozares tika iedalītas 3 grupās (smagi ietekmētas nozares, mēreni ietekmētas nozares un mazāk ietekmētas nozares), savukārt sankciju pret Krievijas Federāciju un Baltkrievijas Republiku novērtēšanai tās tika iedalītas 2 grupās (ir ietekme, nav ietekmes). Garantiju portfelim, iespējamā ietekme tika novērtēta balstoties uz Sabiedrības ekspertu novērtējumu par energoietilpīgām nozarēm un nozarēm, kuras visvairāk tiek ietekmētas pieaugot izmaksām, kā arī novērtējot nozaru portfeli esošo lielāko klientu finanšu datus. Noteikto sankciju pret Krievijas Federāciju un Baltkrievijas Republiku iespējamā ietekme tika novērtēta ņemot datus par nozaru portfeli esošo klientu biznesa specifiku (tai skaitā, bet ne tikai analizējot izejvielu un produkcijas tirgus, piegāžu ķēdes, iespējas pārorientēt darbību u.c.). Garantiju portfeļa novērtēšanai visas nozares tika iedalītas 3 grupās: smagi ietekmētas nozares, mēreni ietekmētas nozares un mazāk ietekmētas nozares. Atbilstoši novērtējumam aizdevumiem vispārējā uzkrājuma rezerve tika samazināta par 135 tūkst. eiro, kamēr garantijām ietekme tika novērtēta kā nebūtiska un uzkrājuma rezerve netika izveidota. 2024.gadā uzkrājumu rezerves kopējais samazinājums sastādīja 967 tūkst. eiro un rezerves atlikums uz 2024.gada 31.decembri bija 988 tūkst. eiro.

Lai novērtētu Krievijas un Ukrainas kara netiešo ietekmi, ALTUM katru ceturksni analizē un būtisku izmaiņu gadījumā pārskata nākotnes makroekonomiskās prognozes, kas tiek izmantotas sagaidāmo zaudējumu aprēķināšanai, nosakot trīs ekonomikas scenārijus, tostarp negatīvo un pozitīvo scenāriju. Sagaidāmo kredītzaudējumu aprēķināšanai izmantoto nākotnes makroekonomisko prognožu netiešā kumulatīvā ietekme uz aizdevumiem, kredītsaistībām un garantijām 2024.gada 31.decembrī bija 919 tūkst. eiro, par 182 tūkst. eiro pārsniedzot 2023.gada 31.decembrī izveidotos uzkrājumus.

2023.gadā ņemot vērā strauji pieaugušās euribor procentu likmes, Sabiedrība veica papildus novērtējumu procentu likmju pieauguma ietekmei uz klientu spēju apkalpot savus parādus, pieaugot izmaksām, īpaši vērtējot tās ekspozīcijas, kur ņemot vērā klientu darbības rādītājus pastāv bažas par spēju segt saistības noteiktā termiņā un pilnā apjomā. Novērtējuma rezultātā tika izveidota vispārējo uzkrājuma rezerve 2,063 tūkst. eiro apmērā. Uzkrājumu rezerve tika noteikta individuāli nozīmīgām pozīcijām ar zemiem saistību apkalpošanas rādītājiem, kā arī aizdevumiem ar mainīgu procentu likmi, tiem aprēķinot sagaidāmo kredītzaudējumu pieaugumu palielinoties euribor likmēm. 2024.gadā tika veikta vispārējās uzkrājuma rezerves pārvērtēšana, balstoties uz atjaunotu novērtējumu par klientu parāda sloga līmeni būtisko aizdevumu ekspozīcijām, rezultātā palielinot rezerves apmēru par 273 tūkst. eiro. Ņemot vērā euribor likmju samazināšanos 2024.gadā, pārējiem aizdevumiem ar mainīgu aizdevumu procentu likmi vispārējās uzkrājuma rezerves apmērs tika saglabāts nemainīgs kredītriska izdevumu iespējamā pieauguma kompensēšanai. 2024.gadā uzkrājumu rezerves kopējais samazinājums sastādīja 707 tūkst. eiro un rezerves atlikums uz 2024.gada 31.decembri bija 1,356 tūkst. eiro.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(8) Krievijas militārais iebrukums Ukrainā un ar to saistīto sankciju ietekme (turpinājums)

Iepriekšējos gados pieauga mājsaimniecību izdevumi, kas bija saistīti ar augsto inflāciju, kā arī augstajām procentu likmēm. Tā kā 2024.gadā hipotekāro aizdevumuņēmējiem tika izmaksāts atbalsts - aprēķināto procentu maksājuma kompensācija, tāpat arī ņemot vērā procentu likmju samazināšanos, nav sagaidāms būtisks saistību neizpildes pieaugums mājokļu garantiju portfeļi.

Altum līdzfinansētie riska kapitāla fondi darbojas saskaņā ar aktuālo sankciju regulējumu un aktīvi seko līdzi izmaiņām saistošajos normatīvajos aktos. Katru ceturksni Altum organizē ik-ceturkšņa pārrunas ar fondu pārvaldniekiem un veic riska kapitāla fondu ieguldījumu novērtējumu, veicot visu riska kapitāla fondu ieguldījumu individuālu novērtēšanu un ņemot vērā katra ieguldījumu specifisko situāciju. Altum novērtējums riska kapitāla fondu ieguldījumiem ir balstīts uz Altum konservatīvu pieeju. Veicot ieguldījumu vērtēšanu, Altum ņem vērā nākotnes perspektīvas, un uzņēmumu patiesā vērtība tiek savlaicīgi koriģēta.

Veicot 2024.gada 4.ceturkšņa pārrunas ar fondu pārvaldniekiem un Altum portfeļuzņēmumu ieguldījumu vērtības pārvērtēšanu, netika no jauna identificēti uzņēmumi, kas pakļauti kara radītajai ietekmei. Uzņēmumu, kuri ir spējuši veiksmīgi pielāgoties tirgus izmaiņām, patiesā vērtība saglabājas nemainīga. Tomēr, atsevišķiem uzņēmumiem nozarēs, kuru darbība ilgstoši ir bijusi ietekmēta, joprojām saskaras ar šķēršļiem to veiksmīgai atfīsībai. Jāņem vērā, ka riska kapitāla fondu esošo investīciju realizācija ir būtiski apgrūtināta pie pašreizējām augstajām procentu likmēm un ģeopolitiskās situācijas, kas rada piesardzību pircēju pusē. Šādos tirgus apstākļos iespējas iziet no investīcijām samērīgi ieguldījumam ir ierobežotas un ir nepieciešama pacietība un elastība, lai pielāgotos tirgus dinamiskajām izmaiņām.

Krievijas Federācijas kara Ukrainā kumulatīvā ietekme uz 2024.gada 31.decembri bija 4.7 milj. eiro (2023.gada 31.decembrī: 6.5 milj. eiro), no kuriem tiešā ietekme: 1.4 milj. eiro (2023.gada 31.decembrī: 1.7 milj. eiro) un netiešā ietekme: 3.3 milj. eiro (2023.gada 31.decembrī: 4.8 milj. eiro).

(9) ESG risku pārvaldība

Vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības jēdziens (ESG) apzīmē pieeju, kas nosaka atbilstošu organizācijas uzvedības modeli. Pēdējo gadu laikā ESG ir kļuvis arvien nozīmīgāks, politikas veidotāji, finanšu sektors un sabiedrība ir sākuši pievērst arvien lielāku uzmanību uzņēmumu ietekmei uz sabiedrības labklājību un savu ietekmi klimata pārmaiņu mazināšanā. Iestājoties ESG riskiem, var būt negatīva ietekme uz kredītrisku, aktīviem, finanšu un peļņas rādītājiem vai Altum reputāciju.

Altum ESG risku būtiskuma analīze. 2023.gadā ir izstrādāta Altum ESG risku būtiskuma analīzes metodoloģija un pēc tās veikta Altum ESG risku būtiskuma analīze. ESG risku būtiskuma analīze primāri atspoguļo riskus, kas var ietekmēt Altum kredītportfeļi (aizdevumu kredītportfeļi, aizdevumu nodrošinājumu portfeļi un garantiju portfeļi) un var rasties no tā klientiem, izejot no viņu darbības industrijas, finansēto projektu industrijas un klientu vai projektu ģeogrāfiskā izvietojuma. ESG risku būtiskuma analīzes ietvaros Altum kredītportfeļis tiek izvērtēts no klimata risku aspekta – pārejas risku un klimata fizisko risku griezumā par aizdevumu kredītportfeļi, aizdevumu nodrošinājumu portfeļi un garantiju portfeļi MVU / Lielo uzņēmumu un Lauksaimnieku segmentos, ņemot vērā Altum aizdevumu portfeļa amortizācijas struktūru klimata riski tiek vērtēti sekojošos laika nogriežņos – (i) līdz 2025.gadam, 2026. – 2040.gads un (iii) pēc 2040.gada.

Pārejas riski būtiski ietekmē uzņēmumu ekonomisko aktivitāti, kas savukārt rada tiešu ietekmi uz Altum uzņēmumu spēju veikt aizdevumu atmaksu vai arī saglabāt nodrošinājuma tirgus vērtību. Tie var tieši vai netieši rasties saistībā ar klientu pielāgošanās procesu, pārejot uz zemu oglekļa emisiju un ilgtspējīgāku ekonomiku. Pārejas risku var paaugstināt, piemēram, strauja jaunas klimata un vides politikas pieņemšana attiecībā par ESG emisiju samazinājumu, konkurentu tehnoloģiskais progress vai tirgus un patērētāju paradumu maiņa, kad klienta spēja pielāgoties lielā mērā atkarīga no nepieciešamo pielāgošanās investīciju projektu savlaicīgas realizācijas.

3 Risku pārvaldība (turpinājums)

(9) ESG risku pārvaldība (turpinājums)

Metodoloģija ESG risku būtiskuma analīzei Pārejas risku izvērtēšanai balstīta uz ECB vadlīnijām, ECB stretestu ziņojumiem un UNEP FI Pārejas risku metodoloģiju, kas savukārt balstīta TCFD Rekomendācijās. Izmantojot šo metodoloģiju, katra projekta pārejas riska pakāpe izvērtēts sektora / nozares līmenī (NACE kodu 4.līmenis) 5 balļu skalā Zems – Ļoti augsts.

Aizdevumu kredītportfelis ar Augstu / Ļoti augstu Pārejas riska pakāpi nozares sektoru griezumā uz pārskata perioda beigām:

	31.12.2024.		31.12.2023.	
	'000 EUR	% no Kopējā kredītportfeļa	'000 EUR	% no Kopējā kredītportfeļa
Lauksaimniecība	29 248	4%	29 854	6%
Koksnes un papīra izstrādājumu ražošana	74 307	11%	49 913	10%
Pārtikas un dzērienu ražošana	34 674	5%	11 540	2%
Metāla izstrādājumu ražošana	16 871	2%	12 249	3%
Ķīmijas izstrādājumu ražošana	10 483	2%	6 425	1%
Būvmateriālu ražošana	14 961	2%	5 031	1%
Patēriņa preces	715	0.1%	1 310	0.3%
Loģistika	2 173	0.3%	940	0.2%
Cits	1 976	0.3%	1 863	0.4%
Ar augsta / ļoti augsta Pārejas riska pakāpi	185 408	27%	119 125	25%
Kopējais kredītportfelis¹	687 950	100%	477 576	100%

¹ Bruto kredītportfelis (iekļaujot aizdevumus ar kapitāla atlaidi) un saistības par aizdevumu izsniegšanu

Tiek izdalīti sekojoši klimata fizisko risku tipi – karstuma viļņi / sausums, plūdi, stipri nokrišņi, jūras līmeņa paaugstināšanās, snigšanas samazinājums. Metodoloģija klimata fizisko risku izvērtēšanai balstīta uz ECB vadlīnijām un TCFD rekomendācijām.

Lai noteiktu klimata fizisko risku līmeni, katrs projekts tiek vērtēts gan saistītās nozares griezumā, gan balstoties uz projektam piesaistīto ģeogrāfisko novietojumu. Tajā skaitā, šīs ESG risku būtiskuma analīzes ietvaros tiek definētas tās darbības nozares, kurām ir augsts klimata fiziskais risks. Klimata fizisko risku izvērtēšanai tiek izmantoti dati par klientu projektu adresēm (ģeogrāfiskais novietojums) un projektu nozarēm (NACE kods). Klimata fizisko risku ietekme uz industrijām ir izvērtēta ņemot vērā katra klimata fiziskā riska tipa ietekmi uz konkrēto nozari un vadoties pēc SASB Klimata Riska Karšu metodoloģiju (SASB Climate Risk Technical Bulletin). Klimata fizisko risku ietekme uz ģeogrāfisko izvietojumu ir izvērtēta ņemot vērā LVGMC Klimata pārmaiņu analīzes rīku un LVGMC plūdu kartes (GIS formātā), kas balstīti uz RCP 4.5 scenārijs, kuru IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) raksturo kā starpposma scenāriju, kura ietvaros ir paredzams temperatūras pieaugums 2 līdz 3 Celsija grādu robežās līdz 2100.gadam. Izmantojot šo metodoloģiju, ir izvērtēta katra klimata fiziskā riska tipa ietekme uz konkrēto projektu pēc tā ģeogrāfiskā novietojuma un darbības nozares 3 balļu skalā Zems – Augsts.

Savukārt nodrošinājuma gadījumā tiek pielietota diferencēta pieeja klimata fizisko risku tipu attiecināšanai uz nodrošinājumu veidiem. Plūdu un jūras līmeņa paaugstināšanās riski ietekmē visus nodrošinājumu veidus, savukārt karstuma viļņu / sausuma, stipru nokrišņu un snigšanas samazinājuma riski ietekmē tikai tos nodrošinājuma veidus, kas saistīti ar noteiktām ietekmētajām industrijām.

ESG skoringa modelis. 2024.gadā tiek turpināts aktīvs darbs pie 2023.gadā izstrādātā ESG skoringa modeļa integrācijas aizdevuma izsniegšanas procesos. Tas tiks pielietots MVU / Lielo uzņēmumu un Lauksaimnieku segmentos jaunu darījumu izvērtēšanas procesā virs noteikta būtiskuma sliekšņa, kā arī pie esošā portfeļa un ķīlu novērtējuma uzraudzības. ESG skoring modelis ļaus arī noteikt pārejas riska pakāpi individuālajā darījumu līmenī. ESG skoring modeļa ieviešana notiek pakāpeniski, ņemot vērā klientu gatavību aizpildīt 2024.gada aprīlī publicēto vienoto banku ESG anketu, lai iegūtu informāciju ESG risku izvērtējumam un attiecībā uz plānotajiem/faktiskajiem klientu ilgtspējas KPI's datiem. Tāpat 2024.gadā ir izstrādāts klimata fizisko risku novērtējuma rīks, ko piemērot individuālā līmenī liela apjoma darījumu skaita portfeļa uzraudzībai, piemēram, ieguldījuma īpašumu portfelim. Un 2024.gada 4.ceturksnī tika uzsākts nokartēto finansēto aktīvu individuālais izvērtējums, piemērojot jaunizstrādāto rīku.

Portfeļa marķēšanas metodoloģija. Tāpat 2023.gadā tika izstrādāta aizdevumu portfeļa marķēšanas metodoloģija MVU / Lielo uzņēmumu un lauksaimnieku segmentiem, kas ļaus noteikt projektus, kas (i) atbilstoši Taksonomijas prasībām, (ii) klasificējami kā ilgtspējīgi projekti, (iii) atbilst Zaļo obligāciju ietvaram 2021, (iv) klasificējami kā "brūnie" un (v) pārējie projekti. Savukārt 2024.gadā tika uzsākts darbs pie banku sektorā aprobētu portfeļa marķēšanas rīku izvērtējuma, lai ar izvēlēto rīka palīdzību portfeļa marķēšanas process būtu pēc iespējas efektīvs gan aizdevumu izsniegšanas procesā, gan aizdevumu portfeļa uzraudzības procesā.

4 Procentu ieņēmumi pēc efektīvās procentu likmes

	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Procentu ieņēmumi no aizdevumiem ¹	26 690	21 641
Procentu ieņēmumi no noguldījumiem	5 346	2 402
Kopā procentu ieņēmumi	32 036	24 043

¹ Apakšpozīcija Procentu ieņēmumi no aizdevumiem ietver Caurplūstošās naudas plūsmas aģentu programmām, kas 2024.gada 12 mēnešos sastādīja 4,767 tūkst. eiro (2023.gada 12 mēnešos: 2,966 tūkst eiro) Caurplūstošās naudas plūsma aģentu programmām ietver procentu ieņēmumus pēc efektīvās procentu likmes, kas gūti no valsts atbalsta programmām, kur Sabiedrība darbojas kā Aģents un ievērojot programmu nosacījumus tiek attiecināti uz publisko finansējumu. Saskaņā ar 9.SFPS prasībām šādi ieņēmumi tiek atspoguļoti PZA aprēķinā – gan Procentu ieņēmumu pēc efektīvās procentu likmes (šajā pielikumā), gan Procentu izdevumu (skat. 6.pielikumu) sastāvā.

¹ Ietver Zemkopības ministrijas kompensētos procentu ienākumus aizdevumiem, saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2018.gada 22.maija noteikumu Nr.295 "Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produktu ražošanai" 22.punktā, procentu likmju starpība 2024.gada 12 mēnešos sastādīja 200 tūkst. eiro. (2023.gada 12 mēnešos: 170 tūkst eiro).

5 Citi procentu un līdzīgi ieņēmumi

	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Ieņēmumi no aizdevumiem ¹	2 219	1 928
Ieņēmumi no garantijām ²	3 723	4 101
Ieņēmumi no ieguldījumu vērtspapīriem ar pārvērtēšanu pārējos visaptverošajos ienākumos ³	2 140	93
Ieņēmumi no emitētajiem vērtspapīriem	52	52
Kopā procentu ieņēmumi	8 134	6 174

¹ Apakšpozīcija Ieņēmumi no aizdevumiem ietver Caurplūstošās naudas plūsmas aģentu programmām, kas 2024.gada 12 mēnešos sastādīja 614 tūkst. eiro (2023.gada 12 mēnešos: 423 tūkst. eiro). Skat. arī 4. un 6.pielikumu.

² Pamatojoties uz 2023.gada 22.decembra Ministru Kabineta noteikumu Nr.95 grozījumiem, kas paredz, ka garantijas maksu nosaka garantētāja valdes apstiprinātajā cenrādī un Valdes 2023.gada 22.novembra lēmumu ikgadējais maksas apmērs no 2024.gada 1.janvāra noteikts 2.4% apmērā no atlikušās garantijas summas (līdz 2023.gada 31.decembrim: 4.8%). 2023.gadā tika izveidota uzkrājumu rezerve garantiju prēmiju samazinājuma segšanai, minētais samazinājums tika kompensēts no izveidotās uzkrājumu rezerves, kas 2024.gada 12 mēnešos sastādīja 547 tūkst. eiro.

² Apakšpozīcija Ieņēmumi no garantijām ietver Caurplūstošās naudas plūsmas aģentu programmām, kas 2024.gada 12 mēnešos sastādīja 837 tūkst. eiro (2023.gada 12 mēnešos: 1,157 tūkst. eiro). Skat. arī 4. un 6.pielikumu.

³ Apakšpozīcija Ieņēmumi no ieguldījumu vērtspapīriem ar pārvērtēšanu pārējos visaptverošajos ienākumos ietver Caurplūstošās naudas plūsmas aģentu programmām, kas 2024.gada 12 mēnešos sastādīja 1,118 tūkst. eiro (2023.gada 12 mēnešos: 0 tūkst. eiro). Skat. arī 4. un 6.pielikumu.

6 Procentu izdevumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Procentu izdevumi par saistībām pret vispārējām valdībām	7 907	6 068
Procentu izdevumi par saistībām pret kredītiestādēm	526	524
Procentu izdevumi par emitētajiem vērtspapīriem	879	903
Atbalsta programmu peļņas sadale ¹	489	398
Caurplūstošā naudas plūsma - aģentu procenti (4., 5.pielikums)	7 336	4 546
Pārējie komisijas izdevumi	7	13
Kopā procentu izdevumi	17 144	12 452

¹ Valsts atbalsta programmām saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem ar Ekonomikas ministriju, programmu neto peļņa tiek sadalīta starp Sabiedrību un Ekonomikas ministriju, palielinot Ekonomikas ministrijas piešķirto publiskā finansējuma apjomu (tiek atzīts kā atbalsta programmu finansējums bilancē).

7 Ieņēmumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu

visas summas ir tūkstošos eiro

	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Ieņēmumi par kompensējamajiem valsts atbalsta programmu vadības izdevumiem	6 626 ¹	7 064 ²
Ieņēmumi par kompensējamām riska kapitāla fondu pārvaldīšanas komisijām	798	2 019
Ieņēmumi par kompensējamajiem kapitāla noslodzes izdevumiem	449	741
Ieņēmumi par kompensējamajiem brīvo naudas līdzekļu izvietojšanas izdevumiem	53	-
Kopā ieņēmumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	7 926	9 824

¹ Pozīcija *Ieņēmumi par kompensējamajiem valsts atbalsta programmu vadības izdevumiem* ietver ieņēmumus, kas aprēķināti no atbalsta programmu apjomiem (portfelis, jaunie darījumi, finansējums), piemērojot vadības maksas likmi saskaņā ar atbilstošajiem Ministru kabineta noteikumiem un noslēgtajiem līgumiem ar atbalsta programmu finansējuma devējiem. Daļa no ieņēmumiem veidojusies iepriekšējos periodos, bet nav atzīti, jo, mainoties vadības maksas aprēķināšanas pieejai, apstiprinājums par tiem no atbalsta programmu finansējuma devējiem saņemts pārskata periodā, tāpēc ieņēmumi 314 tūkst. eiro apmērā atzīti 2024.gadā.

² Pozīcija *Ieņēmumi par kompensējamajiem valsts atbalsta programmu vadības izdevumiem* ietver ieņēmumus, kas aprēķināti no atbalsta programmu apjomiem (portfelis, jaunie darījumi, finansējums), piemērojot vadības maksas likmi saskaņā ar atbilstošajiem Ministru kabineta noteikumiem un noslēgtajiem līgumiem ar atbalsta programmu finansējuma devējiem. Daļa no ieņēmumiem veidojusies iepriekšējos periodos, bet nav atzīti, jo apstiprinājums par tiem no atbalsta programmu finansējuma devējiem saņemts pārskata periodā, tāpēc ieņēmumi 1,910 tūkst. eiro apmērā atzīti 2023.gadā.

8 Kompensējamie izdevumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu

visas summas ir tūkstošos eiro

	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Kompensējamie personāla izdevumi	5 169	3 937
Kompensējamie administratīvie izdevumi	1 510	1 107
Kompensējamā komisija citiem starpniekiem	-	79
Kompensējamās riska kapitāla fondu pārvaldīšanas komisijas	799	2 018
Kopā kompensējamie izdevumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	7 478	7 141

9 Peļņa / (zaudējumi) no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu

visas summas ir tūkstošos eiro

	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Peļņa / (zaudējumi) no ieguldījuma vērtspapīru pārvērtēšanas	2	(1)
Peļņa / (zaudējumi) no ārvalstu valūtas pārvērtēšanas	4	(2)
Kopā peļņa / (zaudējumi) no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu	6	(3)

Finanšu pārskata pielikumi

10 Peļņas / (zaudējumu) daļa no ieguldījumiem asociētajos uzņēmumos un pārējos ieguldījumos

visas summas ir tūkstošos eiro

	Neto peļņa /	ī.sk. realizētā	Neto peļņa /	ī.sk. realizētā
	zaudējumi	peļņa	zaudējumi	peļņa
	01.01.2024.-31.12.2024.		01.01.2023.-31.12.2023.	
RKF 2, 3, un 4.paaudze (11.pielikums)	1 230	3 167	882	254
Baltijas Inovāciju Fonds	4 277	1 014	459	51
AIF "Altum kapitāla fonds"	1 285	1 061	413	1 146
Kopā ieguldījumi asociētos uzņēmumos	6 792	5 242	1 754	1 451
Baltijas Inovāciju Fonds 2	637	-	-	-
Trīs Jūru Iniciatīvas ieguldījumu fonds	1 599	-	1 310	-
Kopā pārējie ieguldījumi	2 236	-	1 310	-
Peļņas / (zaudējumu) daļa no ieguldījumiem asociētajos uzņēmumos un pārējos ieguldījumos	9 028	5 242	3 064	1 451

11 (Zaudējumi), no kuriem atskaitīti zaudējumi no saistībām patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos

visas summas ir tūkstošos eiro

	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Ieguldījumu 2. un 3.paaudzes RKF pārvērtēšanas neto rezultāts, peļņa / (zaudējumi)	(1 414)	1 085
2. un 3.paaudzes RKF realizācijas neto rezultāts, peļņa/ (zaudējumi)	1 333	(1 633)
Saņemtie % par 2. un 3.paaudzes RKF ieguldījumiem	798	483
4.paaudzes RKF ieguldījumu pārvērtēšanas neto rezultāts, (zaudējumi)	(523)	(940)
4.paaudzes RKF ieguldījumu realizācijas neto rezultāts, peļņa	9	477
Saņemtie % par 4.paaudzes RKF ieguldījumiem	1 027	1 410
Kopā peļņa pirms riska seguma mehānisma piemērošanas (skat. 10.pielikumu)	1 230	882
Kopā (zaudējumi), no ieguldījumiem 2., 3., un 4.paaudzes riska kapitāla fondos, no kuras atskaitīti zaudējumi no saistībām patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos	(1 230)	(882)

Vairāk par peļņas no ieguldījumiem 2., 3. un 4.paaudzes riska kapitāla fondos attiecināšanu uz publisko finansējumu skat. 38.pielikums 2.punktā.

12 Neto zaudējumi no aizdevumiem, kas novērtēti patiesajā vērtībā

visas summas ir tūkstošos eiro

	Patiesās vērtības izmaiņas	Atliktās patiesās vērtības izmaiņas ¹	Neto peļņa/ (zaudējumi)
	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2024.- 31.12.2024.
Aizdevuma komponentes patiesās vērtības palielinājums / (samazinājums)	5 416	(5 416)	-
Nākotnē iespējamās kapitāla atlaides komponentes patiesās vērtības (samazinājums), skat. 21.pielikumu	(61 529)	-	(61 529)
Nākotnē iespējamās kapitāla atlaides komponentes finansējuma, kas atzīts publiskajā finansējumā saistībā, patiesās vērtības samazinājums, skat. 38. [2] pielikumu	54 064	-	54 064
Kopā	(2 049)	(5 416)	(7 465)

¹ Veicot aizdevuma portfeļa, kas novērtējams patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos, aizdevuma daļas, kurai kapitāla atlaide netiks piemērota, patiesās vērtības novērtējumu, diskontējot aizdevuma sagaidāmo nākotnes naudas plūsmu līdz aizdevuma atmaksas beigu termiņam, veidojas aizdevuma komponentes patiesās vērtības izmaiņas, kas tiek atliktas un atzītas Nākamā periodu ieņēmumos (skat. 36.pielikumu). Šāda pieeja tiek piemērota, ja aktīvā tirgū nav novērojami dati par identisku aktīvu ar kotētu cenu (atbilstu Patiesās vērtības hierarhijas 1.līmenim). Atliktās patiesās vērtības izmaiņas tiek amortizētas jeb atzītas peļņā vai zaudējumā lineāri konkrētā aizdevuma perioda laikā.

Par aizdevumu novērtēšanu patiesajā vērtībā detalizēti skat. 45.pielikumā Aizdevumi ar kapitāla atlaidi.

2024.gada 31.decembrī Sabiedrība bija izsniegusi aizdevumus ar kapitāla atlaidi 81 miljoni eiro apmērā. Lielākā daļa šo aizdevumu paredz 100% kapitāla atlaidi, ja finansētā projekta sniegums būs atbilstošs. Sākotnējais aizdevumu novērtējums liecina par augstu ticamības pakāpi kapitāla atlaides piešķiršanai. Attiecīgi, 2024.gada finanšu pārskatā ir atzīti patiesās vērtības zaudējumi aizdevumu ar kapitāla atlaidi sākotnējās novērtēšanas rezultātā.

Piešķirtais finansējums aizdevumiem ar kapitāla atlaidi ir bezprocentu vai ar procentiem zem tirgus likmēm. Starpība starp saņemto finansējumu un tā patieso vērtību sākotnējās atzīšanas brīdī tiek klasificēta kā valsts atbalsts. Atkarībā no pārliecības pakāpes par kapitāla atlaides piešķiršanu Sabiedrības uzskaitē atzītais valsts atbalsts tiek atzīts peļņas vai zaudējumu pārskatā aizdevuma izsniegšanas dienā (augsta ticamības pakāpe) vai vēlākā datumā, kad iestājas augsta pārliecība par kapitāla atlaides piešķiršanu.

13 Citi ieņēmumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Ieņēmumi par zemes nomu	2 605	2 195
Ieņēmumi no nomas maksājumiem par finanšu nomu	-	100
Neto ieguldījumu īpašumu pārvērtēšanas rezultāts	5 139	6 116
Neto peļņa no ieguldījumu īpašumu pārdošanas	206	190
Peļņa no pārņemto īpašumu pārdošanas	-	85
Pārējie komisijas naudas ieņēmumi	4	14
Alf "Altum kapitāla fonds" pārvaldīšanas atfidzība	179	206
Citi pamatdarbības ienākumi	55	91
Kopā citi ieņēmumi	8 188	8 997

Finanšu pārskata pielikumi

14 Citi izdevumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Latvijas zemes fonda apkalpošanas izdevumi	417	389
Piedzīņas izdevumi	79	144
Pārņemto īpašumu uzturēšanas izdevumi	-	1
Nomāto pamatlīdzekļu izdevumi	163	170
Komisijas naudas izdevumi par vērtspapīru portfeļa apkalpošanu	184	93
AIF "Altum kapitāla fonds" pārvaldīšanas izdevumi	179	206
Pārējie komisijas naudas izdevumi	12	5
Atbalsta programmu finansējuma patiesās vērtības pārvērtēšana	169	8
Kopā citi izdevumi	1 203	1 016

15 Sagaidāmie kredītzaudējumi, neto

Sagaidāmo kredītzaudējumu kustības analīze no 2024.gada 1.janvāra līdz 2024.gada 31.decembrim, tūkstošos eiro:

	Zaudējumi/(ienākumi) sagaidāmiem kredītzaudējumiem un norakstīto kreditrisku aktīvu atgūšanas	t.sk. ar PZR sedzami sagaidāmie kredītzaudējumi	kompensācija SKZ izmaiņām no riska seguma rezerves	SKZ samazinājums virs 90 dienām atzītiem ieņēmumiem	Kopā
Sagaidāmie kredītzaudējumi:	28 436	2 963	(21 153)	(269)	7 014
Aizdevumiem	7 958	885	(3 697)	(269)	3 992
Grantiem	16	-	-	-	16
Ieguldījumu vērtspapīriem	402	-	-	-	402
Pārējiem aktīviem	151	-	(27)	-	124
Kreditīestādēm un Valsts kasei	2	-	-	-	2
Ar līgumiem saistītiem aktīviem	71	-	-	-	71
Saistībām no izsniegtajām garantijām	18 734	2 078	(16 436)	-	2 298
Saistībām par aizdevumu izsniegšanu	1 048	-	(993)	-	55
Saistībām par grantu izsniegšanu	54	-	-	-	54
Sagaidāmo kredītzaudējumu apvērse:	(26 913)	(3 888)	15 947	-	(10 966)
Aizdevumiem	(9 701)	(1 611)	3 075	-	(6 626)
Izmaksātajām garantijām	(338)	(181)	44	-	(294)
Grantiem	(925)	-	-	-	(925)
Kreditīestādēm un Valsts kasei	(72)	-	-	-	(72)
Ar līgumiem saistītiem aktīviem	(41)	-	-	-	(41)
Saistībām no izsniegtajām garantijām	(15 380)	(2 088)	12 463	-	(2 917)
Saistībām par aizdevumu izsniegšanu	(435)	(8)	365	-	(70)
Saistībām par grantu izsniegšanu	(21)	-	-	-	(21)
Kopā SKZ samazināšanās (ienākumi) / zaudējumi, neto	1 523	(925)	(5 206)	(269)	(3 952)
(Ienākumi) no norakstīto aktīvu atgūšanas	(1 222)	(635)	126	-	(1 096)
Kopā SKZ samazinājums un (ienākumi) no norakstīto aktīvu atgūšanas	301	(1 560)	(5 080)	(269)	(5 048)

15 Sagaidāmie kredītzaudējumi, neto (turpinājums)

Sagaidāmo kredītzaudējumu kustības analīze no 2023.gada 1.janvāra līdz 2023.gada 31.decembrim, tūkstošos eiro:

	Zaudējumi/(ienākumi) sagaidāmiem kredītzaudējumiem un norakstīto kredītriska aktīvu atgūšanas	f.sk. ar PZR sedzamiem sagaidāmiem kredītzaudējumi	kompensācija SKZ izmaiņām no riska seguma rezerves	SKZ samazinājums virs 90 dienām atzītiem ieņēmumiem	Kopā
Sagaidāmie kredītzaudējumi:	35 571	6 260	(17 963)	(199)	17 409
Aizdevumiem	15 355	2 922	(3 342)	(199)	11 814
Grantiem	717	-	-	-	717
Pārējiem aktīviem	24	-	(13)	-	11
Kredītiestādēm un Valsts kasei	83	-	-	-	83
Ar līgumiem saistītiem aktīviem	84	-	-	-	84
Saistībām no izsniegtajām garantijām	18 530	3 230	(14 053)	-	4 477
Saistībām par aizdevumu izsniegšanu	754	108	(555)	-	199
Saistībām par grantu izsniegšanu	24	-	-	-	24
Sagaidāmo kredītzaudējumu apvērse:	(25 211)	(6 718)	13 096	-	(12 115)
Aizdevumiem	(7 722)	(3 403)	1 929	-	(5 793)
Izmaksātajām garantijām	(505)	-	468	-	(37)
Grantiem	(428)	(3)	-	-	(428)
Pārējiem aktīviem	(9)	-	-	-	(9)
Vērtspapīriem amortizētajā iegādes vērtībā	(3)	-	-	-	(3)
Ar līgumiem saistītiem aktīviem	(66)	-	-	-	(66)
Saistībām no izsniegtajām garantijām	(15 770)	(3 140)	10 351	-	(5 419)
Saistībām par aizdevumu izsniegšanu	(572)	(172)	348	-	(224)
Saistībām par grantu izsniegšanu	(136)	-	-	-	(136)
Kopā SKZ samazināšanās (ienākumi) / zaudējumi, neto	10 360	(458)	(4 867)	(199)	5 294
(Ienākumi) no norakstīto aktīvu atgūšanas	(577)	(11)	20	-	(557)
Kopā SKZ samazinājums un (ienākumi) no norakstīto aktīvu atgūšanas	9 783	(469)	(4 847)	(199)	4 737

16 Personāla izmaksas

vīsas summas ir tūkstošos eiro

	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Padomes un Valdes atalgojums	626	650
Padomes atalgojums	53	92
Valdes atalgojums	573	558
Personāla atalgojums	7 869	7 190
Sociālās apdrošināšanas iemaksas	2 019	1 862
Kopā personāla izmaksas	10 514	9 702
Kompensējamie personāla izdevumi (8.pielikums)	(5 169)	(3 937)
Kopā personāla izmaksas	5 345	5 765

2024.gadā Sabiedrība nodarbināja vidēji 259 cilvēkus, t.sk. 5 Padomes un Revīzijas komitejas locekļus (2023.gadā: 255 cilvēki, t.sk. 5 Padomes un Revīzijas komitejas locekļi).

17 Administratīvie izdevumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Informācijas un sakaru sistēmas izdevumi	635	572
Telpu un tehnikas ekspluatācijas izdevumi	653	713
Reklāmas un sabiedrisko attiecību izdevumi	223	233
Personāl atfīstības izdevumi	398	339
Profesionālie pakalpojumi ¹	426	440
Nekustamā īpašuma nodoklis	69	70
Pārējie administratīvie izdevumi	213	218
Kopā administratīvie izdevumi	2 617	2 585
Kompensējamie administratīvie izdevumi (8.pielikums)	(1 510)	(1 107)
Kopā administratīvie izdevumi	1 107	1 478

¹ Pozīcija Profesionālie pakalpojumi ietver revīzijas pakalpojumus, kas tika saņemti no zvērināta revidenta PricewaterhouseCoopers SIA par 2024. gada pārskata revīziju 119 tūkst. eiro apmērā un pārējie pakalpojumi 20 tūkst. eiro (2023.gadā: 126 tūkst. eiro)

18 Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi

visas summas ir tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi, t.sk.	627 797	702 886
<i>nauda un naudas ekvivalenti</i>	455 715	565 896
<i>Termiņnoguldījumi</i>	170 000	135 000
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(28)	(98)
Neto prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi kopā	627 769	702 788

Prasību pret kredītiestādēm un Latvijas Republikas Valsts kasi sadalījums pēc piešķirtajiem kredītreitingiem, pamatojoties uz starptautiskās reitingu aģentūras "Moody's Ratings" reitingiem vai to ekvivalentu, tūkstošos eiro:

Kredītreitingu kategorijas	Aaa	Aa1 - Aa3	A1 - A3	Baa1 - Baa3	Ba1 - Ba3	B1 - B3	Caa - C	Anulēts reitings (WR)	Kopā
Latvijas Republikā reģistrētas kredītiestādes un Valsts kase	-	33 706	654 307	14 775	-	-	-	-	702 788
Bruto kopā 2023.gada 31.decembrī	-	33 706	654 307	14 775	-	-	-	-	702 788
Latvijas Republikā reģistrētas kredītiestādes un Valsts kase	-	39 249	553 927	34 593	-	-	-	-	627 769
Bruto kopā 2024.gada 31.decembrī	-	39 249	553 927	34 593	-	-	-	-	627 769

2024.gada 31.decembrī Sabiedrībai bija norēķinu konti 5 bankās un Valsts kasē. 2024.gada 31.decembrī pozīcijas *Prasības pret kredītiestādēm un Valsts kasi* termiņnoguldījumu vidējā procentu likme bija 3.21% (2023.gada 31.decembrī: 3.83%).

19 Ieguldījumu vērtspapīri

Visas summas ir tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
<i>Ieguldījumu vērtspapīri amortizētajā iegādes vērtībā</i>		
OECD valstu kredītiestāžu obligācijas	4 023	3 788
Kopā ieguldījumu vērtspapīri amortizētajā iegādes vērtībā	4 023	3 788
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(4 023)	(3 750)
Kopā neto ieguldījumu vērtspapīri amortizētajā vērtībā	-	38
<i>Ieguldījumu vērtspapīri patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu citos visaptverošajos ienākumos</i>		
Latvijas valdības obligācijas un parādzīmes	183 943	9 743
Kopā ieguldījumu vērtspapīri patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu citos visaptverošajos ienākumos	183 943	9 743
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(371)	-
Kopā neto ieguldījumu vērtspapīri patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu citos visaptverošajos ienākumos	183 572	9 743
Kopā bruto ieguldījumu vērtspapīri	187 966	13 531
Kopā neto ieguldījumu vērtspapīri	183 572	9 781

Veicot ieguldījumus vērtspapīros, Sabiedrībā tiek veikta finanšu institūcijām piešķirto ārējo kredītreitingu analīze, kā arī finanšu un darbības novērtējums. Pēc darījumu attiecību uzsākšanas Sabiedrība veic monetāro finanšu institūciju uzraudzību un seko piešķirto limitu atbilstībai kredītriska novērtējumam. Visas Latvijas valdības parādzīmes un obligācijas ir 1.posma instrumenti SKZ mērķiem, savukārt visas OECD korporatīvās obligācijas ir 3.posma instrumenti, jo tie jau ir defoltējuši vērtspapīri. Kusība starp posmiem gada laikā nenotika.

2024.gadā pieauga ieguldījumi vērtspapīros ar pārvērtēšanu citos visaptverošajos ienākumos, tāpēc uz 2024.gada 31.decembrī Sabiedrība veica sagaidāmo kredītriska zaudējumu (SKZ) jūfīguma analīzi. Pieņemot LGD palielinājumu/samazinājumu par +/-5 procentu punktiem, kamēr visi pārējie mainīgie lielumi būtu nemainīgi, uzkrājumi SKZ pieaugtu/(samazinātos) par attiecīgi 30/(30) tūkst. eiro. Pieņemot PD likmju palielinājumu/samazinājumu par +/- 0.1 procentu punktiem, kamēr visi pārējie mainīgie lielumi būtu nemainīgi, uzkrājumi SKZ pieaugtu/(samazinātos) par attiecīgi 84/(84) tūkst. eiro.

19 Ieguldījumu vērtspapīri (turpinājums)

Ieguldījumu vērtspapīru sadalījums pēc piešķirtajiem kredītreitingiem, pamatojoties uz starptautiskās reitingu aģentūras "Moody's Investor Service" reitingiem vai to ekvivalentu, tūkstošos eiro:

Kredītreitingu kategorijas	Aaa	Aa1 - Aa3	A1 - A3	Baa1 - Baa3	Ba1 - Ba3	B1 - B3	Caa - C	Anulēts reitings (WR)	Kopā
Ieguldījumu vērtspapīri patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos visaptverošajos ienākumos	-	-	9 743	-	-	-	-	-	9 743
Ieguldījumu vērtspapīri amortizētajā iegādes vērtībā	-	-	-	-	-	-	-	3 788	3 788
Kopā bruto ieguldījumu vērtspapīri 2023.gada 31.decembrī	-	-	9 743	-	-	-	-	3 788	13 531
Ieguldījumu vērtspapīri patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos visaptverošajos ienākumos	-	-	183 943	-	-	-	-	-	183 943
Ieguldījumu vērtspapīri amortizētajā iegādes vērtībā	-	-	-	-	-	-	-	4 023	4 023
Kopā bruto ieguldījumu vērtspapīri 2024.gada 31.decembrī	-	-	183 943	-	-	-	-	4 023	187 966

Informācija par ieguldījumu vērtspapīru klasifikāciju pieejama 2.pielikuma 4.piezīmes (iv).punktā. Visi vērtspapīri tiek kotēti biržā.

20 Aizdevumi

Izsniegtie aizdevumi ir Sabiedrības prasības pret Latvijas rezidentiem.

(1) Izsniegto aizdevumu sadalījums pēc aizņēmēja veida, tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Mazie un vidējie uzņēmumi (MVU) un Lielie	177 043	167 686
Lauksaimnieki	167 666	133 622
Privātpersonas	48 379	44 770
Finanšu starpnieki	20	80
Latvijas Zemes fonds	42 137	28 692
Bruto aizdevumi kopā	435 245	374 850
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(22 996)	(25 490)
Neto aizdevumi kopā	412 249	349 360

(2) Izsniegto aizdevumu sadalījums pēc tautsaimniecības nozarēm, tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Lauksaimniecība un mežsaimniecība	231 199	189 424
Apstrādes rūpniecība	49 404	51 330
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	30 286	27 646
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība	17 336	12 368
Veselība un sociālā aprūpe	8 071	9 168
Būvniecība	7 414	6 750
Operācijas ar nekustamo īpašumu	8 765	5 838
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	6 634	5 832
Transports un uzglabāšana	5 527	4 364
Izmiņināšana un ēdināšanas pakalpojumi	5 034	4 555
Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	5 081	3 134
Īvsaimeniecība	1 937	1 675
Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	863	810
Pārējās nozares	9 315	5 831
Mājsaimniecības	48 379	46 125
Bruto aizdevumi kopā	435 245	374 850
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(22 996)	(25 490)
Neto aizdevumi kopā	412 249	349 360

20 Aizdevumi (turpinājums)

(3) Vienam klientam izsniegto aizdevumu apmēra, kas vienāds vai pārsniedz 1,000 tūkst. eiro, analīze:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Klientu skaits	53	49
Kopā izsniegtie aizdevumi, tūkst. eiro	87 426	81 703
Procentos no visiem bruto aizdevumiem kopā	19.9%	21.8%

(4) Kredītporfeļa analīze sadalījumā pēc klientu segmenta 2024.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	1.posms		2.posms		3.posms		POCI		Uzkrājumi vērtības samazinājumam	Kopā bruto aizdevumi	Kopā uzkrājumi vērtības samazinājumam
	Bruto aizdevumi	Uzkrājumi vērtības samazinājumam	Bruto aizdevumi	Uzkrājumi vērtības samazinājumam	Bruto aizdevumi	Uzkrājumi vērtības samazinājumam	Bruto aizdevumi	Uzkrājumi vērtības samazinājumam			
Finanšu starpnieki	20	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-
Lauksaimnieki	120 865	(408)	38 810	(760)	7 991	(1 737)	-	-	-	167 666	(2 905)
Mazie, vidējie un vidēji lielle uzņēmumi (MVU un Lielie)	120 046	(2 009)	31 808	(1 980)	25 189	(9 451)	-	-	-	177 043	(13 440)
Privātpersonas	44 180	(168)	3 649	(183)	550	(108)	-	-	-	48 379	(459)
Latvijas Zemes fonds	41 412	(5)	418	-	307	(2)	-	-	-	42 137	(7)
Kopā bruto aizdevumi segmentos	326 523	(2 590)	74 685	(2 923)	34 037	(11 298)	-	-	-	435 245	(16 811)
Uzkrājumu rezerve	-	(746)	-	(1 598)	-	-	-	-	-	-	(2 344)
Uzkrājumu rezerve procentu likmju samazinājumam	-	(3 841)	-	-	-	-	-	-	-	-	(3 841)
Kopā neto aizdevumi segmentos	326 523	(7 177)	74 685	(4 521)	34 037	(11 298)	-	-	-	435 245	(22 996)

Kredītporfeļa analīze sadalījumā pēc klientu segmenta 2023.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	1.posms		2.posms		3.posms		POCI		SKZ	Kopā bruto kredīti	Kopā SKZ
	Bruto kredīti	SKZ	Bruto kredīti	SKZ	Bruto kredīti	SKZ	Bruto kredīti	SKZ			
Finanšu starpnieki	33	-	-	-	-	-	-	-	-	33	-
Lauksaimnieki	147 225	(472)	13 302	(197)	7 093	(1 863)	-	-	-	167 620	(2 532)
Mazie, vidējie un vidēji lielle uzņēmumi (MVU un Lielie)	82 987	(2 556)	27 115	(2 694)	22 206	(9 067)	71	(70)	-	132 379	(14 387)
Privātpersonas	41 364	(220)	3 548	(177)	1 214	(276)	-	-	-	46 126	(673)
Zemes fonds	28 426	(3)	-	-	266	(1)	-	-	-	28 692	(4)
Kopā bruto kredīti segmentos	300 035	(3 251)	43 965	(3 068)	30 779	(11 207)	71	(70)	-	374 850	(17 596)
Papildus SKZ	-	(1 516)	-	(2 491)	-	(10)	-	-	-	-	(4 017)
Papildus SKZ paaugstinātām procentu likmēm	-	(3 877)	-	-	-	-	-	-	-	-	(3 877)
Kopā neto kredīti segmentos	300 035	(8 644)	43 965	(5 559)	30 779	(11 217)	71	(70)	-	374 850	(25 490)

20 Aizdevumi (turpinājums)

(5) SKZ izsniegtajiem aizdevumiem kustības analīze, tūkstošos eiro:

	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
SKZ perioda sākumā	25 490	21 074
SKZ palielinājums	7 689	15 156
SKZ samazinājums	(9 701)	(7 722)
Norakstīti ar PZR nosegtie aizdevumi	(876)	(2 305)
Norakstīti ar riska seguma rezervi nosegtie aizdevumi	(47)	(396)
Norakstīti ar Sabiedrības SKZ daļu nosegtie aizdevumi	(170)	(1 455)
Uzkrājumu rezerves samazinājums hipotekāro aizdevumu procentu kompensācijām	(36)	-
Uzkrājumi procentu ieņēmumiem ar kavējumu virs 90 dienām	269	199
Sagaidāmo kredītzaudējumu palielinājums, izsniedzot aizdevumu	378	939
SKZ perioda beigās 31.decembrī	22 996¹	25 490
<i>Sabiedrības SKZ daļa</i>	13 900	15 719
<i>ar PZR nosegtie SKZ</i>	2 000	3 582
<i>Ar riska segumu nosegtie SKZ</i>	7 096	6 189

¹ Iekļauj uzkrājumu rezervi 3,841 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 3,877 tūkst. eiro) procentu likmju samazinājumam - un tas nav traktējams kā uzkrājums kredītvērtības samazinājumam. 2024.gadā atzītais uzkrājumu rezerves samazinājums 36 tūkst. eiro apmērā iekļauj klientiem izmaksāto procentu kompensāciju par daļu no 2024.gadā samaksātajiem procentu ieņēmumiem. Atlikušais uzkrājumu rezerves apjoms tiks izmantots, veicot faktiskos norēķinus ar klientiem 2025.gada sākumā par 2024.gadā samaksātajiem procentu ieņēmumiem.

2024.gada 31.decembrī Sabiedrības kredītporfeļa vidēja procentu gada likme bija 5.46% (2023.gada 31.decembrī: 6.40%).

21 Aizdevumi ar kapitāla atlaidi

Aizdevumi ar kapitāla atlaidi patiesajā vērtībā 2024.gada 31.decembrī, visas summas ir tūkstošos eiro

	Izniegtie aizdevumi ar kapitāla atlaidi nominālvērtībā	Nākotnē iespējamā kapitāla atlaides komponente	Nākotnē iespējamās KA komponentes patiesās vērtības (samazinājums)	Aizdevuma komponente patiesajā vērtībā	Kopā
Investīciju aizdevumi ar kapitāla atlaidi	38 503	34 731	(34 731)	8 832	8 832
ANM energoefektivitātes aizdevumi	15 759	9 425	(9 425)	6 401	6 401
ANM digitalizācijas aizdevumi	16 101	9 600	(9 600)	6 871	6 871
ANM DME aizdevumi	5 716	3 575	(3 575)	2 364	2 364
ANM īres mājokļu būvniecības aizdevumi	5 006	4 198	(4 198)	503	503
Kopā patiesā vērtība	81 085	61 529	(61 529)	24 971	24 971

2024.gada 31.decembrī Sabiedrība bija izsniegusi aizdevumus ar kapitāla atlaidi 81 miljonu eiro apmērā. Tā kā aizdevumi ar kapitāla atlaidi tiek novērtēti patiesajā vērtībā (skat. 45.pielikumu), tad patiesā vērtība tiek noteikta atsevišķi a) nākotnē iespējamai kapitāla atlaidei un b) aizdevuma daļai, kurai kapitāla atlaide netiks piemērota.

Kapitāla atlaides maksimālais apmērs tiek noteikts piešķirot aizdevumu (uz pārskata perioda beigām izniegtajiem aizdevumiem ar kapitāla atlaidi sastāda 66 miljoni eiro), bet faktiskais kapitāla atlaides apmērs būs atkarīgs no finansētā projekta snieguma pērcuzraudzības posmā, ņemot vērā projekta noteikto mērķu izpildes pakāpi, tāpēc patiesās vērtības aprēķinā tiek novērtēts sagaidāmais kapitāla atlaides apmērs balstoties uz pieņēmumiem par kapitāla atlaides piemērošanas laiku un piemērošanas varbūtību, paredzot iespējamību, ka ne visi aizņēmēji sasniegs noteiktos projekta mērķus, lai pretendētu uz kapitāla atlaides saņemšanu. Kapitāla atlaides piemērošanas varbūtība tiek noteikta novērtējot katru nozīmīgu finansētā projekta noteikto mērķu iespējamo izpildi vai izmantojot vēsturiskos datus par kapitāla atlaides piemēroto apmēru.

Kolonnā "Nākotnē iespējamā kapitāla atlaides komponente" ir atspoguļota šī nākotnē iespējamās kapitāla atlaides komponente, ievērojot uz pārskata perioda beigām noteikto kapitāla atlaides piemērošanas varbūtību, kas aizdevumu sākotnējā novērtējumā ir ar augstu ticamības pakāpi kapitāla atlaides piešķiršanai un sastāda 61.5 miljons eiro uz pārskata perioda beigām. Nosakot šīs komponentes patieso vērtību uz pārskata perioda beigām, attiecīgi, 2024.gada finanšu pārskatā ir atzīti patiesās vērtības zaudējumi aizdevumu ar kapitāla atlaidi sākotnējās novērtēšanas rezultātā 61.5 miljons eiro apmērā (skat. 12.pielikumu).

Ņemot vērā izniegto aizdevumu ar kapitāla atlaidi finansēšanai saņemto publisko finansējumu, kas atzīts saistībās "Valsts atbalsta finansējums", pēc šī publiskā finansējuma patiesās vērtības noteikšanas, tiek noteikta arī starpība starp saņemto finansējuma un šī finansējuma patieso vērtību, kas, ievērojot SGS 20 prasības, tiek atzīta kā valsts atbalsta daļa. Šī valsts atbalsta daļa tiek atzīta ieņēmumos pilnā apmērā, lai segtu saistītā aktīva – aizdevuma ar kapitāla atlaidi, patiesās vērtības samazinājumu. Tādejādi 2024.gada finanšu pārskatā ieņēmumos ir atzīta minētā valsts atbalsta daļa 54 miljoni eiro apmērā (skat. 12.pielikumu).

Aizdevumi ar kapitāla atlaidi patiesajā vērtībā 2023.gada 31.decembrī, visas summas ir tūkstošos eiro

	Kapitāla atlaide PV	Aizdevuma komponente	Kopā
Investīciju aizdevumi ar kapitāla atlaidi	5 473	1 974	7 447
ANM energoefektivitātes aizdevumi	2 144	871	3 015
ANM digitalizācijas aizdevumi	2 266	360	2 626
Kopā patiesā vērtība	9 883	3 205	13 088

Aizdevumu ar kapitāla atlaidi patiesās vērtības kustība 2024.gada 12 mēnešos, tūkstošos eiro:

	Nākotnē iespējamā kapitāla atlaides komponente ¹	Aizdevuma komponente ¹	Kopā
Patiesā vērtība perioda sākumā	9 883	3 205	13 088
Neto palielinājums nominālajā vērtībā	62 068	17 902	79 970
Pārskata periodā kompensētā kapitāla atlaide ²	(10 422)	-	(10 422)
Patiesās vērtības palielinājums	-	3 864	3 864
Nākotnē iespējamās KA komponentes patiesās vērtības (samazinājums), (skat. 12.pielikumu)	(61 529)	-	(61 529)
Kopā patiesā vērtība perioda beigās	-	24 971	24 971

¹ Par aizdevumu ar kapitāla atlaidi novērtēšanu patiesajā vērtībā detalizēti skat. 45.pielikumā Aizdevumi ar kapitāla atlaidi

² Skat. 38.pielikumu (2) Atbalsta programmu finansējuma kustības analīze 2024.gada 12 mēnešos.

Finanšu pārskata pielikumi

22 Granti

visas summas ir tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma	80	65 060
Granti programmai "Balsts"	1 822	1 438
Granti PM energoefektivitātes uzlabošanai	264	692
Sociālās uzņēmējdarbības programma	94	511
Granti PM energoefektivitātes paaugstināšanai	547	431
DME granti ar secīgo grantu izmaksu	352	-
Brūto granti kopā	3 159	68 132
Uzkrājumi vērtības samazinājumam	(31)	(936)
Neto granti kopā	3 128	67 196

Izsniegto grantu uzskaites vērtības kustība 2024.gada 12 mēnešos, tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Uzskaites vērtība		
Uzskaites vērtība perioda sākumā	68 132	58 716
Klientiem izmaksāti granti	5 722	47 932
Pārklasificēti uz pārējiem aktīviem	(663)	-
Apstiprinātie granti	(70 032)	(38 516)
Uzskaites vērtība perioda beigās	3 159	68 132
Uzkrājumi vērtības samazinājumam		
Uzskaites vērtība perioda sākumā	(936)	(436)
Uzkrājumu samazinājums (palielinājums)	909	(261)
Uzkrājumu izmaiņas, izsniedzot grantus	(4)	(239)
Uzskaites vērtība perioda beigās	(31)	(936)
Neto uzskaites vērtība perioda sākumā	67 196	58 280
Neto uzskaites vērtība perioda beigās	3 128	67 196

23 Pārējie ieguldījumi

Kopējā pārējo ieguldījumu portfeļa iegādes vērtība 2024.gada 31.decembrī bija 25,175 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 23,766 tūkst. eiro). Kopējais ieguldījums iekļauj arī iemaksas par fonda pārvaldīšanu.

visas summas ir tūkstošos eiro

	Ieguldījumi BIF 2		Ieguldījumi 3JF		Kopā	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Uzskaites vērtība perioda sākumā	7 739	4 478	17 659	11 263	25 398	15 741
Ieguldīts	3 294	3 428	1 832	5 086	5 126	8 514
Atmaksāts	(127)	(167)	(3 590)	-	(3 717)	(167)
Ieguldījumu pārvērtēšana	637	-	1 599	1 310	2 236	1 310
Uzskaites vērtība perioda beigās	11 543	7 739	17 500	17 659	29 043	25 398

Baltijas Inovāciju fonds 2 (BIF 2) ir 156 milj. eiro fondu fonda iniciatīva, kuru izveidoja EIF sadarbībā ar Baltijas valstu nacionālajām attīstības institūcijām - KredEx (Igaunija), Altum (Latvija) un Invega (Lietuva). BIF 2 turpina veikt ieguldījumus privātajā un riska kapitāla fondos, kas koncentrējas uz Baltijas valstīm, lai veicinātu kapitāla ieguldījumus MVU ar augstu izaugsmes potenciālu. Sabiedrība parakstīja līgumu par BIF 2 2019.gada 16.augustā. Kopējais parakstītais kapitāls, ko Sabiedrība ieguldīs BIF2 ir 26.5 milj. eiro, tādējādi Sabiedrības daļa BIF 2 ir 16.99% no kopējā BIF 2 parakstītā kapitāla (156 milj. eiro).

Trīs jūru iniciatīvas investīciju fonds (3JF) ir finanšu instruments 12 valstu, tai skaitā Latvijas, infrastruktūras projektu finansēšanai un attīstībai ar mērķi mazināt infrastruktūras attīstības plaisas starp dažādiem Eiropas reģioniem. 3JF paredzēts infrastruktūras projektu atbalstam transporta, enerģētikas un digitalizācijas nozarēs Centrāleiropas un Austrumeiropas reģionā. Sabiedrība parakstīja parakstīšanās līgumu 2020.gada 16.septembrī. Kopējais parakstītais kapitāls, ko Sabiedrība ieguldīs 3JF, ir 20 milj. eiro, tādējādi Sabiedrības daļa 3JF 2024.gada 31.decembrī ir 2.15% (2023.gada 31.decembrī: 2.15%) no kopējā 3JF parakstītā kapitāla, kas 2024.gada 31.decembrī sastāda 928.1 milj. eiro, (2023.gada 31.decembrī: 928.1 milj. eiro). Sabiedrības iemaksātais kapitālieguldījumu apjoms 3JF 2024.gada 31.decembrī sastādīja 14.3 milj. eiro (2023.gada 31.decembrī: 16.03 milj. eiro).

Pārējiem ieguldījumiem piemērotā grāmatvedības politika ir aprakstīta 2.pielikuma 5.piezīmes (v).punktā.

24 Ieguldījumi asociētos uzņēmumos

(1) Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos, balstoties uz ieguldījumu fondu pārvaldnieku iesniegto informāciju, tūkstošos eiro:

Uzņēmums vai RKF paaudze	Reģistrācijas valsts	Uzskaites vērtība RKF fonda līmenis		Uzskaites vērtība Altum daļa	
		31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
2.paaudzes RKF	LV	7 503	9 328	5 187	6 534
3.paaudzes RKF	LV	2 431	5 023	1 199	3 668
4.paaudzes RKF	LV	44 048	35 230	30 099	24 562
AIF "Altum kapitāla fonds" ¹	LV	33 515	33 381	16 392	16 327
Baltijas Inovāciju fonds ¹	LU	96 750	92 147	19 350	15 501
Kopā ieguldījumi asociētajos uzņēmumos		184 247	175 109	72 227	66 592

¹ Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos (skat. 10.pielikumu). Tālāk sniegta plašāka informācija par riska kapitāla fondiem.

	Kopā aktīvi		Kopā saistības		Peļņa / (zaudējumi)	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	2024	2023
Likvidējamais Baltcap Latvia Venture Capital Fund	3 598	3 841	11	6	972	729
Likvidējamais Imprimatur Capital Technology Venture Fund	4 665	6 194	-	-	(1 216)	(1 737)
Likvidējamais Imprimatur Capital Seed Fund	1 974	2 497	-	-	(450)	(124)
FlyCap Mezzanine Fund II	2 306	2 777	-	7	17	170
Likvidējamais Expansion Capital fund	2 552	4 059	187	229	(107)	(413)
Likvidējamais ZGI-3	-	3 142	-	-	-	713
ZGI-4	18 523	10 750	-	-	4 756	(272)
FlyCap investment Fund	14 636	12 110	7	8	1 616	1 180
INEC 1	6 697	5 133	101	98	(839)	(1 117)
INEC 2	1 911	1 334	41	40	(284)	(475)
Buildit Latvia Pre-Seed Fund	2 439	2 875	-	-	(320)	699
Buildit Latvia Seed Fund	1 770	1 595	11	-	(180)	123
Commercialization Reactor Pre-seed Fund	1 792	2 034	-	-	(188)	(184)
Commercialization Reactor Seed Fund	1 718	1 133	-	4	(78)	(56)
Overkill Ventures Fund I	1 005	1 015	19	6	(51)	36
Overkill Ventures Fund II	2 047	2 206	10	36	(174)	315
Baltijas Inovāciju Fonds	-	-	-	-	3 875	3 318
AIF "Altum kapitāla fonds"	33 533	33 399	19	18	2 627	845
Kopā	101 166	96 094	406	452	6 101	432

(2) Izmaiņas ieguldījumos asociētajos uzņēmumos, tūkstošos eiro:

Kopējais ieguldījums asociēto uzņēmumu portfeļos iegādes vērtībā 2024.gada 31.decembrī bija 72,824 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 73,690 tūkst. eiro).

	Ieguldījumi RKF		Ieguldījumi AKF		Ieguldījumi BIF		Kopā	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Uzskaites vērtība perioda sākumā	34 764	33 525	16 327	16 888	15 501	14 232	66 592	64 645
Ieguldīts	7 517	8 385	1 482	631	660	1 381	9 659	10 397
Atmaksāts	(3 859)	(7 292)	(2 702)	(1 605)	(1 088)	(423)	(7 649)	(9 320)
Ieguldījumu pārvērtēšana	(1 937)	146	1 285	413	4 277	311	3 625	870
Uzskaites vērtība perioda beigās	36 485	34 764	16 392	16 327	19 350	15 501	72 227	66 592

(3) Riska kapitāla fondu pārvaldības izdevumi 2024.gada 12 mēnešos ietver:

- 4.paaudzes riska kapitāla fondu pārvaldības maksu 798 tūkst. eiro apmērā (2023.gada 12 mēnešos: 1,659 tūkst. eiro), kas 100% apmērā tika kompensēti no publiskā finansējuma (skatīt 38.pielikuma (2).punktu);
- AIF "Altum kapitāla fonds" pārvaldības maksu 112 tūkst. eiro apmērā (2023.gada 12 mēnešos: 206 tūkst. eiro).

25 Ieguldījumu īpašumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
Uzskaites vērtība perioda sākumā	68 246	53 453
Iegādātie pārskata periodā ¹	21 711	8 879
Jaunie darījumi pēc reversās nomas darījumu beigām	188	-
Pārdots	(2 308)	(202)
Pārvērtēšanas ieņēmumi	5 161	6 487
Pārvērtēšanas izdevumi	(22)	(371)
Uzskaites vērtība perioda beigās	92 976	68 246

¹ Visi pārskata periodā iegādātie ieguldījumu īpašumi ir saistīti ar Latvijas Zemes fonda programmas darbību.

Latvijas Zemes fonds savu darbību uzsāka 2015.gada 1.jūlijā. Tā pārvaldītājs saskaņā ar 2015.gada 11.marta Ministru kabineta rīkojumu ir Sabiedrība. Latvijas zemes fonda izveidošana ir noteikta likumā "Par zemes privatizāciju lauku apvidos". Latvijas Zemes fonda izveide ir viens no valsts instrumentiem, lai sekmētu, ka Latvijā lauksaimniecībā izmantojamā zeme tiek saglabāta un izmantota lauksaimniecības vajadzībām.

Altum piederošo nekustamo īpašumu (tai skaitā ieguldījumu īpašumu) pārvērtēšana notiek reizi gadā, saskaņā ar grāmatvedībā noteiktajām prasībām, kā arī pie īpašumu realizācijas.

Pārvērtēšanu Altum nekustamiem īpašumiem 2024.gadā veica sertificēti nekustamo īpašumu vērtētāji, uz iepirkuma rezultātā noslēgta ārpakalpojuma līguma pamata.

Uzskaites principi, kas tiek izmantoti ieguldījumu īpašumiem ir aprakstīti 2.pielikuma 8.piezīmes (iv).punktā.

26 Nemateriālie aktīvi

Nemateriālo aktīvu bilances vērtībā ir iekļauti šādi nemateriālie aktīvi, tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Programmnodrošinājums	946	1 017
Nemateriālo aktīvu atlikusi bilances vērtība	946	1 017

Izmaiņas nemateriālo aktīvu – programmnodrošinājuma – atlikušajā vērtībā, tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Sākotnējā vērtība		
Perioda sākumā	3 679	4 899
Iegādāti	192	212
Pārdoti un norakstīti	(38)	(1 432)
Perioda beigās 31.decembrī	3 833	3 679
Uzkrātā amortizācija		
Perioda sākumā	2 662	3 759
Aprēķinātā amortizācija	263	327
Pārdoti un norakstīti	(38)	(1 424)
Perioda beigās 31.decembrī	2 887	2 662
Atlikusi bilances vērtība perioda sākumā	1 017	1 140
Atlikusi bilances vērtība perioda beigās 31.decembrī	946	1 017

27 Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļu bilances vērtībā ir iekļauti šādi pamatlīdzekļi, tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Pamatlīdzekļu īpašumā	3 861	3 929
Tiesības lietot aktīvus	426	448
Kopā pamatlīdzekļi	4 287	4 377

Izmaiņas pamatlīdzekļu atlikušajā vērtībā, tūkstošos eiro:

	Ēkas un zeme	Transportlīdzekļi	Biroja aprīkojums ¹	Kopā
Sākotnējā vērtība 2023.gada 1.janvārī	5 617	44	5 088	10 749
Uzkrātais nolietojums	(2 077)	(44)	(4 487)	(6 608)
Atlikusi bilances vērtība 2023.gada 1.janvārī	3 540	-	601	4 141
legādāti	194	1	123	318
Pārdoti un norakstīti	(126)	(41)	(648)	(815)
Aprēķinātais nolietojums	(219)	41	(285)	(463)
Izmaiņas uzkrātajā nolietojumā	50	-	698	748
Atlikusi bilances vērtība 2023.gada 31.decembrī	3 439	1	489	3 929
Sākotnējā vērtība 2024.gada 1.janvārī	5 685	4	4 563	10 252
Uzkrātais nolietojums	(2 246)	(3)	(4 074)	(6 323)
Atlikusi bilances vērtība 2024.gada 1.janvārī	3 439	1	489	3 929
legādāti	216	-	203	419
Pārdoti un norakstīti	(9)	(4)	(1 979)	(1 992)
Aprēķinātais nolietojums	(221)	-	(256)	(477)
Izmaiņas uzkrātajā nolietojumā	-	3	1 979	1 982
Atlikusi bilances vērtība 2024.gada 31.decembrī	3 425	-	436	3 861
Sākotnējā vērtība 2024.gada 31.decembrī	5 892	-	2 787	8 679
Uzkrātais nolietojums	(2 467)	-	(2 351)	(4 818)

¹ Pozīcijā *Biroja aprīkojums* ir iekļautas tādas pamatlīdzekļu kategorijas kā *Mēbeles un aprīkojums* un *Datori un iekārtas*. Skatīt 2.pielikuma 8.piezīmes (ii).punktu.

Izmaiņas pamatlīdzekļu – tiesības lietot aktīvus – atlikušajā vērtībā, tūkstošos eiro:

	Ēkas un zeme	Transportlīdzekļi	Kopā
Sākotnējā vērtība 2023.gada 1.janvārī	439	354	793
Uzkrātais nolietojums	(338)	(148)	(486)
Atlikusi bilances vērtība 2023.gada 1.janvārī	101	206	307
legādāti	282	54	336
Pārdoti un norakstīti	(389)	(19)	(408)
Aprēķinātais nolietojums	(125)	(70)	(195)
Izmaiņas uzkrātajā nolietojumā	389	19	408
Atlikusi vērtība 2023.gada 31.decembrī	332	389	721
Uzkrātais nolietojums	(74)	(199)	(273)
Atlikusi bilances vērtība 2023.gada 31.decembrī	258	190	448
legādāti	-	122	122
Pārdoti un norakstīti	(38)	(135)	(173)
Aprēķinātais nolietojums	(67)	(77)	(144)
Izmaiņas uzkrātajā nolietojumā	38	135	173
Atlikusi vērtība 2024.gada 31.decembrī	294	376	670
Uzkrātais nolietojums	(103)	(141)	(244)
Atlikusi bilances vērtība 2024.gada 31.decembrī	191	235	426

Finanšu pārskata pielikumi

28 Pārējie aktīvi

visas summas ir tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
Pārējie finanšu aktīvi	3 859	5 085
Bruto pārējie finanšu aktīvi	3 859	5 085
Uzkrājumi sagaidāmiem kredītzaudējumiem	(922)	(1 163)
<i>Sabiedrības SKZ daļa</i>	<i>(323)</i>	<i>(319)</i>
<i>Ar PZR nosegtie SKZ</i>	<i>(10)</i>	<i>(191)</i>
<i>Ar riska segumu nosegtie SKZ</i>	<i>(589)</i>	<i>(653)</i>
Neto pārējie finanšu aktīvi	2 937	3 922

Pārējo finanšu aktīvu uzskaites vērtības kustība 2024.gada 12 mēnešos, tūkstošos eiro:

	Izmaksātās kompensācijas	Finanšu aktīvi saistīti ar līgumiem	Citi finanšu aktīvi	Kopā
Finanšu aktīvi				
Perioda sākumā	1 023	190	3 872	5 085
Pieaugums / (samazinājums)	(347)	296	(1 175)	(1 226)
Perioda beigās	676	486	2 697	3 859
Sagaidāmie kredītzaudējumi				
Perioda sākumā	(1 023)	(116)	(24)	(1 163)
Pieaugums / (samazinājums)	347	6	(112)	241
Perioda beigās	(676)	(110)	(136)	(922)
Neto uzskaites vērtība perioda sākumā	-	74	3 848	3 922
Neto uzskaites vērtība perioda beigās	-	376	2 561	2 937

Pārējo finanšu aktīvu uzskaites vērtības kustība 2023.gada 12 mēnešos, tūkstošos eiro:

	Izmaksātās kompensācijas	Finanšu aktīvi saistīti ar līgumiem	Citi finanšu aktīvi	Kopā
Finanšu aktīvi				
Perioda sākumā	1 869	248	1 414	3 531
Pieaugums / (samazinājums)	(846)	(58)	2 458	1 554
Perioda beigās	1 023	190	3 872	5 085
Uzkrājumi vērtības samazinājumam				
Perioda sākumā	1 869	(151)	(9)	1 709
Pieaugums / (samazinājums)	(2 892)	35	(15)	(2 872)
Perioda beigās	(1 023)	(116)	(24)	(1 163)
Neto uzskaites vērtība perioda sākumā	-	97	1 405	1 502
Neto uzskaites vērtība perioda beigās	-	74	3 848	3 922

29 Nākamo periodu izdevumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
Avansā samaksātās pārvaldības maksas	64	142
Pārējie nākamo periodu izdevumi	458	317
Kopā nākamo periodu izdevumi	522	459

30 Uzkrātie ieņēmumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
Valsts atbalsta programmu vadības izdevumu kompensācija ¹	723	3 222
Pārējie uzkrātie ieņēmumi	-	640
Kopā uzkrātie ieņēmumi	723	3 862

¹ Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ieņēmumi 2023.gada 31.decembrī ar atlikušo termiņu no 1 mēneša līdz 3 mēnešiem ietver uzkrātos ieņēmumus par kompensējamiem valsts atbalsta programmu vadības izdevumiem 2,669 tūkst. eiro, kas izveidojušies un atzīti iepriekšējos periodos, un ko samazinās pēc apstiprinājuma par tiem saņemšanas no atbalsta programmu finansējuma devējiem.

31 Saistības pret kredītiestādēm

visas summas ir tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
OECD reģistrētas kredītiestādes	40 366	32 038
Kopā saistības pret kredītiestādēm	40 366	32 038

Pozīcija *OECD reģistrētas kredītiestādes* iekļauj Sabiedrības saņemto aizņēmumu no Eiropas Investīciju bankas (EIB) 40,366 tūkst. eiro apmērā (2023.gada 31.decembrī: 32,038 tūkst. eiro), no kuriem 88 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 164 tūkst. eiro) ir uzkrāto procentu izdevumi.

2020.gada 8.jūlijā Sabiedrība noslēdza līgumu ar EIB par aizdevumu 80,000 tūkst. eiro apmērā apgrozāmo līdzekļu un investīciju aizdevumu finansēšanai mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, tajā skaitā, kuru darbību ietekmējusi Covid-19 izplatība. 2024.gada 31.decembrī aizņēmuma pamatsummas atlikums 40,278 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 28,750 tūkst. eiro), gala atmaksas termiņš 2029.gada 20.decembris. Aizņēmums tika saņemts vairākos maksājumos, kur katram maksājumam ir noteikts savs gala atmaksas termiņš:

Pamatsummas atlikums, tūkst. eiro	Gala atmaksas termiņš
3,750	2025.gada 20.maijs
3,750	2025.gada 11.novembris
7,778	2028.gada 3. aprīlis
25,000	2029.gada 20.decembris

Papildus šim aizdevuma līgumam 2021.gada 10.decembrī Sabiedrība noslēdza ar EIB B līgumu par aizdevumu 40,000 tūkst. eiro apmērā apgrozāmo līdzekļu un investīciju aizdevumu finansēšanai mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kam apguves termiņš ir 2025.gada 9.decembris un kura apguve 2024.gada 31.decembrī vēl nebija uzsākta. Minētā līguma ietvaros pieejamā finansējuma izņemšanas apjoms un temps pakārtojās tālākam jauno aizdevumu darījumu apjomam. Abi aizņēmumi ir bez nodrošinājuma.

Vidējā procentu likme pozīcijai *Saistības pret kredītiestādēm* 2024.gada 31.decembrī bija 2.51% (2023.gada 31.decembrī: 1.82%).

32 Saistības pret vispārējām valdībām

visas summas ir tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
Saņemtie aizņēmumi no Lauku atbalsta dienesta (LAD)	1 978	3 311
Saņemtie aizņēmumi no Valsts kases	205 656	171 345
Kopā saistības pret vispārējām valdībām	207 634	174 656

Poziģija Saņemtie aizņēmumi no LAD ietver finansējumu Kredītu fondam, kas tika izveidots 2010.gadā ar mērģi izsniegt aizdevumus lauksaimniecības un zivsaimniecības uzģēmumiem, izmantoģot finanģu starpniekus. 2024.gada 31.decembrģ Sabiedrības saistģbas pret LAD veido pamatsumma 1,748 tģkst. eiro apmērā (2023.gada 31.decembrģ: 3,072 tģkst. eiro) un uzkrātie procenti – 230 tģkst. eiro apmērā (2023.gada 31.decembrģ: 240 tģkst. eiro). Finansģjuma gala atmaksas termiņģ ir 2025.gada 31.decembrģis. Aizģģmums no LAD ir bez nodroģinģjuma.

Poziģija Saņemtie aizģģmumi no Valsts kases ietver Sabiedrģbas saģģmtos aizģģmumus šģdu aizģģvumu programmu realizģģšanai:

- Lauksaimniecģbas zemes iegģdes programma: aizģģmuma pamatsummas atlikums 2024.gada 31.decembrģ 93,291 tģkst. eiro (2023.gada 31.decembrģ: 87,636 tģkst. eiro), aizģģvuma gala atmaksas termiņģ 2058.gada 20.janvģris. Kģ nodroģinģjums kalģo komercģģla uz Sabiedrģbas prasģjuma tiesģbģm par programmas ietģaros izsnieģtģjiem aizģģvumiem. Saskaģģ ar aizģģmuma lģģumu Sabiedrģbai 2024.gada 31.decembrģ pieeģjams finansģģjums 6,709 tģkst. eiro apmērā, tģ izģģemģšanas apģjoms un temps pakģrģtoģas tģlģģkam jauno aizģģvumu darģģjumu apģjomam. 2024.gada 31.decembrģ nodroģinģjuma prasģģjuma summa bija 111 962 tģkst. eiro (2023.gada 31.decembrģ: 105,175 tģkst. eiro).
- MVU izaugsmes aizģģvumu programma: aizģģmuma pamatsummas atlikums 2024.gada 31.decembrģ 59,047 tģkst. eiro (2023.gada 31.decembrģ: 64,617 tģkst. eiro), aizģģmuma gala atmaksas termiņģ 2043.gada 20.decembrģis. Kģ nodroģinģjums kalģo komercģģla uz Sabiedrģbas prasģģjuma tiesģbģm par programmas ietģaros izsnieģtģjiem aizģģvumiem. Saskaģģ ar aizģģmuma lģģumu Sabiedrģbai 2024.gada 31.decembrģ vģģl ir pieeģjams finansģģjums 50,953 tģkst. eiro apmērā, tģ izģģemģšanas apģjoms un temps pakģrģtoģas tģlģģkam jauno aizģģvumu darģģjumu apģjomam. 2024.gada 31.decembrģ nodroģinģjuma prasģģjuma summa bija 70,862 tģkst. eiro (2023.gada 31.decembrģ: 77,547 tģkst. eiro).
- Paraleģo aizģģvumu programma: aizģģmuma pamatsummas atlikums 2024.gada 31.decembrģ 4,600 tģkst. eiro (2023.gada 31.decembrģ: 4,600 tģkst. eiro), aizģģmuma gala atmaksas termiņģ 2039.gada 20.janvģris. Kģ nodroģinģjums kalģo komercģģla uz Sabiedrģbas prasģģjuma tiesģbģm par programmas ietģaros izsnieģtģjiem aizģģvumiem. Saskaģģ ar aizģģmuma lģģumu Sabiedrģbai 2024.gada 31.decembrģ vģģl ir pieeģjams finansģģjums 15,400 tģkst. eiro apmērā, tģ izģģemģšanas apģjoms un temps pakģrģtoģas tģlģģkam jauno aizģģvumu darģģjumu apģjomam. 2024.gada 31.decembrģ nodroģinģjuma prasģģjuma summa bija 5,524 tģkst. eiro (2023.gada 31.decembrģ: 5,524 tģkst. eiro).
- Mazie aizģģvumi lauku teritorģģģs programma: aizģģmuma pamatsummas atlikums 2024.gada 31.decembrģ 1,386 tģkst. eiro (2023.gada 31.decembrģ: 1,733 tģkst. eiro), aizģģmuma gala atmaksas termiņģ 2039.gada 31.janvģris. Kģ nodroģinģjums kalģo komercģģla uz Sabiedrģbas prasģģjuma tiesģbģm par programmas ietģaros izsnieģtģjiem aizģģvumiem. Saskaģģ ar aizģģmuma lģģumu Sabiedrģbai 2024.gada 31.decembrģ vģģl ir pieeģjams finansģģjums 4,614 tģkst. eiro apmērā, tģ izģģemģšanas apģjoms un temps pakģrģtoģas jauno aizģģvumu darģģjumu apģjomam. 2024.gada 31.decembrģ nodroģinģjuma prasģģjuma summa bija 1,664 tģkst. eiro (2023.gada 31.decembrģ: 2,080 tģkst. eiro).

32 Saistības pret vispārējām valdībām (turpinājums)

- Latvijas Zemes fonds (finansējums tiek izmantots fonda darījumu finansēšanai): piešķirtā aizņēmuma summa apgūta 2020.gadā un aizņēmuma pamatsummas atlikums 2024.gada 31.decembrī 5,668 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 7,085 tūkst. eiro), aizņēmuma gala atmaksas termiņš 2028.gada 29.decembris. Kā nodrošinājums kalpo hipotēka uz nekustamajiem īpašumiem, kas iegādāti par aizņēmuma līdzekļiem. 2024.gada 31.decembrī nodrošinājuma vērtība bija 10 451 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 9,261 tūkst. eiro).
- Aizdevumu programma būvdarbiem daudzdzīvokļu mājās un to teritoriju labiekārtošanai: aizņēmuma pamatsummas atlikums 2024.gada 31.decembrī 11,770 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 5,654 tūkst. eiro), aizdevuma gala atmaksas termiņš 2044.gada 20.janvāris. Saistību izpildes nodrošināšanai reģistrēta komercķīla uz Sabiedrības prasījuma tiesībām par programmas ietvaros izsniegtajiem aizdevumiem. Saskaņā ar aizņēmuma līgumu Sabiedrībai 2024.gada 31.decembrī vēl ir pieejams finansējums 18,230 tūkst. eiro apmērā, tā izņemšanas apjoms un temps pakārtojas jauno aizdevumu darījumu apjomam. 2024.gada 31.decembrī nodrošinājuma prasījuma summa bija 14,125 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 6,786 tūkst. eiro).
- Apgrozāmo līdzekļu aizdevumu programma lauksaimniekiem: aizņēmuma pamatsummas atlikums 2024.gada 31.decembrī 9,477 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 0 tūkst. eiro), aizdevuma gala atmaksas termiņš 2031.gada 30.jūnijs. Saistību izpildes nodrošināšanai reģistrēta komercķīla uz Sabiedrības prasījuma tiesībām par programmas ietvaros izsniegtajiem aizdevumiem. Saskaņā ar aizņēmuma līgumu Sabiedrībai 2024.gada 31.decembrī vēl ir pieejams finansējums 16,135 tūkst. eiro apmērā, tā izņemšanas apjoms un temps pakārtojas jauno aizdevumu darījumu apjomam. 2024.gada 31.decembrī nodrošinājuma prasījuma summa bija 11 374 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 0 tūkst. eiro).
- Latvijas Zemes fonds: 2024.gada 1.novembrī noslēgts jauns aizdevuma līgums fonda darījumu finansēšanai, aizņēmuma pamatsummas atlikums 2024.gada 31.decembrī 20,417 tūkst. eiro, aizdevuma gala atmaksas termiņš 2041.gada 20.jūlijs. Saistību izpildes nodrošināšanai reģistrēta komercķīla uz Sabiedrības prasījuma tiesībām par fonda veiktajiem darījumiem. Saskaņā ar aizņēmuma līgumu Sabiedrībai 2024.gada 31.decembrī vēl ir pieejams finansējums 64,583 tūkst. eiro apmērā. 2024.gada 31.decembrī nodrošinājuma prasījuma summa bija 24 502 tūkst. eiro.

Aizņēmumu no Valsts kases uzkrātie procenti 2024.gada 31.decembrī sastāda 22 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 20 tūkst. eiro). Vidējā procentu likme pozīcijai Saņemtie aizņēmumi no Valsts kases 2024.gada 31.decembrī bija 3.76% (2023.gada 31.decembrī: 4.33%).

Sabiedrībai ar Valsts kasi noslēgti arī šādi aizdevumu līgumi, kuru apguve līdz 2024.gada 31.decembim nebija uzsākta:

- Mikroaizdevumu un starta aizdevumu programma: aizdevuma līguma summa 23,000 tūkst. eiro, gala atmaksas termiņš 2039.gada 20.janvāris, saistību izpildes nodrošināšanai reģistrēta komercķīla uz Sabiedrības prasījuma tiesībām par programmas ietvaros izsniegtajiem aizdevumiem. Tā izņemšanas apjoms un temps pakārtojas jauno aizdevumu darījumu apjomam. Nodrošinātā prasījuma maksimālā summa ir 27,600 tūkst. eiro.

Finanšu pārskata pielikumi

33 Finanšu garantiju līgumu saistības

Finanšu garantiju līgumu saistību kustības analīze, tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Finanšu garantiju līgumu saistības perioda sākumā	47 319	45 852
SKZ palielinājums	2 298	4 477
Ar RS kompensētais SKZ palielinājums	16 436	14 053
SKZ samazinājums	(2 917)	(5 419)
Ar RS kompensētais SKZ samazinājums	(12 463)	(10 351)
SKZ samazinājums, izmaksājot garantijas	(655)	(1 018)
Garantiju prēmijas kompensācija	(735)	-
Patiesās vērtības komponente- garantiju prēmijas	(21)	(275)
Finanšu garantiju līgumu saistības perioda beigās	49 262	47 319
<i>Patiesās vērtības komponente- garantiju prēmijas</i>	3 738	3 759
<i>Sabiedrības SKZ daļa</i>	305	1 649
<i>Ar PZR sedzami SKZ</i>	6 862	6 907
<i>Ar riska segumu nosegtie SKZ</i>	38 357	35 004

34 Pārējās saistības

visas summas ir tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
Saistības pret klientiem	1 751	1 446
Pārējās saistības	3 702	2 920
Kopā pārējās saistības	5 453	4 366

Pozicija *Saistības pret klientiem* iekļauj no Sabiedrības klientiem saņemtos līdzekļus, kas izmantojami aizdevumu atmaksai vēlāk.

Finanšu pārskata pielikumi

35 Uzkrātie izdevumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
Uzkrātie izdevumi neizmantotajiem atvaļinājumiem	345	419
Uzkrātie izdevumi nodokļiem	262	247
Uzkrātie izdevumi par saņemtajiem pakalpojumiem	46	63
Revīzijas pakalpojumi	132	126
Pārējie uzkrātie izdevumi	-	1
Kopā uzkrātie izdevumi	785	856

36 Nākamo periodu ieņēmumi

visas summas ir tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
Aizdevumu ar kapitāla atļaidi aizdevuma daļas atliktās patiesās vērtības izmaiņas ¹	5 416	-
Pārējie uzkrātie ieņēmumi	23	972
Kopā uzkrātie ieņēmumi	5 439	972

¹ Par Aizdevumu ar kapitāla atļaidi aizdevumu daļas patiesās vērtības izmaiņām, kas tiek atliktas, detalizēti skat 12.pielikumu.

37 Sagaidāmie kredītzaudējumi ārpusbilances saistībām

Uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem ārpusbilances saistībām, tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Sagaidāmie kredītzaudējumi saistībām par aizdevumu izsniegšanu	554	319
<i>Sabiedrības SKZ daļa</i>	11	43
<i>Ar PZR sedzami SKZ</i>	-	29
<i>Ar riska seguma rezervi nosegtie SKZ</i>	543	247
Sagaidāmie kredītzaudējumi saistībām par grantu izsniegšanu	55	25
<i>Sabiedrības SKZ daļa</i>	55	25
Kopā SKZ ārpusbilances saistībām	609	344
<i>Sabiedrības SKZ daļa</i>	66	68
<i>Ar PZR sedzami SKZ</i>	-	29
<i>Ar riska seguma rezervi nosegtie SKZ</i>	543	247

38 Atbalsta programmu finansējums

(1) Informācija par Riska seguma rezervi, kas ir iekļauta Atbalsta programmu finansējumā, un valsts atbalstu, kas var tikt izmantots Sabiedrības kredītriska zaudējumu segšanai 2024.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

Finanšu instruments / Programma	Programmu finansējums	i.sk., Riska seguma rezerve (RSR)	i.sk., uzņēmās saistības par rezervēto KA	Finansējuma palīesās vērtības korekcija	RSR izmantota uzkrājumiem SKZ	Neto programmu finansējums
Aizdevumi						
ERAF II	6 275	-	-	-	-	6 275
ESF II	897	-	-	-	-	897
Šveices Mikrokreditēšanas programma (slēgtā programma)	335	-	-	-	-	335
ERAF I	33	-	-	-	-	33
ESF I	154	-	-	-	-	154
ERAF II (2.kārta)	1 199	5	-	-	-	1 199
ERAF II 2 Publiskais fonds (slēgtā programma)	226	-	-	-	-	226
Fondu fonda programma – Jaunuzņēmumu aizdevumi	2 635	411	-	(38)	(37)	2 560
Fondu fonda programma – Mikroaizdevumi	292	3	-	(1)	-	291
Fondu fonda programma – Paralēlie aizdevumi	4 012	1 877	-	(259)	(431)	3 322
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes aizdevumi (I)	17 351	15 842	-	(327)	(178)	16 846
Jaunuzņēmumu valsts atbalsta kumulācijas aizdevumu programma	1 886	1 886	-	(615)	(230)	1 041
Citi jaunuzņēmumu aizdevumi	320	2	-	-	-	320
Mezaniņa programma – aizdevumi	3 609	3 536	-	-	(621)	2 988
Garantiju un procentu likmju subsīdiju programma	4 287	4 287	-	(1 201)	-	3 086
MVU energoefektivitātes aizņēmumi	3 723	3 723	-	(74)	(1 005)	2 644
MVU izaugsmes aizdevumi	3 000	3 000	-	(346)	(349)	2 305
ERAF MVU izaugsmes aizdevumi	23 045	1 383	-	-	(995)	22 050
ERAF aizdevumi uzņēmumu ilgtspējai	23 732	5 162	-	-	(963)	22 769
Paralēlie aizdevumi	2 000	2 000	-	(159)	(117)	1 724
Paralēlo aizdevumu fonds 2	3 548	1 313	-	-	(513)	3 035
Mazie aizdevumi lauku teritorijās	9 298	9 298	-	(270)	(146)	8 882
Štarta programma inovatīviem komersantiem	7 781	1 556	-	-	(224)	7 557
Daudzdzīvokļu māju remonta aizdevums	4 500	4 500	-	(44)	(73)	4 383
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes aizdevumi (II)	9 125	510	-	-	(47)	9 078
Kultūras nozares komersantu atbalsta programma ²	245	-	-	-	-	245
ELFLA lauksaimniecības un lauku atbilstības aizdevumi	18 432	4 424	-	-	(154)	18 278
Apgrozāmo līdzekļu aizdevumi lauksaimniekiem	12 535	11 051	-	(239)	(682)	11 614
Papildaizdevumi zemas īres mājokļu būvniecībai	2 611	338	-	-	(278)	2 333
ANM energoefektivitātes aizdevumi ¹	32 257	5 257	-	-	-	32 257
ANM digitalizācijas aizdevumi ¹	31 817	6 123	-	-	-	31 817
ANM DME aizdevumi ¹	17 611	1 148	-	-	-	17 611
ANM mājokļu būvniecības aizdevumi ¹	40 022	4 615	-	-	-	40 022
Investīciju aizdevumi ar kapitāla atlaidi ¹	129 455	10 667	-	(88)	-	129 367
Investīciju aizdevumi ar kapitāla atlaidi- papildaizdevums	33 511	2 334	-	-	-	33 511
Aizdevumi uzņēmumu ilgtspējai	1 000	1 000	-	(222)	(42)	736
LF1 Štarta un Mikro ERAF aizdevumi	9 299	1 128	-	-	(330)	8 969
LF1 Aizdevumi produktivitātes kāpināšanai	14 200	2 080	-	-	(103)	14 097
LF1 Aizdevumi uzņēmumu ilgtspējai	8 725	1 288	-	-	(122)	8 603
LF1 Inovāciju aizdevumi	8 474	1 258	-	-	-	8 474
Kopā aizdevumi	493 457	113 005	-	(3 883)	(7 640)	481 934

38 Atbalsta programmu finansējums (turpinājums)

(1) Informācija par Riska seguma rezervi, kas ir iekļauta Atbalsta programmu finansējumā, un valsts atbalstu, kas var tikt izmantots Sabiedrības kredītriska zaudējumu segšanai 2024.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro: (turpinājums)

Finanšu instruments / Programma	Programmu finansējums	f.sk., Riska seguma rezerve (RSR)	f.sk., uzņēmības saistības par rezervēto KA	Finansējuma pašesās vērtības korekcija	RSR izmantota uzkrājumiem SKZ	Neto programmu finansējums
Garantijas						
Fondu fonda programma – Garantijas	45 870	45 870	-	-	(7 610)	38 260
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes garantijas	12 083	10 492	-	-	(1 289)	10 794
Mājokļu garantiju programma	29 672	29 672	-	(2 545)	(18 360)	8 767
Mājokļu garantiju programma NBS karavīriem	1 061	1 061	-	(571)	(490)	-
Kumulācijas un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma	8 753	8 753	-	(1 424)	(1 471)	5 858
Mezaniņa programma - garantijas	1 158	1 135	-	-	(186)	972
Portfelģarantijas fonds	9 394	8 594	-	(1 252)	(3 408)	4 734
Eksporta kredīta garantijas	5 199	5 199	-	(1 305)	(391)	3 503
Studiju un studējošo portfelģarantijas ³	794	-	-	-	-	794
Lauksaimnieku garantijas	1 388	1 388	-	(495)	(893)	-
ELFLA lauksaimniecības un lauku attīstības garantijas	984	984	-	-	(228)	756
ANM energoauto garantijas ¹	1 504	128	319	-	(14)	1 490
ANM Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes garantijas ¹	11 092	555	9 898	-	(297)	10 795
LF1 Individuālās garantijas digitalizācijai un automatizācijai	1 460	649	-	-	(11)	1 449
LF1 Garantijas pilna cikla uzņēmējdarbībai	11 374	5 065	-	-	(4 297)	7 077
LF1 Portfelģarantijas pilna cikla uzņēmējdarbībai	2 838	1 262	-	-	-	2 838
Kopā garantijas	144 624	120 807	10 217	(7 592)	(38 945)	98 087
Granti						
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes granti	6	-	-	-	-	6
Mājokļu grantu programma "Balsts"	4 704	-	-	-	-	4 704
Granti privātmāju energoefektivitātes paaugstināšanai	809	-	-	-	-	809
Sociālās uzņēmējdarbības programma II	586	-	-	-	-	586
Grants energoefektivitātes projekta izstrādei	846	-	-	-	-	846
Granti privātmāju energoefektivitātes uzlabošanai	543	-	-	-	-	543
LF1 DME granti ar secīgo granta izmaksu	294	-	-	-	-	294
Kopā granti	7 788	-	-	-	-	7 788
Riska kapitāla fondi						
Fondu fonds un riska kapitāla fondi	36 251	18 011	-	-	-	36 251
Ieguldījumu fonda īstenošana	7 036	6 333	-	-	-	7 036
Baltijas Inovāciju fonds	1 956	587	-	(182)	-	1 774
Baltijas Inovāciju fonds 2	2 531	759	-	(148)	-	2 383
LF1 Iespējkapitāla ieguldījumi (5G)	25 656	9 819	-	-	-	25 656
Kopā riska kapitāla fondi	73 430	35 509	-	(330)	-	73 100
Citi						
Energoefektivitātes fonds	6	-	-	-	-	6
Kopā citi	6	-	-	-	-	6
2021-2027 Līdzdalības fonds Nr.1	3 341	-	-	-	-	3 341
Kopā atbalsta programmu finansējums	722 646	269 321	10 217	(11 805)	(46 585)	664 256

¹ Kombinētais finanšu instruments.

² Riska segums 810 tūkst. eiro apmērā ieskaifīts rezerves kapitālā Covid-19 seku mazināšanai, kas ir daļa no speciālām rezervēm, kas attiecināmas uz atbalsta programmām.

³ Riska segums 5,610 tūkst. eiro apmērā ir ieskaifīts rezerves kapitālā, kas ir daļa no speciālajām rezervēm, kas attiecināmas uz atbalsta programmām (skatīt 38.pielikuma (2).punktu)

38 Atbalsta programmu finansējums (turpinājums)

(1) Informācija par Riska seguma rezervi, kas ir iekļauta Atbalsta programmu finansējumā, un valsts atbalstu, kas var tikt izmantots Sabiedrības kredītriska zaudējumu segšanai 2023.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

Finanšu instruments / Programma	Programmu finansējums	t.sk., Riska seguma rezerve (RSR)	Finansējuma patiesās vērtības korekcija	RSR izmantota uzkrājumiem SKZ	Neto programmu finansējums
Aizdevumi					
ERAF II	8 301	69	-	-	8 301
ESF II	860	-	-	-	860
Šveices Mikrokreditēšanas programma (slēgtā programma)	565	6	-	(2)	563
ERAF I	234	-	-	-	234
ESF I	236	-	-	-	236
ERAF II (2. kārtā)	2 252	24	-	(7)	2 245
Inkubatori (no ESF II)	82	-	-	-	82
ERAF II 2 Publiskais fonds (slēgta programma)	226	-	-	-	226
Fondu fonda programma – Jaunuzņēmumu aizdevumi	2 632	891	(47)	(75)	2 510
Fondu fonda programma – Mikroaizdevumi	291	14	(2)	(1)	288
Fondu fonda programma – Paralēlie aizdevumi	4 012	3 590	(116)	(931)	2 965
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes aizdevumi (I)	19 401	-	(140)	(206)	19 055
Jaunuzņēmumu valsts atbalsta kumulācijas aizdevumu programma	1 840	1 840	(564)	(272)	1 004
Citi jaunuzņēmumu aizdevumi	1 758	19	-	(1)	1 757
Mezaniņa programma – aizdevumi	3 629	3 556	-	(594)	3 035
Garantiju un procentu likmju subsīdiju programma	4 287	4 287	(1 175)	-	3 112
MVU energoefektivitātes aizņēmumi	3 723	3 723	(109)	(1 351)	2 263
ERAF MVU izaugsmes aizdevumi	22 000	1 320	-	(509)	21 491
ERAF aizdevumi uzņēmumu ilgtspējai	25 864	5 625	-	(1 125)	24 739
Paralēlie aizdevumi	2 000	2 000	(43)	(200)	1 757
Paralēlo aizdevumu fonds 2	3 553	1 315	-	(538)	3 015
Mazie aizdevumi lauku teritorijās	7 803	7 803	(595)	(128)	7 080
Štarta programma inovatīviem komersantiem	8 017	1 603	-	(258)	7 759
Daudzdzīvokļu māju remonta aizdevums	1 000	1 000	(97)	(49)	854
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes aizdevumi (II)	13 939	818	-	(57)	13 882
Kultūras nozares komersantu atbalsta programma ²	300	-	-	-	300
ELFLA lauksaimniecības un lauku attīstības aizdevumi	11 975	2 874	-	(84)	11 891
ANM energoefektivitātes aizdevumi ¹	21 340	15 404	-	-	21 340
ANM digitalizācijas aizdevumi ¹	13 573	10 970	-	-	13 573
ANM DME aizdevumi ¹	17 185	11 170	-	-	17 185
ANM mājokļu būvniecības aizdevumi ¹	12 791	4 652	-	-	12 791
Investīciju aizdevumi ar kapitāla atlaidi ¹	127 739	103 266	-	-	127 739
LF1 Štarta un Mikro ERAF aizdevumi	4 699	583	-	-	4 699
2021-2027 Līdzdalības fonds Nr.1- Aizdevumi	15 424	-	-	-	15 424
Kopā aizdevumi	363 531	188 422	(2 888)	(6 388)	354 255

38 Atbalsta programmu finansējums (turpinājums)

(1) Informācija par Riska seguma rezervi, kas ir iekļauta Atbalsta programmu finansējumā, un valsts atbalstu, kas var tikt izmantots Sabiedrības kredītriska zaudējumu segšanai 2023.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro: (turpinājums)

Finanšu instruments / Programma	Programmu finansējums	t.sk., Riska seguma rezerve (RSR)	Finansējuma patiesās vērtības korekcija	RSR izmantota uzkrājumiem SKZ	Neto programmu finansējums
Garantijas					
Fondu fonda programma – Garantijas	48 363	48 363	-	(9 941)	38 422
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes garantijas	8 227	7 539	-	(1 419)	6 808
Mājokļu garantiju programma	26 134	26 134	(2 472)	(18 017)	5 645
Mājokļu garantiju programma NBS karaviēriem	512	512	(105)	(315)	92
Kumulācijas un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma	8 753	8 753	(2 529)	(794)	5 430
Mezaniņa programma - garantijas	1 034	1 014	-	(200)	834
Portfelgarantijas fonds	9 721	9 145	(1 789)	(3 403)	4 529
Eksporta kredīta garantijas	5 474	5 168	(990)	(452)	4 032
Studiju un studējošo portfelgarantijas ³	729	-	-	-	729
Lauksaimnieku garantijas	1 388	1 388	(309)	(938)	141
ELFLA lauksaimniecības un lauku atbilstības garantijas	2 997	2 997	-	(1 65)	2 832
ANM energoauto garantijas	1 500	1 500	-	-	1 500
LF1 Individuālās garantijas digitalizācijai un automatizācijai	1 480	669	-	-	1 480
LF1 Garantijas pilna cikla uzņēmējdarbībai	402	182	-	-	402
LF1 Portfelgarantijas pilna cikla uzņēmējdarbībai	2 961	1 339	-	-	2 961
2021-2027 Līdzdalības fonds Nr.1 Garantijas	9 961	-	-	-	9 961
Kopā garantijas	129 636	114 703	(8 194)	(35 644)	85 798
Granti					
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes granti	65 094	-	-	-	65 094
Mājokļu grantu programma "Balsts"	4 828	-	-	-	4 828
Granti privātmāju energoefektivitātes paaugstināšanai	1 450	-	-	-	1 450
Sociālās uzņēmējdarbības programma	511	-	-	-	511
Grants energoefektivitātes projekta izstrādei	1 164	-	-	-	1 164
Granti privātmāju energoefektivitātes uzlabošanai	503	-	-	-	503
Kultūras nozares komersantu granti ¹	108	-	-	-	108
Kopā granti	73 658	-	-	-	73 658
Riska kapitāla fondi					
Fondu fonds un riska kapitāla fondi	33 597	-	-	-	33 597
Ieguldījumu fonda īstenošana	5 982	5 545	-	(46)	5 936
Baltijas Inovāciju fonds	2 000	477	(440)	-	1 560
Baltijas Inovāciju fonds 2	1 629	489	(452)	-	1 177
2021-2027 Līdzdalības fonds Nr.1 RKF	15 654	6 013	-	-	15 654
Kopā riska kapitāla fondi	58 862	12 524	(892)	(46)	57 924
Citi					
Energoefektivitātes fonds	38	-	-	-	38
Kopā citi	38	-	-	-	38
Rezerves kapitālā ieskaitāmais finansējums	8 976	-	-	-	8 976
Kopā atbalsta programmu finansējums	634 701 ⁴	315 649	(11 974)	(42 078)	580 649

¹ Kombinētais finanšu instruments.

² Kombinētais finanšu instruments. Riska segums 788 tūkst. eiro apmērā ieskaitīts rezerves kapitālā Covid-19 seku mazināšanai, kas ir daļa no speciālām rezervēm, kas attiecināmas uz atbalsta programmām.

³ Riska segums 1,402 tūkst. eiro apmērā ir ieskaitīts rezerves kapitālā, kas ir daļa no speciālajām rezervēm, kas attiecināmas uz atbalsta programmām (skatīt 38.pielikuma (2).punktu)

⁴ Atbalsta programmas finansējumā iekļauti 14,336 tūkst. eiro, kas paredzēti Sabiedrības vadības izmaksām, kas tiks kompensētas no atbalsta programmas finansējuma.

38 Atbalsta programmu finansējums (turpinājums)

Saņemtie finansējumi, balstoties uz noslēgtajiem līgumiem par programmu realizēšanu, varētu būt samazināti par aizdevumu, kas klasificēti kā zaudēti, neatmaksāto saistību pamatsummas daļu un/vai garantiju kompensāciju izmaksām. Finansējuma samazinājumi Sabiedrībai nav jāatmaksā finansējuma samazinājumu dēvējam.

(2) Atbalsta programmu finansējuma kustības analīze 2024.gada 12 mēnešos, tūkstošos eiro:

Finanšu instruments / Programma	Neto programmu finansējums	Saņemtais finansējums	Pārdalīts finansējums starp programmām	Kompensētie granti/kapitāla atlaide	Kompensētie izdevumi un izmaksas	Riska kapitāla fondu / KA PV korekcija	Programmas ieņēmumi / peļņas sadale	Citas izmaiņas	Ar Riska seguma rezervi nesoģto uzkrājumu izmaiņas	Neto programmu finansējums
	31.12.2023.									31.12.2024.
Aizdevumi										
ERAF II	8 301	-	(2 028)	-	-	-	2	-	-	6 275
ESF II	860	-	-	-	-	-	37	-	-	897
Šveices Mikrokreditēšanas programma	563	-	(225)	-	-	-	-	(5)	2	335
ERAF I	234	-	-	-	-	-	(201)	-	-	33
ESF I	236	-	-	-	-	-	(82)	-	-	154
ERAF II (2. kārtā)	2 245	-	(1 050)	-	-	-	10	(13)	7	1 199
Inkubatori (no ESF II)	82	-	(82)	-	-	-	-	-	-	-
ERAF II 2 Publiskais fonds	226	-	-	-	-	-	-	-	-	226
Fondu fonda programma – Jaunuzņēmumu aizdevumi	2 510	-	-	-	-	-	-	12	38	2 560
Fondu fonda programma – Mikroaizdevumi	288	-	-	-	-	-	-	2	1	291
Fondu fonda programma – Paralēlie aizdevumi	2 965	-	-	-	-	-	-	(143)	500	3 322
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes aizdevumi (I)	19 055	-	(2 552)	-	(55)	-	559	(189)	28	16 846
Jaunuzņēmumu valsts atbalsta kumulācijas aizdevumu programma	1 004	-	-	-	-	-	-	(5)	42	1 041
Citi jaunuzņēmumu aizdevumi	1 757	-	(1 450)	-	-	-	13	(1)	1	320
Mezaniņa programma - aizdevumi	3 035	-	(129)	-	(41)	-	150	-	(27)	2 988
Garantiju un procentu likmju subsidiiju programma	3 112	-	-	-	-	-	-	(26)	-	3 086
MVU energoefektivitātes aizdevumi	2 263	-	-	-	-	-	-	35	346	2 644
MVU izaugsmes aizdevumi	-	-	3 000	-	-	-	-	(346)	(349)	2 305
ERAF MVU izaugsmes aizdevumi	21 491	-	1 090	-	(45)	-	-	-	(486)	22 050
ERAF aizdevumi uzņēmumu ilgtspējai	24 739	-	(2 047)	-	(85)	-	-	-	162	22 769
Paralēlie aizdevumi	1 757	-	-	-	-	-	-	(116)	83	1 724
Paralēlo aizdevumu fonds 2	3 015	-	-	-	(5)	-	-	-	25	3 035
Mazie aizdevumi lauku teritorijās	7 080	2 900	(1 410)	-	-	-	-	330	(18)	8 882
Štarta programma inovatīviem komersantiem	7 759	-	(231)	-	(5)	-	-	-	34	7 557
Daudzdzīvokļu māju remonta aizdevums	854	-	3 500	-	-	-	-	53	(24)	4 383
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes aizdevumi (II)	13 882	-	(4 597)	-	(560)	-	343	-	10	9 078

38 Atbalsta programmu finansējums (turpinājums)

(2) Atbalsta programmu finansējuma kustības analīze 2024.gada 12 mēnešos, tūkstošos eiro: (turpinājums)

Finanšu instruments / Programma	Neto programmu finansējums	Saņemtais finansējums	Pārdalīts finansējums starp programmām	Kompensētie granti/kapitāla atlaide	Kompensētie izdevumi un izmaksas	Riska kapitāla fondu / KA PV korekcija	Programmas ieņēmumi / peļņas sadale	Citas izmaiņas	Ar Riska seguma rezervi nosegto uzkrājumu izmaiņas	Neto programmu finansējums
	31.12.2023.									31.12.2024.
Kultūras nozares komersantu atbalsta programma ¹	300	-	108	-	(32)	-	-	(131)	-	245
ELFLA lauksaimniecības un lauku atbilstības aizdevumi	11 891	6 000	500	-	(493)	-	450	-	(70)	18 278
Apgrozāmo līdzekļu aizdevumi lauksaimniekiem ²	-	10 134	2 910	-	(509)	-	-	(239)	(682)	11 614
Papildāizdevumi zemas īres mājokļu būvniecībai	-	-	2 611	-	-	-	-	-	(278)	2 333
ANM energoefektivitātes aizdevumi ¹	21 340	24 176	-	(4 803)	(329)	(8 535)	307	101	-	32 257
ANM digitalizācijas aizdevumi ¹	13 573	31 600	-	(5 176)	-	(8 491)	326	(15)	-	31 817
ANM DME aizdevumi ¹	17 185	17 185	(12 385)	(442)	(1 395)	(2 637)	100	-	-	17 611
ANM mājokļu būvniecības aizdevumi ¹	12 791	30 030	-	-	-	(2 802)	3	-	-	40 022
Investīciju aizdevumi ar kapitāla atlaidi	127 739	55 000	(21 011)	-	-	(31 599)	-	(762)	-	129 367
Investīciju aizdevumi ar kapitāla atlaidi-papildāizdevums	-	12 500	21 011	-	-	-	-	-	-	33 511
Aizdevumi uzņēmumu ilgspējai	-	-	1 000	-	-	-	-	(222)	(42)	736
LF1 Starta un Mikro ERAF aizdevumi	4 699	-	4 718	-	(317)	-	199	-	(330)	8 969
LF1 Aizdevumi produktivitātes kāpināšanai	-	-	14 404	-	(395)	-	191	-	(103)	14 097
LF1 Aizdevumi uzņēmumu ilgspējai	-	-	8 755	-	(84)	-	54	-	(122)	8 603
LF1 Inovāciju aizdevumi	-	-	8 484	-	(10)	-	-	-	-	8 474
Avansa maksājums 2021-2027 Līdzdalības fonda Nr.1 aizdevumu segmentā	15 424	-	(15 424)	-	-	-	-	-	-	-
Kopā aizdevumi	354 255	189 525	7 470	(10 421)⁷	(4 360)	(54 064)⁶	2 461	(1 680)	(1 252)	481 934

38 Atbalsta programmu finansējums (turpinājums)

(2) Atbalsta programmu finansējuma kustības analīze 2024.gada 12 mēnešos, tūkstošos eiro: (turpinājums)

Finanšu instruments / Programma	Neto programmu finansējums	Saņemtais finansējums	Pārdalīts finansējums starp programmām	Kompensētie granti/kapitāla atlaide	Kompensētie izdevumi un izmaksas	Riska kapitāla fondu / KA PV korekcija	Programmas ieņēmumi / peļņas sadale	Citas izmaiņas	Ar Riska seguma rezervi nosegto uzkrājumu izmaiņas	Neto programmu finansējums
	31.12.2023.									31.12.2024.
Garantijas										
Fondu fonda programma - Garantijas	38 422	-	(2 177)	-	(285)	-	-	(31)	2 331	38 260
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes garantijas	6 808	-	3 649	-	(146)	-	353	-	130	10 794
Mājokļu garantiju programma	5 645	3 538	-	-	-	-	-	(73)	(343)	8 767
Mājokļu garantiju programma NBS karaviēriem	92	549	-	-	-	-	-	(466)	(175)	-
Kumulācijas un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma	5 430	-	-	-	-	-	-	1 105	(677)	5 858
Mezaniņa programma - garantijas	834	-	129	-	(13)	-	8	-	14	972
Portfeljgarantijas fonds	4 529	-	-	-	(69)	-	-	279	(5)	4 734
Eksporta kredīta garantijas	4 032	-	-	-	-	-	-	(590)	61	3 503
Studiju un studējošo portfeljgarantijas	729	-	120	-	(55)	-	-	-	-	794
Lauksaimnieku garantijas	141	-	-	-	-	-	-	(186)	45	-
ELFLA lauksaimniecības un lauku attīstības garantijas	2 832	-	(2 000)	-	(19)	-	6	-	(63)	756
ANM energoauto garantijas	1 500	-	-	(5)	-	-	9	-	(14)	1 490
ANM Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes garantijas	-	-	12 385	(10)	(1 284)	-	-	1	(297)	10 795
LF1 Individuālās garantijas digitalizācijai un automatizācijai	1 480	-	(33)	-	(11)	-	24	-	(11)	1 449
LF1 Garantijas pilna cikla uzņēmējdarbībai	402	-	11 085	-	(285)	-	172	-	(4 297)	7 077
LF1 Portfeljgarantijas pilna cikla uzņēmējdarbībai	2 961	-	(148)	-	(21)	-	46	-	-	2 838
Avansa maksājums 2021-2027 Līdzdalības fonda Nr.1 garantiju segmentā	9 961	-	(9 961)	-	-	-	-	-	-	-
Kopā garantijas	85 798	4 087	13 049	(15)	(2 188)	-	618	39	(3 301)	98 087

38 Atbalsta programmu finansējums (turpinājums)

(2) Atbalsta programmu finansējuma kustības analīze 2024.gada 12 mēnešos, tūkstošos eiro: (turpinājums)

Finanšu instruments / Programma	Neto programmu finansējums	Saņemtais finansējums	Pārdalīts finansējums starp programmām	Kompensētie granti/kapitāla atlaide	Kompensētie izdevumi un izmaksas	Riska kapitāla fondu / KA PV korekcija	Programmas ieņēmumi / peļņas sadale	Citas izmaiņas	Ar Riska seguma rezervi nosegtu uzkrājumu izmaiņas	Neto programmu finansējums
	31.12.2023.									31.12.2024.
Granti										
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes granti	65 094	45	-	(64 556)	(305)	-	-	(272)	-	6
Mājokļu grantu programma "Balsts"	4 828	3 600	-	(3 724)	-	-	-	-	-	4 704
Granti privātmāju energoefektivitātes paaugstināšanai ¹	1 450	-	225	(457)	(409)	-	-	-	-	809
Sociālās uzņēmējdarbības programma	511	-	-	(511)	-	-	-	-	-	-
Sociālās uzņēmējdarbības programma II	-	877	-	(130)	(161)	-	-	-	-	586
Energoefektivitātes granti uzņēmumiem 2 ANM	503	608	-	(96)	(169)	-	-	-	-	846
Granti privātmāju energoefektivitātes uzlabošanai	1 164	-	-	(508)	(113)	-	-	-	-	543
Kultūras nozares komersantu granti ¹	108	-	(108)	-	-	-	-	-	-	-
LFI DME granti ar secīgo grantu izmaksu	-	581	-	(50)	(237)	-	-	-	-	294
Kopā granti	73 658	5 711	117	(70 032)	(1 394)	-	-	(272)	-	7 788
Riska kapitāla fondi										
Fondu fonds un riska kapitāla fondi	33 597	-	1 365	-	(2 146) ³	(523)	5 632 ⁴	(1 674)	-	36 251
Ieguldījumu fonda īstenošana	5 936	-	-	-	(59)	(1 414)	2 133 ⁵	394	46	7 036
Baltijas Inovāciju fonds	1 560	-	-	-	(44)	-	-	258	-	1 774
Baltijas Inovāciju fonds 2	1 177	-	-	-	(42)	-	-	1 248	-	2 383
LFI iespējkapitāla ieguldījumi (SG)	-	-	25 608	-	(45)	-	93	-	-	25 656
Avansa maksājums 2021-2027 Līdzdalības fonda Nr.1 riska kapitāla fondu segmentā	15 654	-	(15 654)	-	-	-	-	-	-	-
Kopā riska kapitāla fondi	57 924	-	11 319	-	(2 336)	(1 937)	7 858	226	46	73 100
Citi										
Energoefektivitātes fonds	38	-	-	-	(32)	-	-	-	-	6
Regional Creative Industries Alliance	-	274	-	(243)	(31)	-	-	-	-	-
Kopā citi	38	274	-	(243)	(63)	-	-	-	-	6
2021-2027 Līdzdalības fonda Nr.1	-	35 849	(31 835)	-	(673)	-	-	-	-	3 341
Rezerves kapitāla ieskaitāmais finansējums	8 976	2 925	(120)	-	-	-	-	(11 781)	-	-
Kopā atbalsta programmu finansējums	580 649	238 371	-	(80 711)	(11 014)	(56 001)	10 937	(13 468)	(4 507)	664 256

¹ Kombinētais finanšu instruments

² Ietver 5,788 tūkst. eiro pārdalīto finansējumu no speciālā rezerves kapitāla (skatīt pielikumu Nr.41).

³ Ietver 798 tūkst. eiro 4.paaudzes riska kapitāla fondu pārvaldības maksu.

⁴ Ietver 2024.gada 12 mēnešos saņemtos mezanīna procentus 1,027 tūkst. eiro, skatīt arī 11.pielikumu.

⁵ Ietver 2024.gada 12 mēnešos saņemtos mezanīna procentus 800 tūkst. eiro apmērā un neto peļņu 1,333 tūkst. eiro apmērā no 2. un 3.paaudzes ieguldījumu realizācijas.

⁶ Izniegto aizdevumu ar kapitāla atlaidi finansēšanai saņemtais publiskais finansējums, tiek novērtēts patiesajā vērtībā. Pēc šī publiskā finansējuma daļas patiesās vērtības noteikšanas, tiek noteikta arī starpība starp saņemtā finansējuma un šī finansējuma patieso vērtību, kas, ievērojot SGS 20 prasības, tiek atzīta kā valsts atbalsta daļa, vairāk skatīt 21.pielikumā *Aizdevumi ar kapitāla atlaidi*. Šī valsts atbalsta daļa tiek atzīta ieņēmumos pilnā apmērā, lai segtu saistītā aktīva – aizdevuma ar kapitāla atlaidi, patiesās vērtības samazinājumu. Tādējādi 2024.gada finanšu pārskatā ieņēmumos ir atzīta minētā valsts atbalsta daļa 54 miljoni eiro apmērā (skat. 12.pielikumu).

⁷ Skatīt 21.pielikumu *Aizdevumi ar kapitāla atlaidi*

39 Emitētie parāda vērtspapīri

Visas obligācijas tiek kotētas "Nasdaq Riga" Baltijas obligāciju sarakstā.

visas summas ir tūkstošos eiro

ISIN	Valūta	Sākotnēji emitēto vērtspapīru skaits	Nomināl-vērtība	Emisijas datums	Dzēšanas termiņš	Diskonta / kupona likme	31.12.2024.	31.12.2023.
LV0000802353	EUR	20 000	1 000	17.10.2017	17.10.2024	1.37%	-	20 031
LV0000880037	EUR	10 000	1 000	07.03.2018	07.03.2025	1.30%	10 106	10 098
LV0000880037	EUR	15 000	1 000	05.06.2019	07.03.2025	1.30%	15 172	15 224
LV0000880037	EUR	20 000	1 000	15.04.2020	07.03.2025	1.30%	20 213	20 192
LV0000870095	EUR	20 000	1 000	08.10.2021	08.10.2026	0.44%	20 000	19 988
Kopā emitētie parāda vērtspapīri perioda beigās							65 491	85 533

Ar zaļo obligāciju emisiju piesaistītie finanšu resursi tiek izmantoti, lai atbalstītu ilgtspējīgus projektus Latvijā, dodot Sabiedrībai iespēju dažādot tās finansējuma bāzi un atbalstīt Baltijas obligāciju tirgus attīstību.

Līdz šim Sabiedrība ir veikusi 5 obligāciju emisijas par kopējo summu 85 milj. eiro. Ieiešana regulētajos kapitāla tirgos tika veikta 2017.gada oktobrī, emitējot zaļās obligācijas ar termiņu 7 gadi. Saskaņā ar 2017.gada Zaļo obligāciju ietvaru tika emitētas 20 milj. eiro Zaļās obligācijas, kas no CICERO saņēma vidēji zaļo toni. Pārskatītais Zaļo obligāciju regulējums 2021.gadam atbilst ieteikumiem, kas izklāstīti Starptautiskās kapitāla tirgu asociācijas (ICMA) 2021.gada Zaļās obligācijas principu izdevumā, un 2021.gada decembrī tas saņēma CICERO vidēji zaļu tonējumu. Zaļo obligāciju emisijas rezultātā iegūtie līdzekļi ir attiecināmi uz šādiem segmentiem - energoefektivitāte, atjaunojamie energoresursi, ilgtspējīgs transports un pasīvie mājokļi. Ar Zaļo obligāciju emisiju nav saistīti nekādi galvenie rezultātīvie rādītāji un līgumi.

Īsāku informāciju par 2017. un 2021.gada zaļo obligāciju pamatnostādņēm un attiecīgajiem CICERO otrās puses atzinumiem skatīt <https://www.altum.lv/investoriem/obligacijas/programma-17-7-gadu-zalas-obligacijas/par-zaļajam-obligacijam/>. Investoru ziņojumu par Altum zaļajām obligācijām skatīt https://www.altum.lv/wp-content/uploads/2024/09/ALTUM_Green-Bonds-Investor-report-30-June-2024-1.pdf

2024.gada 17.oktobrī, pienākot obligāciju dzēšanas termiņam, veikta zaļo obligāciju dzēšana, tādējādi uz pārskata perioda beigām emitēto obligāciju nominālvērtība sastāda 65 milj. eiro.

Emitēto parāda vērtspapīru kustība, tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Bilances vērtība perioda sākumā	85 533	85 513
Obligāciju dzēšana	(20 000)	-
Uzkrātie procenti	879	933
Kupona izmaksa	(933)	(933)
Diskonta amortizācija	(33)	(30)
Komisiju amortizācija	45	50
Bilances vērtība perioda beigās	65 491	85 533

Informācija par obligāciju turētāju struktūru atbilstoši obligāciju turētāju grupām un kopējam obligacionāru skaitam:

Obligāciju turētāju grupa	Skaitis		%	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Pensiju fondi, kopējo ieguldījumu sabiedrības	45	34	42%	61%
Finanšu institūcijas	9	8	8%	15%
Citas juridiskās personas	7	3	7%	5%
Apdrošināšanas sabiedrības	8	8	8%	15%
Fiziskās personas	37	2	35%	4%
Kopā	106	55	100%	100%

40 Akciju kapitāls

visas summas ir tūkstošos eiro

	Skaits		Uzskaites vērtība	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Pilnībā apmaksātais akciju kapitāls				
Parastās akcijas	211 033	204 862	211 033	204 862
Kopā pilnībā apmaksātais akciju kapitāls	211 033	204 862	211 033	204 862

Sabiedrība izveidota saskaņā ar 2013.gada 17.decembra Latvijas Republikas Ministru kabineta lēmumu. Sabiedrība reģistrēta Komercreģistrā 2013.gada 27.decembrī ar pamatkapitālu 400,130 latu, kas atbilst 569,334 eiro.

2014.gada 11.septembrī ir veikta pamatkapitāla palielināšana, ieguldot SIA "Latvijas Garantiju aģentūra" (LGA), VAS „Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum” un VAS “Lauku Attīstības fonds” (LAF) kapitāla daļas. Pamatkapitāla apjoms pēc tā palielināšanas noteikts 204,862,333 eiro. Katras akcijas nominālvērtība ir 1 eiro.

Atbilstoši 2023.gada 30.oktobra akcionāru sapulces lēmumam, ievērojot Ministru kabineta 2023.gada 12.decembra rīkojumu, 2024.gada 3.janvārī Uzņēmumu reģistrā reģistrēts Altum pamatkapitāla palielinājums. Pamatkapitāls palielināts par 6 171 062 eiro, nosakot pamatkapitāla apmēru pēc palielināšanas 211 033 395 eiro, ko veido 211 033 395 akcijas.

Visas AS „Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum” akcijas pieder Latvijas valstij. Līdz 2015.gada 28.februārim par akciju turētāju tika noteikta Finanšu ministrija. Atbilstoši Attīstības finanšu institūcijas likumam, kas stājās spēkā 2015.gada 1.martā, ar likuma spēkā stāšanās dienu finanšu institūcijas 40% akciju turētājs ir Finanšu ministrija, 30% akciju turētājs – Ekonomikas ministrija un 30% akciju turētājs – Zemkopības ministrija.

Papildu informāciju skatīt 1.pielikuma 1.piezīmē.

Saskaņā ar Attīstības finanšu institūcijas likuma 15.panta 2.daļu, Sabiedrības pārskata perioda peļņa tiek ieskaitīta rezerves kapitālā, lai nodrošinātu Sabiedrības finanšu stabilitāti un ilgtspējīgu darbību, kā arī mazinātu apstiprināto programmu risku ietekmi.

Finanšu pārskata pielikumi

41 Rezerves

(1) Rezervju kustība, tūkstošos eiro:

	Atbalsta programmām attiecināmās speciālās rezerves	Pārējās speciālās rezerves – starpība, kas atzīta reorganizācijas rezervē	Vispārējais rezerves kapitāls	Rezerves kopā
Rezerves 01.01.2023.	141 707	(15 935)	54 364	180 136
Rezerves kapitāla palielinājums	2 839	-	-	2 839
Speciālā rezerves kapitāla palielinājums no Vispārējā rezerves kapitāla pie 2022.gada peļņas sadales	64	-	(64)	-
Speciālā rezerves kapitāla samazinājums uz Vispārējo rezerves kapitālu pie 2022.gada peļņas sadales	(5 310)	-	5 310	-
Rezerves kapitāla samazinājums	(27 500)	-	-	(27 500)
2022.gada peļņas sadale	-	-	11 484	11 484
Vispārējo rezervju pārdale uz atbalsta programmām attiecināmām specifiskajām rezervēm	13 829	-	(13 829)	-
Rezerves 31.12.2023.	125 629	(15 935)	57 265	166 959
Rezerves kapitāla palielinājums	7 384	-	-	7 384
Rezerves kapitāla samazinājums, palielinot Atbalsta programmu finansējumu	(18 288)	-	-	(18 288)
Speciālā rezerves kapitāla palielinājums no Vispārējā rezerves kapitāla pie 2023.gada peļņas sadales	2 821	-	(2 821)	-
Speciālā rezerves kapitāla samazinājums uz Vispārējo rezerves kapitālu pie 2023.gada peļņas sadales	(2 768)	-	2 768	-
2023.gada peļņas sadale	-	-	17 810	17 810
Rezerves 31.12.2024.	114 778	(15 935)	75 022	173 865

41 Rezerves (turpinājums)

(2) Speciālo rezervju, kas attiecināmas uz atbalsta programmām, sadalījums, tūkstošos eiro:

	Rezerves kapitāls ne-Covid-19 programmām							Rezerves kapitāls Covid-19 seku mazināšanai		AIF "Altum kapitāla fonds"	Kopā atbalsta programmām attiecināmās specifiskās rezerves
	Mājokļu garantiju programma	Studiju un studēj ošo portfeļ garantijas	Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku atbilstības garantijas	Kumulācijas un liela saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma	Aizdevumi Ukrainas kara seku mazināšanai	Garantijas Ukrainas kara seku mazināšanai	Baltijas MVU sākotnējā publiskā piedāvājuma fonds	Aizdevumi apgrozāmo līdzekļu finansēšanai	Kredītbūvlienu garantijas		
Speciālās rezerves 01.01.2023.	19 138	3 308	5 788	4 500	-	-	-	56 465	28 130	24 378	141 707
tajā skaitā:											
Portfeļa zaudējumu rezerve (Speciālās rezerves)	19 138	3 308	5 788	4 500	-	-	-	40 702	28 130	8 413	109 979
Rezerves kapitāla palielinājums	2 839	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 839
Speciālā rezerves kapitāla palielinājums no Vispārējā rezerves kapitāla pie 2022.gada peļņas sadales	-	-	-	-	-	-	-	-	64	-	64
Speciālā rezerves kapitāla samazinājums uz Vispārējo rezerves kapitālu pie 2022.gada peļņas sadales	-	(1 906)	-	(482)	-	-	-	(1 914)	(537)	(471)	(5 310)
Rezerves kapitāla pārdale	-	-	-	-	21 500	12 500	-	(21 500)	(12 500)	-	-
Rezerves kapitāla samazinājums, līdzekļu novirzīšana programmai Aizdevumi ar kapitāla atlaidi riska segumam	-	-	-	-	-	-	-	(17 500)	(10 000)	-	(27 500)
Vispārējo rezervju pārdale uz atbalsta programmām attiecināmām specifiskajām rezervēm	-	-	-	-	-	-	13 829	-	-	-	13 829
Speciālās rezerves 31.12.2023.	21 977	1 402	5 788	4 018	21 500	12 500	13 829	15 551	5 157	23 907	125 629
tajā skaitā:											
Portfeļa zaudējumu rezerve (Speciālās rezerves)	21 977	1 402	5 788	4 018	21 234	12 500	1 018	15 551	5 157	7 942	96 587

41 Rezerves (turpinājums)

(2) Speciālo rezervju, kas attiecināmas uz atbalsta programmām, sadalījums, tūkstošos eiro (turpinājums):

	Rezerves kapitāls ne-Covid-19 programmām							Rezerves kapitāls Covid-19 seku mazināšanai		AIF "Altum kapitāla fonds"	Kopā atbalsta programmām attiecināmās specifiskās rezerves
	Mājokļu garantiju programma	Studiju un studēj ošo portfeļ garantijas	Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku atfīstības garantijas	Kumulācijas un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma	Aizdevumi Ukrainas kara seku mazināšanai	Garantijas Ukraina s kara seku mazināšanai	Baltijas MVU sākotnējā publiskā piedāvājuma fonds	Aizdevumi apgrozāmo līdzekļu finansēšanai	Kreditbīvdrienu garantijas		
Rezerves kapitāla palielinājums	1 774	5 610	-	-	-	-	-	-	-	-	7 384
Rezerves kapitāla samazinājums, palielinot Atbalsta programmu finansējumu	-	-	(5 788)	-	-	(12 500)	-	-	-	-	(18 288)
Speciālā rezerves kapitāla palielinājums no Vispārējā rezerves kapitāla pie 2023.gada peļņas sadales	-	-	-	-	-	-	-	717	2 030	73	2 820
Speciālā rezerves kapitāla samazinājums uz Vispārējo rezerves kapitālu pie 2023.gada peļņas sadales	-	(1 402)	-	(718)	(647)	-	-	-	-	-	(2 767)
Speciālās rezerves 31.12.2024.	23 751	5 610	-	3 300	20 853	-	13 829	16 268	7 187	23 980	114 778
tajā skaitā:											
Portfeļa zaudējumu rezerve (Speciālās rezerves)	23 751	5 610	-	3 300	20 587	-	1 018	16 268	7 187	8 015	85 736

Pozīcija *Rezerves kapitāls ne-Covid-19 programmām* ietver speciālā rezerves kapitāla palielinājumu 2024.gadā Studiju un studējošo portfeļgarantijām par kopējo summu 5,610 tūkst. eiro saskaņā ar 2024.gada 28.jūnija Ārkārtas akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 21.aprīļa noteikumiem Nr.231 "Noteikumi par studiju un studējošo kreditēšanu studijām Latvijā no kredītiestāžu līdzekļiem, kas ir garantēti no valsts budžeta līdzekļiem" un 2020.gada 10.augustā noslēgto līgumu (ar 2023.gada 14.decembra grozījumiem) par studiju un studējošo kredītu garantiju programmas finansēšanu, ieviešanu, sadarbību, uzraudzību un savstarpēju informācijas apmaiņu ar Izglītības un zinātnes ministriju.

Pozīcija *Rezerves kapitāls ne-Covid-19 programmām* ietver speciālā rezerves kapitāla samazinājumu programmai Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku atfīstības garantijas par kopējo summu 5,788 tūkst eiro, palielinot Atbalsta programmu finansējumu, saskaņā ar 2024.gada 29.aprīļa Ārkārtas akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts pamatojoties uz Ministru kabineta 2023.gada 8.novembra rīkojumu Nr.737 "Par akciju sabiedrībai "Atfīstības finanšu institūcija Altum" piešķirtā finansējuma izmantošanu (prot. Nr.56 22.§) un 2023.gada 18.decembrī noslēgto līgumu par aizdevumu piešķiršanu apgrozāmo līdzekļu finansēšanai lauksaimniecības, mežsaimniecības, zvejniecības un akvakultūras nozarē ar Zemkopības ministriju.

41 Rezerves (turpinājums)

(2) Speciālo rezervju, kas attiecināmas uz atbalsta programmām, sadalījums, tūkstošos eiro (turpinājums):

Speciālā rezerves kapitāla samazinājuma rezultātā pārdaļītais finansējums novirzīts programmas Apgrozāmo līdzekļu aizdevumi lauksaimniekiem finansēšanai. Tādejādi speciālā rezerves kapitāla samazinājums, samazinot finansējumu noteiktām atbalsta programmām un attiecīgā finansējuma pārlikšana uz saistībām 5,788 tūkst. eiro apmērā atbalsta programmas Apgrozāmo līdzekļu aizdevumi lauksaimniekiem finansēšanai nodrošināts, saglabājot to pašu finansējuma būtību – finansējums jaunas atbalsta programmas īstenošanai un sagaidāmo zaudējumu segšanai. Pārceļot finansējumu no speciālā rezerves kapitāla, attiecīgi samazinājās Portfeļa zaudējumu rezerve par 5,788 tūkst. eiro un palielinājās Riska seguma rezerve saistībās par 860 tūkst. eiro, ņemot vērā aplēstos sagaidāmos kredītzaudējumus.

Pozicija *Rezerves kapitāls ne-Covid-19 programmām* ietver speciālā rezerves kapitāla samazinājumu programmai Garantijas Ukrainas kara sekū mazināšanai par kopējo summu 12,500 tūkst eiro, palielinot Atbalsta programmu finansējumu programmai Investīciju aizdevumi ar kapitāla atlaidi saskaņā ar 2024.gada 2.decembra akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts, pamatojoties uz Ministru kabineta 2023.gada 31.oktobra noteikumiem par Nr.626 "Par Ministru kabineta 2022.gada 21.jūnija noteikumu Nr.377 "Noteikumi par garantiju programmu pret Ukrainu vērstās Krievijas militārās agresijas radīto ekonomisko sekū mazināšanai" atzīšanu par spēku zaudējušiem"

Speciālā rezerves kapitāla samazinājuma rezultātā pārdaļītais finansējums novirzīts Investīciju aizdevumu ar kapitāla atlaidi programmas finansēšanai. Tādejādi speciālā rezerves kapitāla samazinājums, samazinot finansējumu noteiktām atbalsta programmām un attiecīgā finansējuma pārlikšana uz saistībām 12,500 tūkst. eiro apmērā atbalsta programmas Aizdevumi ar kapitāla atlaidi finansēšanai nodrošināts, saglabājot to pašu finansējuma būtību – finansējums jaunas atbalsta programmas īstenošanai un sagaidāmo zaudējumu segšanai. Pārceļot finansējumu no speciālā rezerves kapitāla, attiecīgi samazinājās Portfeļa zaudējumu rezerve par 12,500 tūkst. eiro un palielinājās Riska seguma rezerve saistībās, ņemot vērā aplēstos sagaidāmos kredītzaudējumus.

Pozicija *Rezerves kapitāls ne-Covid-19 programmām* ietver speciālā rezerves kapitāla palielinājumu 2024.gadā Mājokļu garantiju programmai par kopējo summu 32 tūkst. eiro saskaņā ar 2024.gada 2.decembra akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts pamatojoties uz 2024.gada 27.septembra vienošanos Nr.2 ar Aizsardzības ministriju pie līguma par finansējuma pārskaitīšanu programmai par valsts palīdzību Nacionālo bruņoto spēku karavīriem dzīvojamās telpas iegādei.

Pozicija *Rezerves kapitāls ne-Covid-19 programmām* ietver speciālā rezerves kapitāla palielinājumu 2024.gadā Mājokļu garantiju programmai par kopējo summu 1,742 tūkst. eiro saskaņā ar 2024.gada 2.decembra akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts pamatojoties uz 2022.gada 10.decembra līgumu par programmas par valsts palīdzību dzīvojamās telpas iegādei vai būvniecībai finansējumu, kā arī 2024.gada 18.oktobrī noslēgto vienošanos Nr.3.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2023.gada 31.oktobra noteikumu Nr.628 "Grozījumi Ministru kabineta 2021.gada 6.jūlija noteikumos Nr.503 "Noteikumi par aizdevumiem ar kapitāla atlaidi investīciju projektiem komersantiem konkurētspējas veicināšanai"" 7.punktu 2025.gadā paredzēts samazināt rezerves kapitālu programmā Aizdevumi Ukrainas kara sekū mazināšanai 5,000 tūkst. eiro, palielinot Atbalsta programmu finansējumu programmai Investīciju aizdevumi ar kapitāla atlaidi.

Speciālā rezerves kapitāla samazinājuma rezultātā pārdaļītais finansējums tiks novirzīts Investīciju aizdevumu ar kapitāla atlaidi programmas finansēšanai. Tādejādi speciālā rezerves kapitāla samazinājums, samazinot finansējumu noteiktām atbalsta programmām un attiecīgā finansējuma pārlikšana uz saistībām 5,000 tūkst. eiro apmērā atbalsta programmas Aizdevumi ar kapitāla atlaidi finansēšanai tiks nodrošināts, saglabājot to pašu finansējuma būtību – finansējums jaunas atbalsta programmas īstenošanai un sagaidāmo zaudējumu segšanai. Pārceļot finansējumu no speciālā rezerves kapitāla, attiecīgi samazināsies Portfeļa zaudējumu rezerve par 5,000 tūkst. eiro un palielināsies Riska seguma rezerve saistībās, ņemot vērā aplēstos sagaidāmos kredītzaudējumus.

Speciālajos rezerves kapitālos ieskaitītie līdzekļi tiks arī izmantoti iepriekš uzskaitīto programmu sagaidāmo kredītriska zaudējumu segšanai pilnā apmērā un kā tādi tiek atsevišķi atspoguļoti kā Portfeļa zaudējumu rezerve attiecīgā rezerves kapitāla sastāvā.

41 Rezerves (turpinājums)

(3) Portfeļa zaudējumu rezerves kustība, tūkstošos eiro:

	Portfeļa zaudējumu rezerve ne-COVID-19 programmām							Portfeļa zaudējumu rezerve COVID-19 seku mazināšanai		AIF "Altum kapitāla fonds"	Kopā portfeļa zaudējumu rezerve
	Mājokļu garantiju programma	Studiju un studējošo portfelģarantijas	Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku atfīstības garantijas	Kumulācijas un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma	Aizdevumi Ukraina s kara seku mazināšanai ¹	Garantijas Ukraina s kara seku mazināšanai	Baltijas MVU sākotnējā publiskā piedāvājuma fonds	Aizdevumi apgrozāmo līdzekļu finansēšanai	Kreditbrīvdienų garantijas		
Portfeļa zaudējumu rezerve 01.01.2023.	19 138	3 308	5 788	4 500	-	-	-	40 702	28 130	8 413	109 979
tajā skaitā:											
Portfeļa zaudējumu rezerve (Speciālās rezerves), kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie 2022.gada pārskata apstiprināšanas	-	(1 906)	-	(482)	-	-	-	(1 914)	(473)	(471)	(5 246)
Rezerves kapitāla palielinājums	2 839	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 839
Speciālā rezerves kapitāla palielinājums no Vispārējā rezerves kapitāla pie 2022.gada peļņas sadales	-	-	-	-	-	-	-	-	64	-	64
Speciālā rezerves kapitāla samazinājums uz Vispārējo rezerves kapitālu pie 2022.gada peļņas sadales	-	(1 906)	-	(482)	-	-	-	(1 914)	(537)	(471)	(5 310)
Rezerves kapitāla samazinājums, līdzekļu novirzīšana programmai Aizdevumi ar kapitāla atlaidi kapitāla atlaidei	-	-	-	-	-	-	1 018	(17 500)	(10 000)	-	(26 482)
Rezerves kapitāla pārdale	-	-	-	-	21 234	12 500	-	(5 737)	(12 500)	-	15 497
Portfeļa zaudējumu rezerves 31.12.2023.	21 977	1 402	5 788	4 018	21 234	12 500	1 018	15 551	5 157	7 942	96 587
tajā skaitā:											
Portfeļa zaudējumu rezerve, kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie 2023.gada pārskata apstiprināšanas	-	(1 402)	-	(718)	(647)	-	-	717	2 030	73	53

41 Rezerves (turpinājums)

(3) Portfeļa zaudējumu rezerves kustība, tūkstošos eiro (turpinājums):

	Portfeļa zaudējumu rezerve ne-COVID-19 programmām								Portfeļa zaudējumu rezerve COVID-19 seku mazināšanai	AIF "Altum kapitāla fonds"	Kopā portfeļa zaudējumu rezerve
	Mājokļu garantiju programma	Studiju un studējošo portfeļģarantijas	Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantijas	Kumulācijas un lielo saimnieciskās darbības veicēju garantiju programma	Aizdevumi Ukrainas kara seku mazināšanai	Garantijas Ukrainas kara seku mazināšanai	Baltijas MVU sākotnējā publiskā piedāvājuma fonds	Aizdevumi apgrozāmo līdzekļu finansēšanai			
Rezerves kapitāla palielinājums	1 774	5 610	-	-	-	-	-	-	-	-	7 384
Rezerves kapitāla samazinājums, palielinot Atbalsta programmu finansējumu	-	-	(5 788)	-	-	(12 500)	-	-	-	-	(18 288)
Speciālā rezerves kapitāla palielinājums no Vispārējā rezerves kapitāla pie 2023.gada peļņas sadales	-	-	-	-	-	-	-	717	2 030	73	2 820
Speciālā rezerves kapitāla samazinājums uz Vispārējo rezerves kapitālu pie 2023.gada peļņas sadales	-	(1 402)	-	(718)	(647)	-	-	-	-	-	(2 767)
Portfeļa zaudējumu rezerve 31.12.2024.	23 751	5 610	-	3 300	20 587	-	1 018	16 268	7 187	8 015	85 736
tajā skaitā:											
Portfeļa zaudējumu rezerve, kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie 2024.gada pārskata apstiprināšanas	-	(1 558)	-	75	63	-	-	1 305	1 675	(179)	1 381

42 Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības

visas summas ir tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
Iespējamās saistības:		
galvojumi un garantijas	523 538	480 025
Finansiālās saistības:		
saistības par aizdevumu izsniegšanu	170 045	88 846
saistības par ieguldījumu AIF "Altum kapitāla fonds" ¹	29 096	30 578
saistības par ieguldījumiem asociētos uzņēmumos ²	19 027	32 555
saistības par pārējiem ieguldījumiem	20 532	21 123
Saistības par grantu izsniegšanu	1 992	1 575
Kopā iespējamās saistības	764 230	654 702

¹ Ņemot vērā AIF "Altum kapitāla fonds" veiktos ieguldījumus uz 2024.gada 31.decembri 19.8 milj., eiro, kā arī plānotās iemaksas pārvaldīšanas atbildības segšanai 0.3 milj., eiro, pozīcija "Saistības par ieguldījumu AIF "Altum kapitāla fonds"" varētu samazināties par 28.8 milj. eiro.

² Ņemot vērā, ka 2. un 3.paaudzes riska kapitāla fondos notiek ieguldījumu realizācija un sekojošā fondu likvidācija, pozīcija "Saistības par ieguldījumiem asociētos uzņēmumos" varētu samazināties par 0.9 milj., eiro.

Saistības par aizdevumu izsniegšanu, tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Saistības par aizdevumu izsniegšanu	170 045	88 846
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(554)	(319)
Neto saistības par aizdevumu izsniegšanu kopā	169 491	88 527

Saistības par grantu izsniegšanu, tūkstošos eiro:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Saistības par grantu izsniegšanu	1 992	1 575
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(55)	(25)
Neto saistības par grantu izsniegšanu kopā	1 937	1 550

Garantiju portfeļa analīze sadalījumā pēc klientu segmenta 2024.gada 31.decembrī, tūkstošos eiro:

	1.posms		2.posms		3.posms		Kopā finanšu garantijas	Kopā SKZ
	Finanšu garantijas	SKZ	Finanšu garantijas	SKZ	Finanšu garantijas	SKZ		
Lauksaimnieki	11 159	(920)	2 111	(201)	-	-	13 270	(1 121)
Mazie, vidējie un vidēji lieli uzņēmumi (MVU un Lielie)	166 951	(12 942)	16 940	(2 710)	4 786	(1 750)	188 677	(17 402)
Privātpersonas	317 941	(25 997)	2 942	(330)	708	(674)	321 591	(27 001)
Kopā segmentos	496 051	(39 859)	21 993	(3 241)	5 494	(2 424)	523 538	(45 524)
Kopā segmentos, neto	496 051	(39 859)	21 993	(3 241)	5 494	(2 424)	523 538	(45 524)

42 Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības (turpinājums)

Ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījumu 2024.gada 31.decembrī pēc to atlikušā termiņa no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	6 līdz 12 mēneši	1 līdz 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Iespējamās saistības:							
galvojumi un garantijas	316 338 ¹	-	305	1 991	55 040	149 864	523 538
Finansiālās saistības:							
saistības par aizdevumu izsniegšanu	170 045	-	-	-	-	-	170 045
saistības par ieguldījumu AIF "Altum kapitāla fonds" ²	8	17	25	50	28 996	-	29 096
saistības par ieguldījumiem asociētos uzņēmumos ³	231	197	295	2 347	15 957	-	19 027
saistības par pārējiem ieguldījumiem	289	578	867	1 734	9 972	7 092	20 532
Kopā finanšu saistības	170 573	792	1 187	4 131	54 925	7 092	238 700
saistības par grantu izsniegšanu	1 992	-	-	-	-	-	1 992
Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības kopā	488 903	792	1 492	6 122	109 965	156 956	764 230

¹ Finanšu garantijas tiek uzrādītas "Līdz 1 mēnesim", jo tās var pieprasīt izmaksāt pēc pieprasījuma, un Sabiedrībai jāpieņem lēmums par garantijas kompensācijas izmaksu viena mēneša laikā.

² Ņemot vērā AIF "Altum kapitāla fonds" veiktos ieguldījumus uz 2024.gada 31.decembri 19.8 milj., eiro, kā arī plānotās iemaksas pārvaldīšanas atbildības segšanai 0.3 milj., eiro, pozīcija "Saistības par ieguldījumu AIF "Altum kapitāla fonds"" varētu samazināties par 28.8 milj., eiro.

³ Ņemot vērā, ka 2. un 3.paaudzes riska kapitāla fondos notiek ieguldījumu realizācija un sekojošā fondu likvidācija, pozīcija "Saistības par ieguldījumiem asociētos uzņēmumos" varētu samazināties par 0.9 milj., eiro.

Ārpusbilances posteņu un iespējamo saistību sadalījumu 2023.gada 31.decembrī pēc to atlikušā termiņa no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām, tūkstošos eiro:

	Līdz 1 mēnesim	1 līdz 3 mēneši	3 līdz 6 mēneši	6 līdz 12 mēneši	1 līdz 5 gadi	Vairāk par 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
Iespējamās saistības:							
galvojumi un garantijas	293 468 ¹	-	-	3	45 121	141 433	480 025
Finansiālās saistības:							
saistības par aizdevumu izsniegšanu	88 846	-	-	-	-	-	88 846
saistības par ieguldījumu AIF "Altum kapitāla fonds" ²	279	557	836	1 671	27 235	-	30 578
saistības par ieguldījumiem asociētos uzņēmumos ³	2 235	10 139	6 706	6 582	6 723	170	32 555
saistības par pārējiem ieguldījumiem	333	665	998	1 996	10 250	6 881	21 123
Kopā finanšu saistības	91 693	11 361	8 540	10 249	44 208	7 051	173 102
saistības par grantu izsniegšanu	1 575	-	-	-	-	-	1 575
Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības kopā	386 736	11 361	8 540	10 252	89 329	148 484	654 702

¹ Finanšu garantijas tiek uzrādītas "Līdz 1 mēnesim", jo tās var pieprasīt izmaksāt pēc pieprasījuma, un Sabiedrībai jāpieņem lēmums par garantijas kompensācijas izmaksu viena mēneša laikā.

² Pozīcijā *Saistības pret AIF "Altum kapitāla fonds"* ir iespējamās saistības, kas balstās uz komandītsabiedrības līgumu starp Sabiedrību kā komandītu un AIF "Altum kapitāla fonds" dalībniekiem, kas Sabiedrībai uzliek pienākumu ieguldīt fondā.

³ Pozīcijā *Saistības pret riska kapitāla fondiem* ir iespējamās saistības, kas balstās uz līgumiem starp Sabiedrību un riska kapitāla fondu, kas Sabiedrībai uzliek pienākumu ieguldīt fondā. Papildus informācija par riska kapitāla fondu klasifikāciju ir pieejama 1.pielikumā.

42 Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības (turpinājums)

Apstiprinātie finansējumi riska kapitāla fondiem, tūkstošos eiro:

	Līguma periods	Kopējais finansējums		Apstiprinātais finansējums, kas nav ieguldīts fondā	
		31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Riska kapitāla fondi, kas klasificēti kā asociētie uzņēmumi					
Overkill Ventures Fund I	09.05.2026	3 200	3 200	575	599
Buildit Latvia Pre-Seed Fund	31.05.2026	4 160	4 160	585	520
Commercialization Reactor Pre-seed Fund	24.07.2026	4 160	4 160	466	479
INEC 1	29.11.2028	13 650	13 650	4 265	6 087
INEC 2	29.11.2028	5 850	5 850	2 211	2 985
Overkill Ventures Fund II	09.08.2026	1 800	1 800	234	267
Buildit Latvia Seed Fund	20.06.2026	2 200	2 200	485	729
Commercialization Reactor Seed Fund	22.08.2026	1 800	1 800	111	640
ZGI-4	14.08.2028	19 500	19 500	6 977	8 989
Likvidējamais Baltcap Latvia Venture Capital Fund	13.09.2024	20 000	20 000	-	3 841
Likvidējamais Imprimatur Capital Technology Venture Fund	10.06.2024	4 966	4 966	-	133
Likvidējamais Imprimatur Capital Seed Fund	11.06.2022	10 000	10 000	-	-
Likvidējamais ZGI-3	31.12.2024	11 800	11 800	-	806
FlyCap investment Fund	31.12.2025	15 000	15 000	757	757
FlyCap Mezzanine Fund II	28.08.2029	12 790	12 790	1 422	4 124
Expansion Capital fund	31.12.2024	15 000	15 000	132	132
AIF "Altum kapitāla fonds"	02.09.2027	48 910	48 910	29 096	30 578
Baltijas Inovāciju Fonds	01.01.2029	26 000	26 000	807	1 467
Pārējie riska kapitāla fondi					
Baltijas Inovāciju Fonds 2	12.07.2036	26 000	26 000	14 800	17 150
Trīs Jūru Iniciatīvas ieguldījumu fonds	27.02.2035	20 000	20 000	5 732	3 973
Finansējums kopā		266 786	266 786	68 655	84 256

43 Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos visaptverošajos ienākumos pārvērtēšanas rezerve

visas summas ir tūkstošos eiro

	31.12.2024.	31.12.2023.
Atlikums perioda sākumā	(278)	(499)
Peļņa / (zaudējumi) no patiesās vērtības izmaiņām	2 772	221
Atlikums perioda beigās	2 494	(278)

44 Darījumi ar saistītām personām

Par saistītām personām tiek uzskatīti Sabiedrības akcionāri, Padomes un Valdes locekļi, viņu tuvi radnieki, kā arī viņu kontrolē esošās uzņēmējsabiedrības.

Saskaņā ar SGS Nr.24 "Informācijas atklāšana par saistītām personām", par saistītām personām tiek uzskatīts arī Sabiedrības vadošais personāls, kas tieši vai netieši ir pilnvarots un atbildīgs par Sabiedrības darbības plānošanu, vadīšanu un kontroli. Saskaņā ar Sabiedrības struktūrvienību vadītājiem piešķirtajām pilnvarām, piešķirtais pilnvarojums nedod tiesības vadīt Sabiedrības darbību, lemt par būtiskiem darījumiem, kas var ietekmēt Sabiedrības darbību un/vai radīt tiesiskas sekas.

Sabiedrībai ir bijuši vairāki darījumi ar citām valsts struktūrām. Nozīmīgākie no tiem ir saistīti ar finansējuma saņemšanu no Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras, Latvijas Republikas Finanšu ministrijas, Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas, Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas, Lauku atbalsta dienesta un Centrālās finanšu un līgumu aģentūras, kas līdzfinansē Sabiedrības attīstības programmas.

Prasības, saistības un ārpusbilances saistības pret saistītām personām, tūkstošos eiro:

	Akcionāri		Asociētie uzņēmumi		Akcionāriem piederoši citi uzņēmumi	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Ieguldījumi riska kapitāla fondos	-	-	55 835	50 266	-	-
Ieguldījumi AIF "Altum kapitāla fonds"	-	-	16 392	16 327	-	-
Saistības pret vispārējām valdībām	-	-	-	-	1 978	3 312
Atbalsta programmu finansējums	543 225	421 510	-	-	126 422	139 139
Ārpusbilances saistības pret riska kapitāla fondiem	-	-	19 027	32 555	-	-
Ārpusbilances saistības pret AIF "Altum kapitāla fonds"	-	-	29 096	30 578	-	-

Noslēgtie darījumi ar saistītām personām par valsts atbalsta finansējuma saņemšanu vai atmaksu, tūkstošos eiro:

	Saņemtais valsts atbalsta finansējums		Atmaksātais valsts atbalsta finansējums	
	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Akcionāri				
Latvijas Republikas Finanšu ministrija	44 794	28 726	(16 375)	(7 886)
Latvijas Republikas Zemkopības ministrija	18	-	-	(1 212)
Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija	166 871	85 174	-	-
Asociētie uzņēmumi				
Riska kapitāla fondi	9 665	10 397	(7 653)	(11 350)
Akcionāriem piederoši citi uzņēmumi				
Lauku atbalsta dienests	11 902	7 500	-	-
Centrālā finanšu un līgumu aģentūra	36 475	128 154	(2 008)	-
Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija	2 925	2 925	-	-
Latvijas Republikas Kultūras ministrija	-	-	(132)	(1 892)
Latvijas Republikas Aizsardzības ministrija	581	528	-	-
Latvijas Republikas Labklājības ministrija	846	1 688	-	(629)

Sabiedrības Padomes, Revīzijas Komitejas un Valdes locekļu atalgojums 2024.gada 12 mēnešos bija 889 tūkst. eiro (2023.gada 12 mēnešos: 802 tūkst. eiro), t.sk. sociālais nodoklis.

	01.01.2024.- 31.12.2024.	01.01.2023.- 31.12.2023.
Padomes un Valdes atalgojums	720	695
<i>Padomes atalgojums</i>	92	92
<i>Valdes atalgojums</i>	580	557
<i>Revīzijas komitejas atalgojums</i>	48	46
Sociālās apdrošināšanas iemaksas	169	164
Kopā	889	859

45 Aktīvu un saistību patiesās vērtības

Zemāk uzrādītas visu finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesās vērtības un to atšķirība no uzskaites vērtībām un pēc, hierarhijas līmeņiem, tūkstošos eiro:

	Kopā bilances vērtība		Kopā patiesā vērtība t.sk.,		2.līmenis		3. līmenis	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Aktīvi, kuri novērtēti patiesā vērtībā:								
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīri	183 572	9 743	183 572	9 743	183 572	9 743	-	-
Pārējie ieguldījumi	29 043	25 398	29 043	25 398	-	-	29 043	25 398
ieguldījumi asociētajos uzņēmumos	72 227	66 592	72 227	66 592	-	-	72 227	66 592
ieguldījumu īpašumi	92 976	68 246	92 976	68 246	-	-	92 976	68 246
Aizdevumi ar kapitāla atlaidi	24 971	13 088	24 971	13 088	-	-	24 971	13 088
Aktīvi, kuru patiesā vērtība ir norādīta:								
Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi	627 769	702 788	627 168	702 765	627 168	702 765	-	-
Amortizētā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi:								
ieguldījumu vērtspapīri	-	38	-	38	-	-	-	38
Aizdevumi un debitoru parādi	412 249	349 360	377 187	335 975	-	-	377 187	335 975
Finanšu aktīvi	2 937	3 922	2 937	3 922	-	-	2 937	3 922
Kopā aktīvi	1 445 744	1 239 175	1 410 081	1 225 767	810 740	712 508	599 341	513 259
Saistības, kuras novērtētas patiesā vērtībā:								
Atbalsta programmu finansējums	664 256	580 649	664 256	580 649	-	-	664 256	580 649
Saistības, kuru patiesā vērtība ir norādīta:								
Saistības pret kredītiestādēm	40 366	32 038	40 366	32 038	-	-	40 366	32 038
Saistības pret vispārējām valdībām	207 634	174 656	196 654	174 656	-	-	196 654	174 656
Finanšu garantiju līgumu saistības	49 262	47 319	49 262	47 319	-	-	49 262	47 319
Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības - emitētie parāda vērtspapīri	65 491	85 533	63 139	82 127	-	-	63 139	82 127
Kopā saistības	1 027 009	920 195	1 013 677	916 789	-	-	1 013 677	916 789
Ārpusbilances saistības, kuru patiesā vērtība ir norādīta:								
Galvojumi un garantijas	523 538	480 025	523 538	480 025	-	-	523 538	480 025
Kopā ārpusbilances saistības	523 538	480 025	523 538	480 025	-	-	523 538	480 025

Aizdevumi ar kapitāla atlaidi

Aizdevumu ar kapitāla atlaidi patiesā vērtība tiek noteikta atsevišķi a) nākotnē iespējamai kapitāla atlaidei un b) aizdevuma daļai, kurai kapitāla atlaide netiks piemērota. Patiesā vērtība tiek noteikta pamatojoties uz diskontētās naudas plūsmas metodi, kurā izmantoti galvenokārt aktīvā tirgū nenovērojami dati, kas balstās uz Sabiedrības pieņēmumiem un aplēsēm un kas tiek regulāri pārskatītas un koriģētas, balstoties uz aktuālāko pieejamo informāciju.

Kapitāla atlaides maksimālais apmērs tiek noteikts piešķirot aizdevumu, bet faktiskais kapitāla atlaides apmērs būs atkarīgs no finansētā projekta snieguma pēcuzaudzības posmā, ņemot vērā projekta noteikto mērķu izpildes pakāpi, tāpēc patiesās vērtības aprēķinā tiek novērtēts sagaidāmais kapitāla atlaides apmērs balstoties uz pieņēmumiem par kapitāla atlaides piemērošanas laiku un piemērošanas varbūtību, paredzot iespējamību, ka ne visi aizņēmēji sasniegs noteiktos projekta mērķus, lai pretendētu uz kapitāla atlaides saņemšanu. Kapitāla atlaides piemērošanas varbūtība tiek noteikta novērtējot katra nozīmīga finansētā projekta noteikto mērķu iespējamo izpildi vai izmantojot vēsturiskos datus par kapitāla atlaides piemēroto apmēru. Zaudējumi no nākotnē iespējamās kapitāla atlaides komponentes patiesās vērtības samazinājuma tiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, vairāk skat. 21.pielikumu.

Patiesās vērtības novērtējums aizdevuma daļai, kurai kapitāla atlaide netiks piemērota, balstās uz pieņēmumiem par aizdevuma sagaidāmo nākotnes naudas plūsmu līdz aizdevuma atmaksas beigu termiņam. Naudas plūsmā tiek iekļautas pamatsummas sagaidāmās atmaksas, kapitāla atlaides piemērošanas datumā samazinot to par sagaidāmo kapitāla atlaidi, kā arī procentu maksājumi un saistītās izmaksas (piemēram, piemērojāmās administratīvās izmaksas). Lai noteiktu nākotnes naudas plūsmas patieso vērtību, naudas plūsma tiek samazināta par sagaidāmiem zaudējumiem aizņēmēja saistību neizpildes gadījumā, piemērojot saistību neizpildes varbūtības (PD) un zaudējumu saistību neizpildes gadījumā (LGD) rādītājus, un diskontēta ar konkrētā aizdevuma procentu likmi.

45 Aktīvu un saistību patiesās vērtības (turpinājums)

Aizdevumi ar kapitāla atlaidi (turpinājums)

Aizdevumu ar kapitāla atlaidi patiesā vērtība, izmantojot diskontētās naudas plūsmas metodi, 2024.gada 31.decembrī ir 82,660 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 13,088 tūkst. eiro), un tā ietver 57,689 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī 9,883 tūkst. eiro) nākotnē iespējamās kapitāla atlaides komponentes patieso vērtību un 24,971 tūkst. eiro (2023.gada 31.decembrī: 3,205 tūkst. eiro) to aizdevumu patieso vērtību, kuriem kapitāla atlaide netiks piemērota. Skat. 21.pielikumu.

Uz 2024.gada 31.decembri Sabiedrība ir veikusi aizdevumu ar kapitāla diskontu patiesās vērtības jutīguma analīzi attiecībā uz izmaiņām visvairāk ietekmīgākajos datos, tūkstošos eiro:

	Patiesā vērtība		Diskonta likme				Kapitāla atlaides varbūtība			
	31.12.2024.	31.12.2023.	Palielinājums par 1 pp		Samazinājums par 1 pp		Palielinājums par 1 pp		Samazinājums par 1 pp	
			31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Nākotnē iespējamās KA komponente	57 689	9 883	(1 502)	(285)	1 574	300	535	107	(619)	(107)
Aizdevuma komponente	24 971	3 205	(242)	(90)	256	95	(439)	(89)	521	89
Kopā	82 660	13 088	(1 744)	(375)	1 830	395	96	18	(98)	(18)

Aktīvi

Vērtspapīru patiesā vērtība tiek aplēsta, ja iespējams, pamatojoties uz kotētām tirgus cenām. Pārējiem vērtspapīriem patiesās vērtības noteikšanai vadība veikusi diskontētās naudas plūsmas analīzi, naudas plūsmas prognozēšanā izmantojot pieņēmumus un uz novērtēšanas brīdi pieejamo aktuālāko tirgus informāciju. Aizdevumu, kuru likmes ir fiksētas fiksētos termiņos, patiesās vērtības noteikšanai vadība veikusi diskontētās naudas plūsmas analīzi, savukārt aizdevumiem, kuru pamata procentu likmes piesaistītas mainīgajām tirgus procentu likmēm, Sabiedrība ir pieņēmusi, ka šādu aizdevumu uzskaites vērtība atbilst to patiesajai vērtībai.

Saistības

Amortizētajās izmaksās uzskaitīto finanšu saistību, piemēram, saistību pret kredītiestādēm, patiesā vērtība aplēsta, izmantojot diskontētās naudas plūsmas metodi, kurā izmantotas gada beigās līdzīgiem produktiem piemērotas procentu likmes. Finanšu saistību (piemēram, saistības pret kredītiestādēm), kas dzēšamas uz pieprasījumu vai kurām piemērota mainīga procentu likme, patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

Finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības hierarhija

Sabiedrība klasificē patiesās vērtības novērtējumus, izmantojot patiesās vērtības hierarhiju, kas atspoguļo novērtēšanā izmantoto datu nozīmīgumu. Sabiedrības patiesās vērtības hierarhijai ir 3 līmeņi:

- pirmajā līmenī iekļauj biržā kotētās finanšu instrumentus, kam pastāv aktīvs tirgus, ja to patiesās vērtības noteikšanā Sabiedrība izmanto nekorrigētas kotētās tirgus cenas, kuras iegūtas no biržas vai uzticamām informācijas sistēmām;
- otrajā līmenī iekļauj Prasības pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi, kā arī ārpus biržas tirgotos finanšu instrumentus un finanšu instrumentus, kuriem nav aktīvā tirgus vai aktīvais tirgus tiek zaudēts, un kuru patiesās vērtības noteikšanā būtisku daļu sastāda tirgū novērojami dati (piem., līdzīgu instrumentu, etalona finanšu instrumentu, kredītriska apdrošināšanas darījumu likmes u.c.);
- trešajā līmenī iekļauj finanšu instrumentus, kuru patiesās vērtības novērtēšanā izmantoti tirgū novērojami dati, kuriem jāveic nozīmīga korekcija, pamatojot to ar tirgū nenovērojamiem datiem, un finanšu instrumentus, kuru patiesās vērtības novērtēšanā būtisku daļu sastāda aktīvā tirgū nenovērojami dati, kas balstās uz Sabiedrības pieņēmumiem un aplēsēm, kas ticami ļauj novērtēt finanšu instrumenta vērtību.

Ieguldījumu vērtspapīri

Ieguldījumu vērtspapīri tiek novērtēti, pārvērtējot attiecīgo vērtspapīru nominālvērtību pēc tā tirgus cenas bez uzkrātā kupona. Tirgus cenas noteikšanai izmanto attiecīgā vērtspapīra vidējo tirgus cenu no piedāvājuma cenu kotācijām, kas saņemtas no 3 bankām, ar kurām Sabiedrībai noslēgts norēķinu pakalpojumu līgums.

Ieguldījumu vērtspapīri tiek novērtēti, pamatojoties uz kotētajām cenām vai vērtēšanas metodēm, kurās izmantoti gan tirgū novērojami, gan nenovērojami dati, kā arī šo abu datu kombinācija. Lielākā daļa ieguldījumu vērtspapīru, kas uzskaitīti patiesajā vērtībā, ir Latvijas valsts parāda vērtspapīri, kuriem ir kotētās cenas, taču kuri netiek tirgoti aktīvā tirgū. Vadība ir aplēsusi, ka var pamatoti pieņemt, ka kotētā cena atbilst šo vērtspapīru patiesajai vērtībai, atsaucoties uz līdzīga riska ieguldījumu ienesīgumu.

45 Aktīvu un saistību patiesās vērtības (turpinājums)

Ieguldījumi riska kapitāla fondos

Sabiedrība ir veikusi kapitāla ieguldījumus riska kapitāla fondos.

Lai novērtētu ieguldījumus riska kapitāla fondos, izņemot ieguldījumus BIF, BIF2, Trīs Jūru Iniciatīvas ieguldījumu fondā un AIF "Altum Kapitāla fonds", Sabiedrības līmenī tiek izmantota pašu kapitāla metode. Ieguldījumi BIF, BIF2, Trīs Jūru Iniciatīvas ieguldījumu fondā un AIF "Altum Kapitāla fonds" tiek vērtēti pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Ieguldījumu īpašumi

Sabiedrības ieguldījumu īpašumu patiesā vērtība tiek noteikta, pamatojoties uz neatkarīgu vērtētāju novērtējumiem, kuriem ir atzīta un atbilstoša profesionālā kvalifikācija un kuriem nesen ir bijusi pieredze novērtēšanā līdzīgās vietās un līdzīgā nekustamā īpašuma kategorijā. Ieguldījumu īpašumu novērtēšana notiek pēc patiesās vērtības, izmantojot vienu vai vairākas no šīm trim metodēm: a) salīdzinošo darījumu metode, b) naudas plūsmas un ienākumu kapitalizācijas metode un c) izmaksu metode. Novērtējuma metode tiek izvēlēta atbilstoši objekta raksturam un iegādes mērķim.

Atbalsta programmu finansējums

Atbalsta programmu finansējums ir saistības, kas tiek izmantotas atbalsta programmu likviditātes nodrošināšanai un sagaidāmo kredītzaudējumu segšanai, kā arī atbalsta programmu vadības izmaksu kompensēšanai. Atbalsta programmu sagaidāmie kredītzaudējumi visā programmu darbības laikā tiek segti no Riska seguma rezerves, kas ir daļa no atbalsta programmu finansējuma. Sabiedrība atbalsta programmu finansējuma patieso vērtību nosaka reizi gadā, izmantojot diskontētās naudas plūsmas metodi. Diskontētās naudas plūsmas metodi izmanto, lai noteiktu aplēsto sagaidāmo kredītzaudējumu pašreizējo vērtību nākamajos trīs gados pēc pārskata perioda beigām tajās atbalsta programmās, kurās Sabiedrība ir principiāli un tiek izsniegti jauni apjomi. Sabiedrība izmanto iekšējo informāciju, lai aplēstu sagaidāmos kredītzaudējumus, kas naudas plūsmās tiek ietverti apmērā, kas nepārsniedz Riska seguma rezerves apjomu pārskata perioda beigās. Savukārt aprēķinos izmantotā diskonta likme atspoguļo Sabiedrības pašreizējo, finanšu tirgus aizņēmuma likmi pārskata perioda beigās. Diskonta likme ir nenovērojams lielums, tāpēc Sabiedrība veica tās jutīguma analīzi.

46 Segmentu informācija

Sabiedrības vadība uzskata, ka Sabiedrības darbība tiek veikta 7 darbības segmentos:

- aizdevumu,
- garantiju
- riska kapitāla fondu,
- grantu,
- Latvijas Zemes fonda,
- AIF "Altum kapitāla fonda" pārvaldīšana,
- pārējie pakalpojumi.

Pārējie pakalpojumi ietver ar parādu piedziņas procesā pārņemtajiem aktīviem saistītos darījumus un jaunu valsts atbalsta programmu izstrādi, kā arī darījumus, kas nav saistīti ar valsts atbalsta programmām.

Segmentu informācija ir sagatavota tādā pašā veidā, kādā tiek sagatavota iekšējā vadības informācija galvenajai lēmējinstīcijai. Galvenā lēmējinstīcija ir vai nu darbinieks vai darbinieku grupa, kas piešķir resursus un izvērtē uzņēmuma darbības segmentu sniegumu. Sabiedrības Valde ir galvenā lēmējinstīcija. Sabiedrība nesniedz detalizētu informāciju par darījuma veidu, jo visi darījumi ir ārēji.

46 Segmentu informācija (turpinājums)

Sabiedrības darbības segmentu analīze no 2024.gada 1.janvāra līdz 2024.gada 31.decembrim, tūkstošos eiro:

	Aizdevumi ¹	Garantijas ¹	Riska kapitāla fondi	Granti	Latvijas Zemes fonds	AKF pārvaldīšana	Pārējie pakalpojumi	Kopā
Procentu ieņēmumi pēc efektīvās procentu likmes (4.pielikums):	26 203	2 581	110	-	3 051	-	91	32 036
t.sk., no aizdevumiem:	23 639	-	-	-	3 051	-	-	26 690
t.sk., no aizdevumiem caurplūstošās naudas plūsmas	4 767	-	-	-	-	-	-	4 767
t.sk., no noguldījumiem	2 563	2 581	110	-	-	-	91	5 345
Citi procentu un līdzīgi ieņēmumi (5.pielikums):	2 635	5 293	102	-	101	-	3	8 134
t.sk., no aizdevumiem:	2 170	-	-	-	49	-	-	2 219
t.sk., no aizdevumiem caurplūstošās naudas plūsmas	614	-	-	-	-	-	-	614
t.sk., no garantijām:	-	3 723	-	-	-	-	-	3 723
t.sk., no garantijām caurplūstošās naudas plūsmas	-	837	-	-	-	-	-	837
t.sk., no ieguldījumu vērtspapīriem:	464	1 570	102	-	52	-	3	2 191
t.sk., no ieguldījumu vērtspapīriem caurplūstošās naudas plūsmas	-	1 019	99	-	-	-	-	1 118
Procentu izdevumi (6.pielikums):	(14 093)	(1 920)	(125)	-	(985)	-	(21)	(17 144)
t.sk., caurplūstošās naudas plūsmas	(5 381)	(1 856)	(99)	-	-	-	-	(7 336)
Ieņēmumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	3 972	1 526	1 307	995	-	-	126	7 926
Kompensējamie izdevumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	(4 271)	(1 164)	(1 237)	-	(681)	-	(125)	(7 478)
Peļņa no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu	4	1	-	-	-	-	1	6
Peļņas daļa no ieguldījumiem asociētajās sabiedrībās	-	-	9 028	-	-	-	-	9 028
Peļņa, no kuras atskaitīti zaudējumi no saistībām patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	-	-	(1 230)	-	-	-	-	(1 230)
Neto peļņa no aizdevumiem, kas novērtēti patiesajā vērtībā	(7 465)	-	-	-	-	-	-	(7 465)
t.sk., caurplūstošās naudas plūsmas no aizdevumiem patiesajā vērtībā	893	-	-	-	-	-	-	893
Citi ieņēmumi	-	-	-	4	7 954	179	51	8 188
Citi izdevumi	767	(689)	(584)	(24)	(487)	(179)	(7)	(1 203)
Personāla izmaksas	(2 662)	(833)	(269)	(635)	(343)	-	(603)	(5 345)
Administratīvās izmaksas	(524)	(200)	(44)	(194)	(99)	-	(46)	(1 107)
Nemateriālo aktīvu un pamatīdzekļu nolietojums	(395)	(135)	(54)	(89)	(34)	-	(24)	(731)
Sagaidāmie kredītzaudējumi, neto (ieņēmumi) no norakstīto kredītriska aktīvu atgūšanas	2 044	943	36	879	(3)	-	53	3 952
1 096	-	-	-	-	-	-	-	1 096
Kopā segmenta peļņa/(zaudējumi)	7 311	5 403	7 040	936	8 474	-	(501)	28 663
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos	-	-	72 227	-	-	-	-	72 227
Pārējie ieguldījumi	-	-	29 043	-	-	-	-	29 043
Pamatīdzekļu, nemateriālo aktīvu un ieguldījumu īpašumu iegāde	361	105	33	67	21 733	-	24	22 323
Kopā segmenta aktīvi	557 289	162 114	200 777	9 583	507 826	-	17 761	1 455 350
Kopā segmenta saistības	724 886	152 272	10 900	8 984	76 312	-	65 941	1 039 295
Kopā segmenta ārpusbilance	170 015	523 538	68 655	1 992	30	-	-	764 230
Aktīvi pārvaldīšanā	-	-	-	-	-	33 514	-	33 514

¹ Segmenta finanšu rezultāts ietver arī finanšu rezultātu no kombinētajiem finanšu instrumentiem, kas segmentu analīzē nav atsevišķi izdalīti, bet kas ietver finanšu instrumenta (piemēram, aizdevuma vai garantijas) komponenti un kapitāla atlaides komponenti.

46 Segmentu informācija (turpinājums)

Sabiedrības darbības segmentu analīze no 2023.gada 1.janvāra līdz 2023.gada 31.decembrim, tūkstošos eiro:

	Aizdevumi	Garantijas	Riska kapitāla fondi	Granti	Latvijas Zemes fonds	AKF pārvaldīšana	Pārējie pakalpojumi	Kopā
Procentu ieņēmumi pēc efektīvās procentu likmes (4.pielikums):	22 642	-	-	-	1 401	-	-	24 043
t.sk., no aizdevumiem:	21 641	-	-	-	1 401	-	-	23 042
t.sk., no aizdevumiem caurplūstošās naudas plūsmas	2 966	-	-	-	-	-	-	2 966
t.sk., no noguldījumiem	2 402	-	-	-	-	-	-	2 402
Citi procentu un līdzīgi ieņēmumi (5.pielikums):	2 044	4 101	21	1	6	-	1	6 174
t.sk., no aizdevumiem:	1 927	-	-	-	-	-	1	1 928
t.sk., no aizdevumiem caurplūstošās naudas plūsmas	423	-	-	-	-	-	-	423
t.sk., no garantijām:	-	4 101	-	-	-	-	-	4 101
t.sk., no garantijām caurplūstošās naudas plūsmas	-	1 157	-	-	-	-	-	1 157
t.sk., no ieguldījumu vērtspapīriem:	117	-	21	1	6	-	-	145
t.sk., no ieguldījumu vērtspapīriem caurplūstošās naudas plūsmas	-	-	-	-	-	-	-	-
Procentu izdevumi (6.pielikums):	(10 364)	(1 365)	(16)	(707)	-	-	-	(12 452)
t.sk., caurplūstošās naudas plūsmas	(3 389)	(1 157)	-	-	-	-	-	(4 546)
Ieņēmumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	2 810	2 101	2 202	2 666	-	-	45	9 824
Kompensējamie izdevumi par valsts atbalsta programmu īstenošanu	(2 177)	(1 172)	(2 138)	(1 609)	-	-	(45)	(7 141)
Peļņa no darījumiem ar vērtspapīriem un ārvalstu valūtu (Zaudējumu) daļa no ieguldījumiem kopuzņēmumā un asociētajā uzņēmumā	(2)	-	-	-	-	-	(1)	(3)
Peļņa, no kuras atskaitīti zaudējumi no saistībām patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos	-	-	(882)	-	-	-	-	(882)
Citi ieņēmumi	-	-	-	14	8 503	210	270	8 997
Citi izdevumi	75	(171)	(209)	(40)	(448)	(210)	(13)	(1 016)
Personāla izmaksas	(3 462)	(478)	(434)	(688)	(266)	-	(437)	(5 765)
Administratīvās izmaksas	(733)	(290)	(134)	(161)	(92)	-	(68)	(1 478)
Nemateriālo aktīvu un pamatīdzekļu nolietojums	(341)	(158)	(81)	(155)	(48)	-	(35)	(818)
Sagaidāmie kredītzaudējumi, neto (ienākumi) no norakstīto kredītriska aktīvu atgūšanas	(6 138)	1 031	-	(177)	(10)	-	-	(5 294)
557	-	-	-	-	-	-	-	557
Kopā segmenta peļņa/(zaudējumi)	4 911	3 599	1 393	(856)	9 046	-	(283)	17 810
Ieguldījumi asociētos uzņēmumos	-	-	66 592	-	-	-	-	66 592
Pārējie ieguldījumi	-	-	25 398	-	-	-	-	25 398
Pamatīdzekļu, nemateriālo aktīvu un ieguldījumu īpašumu iegāde	313	94	25	121	8 898	-	22	9 473
Kopā segmenta aktīvi	742 941	171 153	172 046	79 217	97 551	-	53 178	1 316 086
Kopā segmenta saistības	507 752	192 120	38 124	72 016	81 361	-	35 360	926 733
Kopā segmenta ārpusbalance	88 682	480 025	53 678	1 575	164	30 578	-	654 702
Aktīvi pārvaldīšanā	-	-	-	-	-	33 381	-	33 381

47 Notikumi pēc bilances datuma

Laika periodā kopš finanšu pārskata pēdējās dienas līdz šī pārskata parakstīšanai nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu Sabiedrības finansiālo stāvokli.

Neatkarīga revidenta ziņojums

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" akcionāram

Ziņojums par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu atzinums

Mūsaprāt, finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" ("Sabiedrība") finanšu stāvokli 2024. gada 31. decembrī un Sabiedrības darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2024. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā (ES) apstiprinātajiem SFPS Grāmatvedības standartiem.

Mūsu atzinums atbilst mūsu 2025. gada 31. marta papildus ziņojumam Revīzijas komitejai.

Ko mēs esam revidējuši

Sabiedrības finanšu pārskati ietver:

- visaptverošo ienākumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2024. gada 31. decembrī;
- finanšu stāvokļa pārskatu 2024. gada 31. decembrī;
- kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2024. gada 31. decembrī;
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2024. gada 31. decembrī; kā arī
- finanšu pārskatu pielikumus, kas ietver informāciju par būtiskām grāmatvedības politikām un citu paskaidrojošu informāciju.

Atzinuma pamatojums

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītajiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā Revidenta atbildība par finanšu pārskatu revīziju.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekošu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Neatkarība

Mēs esam neatkarīgi no Sabiedrības saskaņā ar Starptautisko Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksu (ieskaitot starptautiskos neatkarības standartus), kuru izdevusi Starptautiskā grāmatvežu ētikas standartu padome (SGĒSP kodekss), un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām ētikas prasībām, kas ir spēkā attiecībā uz mūsu veikto finanšu pārskatu revīziju Latvijas Republikā. Mēs esam izpildījuši mūsu citus ētikas pienākumus saskaņā ar SGĒSP kodeksu un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautās ētikas prasības.

Balstoties uz mūsu zināšanām un pārlicību, mēs paziņojam, ka ar revīziju nesaistītie pakalpojumi, kurus mēs esam snieguši Sabiedrībai ir saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem likumiem un citiem normatīvajiem aktiem un ka mēs neesam snieguši ar revīziju nesaistītos pakalpojumus, kas ir aizliegti saskaņā ar Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likuma 37.⁶ pantu.

Laika periodā no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim Sabiedrībai sniegtie ar revīziju nesaistītie pakalpojumi ir uzrādīti finanšu pārskatu 17. pielikumā.

Mūsu revīzijas pieeja

Pārskats

Būtiskums	<ul style="list-style-type: none">Kopējais būtiskums Sabiedrības revīzijā: EUR 13 miljoni, kas veido aptuveni 0.9% no Sabiedrības kopējiem aktīviem.
Galvenie revīzijas jautājumi	<ul style="list-style-type: none">Sagaidāmie kredītzaudējumi no kredītiem un finanšu garantijām klientiem.Ieguldījumu riska kapitāla fondos un Pārējo ieguldījumu novērtēšana.

Plānojot mūsu revīzijas procedūras, mēs noteicām būtiskuma līmeni un izvērtējam finanšu pārskatiem piemītošos būtiskas neatbilstības riskus. Jo īpaši mēs izvērtējam, vai vadība ir veikusi subjektīvus pieņēmumus, piemēram, attiecībā uz nozīmīgām grāmatvedības aplēsēm, kas ietver pieņēmumus un nenoteiktību attiecībā uz nākotnes notikumiem. Tāpat kā citās mūsu veiktajās revīzijās, mēs izvērtējam vadības iekšējo kontroļu pārkāpšanas risku, tajā skaitā, vai ir pierādījumi par neobjektivitāti, kas norāda uz krāpšanas izraisītu būtiskas neatbilstības risku.

Mēs noteicām revīzijas apjomu, lai iegūtu pietiekamus revīzijas pierādījumus mūsu revidenta ziņojuma sniegšanai par finanšu pārskatiem kopumā. Nosakot revīzijas apjomu, mēs ņemām vērā Sabiedrības struktūru, grāmatvedības uzskaites procesus un kontroles, un nozari, kurā Sabiedrība darbojas.

Būtiskums

Revīzijas apjoms ir atkarīgs no būtiskuma piemērošanas. Revīzija tiek plānota ar mērķi iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskati nesatur būtiskas neatbilstības. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā. Tās tiek uzskatītas par būtiskām, ja atsevišķi vai kopā tās varētu ietekmēt lietotāju ekonomisko lēmumu pieņemšanu, kas balstīti uz finanšu pārskatiem.

Balstoties uz mūsu profesionālo spriedumu, mēs noteicām konkrētus būtiskuma sliekšņus, tajā skaitā kopējo Sabiedrības būtiskuma apmēru, kas piemērojams Sabiedrības finanšu pārskatam kopumā un ir atspoguļots zemāk esošajā tabulā. Tie, kopā ar kvalitatīvajiem apsvērumiem, palīdzēja mums noteikt revīzijas apjomu un revīzijas procedūru veidu, veikšanas laiku un apmēru, kā arī izvērtēt gan individuālo, gan apkopoto neatbilstību ietekmi uz finanšu pārskatu kopumā.

Kopējais Sabiedrības revīzijas būtiskuma apmērs	Kopējais būtiskums Sabiedrībai noteikts EUR 13 miljonu apmērā.
Kā mēs to noteicām	Aptuveni 0.9% no Sabiedrības kopējiem aktīviem 2024. gada 31. decembrī.
Pamatojums būtiskuma kritēriju piemērošanai	<p>Mēs izvēlējamies Sabiedrības kopējos aktīvus, jo šis, mūsaprāt, ir kritērijs, kurš ir vispiemērotākais Sabiedrībai, kuras galvenais mērķis ir realizēt valsts atbalsta programmas un veicināt finanšu pieejamību, lai sekmētu tautsaimniecības attīstību, un ko vērtē finanšu pārskata lietotāji.</p> <p>Mēs izvēlējamies 0.9% no kopējiem aktīviem, kas iekļaujas kvantitatīvo robežlielumu skalā būtiskuma noteikšanai sabiedriskās nozīmes struktūrai.</p>

Mēs vienojamies ar Revīzijas komiteju, ka mēs tai ziņosim par mūsu revīzijas gaitā konstatētajām neatbilstībām, kas pārsniedz EUR 680 tūkstošus, kā arī par mazāka apmēra neatbilstībām, ja par tām, mūsaprāt, būtu jāziņo kvalitatīvu iemeslu dēļ.

Galvenie revīzijas jautājumi

Galvenie revīzijas jautājumi ir tie jautājumi, kuri saskaņā ar mūsu profesionālo vērtējumu pārskata perioda finanšu pārskatu revīzijā bija visbūtiskākie. Šie jautājumi tika risināti mūsu finanšu pārskatu revīzijas kopējā kontekstā, kā arī, veidojot mūsu revīzijas atzinumu. Mēs nesniedzam atsevišķu atzinumu par šiem jautājumiem.

Galvenais revīzijas jautājums

Sagaidāmie kredītzaudējumi no kredītiem un finanšu garantijām klientiem

Skatīt finanšu pārskatu 2.(15), 15., 20., 33. un 42. pielikumus.

Mēs pievēršam uzmanību šai jomai, jo 9. SFPS "Finanšu instrumenti" sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ) modeļa piemērošana kredītiem un finanšu garantijām ietver sarežģītus un subjektīvus vērtējumus gan attiecībā uz sagaidāmo kredītzaudējumu atzīšanas laiku, gan apmēru.

Galvenās sagaidāmo kredītzaudējumu aprēķina modeļa iezīmes ietver kredītu un finanšu garantiju klasifikāciju 3 posmos, kredītriska parametru izvērtēšanu un nākotnes informācijas piemērošanu. Sabiedrība nosaka kredītzaudējumu apmēru kredītiem un finanšu garantijām, izmantojot SKZ modeli, kas ņem vērā kredītu un finanšu garantiju vērtību saistību nepildīšanas brīdī, saistību nepildīšanas iestāšanās varbūtību un citus zināmos riska faktorus, kas ietekmē katra aizņēmēja saistību posmu. Tāpat tiek ņemtas vērā sagaidāmās naudas plūsmas no kredīta atmaksas vai ķīlas realizācijas (saistību nepildīšanas zaudējumi), kā arī korekcijas sagaidāmajos kredītzaudējumos nākotnes makroekonomisko scenāriju izmaiņu ietekmē.

Visiem individuāli nenozīmīgiem kredītiem, kas klasificēti 1., 2. un 3. posmā sagaidāmie kredītzaudējumi tiek aprēķināti uz portfeļa bāzes, piemērojot SKZ modeli. Individuāli nozīmīgajiem kredītiem, kas klasificēti 1. un 2. posmā, SKZ tiek aprēķināti individuāli, izmantojot kredītu eksperta pieņēmumus, lai noteiktu saistību nepildīšanas iestāšanās varbūtību (PD) un zaudējumus iestājoties saistību neizpildei (LGD). 3. posma individuāli nozīmīgiem aizdevumiem SKZ tiek noteikti pēc diskontētās naudas plūsmas (DCF) metodes.

Katrai finanšu garantijai SKZ tiek noteikts pēc augstākās no divām vērtībām - SKZ, kas

Kādas revīzijas procedūras mēs veicām attiecībā uz galveno revīzijas jautājumu

Mēs izvērtējam, vai Sabiedrības uzskaites politikas attiecībā uz SKZ kredītiem un finanšu garantijām atbilst ES apstiprinātajiem SFPS Grāmatvedības standartiem, izvērtējot katru būtisko modeļa komponenti: vērtību saistību nepildīšanas brīdī, saistību nepildīšanas iestāšanās varbūtību un saistību nepildīšanas zaudējumus un kredītriska būtiska pieauguma definīcijas, makroekonomisko scenāriju pielietošanu.

Mēs izvērtējam kontroļu attiecībā uz atbilstošiem kredītu un finanšu garantiju datiem un SKZ aprēķiniem būtību un to darbības efektivitāti. Šīs kontroles ietvēra kontroles attiecībā uz SKZ modeļa ievaddatu pareizību, kredītu kvalitātes uzraudzību un izsniegto kredītu apstiprināšanu.

Tāpat, mēs veicām detalizētas procedūras, lai pārliecinātos par kredītu un finanšu garantiju datu, kas tiek izmantoti SKZ aprēķinā 2024. gada 31. decembrī, ticamību, pārbaudot līgumu datumus, procentu un komisiju likmes, ķīlu vērtības un veidus, klasifikāciju posmos, kā arī kavējumu ilgumu, peļņu nesošu/nenesošu kredītu statusu un citus datus.

Mēs piesaistījām mūsu ekspertu, lai novērtētu SKZ modeli un pārreķinātu SKZ kolektīvi novērtētajiem kredītiem un finanšu garantijām. Mēs arī veicām SKZ aprēķina modelī izmantoto datu pareizības pārbaudi.

Izlases kārtā izvēlētiem individuāli nozīmīgajiem kredītiem mēs izvērtējam Sabiedrības kredītu eksperta pieņēmumu pamatotību attiecībā uz PD un LGD kredītiem, kas klasificēti 1. un 2. posmā, un 3. posma aizdevumiem mēs pārbaudījām nākotnes naudas plūsmas, tai skaitā nodrošinājuma esamību un novērtējumu.

Mēs arī izvērtējam finanšu pārskatos atklāto informāciju par kredītrisku.

aprēķināti uz portfeļa bāzes, piemērojot SKZ modeli, vai arī pēc patiesās vērtības korekcijas, kas aprēķināta, balstoties uz nākotnes naudas plūsmu.

2024. gada 31. decembrī Sabiedrības sagaidāmie kredītzaudējumi no kredītiem bija EUR 22,996 tūkstoši (skatīt 20. pielikumu) un no finanšu garantijām EUR 45,524 tūkstoši (skatīt 33. pielikumu).

Ieguldījumu riska kapitāla fondos un pārējo ieguldījumu novērtēšana

Skatīt finanšu pārskatu 2.(15), 23. un 24. pielikumus.

Sabiedrībai ir būtiski ieguldījumi Riska kapitāla fondos (RKF) un pārējie ieguldījumi.

Ieguldījumi RKF finanšu pārskatos ir klasificēti kā ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos. Pārējie ieguldījumi ir ieguldījumi fondos (Fondi), kuros Sabiedrības daļa ir mazāka par 25%, un tie tiek novērtēti patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos.

Ieguldījumu RKF un Fondos patiesā vērtība tiek noteikta pamatojoties uz RKF un Fondos veikto ieguldījumu patieso vērtību. RKF un Fondi pārsvarā veic ieguldījumus parāda un kapitāla instrumentos, kas reti tiek tirgoti aktīvos tirgos. Sabiedrība izmanto diskontētās naudas plūsmas modeļus, lai noteiktu šo ieguldījumu patieso vērtību. Attiecīgi, tiek piemēroti būtiski spriedumi un aplēses, lai noteiktu RKF un Fondu patieso vērtību, būtiskākie no tiem ir diskonta likmes un nākotnes naudas plūsmas.

2024. gada 31. decembrī RKF patiesā vērtība ir EUR 72,227 tūkstoši (skatīt 24. pielikumu) un Fondu patiesā vērtība ir EUR 29,043 tūkstoši (skatīt 23. pielikumu).

Mēs izvērtējam, vai Sabiedrības uzskates politikas attiecībā uz ieguldījumu RKF un Fondos novērtēšanu atbilst ES apstiprinātajiem SFPS Grāmatvedības standartiem.

Mēs saņēmām un izskatījām RKF un Fondu, kuriem tie bija pieejami, revidētos finanšu pārskatus un pārliecinājāmies, ka finanšu pārskatos RKF un Fondu veiktie ieguldījumi ir uzrādīti patiesajā vērtībā. Mēs saņēmām un izskatījām visu RKF un Fondu Investoru ziņojumus par 2024. gada 4. ceturksni, kuros uzrādītas visu veikto ieguldījumu patiesās vērtības. Mēs ieguvām izpratni par to darbības rezultātiem un sagaidāmajām realizācijas vērtībām, kuras ir uzskatāmas par pierādījumu RKF un Fondu veikto ieguldījumu patiesajām vērtībām, no Sabiedrības speciālistiem, kas atbildīgi par RKF un Fondu veikto ieguldījumu uzraudzību.

Izlasē iekļautajiem ieguldījumiem, mēs saņēmām RKF veikto ieguldījumu patiesās vērtības aprēķinus, ko sagatavojuši RKF pārvaldnieki un kurus pārbaudījuši Sabiedrības vērtēšanas speciālisti.

Mēs arī iesaistījām savus vērtēšanas ekspertus, lai izskatītu ieguldījumu patiesās vērtības novērtēšanā izmantotās metodes un būtiskās aplēses: diskonta likmes un nākotnes naudas plūsmas. Mēs pārbaudījām aprēķinus izmantotās formulas un matemātisko pareizību.

Mēs izskatījām līgumu reģistru un pārbaudījām izlasē iekļautos jaunus ieguldījumus, ko veikuši RKF. Mēs arī izvērtējam informāciju, kas iekļauta ieguldījumu aprakstos, kas sagatavoti pirms ieguldījums tiek veikts.

Mēs arī izvērtējam finanšu pārskatos atklāto informāciju par RKF un Fondiem.

Ziņošana par citu informāciju, tai skaitā par Vadības ziņojumu

Vadība ir atbildīga par citu informāciju. Cita informācija ietver:

- Informāciju par Altum, kas sniegta Gada pārskata 2. lappusē;
- Vadības ziņojumu, kas sniegts Gada pārskatā no 3. līdz 11. lappusei,
- Informāciju par padomi un valdi, kas sniegta Gada pārskata 12. lappusē,
- Paziņojumu par vadības atbildību, kas sniegts Gada pārskata 13. lappusē,
- Citus pielikumus gada pārskatam:
 - Galvenos finanšu un darbības rādītājus, kas sniegti Gada pārskatā no 125. līdz 131. lappusei;
 - Paziņojumu par korporatīvo pārvaldību 2024. gadā, kas sniegts Gada pārskata pielikumā ar pielikuma numerāciju no 1. līdz 46. lappusei.

bet tā neietver finanšu pārskatus un mūsu revidenta ziņojumu par tiem.

Mūsu ziņojums par finanšu pārskatiem neattiecas uz gada pārskatā ietverto augstāk norādīto citu informāciju.

Saistībā ar finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar augstāk norādīto citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskatu informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Attiecībā uz Vadības ziņojumu mēs arī veicām procedūras atbilstoši Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likuma prasībām. Šīs procedūras ietver izvērtējumu par to, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar attiecīgo likumdošanu.

Papildus, saskaņā ar Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumu, attiecībā uz Paziņojumu par korporatīvo pārvaldību mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Paziņojumā par korporatīvo pārvaldību par 2024. gadu, ir sniegta informācija saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.2 panta trešās daļas prasībām.

Pamatojoties uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsuprāt:

- Informācija, kas sniegta citā iepriekš norādītajā informācijā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavoti finanšu pārskati, atbilst finanšu pārskatiem,
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Latvijas Republikas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām, un
- Paziņojumā par korporatīvo pārvaldību par 2024. gadu, ir sniegta informācija saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.2 panta trešās daļas prasībām.

Papildus tam, ņemot vērā revīzijas laikā gūtās zināšanas un izpratni par Sabiedrību un tās darbības vidi, mums ir pienākums ziņot, ja mēs esam konstatējuši būtiskas neatbilstības citā informācijā, ko mēs esam saņēmuši pirms šī revidenta ziņojuma datuma. Mūsu uzmanības lokā nav nonācis nekas, par ko šai sakarā būtu jāziņo.

Vadības un personu, kurām uzticēta pārvaldība, atbildība par finanšu pārskatiem

Vadība ir atbildīga par šo finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu saskaņā ES apstiprinātajiem SFPS Grāmatvedības standartiem, sagatavošanu un par tādu iekšējo kontroli, kādu vadība uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu.

Sagatavojot finanšu pārskatus, vadības pienākums ir izvērtēt Sabiedrības spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības atbilstoši skaidrot apstākļus saistībā ar Sabiedrības spēju turpināt darbību un

piemērot darbības turpināšanas principu, ja vien vadība neplāno likvidēt Sabiedrību, vai pārtraukt to darbību, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas Sabiedrības likvidēšanai vai darbības pārtraukšanai.

Personas, kurām uzticēta pārvaldība, ir atbildīgas par Sabiedrības finanšu pārskatu sagatavošanas pārraudzību.

Revidenta atbildība par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un izsniegt revidenta ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti paredzēt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- Identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas krāpšanas rezultātā radušās būtiskas neatbilstības, ir augstāks, nekā kļūdu izraisītām būtiskām neatbilstībām, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, nepatiesi uzrādītu informāciju vai iekšējās kontroles pārkāpumus.
- Iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Sabiedrības iekšējās kontroles efektivitāti.
- Izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību.
- Izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Sabiedrības spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidenta ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidenta ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Sabiedrība savu darbību var pārtraukt.
- Izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu izklāstu, struktūru un saturu, ieskaitot pielikumā atklāto informāciju, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs ziņojam personām, kurām uzticēta pārvaldība, tostarp par plānoto revīzijas apjomu un laiku un par svarīgiem revīzijas novērojumiem, ieskaitot būtiskus iekšējās kontroles trūkumus, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

Personām, kurām uzticēta pārvaldība, mēs arī sniedzam paziņojumu par to, ka mēs esam izpildījuši saistošās ētikas prasības attiecībā uz neatkarību, un sniedzam informāciju par visām attiecībām un citiem apstākļiem, kurus varētu pamatoti uzskatīt par tādiem, kas varētu ietekmēt mūsu neatkarību, un, ja nepieciešams, par pasākumiem šādas ietekmes izslēgšanai vai piemērotajiem ietekmes ierobežošanas pasākumiem.

No visiem jautājumiem, par kuriem esam ziņojuši personām, kurām uzticēta pārvaldība, nosakām tos jautājumus, kurus uzskatām par visbūtiskākajiem finanšu pārskatu revīzijai šajā pārskata periodā un kas tādēļ uzskatāmi par galvenajiem revīzijas jautājumiem. Mēs izklāstām šos jautājumus revidenta ziņojumā, izņemot, ja tiesību aktos liegts publiskot šādu informāciju, kā arī izņemot tos ļoti retos gadījumus, kad uzskatām, ka attiecīgais jautājums nav uzrādāms mūsu ziņojumā, jo ir pamatoti paredzams, ka sabiedrības interešu ieguvums no šādas informācijas publiskošanas neatsvērtu tās izpaušanas dēļ radušās negatīvās sekas.

Ziņojums par finanšu pārskatu ziņošanas atbilstību Vienotā elektroniskā ziņošanas formāta (ESEF) prasībām

Finanšu pārskatu ziņošanas metodi Sabiedrības valde ir piemērojusi, lai atbilstu 2018. gada 17. decembra Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2019/815 3. punkta prasībām, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/109/EK papildina attiecībā uz regulatīvajiem par vienotā elektroniskā ziņošanas specifikāciju ("ESEF regula"). Piemērojamās prasības attiecībā uz finanšu pārskatu ziņošanu ir ietvertas ESEF regulā. Pamatojoties uz šīm prasībām finanšu pārskati ir jāsniedz XHTML formātā. Apliecinām, ka 2024. gada finanšu pārskatu elektroniskās atskaites formāts šajā ziņā atbilst ESEF regulai.

Iecelšana un revīzijas termiņš

Mēs pirmo reizi tikām iecelti par Sabiedrības revidentiem ar 2023. gada 14. decembra akcionāru lēmumu. Esam bijuši revidenti divus gadus pēc kārtas.

Revīzijas, kuras rezultātā ir sagatavots šis neatkarīgā revidenta ziņojums, atbildīgā partnere ir Ilandra Lejiņa.

PricewaterhouseCoopers SIA
Zvērinātu revidentu komercsabiedrība
Licence Nr. 5

Ilandra Lejiņa
Valdes locekle
Atbildīgā zvērinātā revidente
Sertifikāta Nr.168

Rīga, Latvija
2025. gada 31. martā

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS PARAKSTĪTS ELEKTRONISKI AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

Citi pielikumi gada pārskatam

Galvenie finanšu un darbības rādītāji	125
Rādītāju definīcijas	130
Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2024.gadā	132

Citi pielikumi gada pārskatam

GALVENIE FINANŠU UN DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Balstīts uz attiecīgā pārskata perioda finanšu pārskatu datiem

	2024.gada 12 mēneši	2024.gada 9 mēneši	2024.gada 6 mēneši
Galvenie finanšu dati			
Neto procentu ieņēmumi (EUR, tūkst.)	23 026	16 672	10 651
Peļņa no pamatdarbības (EUR, tūkst.)	28 663	26 647	12 808
Peļņa pārskata periodā (EUR, tūkst.)	28 663	26 647	12 808
Izdevumu un ieņēmumu attiecība (IIA)	23.32%	20.97%	32.58%
Darbinieku skaits	254	258	258
Kopā aktīvi (EUR, tūkst.)	1 455 350	1 391 224	1 310 745
Finanšu parādsaistības	755 011	707 837	493 751
Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR) / Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA) ¹	21.6%	23.1%	23.4%
Kapitāls un rezerves (EUR, tūkst.)	416 055	424 107	407 543
Vidējā kapitāla atdeve (ROE)	7.1%	8.7%	6.4%
Riska segums, kopā: (EUR, tūkst.)	309 853	302 980	308 155 ⁵
Riska seguma rezerve	269 321	246 549	252 489 ⁵
Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem	(46 585)	(41 311)	(41 006)
Portfeļa zaudējumu rezerve (speciālais rezerves kapitāls)	85 736	96 462	96 462
Portfeļa zaudējumu rezerve, kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie gada pārskata apstiprināšanas	1 381	1 280	210
Likviditātes rādītājs 180 dienām ³	342%	248%	285%
Pamatdarbības neto naudas plūsma (EUR, tūkst.)	135 234	19 199	(13 135)
Neto naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā (EUR, tūkst.)	4 579	2 805	2 805
Neto naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā (EUR, tūkst.)	(249 994)	(170 986)	(163 300)
Atbalsta instrumenti kopā (bruto vērtībā EUR, tūkst.), no tiem	1 177 888	1 165 444	1 123 052
Granti	3 159	3 150	3 048
Finanšu instrumenti bruto vērtībā (EUR, tūkst.) ⁴			
Aizdevumi (bez reversās nomas darījumiem)	418 079	450 420	415 639
Garantijas	523 538	501 345	496 237
Riska kapitāla fondi	97 999	94 054	92 163
Latvijas Zemes fonds, t.sk.	135 113	116 475	115 965
- reversās nomas darījumi	42 137	39 531	39 521
- ieguldījumu īpašumi	92 976	76 944	76 444
Kopā	1 174 729	1 162 294	1 120 004
Līgumu skaits	38 730	37 740	36 814
Jaunu darījumu apjomi (EUR, tūkst.) (pa finanšu instrumentiem) ⁴			
Aizdevumi (bez reversās nomas darījumiem)	221 741	154 995	99 687
Garantijas	142 902	102 058	61 920
Riska kapitāla fondi	15 745	11 890	6 921
Latvijas Zemes fonds, t.sk.	40 506	25 272	22 413
- reversās nomas darījumi	19 692	15 546	13 312
- ieguldījumu īpašumi	20 814	9 726	9 101
Kopā	420 894	294 215	190 941
Līgumu skaits	6 710	4 791	3 504
Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību, pēc izsniegtajiem apjomiem pārskata periodā (EUR, tūkst.)	978 319	946 008 ²	946 008 ²
Piesaisītā privātā finansējuma sviras koeficients	129%	233%	219%
Valsts atbalsta programmu apjoms uz 1 darbinieku (EUR, tūkst.)	4 625	4 505	4 341
Moody's Ratings piešķirtais ilgtermiņa kredītreitings	Baa1	Baa1	Baa1

¹ KPA ņemot vērā ārpusbilancē uzskaitīto garantiju apjomu.

Citi pielikumi gada pārskatam (turpinājums)

GALVENIE FINANŠU UN DARBĪBAS RĀDĪTĀJI (turpinājums)

² Dati uz 2023.gada 31.decembrī, ņemot vērā, ka rādītājs "Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību, pēc izsniegtajiem apjomiem pārskata periodā (EUR, tūkst.)" tiek novērtēts reizi gadā uz pārskata gada beigām.

³ Likviditātes rādītāja aprēķinā ņemta vērā līdzšinējā pieredze un vadības aplēse par sagaidāmajiem garantiju pieprasījumu apmēriem un termiņiem.

⁴ Ņemot vērā apjoma būtiskumu, darbības apjomos tiek uzrādīts arī Latvijas Zemes fonda portfelis, kurš sastāv no reversās nomas darījumiem un ieguldījumu īpašumiem. Tā kā reversās nomas darījumi šajā tabulā tiek uzrādīti Latvijas Zemes fonda portfelī i, aizdevumu apjoms šajā tabulā tiek samazināts par reversās nomas darījumu apjomu, savukārt citur pārskatā, ievērojot uzskaites principus un atbilstību SFPS, tie tiek uzskaitīti pie aizdevumiem.

⁵ No 2024.gada 3.ceturkšņa Riska seguma rezerve neietver iespējamo kapitāla atlaižu komponenti, kas iekļauta publiskajā finansējumā. Tādējādi 1) pārrēķinātā Riska seguma rezerve, piemērojot jauno pieeju, salīdzinošie rādītāji 2024.gada 6 mēnešos ir 252,489 tūkst. (iepriekš: 399,020 tūkst. eiro), un 2) Kopējais riska segums, piemērojot jauno pieeju, 2024.gada 6 mēnešos ir 308,155 tūkst. eiro (iepriekš: 454,686 tūkst. eiro).

Citi pielikumi gada pārskatam

Citi pielikumi gada pārskatam (turpinājums)

GALVENIE FINANŠU UN DARBĪBAS RĀDĪTĀJI (turpinājums)

Balsīts uz attiecīgo gadu revidēto finanšu pārskatu datiem

	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Galvenie finanšu dati						
Neto procentu ieņēmumi (EUR, tūkst.)	23 026	17 765	16 974	16 717	14 572	11 569
Peļņa no pamatdarbības	28 663	17 810	11 484	13 829	5 539	8 131
Peļņa pārskata periodā (EUR, tūkst.)	28 663	17 810	11 484	13 829	5 539	8 131
Izdevumu un ieņēmumu attiecība (IIA)	23.32%	26.34%	38.26%	39.46%	47.51%	52.58%
Darbinieku skaits	254	255	234	226	211	203
Kopā aktīvi (EUR, tūkst.)	1 455 350	1 316 086	1 099 588	976 204	850 704	560 061
Finanšu parādsaistības	755 011	599 305	458 382	360 909	342 490	217 943
Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR) / Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA) ¹	21.6%	23.4%	27.01%	33.82%	33.56%	29.40%
Kapitāls un rezerves (EUR, tūkst.)	416 055	389 353	395 983	440 736	382 594	232 738
Vidējā kapitāla atdeve (ROE)	7.1%	4.5%	2.7%	3.4%	1.8%	3.6%
Riska segums, kopā: (EUR, tūkst.)	309 853	281 355 ²	297 218	285 954	180 205	87 456
Riska seguma rezerve	269 321	226 793 ²	230 524	159 196	112 567	99 778
Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem	(46 585)	(42 078)	(38 039)	(29 496)	(28 197)	(27 829)
Portfeļa zaudējumu rezerve (speciālais rezerves kapitāls)	85 736	96 587	109 979	159 700	102 264	15 507
Portfeļa zaudējumu rezerve, kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie gada pārskata apstiprināšanas	1 381	53	(5 246)	(3 446)	(6 429)	-
Likviditātes rādītājs 180 dienām ³	342%	430%	366%	518%	464%	582%
Pamatdarbības neto naudas plūsma (EUR, tūkst.)	135 234	35 724 ⁴	89 535	49 555	21 966	39 813
Neto naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā (EUR, tūkst.)	4 579	9 009	3 525	43 768	165 800	18 700
Neto naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā (EUR, tūkst.)	(249 994)	(18 467) ⁴	(8 437)	4 553	(4 016)	(11 230)
Atbalsta instrumenti kopā (bruto vērtībā EUR, tūkst.), no tiem	1 177 888	1 101 797	1 064 821	979 130	872 302	667 649
Granīti	3 159	68 132	58 280	45 397	31 107	17 186
Finanšu instrumenti bruto vērtībā (EUR, tūkst.)						
Aizdevumi (bez reversās nomas darījumiem)	418 079	359 246	311 844	315 674	302 481	225 144
Garantijas	523 538	480 025	481 013	414 978	359 605	284 232
Riska kapitāla fondi	97 999	97 456	90 277	85 973	73 165	68 331
Latvijas Zemes fonds, t.sk. ⁵	135 113	96 938	80 542	79 163	68 258	39 634
- reversās nomas darījumi	42 137	28 692	27 089	32 999	31 500	15 268
- ieguldījumu īpašumi	92 976	68 246	53 453	46 164	36 758	24 366
Kopā	1 174 729	1 033 665	963 676	895 788	803 509	617 341
Līgumu skaits	38 730	35 260	33 976	30 978	26 578	22 437
Jaunu darījumu apjomi (EUR, tūkst.) (pa finanšu instrumentiem)						
Aizdevumi (bez reversās nomas darījumiem)	221 741	141 993	95 820	100 966	138 238	64 320
Garantijas	142 902	99 440	153 067	126 997	137 425	98 240
Riska kapitāla fondi	15 745	23 920	18 526	29 158	14 014	9 022
Latvijas Zemes fonds, t.sk. ⁵	40 506	17 676	7 414	10 595	28 191	16 384
- reversās nomas darījumi	19 692	7 916	3 105	3 254	16 796	7 239
- ieguldījumu īpašumi	20 814	9 760	4 309	7 341	11 395	9 145
Kopā	420 894	283 029	274 827	267 716	317 868	187 966
Līgumu skaits	6 710	4 846	6 539	6 579	6 147	5 559
Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību, pēc izsniegtajiem apjomiem pārskata periodā (EUR, tūkst.)	978 319	946 008	765 577	791 646	696 306	531 661
Piesaisītā privātā finansējuma sviras koeficients	129%	229%	123%	177%	114%	142%
Valsts atbalsta programmu apjoms uz 1 darbinieku (EUR, tūkst.)	4 625	4 054	4 118	3 964	3 808	3 041
Moodý's Ratings piešķirtais ilgtermiņa kredītreitings	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1

¹ KPA ņemot vērā ārpusbilancē uzskaitīto garantiju apjomu.

Citi pielikumi gada pārskatam

Citi pielikumi gada pārskatam (turpinājums)

GALVENIE FINANŠU UN DARBĪBAS RĀDĪTĀJI (turpinājums)

² No 2024.gada 3.ceturkšņa Riska seguma rezerve neietver iespējamo kapitāla atlaižu komponenti, kas iekļauta publiskajā finansējumā kopš 2023.gada. Tādējādi 1) pārrēķinā Riska seguma rezerve, piemērojot jauno pieeju, salīdzinošie rādītāji 2023.gada 31.decembrī ir 226,793 tūkst. (iepriekš: 315,649 tūkst. eiro), un 2) Kopējais riska segums, piemērojot jauno pieeju 2023.gada 31.decembrī ir 281,355 tūkst. eiro (iepriekš: 370,211 tūkst. eiro).

³ Likviditātes rādītāja aprēķinā ņemta vērā līdzšinējā pieredze un vadības aplēse par sagaidāmajiem garantiju pieprasījumu apmēriem un termiņiem.

⁴ Ar 2024.gada 2.ceturksni precizēta klasifikācija Naudas plūsmas pārskatā, termiņnoguldījumu palielinājumu iekļaujot pozīcijā Naudas plūsmu ieguldīšanas darbības rezultātā (iepriekš: Naudas plūsmas pamatdarbības rezultātā). Tādējādi Pamatdarbības neto naudas plūsma, piemērojot jauno pieeju, salīdzinošiem rādītājiem 2023.gadā jābūt 138,724 tūkst. eiro (iepriekš: 35,724 tūkst. eiro), savukārt Neto naudas plūsma ieguldīšanas darbības rezultātā, piemērojot jauno pieeju, 2023.gadā jābūt (121,467) tūkst. eiro (iepriekš: (18,467) tūkst. eiro).

⁵ Ņemot vērā apjoma būtiskumu, darbības apjomos tiek uzrādīts arī Latvijas Zemes fonda portfelis, kurš sastāv no reversās nomas darījumiem un ieguldījumu īpašumiem. Tā kā reversās nomas darījumi šajā tabulā tiek uzrādīti Latvijas Zemes fonda portfelī, aizdevumu apjoms šajā tabulā tiek samazināts par reversās nomas darījumu apjomu, savukārt citur pārskatā, ievērojot uzskaites principus un atbilstību SFPS, tie tiek uzskaitīti pie aizdevumiem.

Citi pielikumi gada pārskatam (turpinājums)

RĀDĪTĀJU DEFINĪCIJAS

<i>Neto procentu ieņēmumi</i>	<p>"Neto procentu ieņēmumi" ir vienādi ar Visaptverošo ienākumu pārskata posteņi "Neto procentu ieņēmumi". Līdz 2018.gadam šajā pozīcijā fika ietverti šādi Visaptverošo ienākumu pārskata posteņi: "Neto procentu ieņēmumi" un "Neto komisijas ieņēmumi". 2019.gadā atbilstoši industrijas praksei komisijas naudas ieņēmumi, kas saistīti ar kreditēšanu, tiek uzskaitīti posteņi "Neto procentu ieņēmumi". Attiecīgi komisijas naudas ieņēmumi, kas nav saistīti ar kreditēšanu, tiek uzskaitīti posteņi "Citi ieņēmumi" un attiecīgi netiek ietverti šī rādītāja aprēķinā. Līdz ar to posteņis "Neto komisijas ieņēmumi" vairs netiek attiecināts uz Visaptverošo ienākumu pārskatu un rādītāji ir atbilstoši koriģēti. Altum šo rādītāju izmanto kā būtiskāko peļņitspējas rādītāju, novērtējot Altum neto ieņēmumu apjomu, ko ģenerē Finanšu instrumentu portfelis, un kas atspoguļots Visaptverošo ienākumu pārskatā. Altum vadība neto ieņēmumu apjoma faktisko izpildi ik ceturksni novērtē pret Altum budžetā apstiprināto apjomu.</p>
<i>Peļņa no pamatdarbības</i>	<p>"Peļņa no pamatdarbības" tiek aprēķināta, atskaitot "Pamatdarbības izdevumus" no "Pamatdarbības ienākumiem pirms pamatdarbības izdevumiem", kas atspoguļoti Visaptverošo ienākumu pārskatā. "Pamatdarbības izdevumi" tiek aprēķināti kā "Personāla izmaksu", "Administratīvo izmaksu", "Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojuma" un "Sagaidāmo kredītzaudējumu, neto", kas atspoguļots Visaptverošo ienākumu pārskatā, kopsumma.</p>
<i>Izdevumu un ieņēmumu attiecība (IIA)</i>	<p>"Izdevumu un ieņēmumu attiecība" (IIA) tiek aprēķināta "Personāla izmaksu", "Administratīvo izdevumu" un "Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu nolietojuma" kopsummu dalot ar "Pamatdarbības ienākumiem pirms pamatdarbības izdevumiem", kas atspoguļoti Visaptverošo ienākumu pārskatā. Altum IIA rādītāju izmanto, lai novērtētu Altum operacionālās darbības efektivitāti. Šis ir viens no darbības efektivitātes novērtēšanas rādītājiem, kuru Altum vadība ik ceturksni vērtē vadības atskaitēs, lai novērtētu dažādu aktivitāšu darbības rezultātus un efektivitāti uzlabojošo pasākumu rezultātus.</p>
<i>Finanšu parādsaistības</i>	<p>"Finanšu parādsaistības" tiek aprēķinātas kā "Saisības pret kredītiestādēm", "Saisības pret vispārējām valdībām", "Amortizētā vērtībā novērtētās finanšu saistības – emitētie parāda vērtspapīri" un "Atbalsta programmu finansējums", kas atspoguļoti Finanšu stāvokļa pārskatā, kopsumma, no kuras atņemta starpība starp "Riska seguma rezervi" un "Riska seguma rezervi, kas izmantota uzkrājumiem".</p> <p>"Riska seguma rezerve" ir atspoguļota Altum finanšu pārskatu pielikumā "Atbalsta programmu finansējums". "Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem" ir "Riska seguma rezerves" apjoms, kas allocēts un izmantots uzkrājumiem sagaidāmiem kredītzaudējumiem, un tā attiecīgi atspoguļota Altum finanšu pārskatu pielikumā "Atbalsta programmu finansējums".</p>
<i>Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR)/Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA)</i>	<p>"Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves" (KBPR) tiek aprēķināts no "Kopā kapitāls" atskaitot "Finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos ienākumos pārvērtēšanas rezervi".</p> <p>"Kopējie pārvaldītie aktīvi" (KPA) iekļauj Altum kopējos aktīvus, pieskaitot ārpusbilancē uzskaitīto garantiju apjomu, ņemot vērā uzkrājumus garantijām, no kura atņemti "Nākamo periodu izdevumi", "Uzkrātie ieņēmumi", "Pamatlīdzekļi", "Nemateriālie aktīvi" un "Pārējie aktīvi".</p> <p>Abu rādītāju (KBPR, KPA) aprēķinā izmantotie posteņi atspoguļoti Altum finanšu pārskatos: Pārskatā par finanšu stāvokli un Kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatā, pielikumos – Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības un Uzkrājumi. Altum rādītāju "KBPR/KPA" izmanto, lai novērtētu Altum kapitāla pietiekamību un lai novērtētu ieguldītā kapitāla īpatsvaru kopējos pārvaldāmajos aktīvos, pieskaitot ārpusbilancē uzskaitīto garantiju portfeli. Altum Aktīvu, pasīvu un riska vadības komiteja ik ceturksni vērtē šī rādītāja lielumu.</p>
<i>Vidējā kapitāla atdeve (ROE)</i>	<p>"Vidējā kapitāla atdeve" (ROE) tiek aprēķināta, attiecīgā perioda "Peļņa pārskata periodā", pārvērsta gada izteiksmē, dalot ar vidējo "Kapitāls un rezerves" apjomu perioda sākumā un beigās.</p>

Citi pielikumi gada pārskatam (turpinājums)

RĀDĪTĀJU DEFINĪCIJAS (turpinājums)

<i>Riska segums, kopā</i>	<p>"Riska segums, kopā" ir fīrais finansējums, kas pieejams Altum īstenoto atbalsta programmu sagaidāmo kredītzaudējumu segumam. "Riska segums, kopā" ir "Riska seguma rezerves" un "Portfeļa zaudējumu rezerves (speciālais rezerves kapitāls)" kopsumma, no kuras atskaitīta "Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem" un "Portfeļa zaudējumu rezerve, kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie gada pārskata apstiprināšanas". Sagaidāmie kredītzaudējumi tiek aplēsti pirms attiecīgās atbalsta programmas ieviešanas un daļa no publiskā finansējuma, kas tiek saņemta attiecīgās atbalsta programmas ietvaros sagaidāmo kredītzaudējumu segumam, tiek novirzīta vai nu "Portfeļa zaudējumu rezervē", kas ir Altum speciālais rezerves kapitāls, vai uzskaitīta atsevišķi kā uzkrājumi riska segumam "Riska seguma rezervē" saistībā. "Portfeļa zaudējumu rezerve (speciālais rezerves kapitāls)" ir atspoguļots Altum finanšu pārskatu pielikumā "Rezerves", savukārt "Riska seguma rezerve" ir atspoguļota Altum finanšu pārskatu pielikumā "Atbalsta programmu finansējums". "Riska seguma rezerve, kas izmantota uzkrājumiem" ir "Riska seguma rezerves" apjoms, kas alocēts un izmantots uzkrājumiem sagaidāmiem kredītzaudējumiem, un tā attiecīgi atspoguļota Altum finanšu pārskatu pielikumā "Atbalsta programmu finansējums". "Portfeļa zaudējumu rezerve, kas tiks izmantota uzkrājumu segšanai pie gada pārskata apstiprināšanas" ir atspoguļota Altum finanšu pārskatu pielikumā "Rezerves".</p> <p>"Riska segums, kopā" ir pamatrādītājs, novērtējot riska segumu Altum īstenotajās atbalsta programmās, kā arī vērtējot Altum ilgtermiņa finanšu stabilitāti.</p>
<i>Likviditātes rādītājs 180 dienām</i>	<p>"Likviditātes rādītājs 180 dienām" tiek aprēķināts, "Prasību pret citām kredītiestādēm un Valsts kasi" ar termiņu līdz 1 mēnesim un "Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu visaptverošos ienākumos - ieguldījumu vērtspapīros" kopsummu dalot ar "Kopējo saistību ar maksājuma termiņu" līdz 6 mēnešiem un "Kopējo finansālo saistību" ar maksājuma termiņu līdz 6 mēnešiem (ārpusbilances posteņi) kopsummu. "Likviditātes rādītāja 180 dienas" aprēķinam nepieciešamie dati ir atspoguļoti Altum finanšu pārskatos: Pārskatā par finanšu stāvokli un sekojošos pielikumos – Riska vadības sadaļā "Aktīvu un saistību sadalījums pēc to atlikušās atmaksas un dzēšanas termiņa", "Ārpusbilances posteņi un iespējamās saistības". Altum "Likviditātes rādītāju 180 dienām" izmanto, lai novērtētu un uzraudzītu Altum spēju ar tā rīcībā esošajiem likvidajiem aktīviem segt klientu un citu kreditoru juridiski pamatotās prasības vai iespējamās saistības, kas iestāsies tuvākajos 6 (sešos) mēnešos. "Likviditātes rādītājs 180 dienām" palīdz vadīt Altum likviditātes risku atbilstoši Altum resursu vadības stratēģijai un risku pārvaldīšanas stratēģijai. Šī rādītāja līmeni ik ceturksni vērtē Altum Aktīvu, pasīvu un risku vadības komiteja.</p>
<i>Atbalsta instrumenti kopā</i>	<p>"Atbalsta instrumenti kopā" tiek aprēķināta kā Altum apkalpoto grantu, aizdevumu, garantiju, riska kapitāla fondu un Latvijas Zemes fonda portfeļu bruto vērtību kopsumma</p>
<i>Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību, EUR tūkst.</i>	<p>"Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību", tiek aprēķināts, Altum ieguldītajam finansējumam pieskaitot finansējumu, ko ieguldījis privātais līdzfinansētājs un projekta īstenotājs</p>
<i>Piesaisītā privātā finansējuma sviras koeficients</i>	<p>"Piesaisītā privātā finansējuma sviras koeficients" parāda privātā finansējuma apjomu, kas ieguldīts projektā papildus Altum finansējumam. Koeficients tiek noteikts, ņemot vērā finansējumu, kuru papildus Altum finansējumam ir ieguldījis privātais līdzfinansētājs un projekta īstenotājs.</p>
<i>Darbinieku skaits</i>	<p>Vidējais pilna laika darbinieku skaits pārskata periodā, neiekļaujot Padomes un Revīzijas komitejas locekļus.</p>
<i>Valsts atbalsta programmu apjoms uz 1 darbinieku, tūkst. EUR</i>	<p>"Valsts atbalsta programmu apjoms uz 1 darbinieku" tiek aprēķināts, "Finanšu instrumentu portfeļa bruto vērtību" dalot ar "Darbinieku skaitu"</p>
<i>Riska kapitāla fondi</i>	<p>Riska kapitāla fondi ir uzrādīti to bruto vērtībā.</p>

AS “ATTĪSTĪBAS FINANŠU INSTITŪCIJA ALTUM”

PAZIŅOJUMS PAR KORPORATĪVO PĀRVALDĪBU
par gadu, kas noslēdzās 2024.gada 31.decembrī

Satura rādītājs

Vispārējā informācija	3
Stratēģija 2025-2027.....	4
Stratēģija 2022-2024.....	5
<i>Finanšu un nefinanšu mērķi.....</i>	6
<i>Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā.....</i>	10
Iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēma.....	11
Iekšējā kontrole.....	11
Risku pārvaldība	12
Neatkarīga revīzija.....	13
Ieguldījums ilgtspējā.....	14
<i>Būtiskuma matrica.....</i>	15
<i>Ilgspējīgs finansējums.....</i>	16
<i>Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā</i>	17
<i>Finansētie projekti, kas sekmē vides mērķu sasniegšanu.....</i>	17
<i>Finansētie projekti, kas sekmē sociālo mērķu sasniegšanu</i>	18
ESG - Korporatīvā pārvaldība (Governance).....	22
<i>Svarīgākie notikumi un sasniegumi 2024.....</i>	22
<i>Augstākās vadības institūciju nominēšana un izvēle.....</i>	23
<i>Pārvaldības modelis.....</i>	25
<i>Uzņēmuma darbības caurskatāmība</i>	27
<i>Iekšējā kultūra un ētiska uzvedība.....</i>	28
<i>Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm</i>	28
<i>Piegādātāju rīcības kodekss.....</i>	30
<i>Ilgspējas pārvaldība</i>	30
ESG - Vides aspekts (Environmental).....	31
<i>ESG risku pārvaldība ALTUM kredītportfelim un garantiju portfelim</i>	31
<i>Tiešās ietekmes mazināšana.....</i>	32
<i>Netiešās ietekmes mazināšana.....</i>	33
ESG - Sociālais aspekts (Social).....	34
<i>Personāla pārvalde.....</i>	34
<i>Dažādība, iekļaujoša darba vide un cilvēktiesības</i>	34
<i>Darbinieku veselība, drošība un labbūtība</i>	36
<i>Izglītība un apmācība.....</i>	37
<i>Sadarbības partneru vērtējums.....</i>	38
<i>Banku apmierinātība.....</i>	38
<i>Klientu apmierinātība</i>	38
<i>Klientu apkalpošana.....</i>	38
<i>Sūdzības</i>	39
<i>Klientu kompetences pilnveidošana par valsts un Eiropas Savienības atbalsta instrumentiem.....</i>	39
<i>Pieklūstamība</i>	40
<i>Digitālā pieklūstamība</i>	40
<i>Telpu pieklūstamība</i>	40
<i>Pakalpojumu pieklūstamība</i>	40
<i>Dalība profesionālajās asociācijās un partnerībās.....</i>	41
<i>Sabiedrības atbalsts, ieguldījums vietējās kopienas attīstībā</i>	43

Vispārējā informācija

AS "Atfīstības finanšu institūcija ALTUM" (turpmāk tekstā – ALTUM), vienotais reģistrācijas Nr.50103744891, *Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2024.gadā* sagatavots atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.2 panta trešās daļas prasībām, kā arī pamatojoties uz Korporatīvās pārvaldības konsultatīvās padomes izstrādātajiem labas korporatīvās pārvaldības ieteikumiem kapitālsabiedrībām Latvijā Korporatīvās pārvaldības kodekss (2021.gada janvāris), (turpmāk – Kodekss). Minētie ieteikumi ir izstrādāti, ņemot vērā Latvijas Republikas normatīvajos aktos uzņēmumiem izvirzītās prasības, kā arī Ekonomiskās sadarbības un atfīstības organizācijas ieteikumus uzņēmumu korporatīvajai pārvaldībai. Paziņojumā par korporatīvo pārvaldību ir iekļauti arī vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības (turpmāk – ESG) aspekti, balstoties uz Nasdaq ESG Reporting Guide 2.0 (2019.gada maijs), savukārt ESG risku pārvaldības principi un atspoguļojumā informācija balstīti ECB (Eiropas Centrālās Bankas) vadlīnijās un TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) Rekomendācijās.

ALTUM ir valsts kapitālsabiedrība, kas ar finanšu instrumentiem – aizdevumiem, garantijām, ieguldījumiem riska kapitāla fondos – nodrošina uzņēmumiem un mājsaimniecībām finanšu pieejamību jomās, kuras valsts ir izvirzījusi kā svarīgas un atbalstāmas, bet kurās pietrūkst privātā sektora finansējuma, tādejādi atfīstot tautsaimniecību un sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanos.

ALTUM savā ikdienas darbībā, īstenojot valsts uzticētās funkcijas tautsaimniecības atfīstības veicināšanai, kā arī uzņemoties brīvprātīgu atbildību par savu ietekmi uz sabiedrību un vidi, rīkojas atbilstoši organizācijas stratēģijai un vērtībām. Mūsu vērtības definē mūsu ikdienas darbības, atspoguļojas mūsu rīcībā un uzvedībā un pilnībā caurvij pozitīvu attieksmi un atvērtību pārmaiņām un inovācijām. ALTUM vērtību sistēma ir izstrādāta tā, lai sniegtu skaidru vīziju par ALTUM gan mūsu ārējiem partneriem un klientiem, gan darbiniekiem.

KOMANDA

Profesionāli strādājam vienotā komandā ar klientiem un partneriem, radot un īstenojot efektīvas un klientu vajadzībām atbilstošas valsts atbalsta programmas

IZCILĪBA

Izmantojot pieredzi un radošu skatījumu, tiecamies uz izcilību it visā, ko darām.

Nemifigi atfīstāties, izdarām labāk, nekā no mums sagaida, uz lietām un izaicinājumiem raugāties radoši.

ATBILDĪBA

Ikdienas darbā rīkojamies efektīvi, cieņpilni un godprātīgi

ALTUM ir arī Latvijas Bankā (līdz 2022.gada 31 decembrim – Finanšu un kapitāla tirgus komisijā) reģistrēts AIF "ALTUM kapitāla fonds" (turpmāk – Fonds) pārvaldnieks. Fonds tika izveidots 2020.gada pavasarī Covid-19 ietekmes pārvarēšanas atbalstam). Tā mērķis ir atbalstīt labi pārvaldītus, perspektīvus lielos uzņēmumus (MidCap un lielos MVU), kas vīrusa ietekmes rezultātā ir gatavi pielāgot līdzšinējo darbību, mainot biznesa modeli, pielāgojot produktu izstrādi, ieviešot jaunas tehnoloģijas, izejot jaunus eksporta tirgos, veicinot šo uzņēmumu izaugsmi.

Stratēģija 2025-2027

Saskaņā ar AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" Stratēģiju 2025.-2027.gadam, kura šobrīd atrodas saskaņošanas nobeiguma stadijā, ir izvirzīti sekojoši stratēģiskās attīstības virzieni un būtiskākie ilgtermiņa mērķi.

- Īstenojot valsts atbalsta programmas, **galvenais finanšu mērķis ir nodrošināt pozitīvu Altum kapitāla atdevi.**
- **Galvenais nefinanšu mērķis ir finansējuma pieejamības veicināšana tautsaimniecības attīstībai,** koncentrējoties uz šādiem galvenajiem virzieniem:
 - Jauno ES fondu plānošanas perioda 2021. – 2027.gadam programmu ieviešana. Programmu fokuss ir klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanas risinājumi un ilgtspējīgs finansējums uzņēmējdarbībai, tai skaitā attīstot finanšu instrumentu klāstu inovāciju, pētniecības un attīstības, produktivitātes un digitalizācijas jomās, energoefektivitāte gan dzīvojamā ēku, gan uzņēmumu segmentā;
 - Mājokļu pieejamības veicināšana reģionos;
 - Iespējkapitāla instrumentu lomas palielināšana uzņēmējdarbības finansēšanai, aktīvi īstenojot 5.paaudzes iespējkapitāla fondus, uzņēmumiem sākot no agrīnās līdz izaugsmes stadijai;
 - Kapitāla tirgus attīstības veicināšanai Baltijas kapitāla tirgus akcelerācijas fondu (IPO fonds) ieviešana;
 - Latvijas Zemes fonda darbības tālāka pilnveidošana.
- Altum lomas palielināšana tiešajā kreditēšanā, aktīvi īstenojot aizdevumu izsniegšanu un apkalpošanu, tai skaitā, ņemot vērā, ka privātā sektora piedāvājums nav pietiekams, sākt privātpersonu mājokļu kreditēšanu Latvijas reģionos.
- Lai modernizētu klientu apkalpošanu un optimizētu aizdevumu pieteikumu izvērtēšanas procesus, IT sistēmu nomaiņa un klientu attiecību pārvaldības (CRM) platformas tehnoloģiju ieviešana.

Akcionāru sapulce, apstiprinot ALTUM darbības plānu un budžetu 2025.gadam, saskaņā ar izstrādāto Stratēģiju, izvirzīja šādus ALTUM būtiskākos mērķus un uzdevumus 2025.gadā:

Būtiskākais mērķis un uzdevums – realizējot valsts atbalsta programmas, nodrošināt ALTUM portfeļa pieaugumu, saglabājot pozitīvu kapitāla atdevi un darbības efektivitāti;

Mērķi un uzdevumi:

<ul style="list-style-type: none"> ▪ ES Atvēršanās fonda programmu, kā arī lielo investīciju aizdevumu programmas ar kapitāla atlaidi aktīva īstenošana, ievērojami palielinot darījumu apjomus. ▪ Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes segmentā ES Atvēršanās fonda programmā apstiprināto projektu īstenošana un jaunā ES fondu plānošanas perioda programmas uzsākšana. ▪ Lai veicinātu mazo un vidējo uzņēmumu iespējas aizņemties finansējumu bankās, aktīva portfelgarantiju 4.kārtas realizācija. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Virzība uz uzņēmējiem pieejamāku kreditēšanu, turpinot 2024.gadā uzsākto aizdevumu līdz 100 tūkst. eiro piešķiršanu ar atvieglotām nodrošinājuma prasībām, kā arī izskatot iespējas atvieglot darījumu nosacījumus aizņēmējiem tieši reģionos. ▪ Tiešās hipotekārās kreditēšanas uzsākšana teritorijās ārpus galvaspilsētas un tai piekļauto apdzīvoto vietu teritorijām, pēc atbilstoša saskaņojuma saņemšanas no Eiropas komisijas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iespējkapitāla instrumentu lomas palielināšana uzņēmējdarbības finansēšanā, aktīvi īstenojot 5.paaudzes iespējkapitāla fondus un Baltijas kapitāla tirgus akcelerācijas fondu. ▪ IT sistēmu modernizācija un efektivitātes paaugstināšana, lai nodrošinātu informācijas, datu un sistēmu integritāti un drošību, uzlabotu un attīstītu finanšu instrumentu un klientu apkalpošanu.

Stratēģija 2022-2024

2022.gada 9.martā ALTUM Padome apstiprināja ALTUM [Vidēja termiņa darbības stratēģiju 2022 - 2024.gadam](#) (turpmāk Stratēģija), uzsverot ilgtspējīga finansējuma un ESG aspektu nozīmi gan produktu līmenī, gan ESG aspektu pilnīgu integrāciju ALTUM kredītriska pārvaldībā.

ALTUM turpina stiprināt savu lomu kā galvenais valdības partneris finanšu instrumentu programmu īstenošanai un kopā ar atbildīgajām ministrijām aktīvi iesaistās jaunu finanšu instrumentu programmu izstrādē.

Īstenojot ES kohēzijas politiku 2021.-2027.gada plānošanas perioda ietvaros, uzņēmējdarbības atbalstam, no 2024.gada, turpmākajos gados būs pieejami vairāk kā 400 milj. eiro finanšu instrumentu veidā vismaz 10 atbalsta programmās. Ņemot vērā Covid-19 pandēmiju un tās atstāto ietekmi uz tautsaimniecību, tika izveidots Atveseļošanās fonds šīs ietekmes pārvarēšanai, kas, kopā ar ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda ieviešanas noslēgšanos 2023.gada beigās, aizkavēja jaunā plānošanas perioda programmu uzsākšanu. 2024.gadā ES kohēzijas politikas 2021.-2027.gada plānošanas perioda ietvaros finansējums bija pieejams 86 milj. eiro 5 programmās, bet 2025.gadā plānota vismaz četru jaunu programmu ieviešanas uzsākšana, kuru nosacījumi apstiprināti 2024.gada nogalē un 2025.gada janvārī (energoefektivitātes paaugstināšana daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās, produktivitātes aizdevumi uzņēmumu inovācijām, atjaunojamo energoresursu izmantošana un energoefektivitātes paaugstināšana centralizētajā siltumapgādē un aukstumapgādē, atjaunojamo energoresursu enerģijas veicināšana – biometāns), kur kopējais finansējums sastāda vairāk kā 300 milj. eiro.

2024.gada aprīlī un jūlijā noslēdzās publiskie iepirkumi par 5.paaudzes iespējkapitāla fondu pārvaldnieku atlasī, kuros tika atlasīts viens izaugsmes fonda un trīs jaunuzņēmumu iespējkapitāla fondu pārvaldnieki. Ar visiem izvēlētajiem fondu pārvaldniekiem (gan izaugsmes fonda, gan iespējkapitāla fondu) līgumi ir parakstīti 2024.gada izskaņā un 2025.gada sākumā. Jaunie iespējkapitāla fondu pārvaldnieki nākamo piecu gadu laikā veiks investīcijas perspektīvajos un dzīvotspējīgajos uzņēmumos, kopumā tajos ieguldot vairāk nekā 100 milj. eiro, no kuriem 80 milj. eiro būs ALTUM ieguldījums. Izaugsmes fonds un jaunuzņēmumu fondi plāno sākt investīcijas uzņēmumos 2025.gada otrajā ceturksnī.

Ieviešot ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda finanšu instrumentus ALTUM ieviesti arī kombinēti finanšu instrumenti, kas ietver grantu elementu kapitāla atlaides veidā. Vienā darījumā apvienoti finanšu instrumenti ar grantu elementu, kur grantu daļa ir mazāk kā puse no kopējās atbalsta summas. Šāds mehānisms būtiski atvieglo vairāku programmu īstenošanu no administratīvās puses, kā arī komersants ar vienu pieteikumu var saņemt abus atbalsta veidus. Kapitāla atlaide tiks piešķirta pēc projekta pabeigšanas, kad ir sasniegti plānotie projekta rezultāti.

Īstenojot stratēģiju, kopš 2022.gada 4.ceturkšņa ir pieejamas programmas ar finansējumu no [Eiropas Atjaunošanas un noturības mehānisma plāna](#) (turpmāk - ANM), kas tiek novirzīts īpaši atbalstāmiem virzieniem: klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanas risinājumiem - energoefektivitātes uzlabošanai daudzdzīvokļu ēkām un pārejai uz atjaunojamās enerģijas tehnoloģijām, energoefektivitātes uzlabošanai uzņēmumos, īres namu būvniecībai, kā arī uzņēmumu digitalizācijas projektu īstenošanai, kas tika uzsākta 2023.gada februārī.

2022.gada decembrī tika uzsākta un 2023., 2024.gadā turpinājās aizdevumu ar kapitāla atlaidi piešķiršana lielajiem investīciju projektiem.

2023.gada beigās tika uzsāktas programmas, kuras ALTUM pārvaldītā Līdzdalības fonda ietvaros tiek finansētas no ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda finansējuma un kas ir vērstas uz atbalstu uzņēmējdarbības produktivitātes veicināšanai, pētniecībai un inovācijām.

No ES fondu finansējuma tiek turpināts energoefektivitātes paaugstināšanas atbalsts gan daudzdzīvokļu ēkām, gan privātmājām. Ar [Eiropas Lauksaimniecības Fonda lauku atbilstībai](#) (ELFLA) pārejas perioda finansējumu tiek nodrošināts papildus finansējumu lauksaimnieku garantiju programmai un programmai Mazie aizdevumi lauku teritorijās, bet ar [Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna](#) 2023. - 2027.gada finansējumu paredzēts ieviest jaunu pasākumu - aizdevumus ar kapitāla atlaidi maziem lauku uzņēmējiem.

ALTUM turpina realizēt arī citas uzsāktās valsts atbalsta programmas jomās, kuras valsts izvirzījis kā atbalstāmas un prioritāras, nodrošinot finanšu pieejamību uzņēmumiem dažādās attīstības stadijās un konkrētām iedzīvotāju mērķa grupām.

ALTUM seko pieprasījumam finanšu tirgū un aktuālajām tirgus nepilnībām, pilnveidojot un pielāgojot valsts atbalsta instrumentus klientu un sadarbības partneru vajadzībām, kā arī tautsaimniecības politikas prioritātēm.

Stratēģija 2022-2024 (turpinājums)

Lai sagatavotos Eiropas Savienības InvestEU programmas ieviešanai, ALTUM 2023.gadā sadarbībā ar atlasīto neatkarīgo auditoru veica ALTUM atbilstības novērtējums (Pillar Assessment). Atbilstības novērtējums ir priekšnosacījums, lai ALTUM varētu pieteikties InvestEU ieviešanas partnera lomai un nākotnē – arī sadarbības partnera lomai ES fondu ieviešanā, tādējādi palielinot jaunu specializētu un piemērotu finanšu instrumentu piedāvājumu Latvijas uzņēmumiem.

Novērtējuma pirmais posms pabeigts 2023.gada beigās, iesniedzot Eiropas Komisijai ziņojuma projektu. Pēc ziņojuma projekta saskaņošanas ar Eiropas Komisiju ir identificētas būtiskākās rekomendācijas. Rekomendāciju novēršana ir noslēgusies, par ko saņemts atkārtots neatkarīgu auditoru novērtējums.

Ziņojums nosūtīts Eiropas Komisijai izskatīšanai un atzinumu sniegšanai. Novērtējumu plānots noslēgt 2025.gada 2.ceturksnī pēc tam, kad Eiropas Komisija, pamatojoties uz ALTUM sniegto informāciju un auditoru atzinumu, būs guvusi pietiekamu pārliecību par rekomendāciju ieviešanu. Lēmums par pieteikuma InvestEU ieviešanas partnera lomai iesniegšanu vēl nav pieņemts.

Stratēģijā tika noteikti sekojoši stratēģiskās attīstības virzieni un būtiskākie ilgtermiņa mērķi:

- galvenais finanšu mērķis ir, realizējot valsts atbalsta programmas, nodrošināt pozitīvu ALTUM kapitāla atdevi;
- galvenais nefinanšu mērķis ir atbalstīt un veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā un sekmēt tautsaimniecības attīstību;
- ALTUM prioritārie virzieni ietver garantiju un aizdevumu izsniegšanu un apkalpošanu, ieguldījumus iespējkapitāla fondos dažādās izaugsmes stadijās, klimata pārmaiņu ietekmes samazināšanas risinājumus, tai skaitā, energoefektivitātes programmu īstenošanu gan dzīvojamo ēku, gan uzņēmumu segmentā, jaunu projektu uzsākšanu, atbilstot piedāvāto finanšu instrumentu klāstu, kā arī Latvijas Zemes fonda attīstību;
- galvenie darbības virzieni: atbalsts uzņēmējiem, lauksaimniekiem un noteiktām personu kategorijām; energoefektivitāte; Latvijas Zemes fonda pārvaldība;
- ALTUM īpašu uzmanību pievērš vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības ("ESG") izvērtējumam, gan pieņemot ar finansēšanu saistītus lēmumus, gan ALTUM iekšējos procesos.

ALTUM mērķis arī turpmāk ir nodrošināt pēc iespējas augstāku kredītreitinga līmeni, kas nav zemāks par divām pakāpēm par Latvijas valsts reitingu, ko piešķir Starptautiskā kredītreitingu aģentūras [Moody's Ratings](#) (turpmāk - Moody's).

Finanšu un nefinanšu mērķi

Stratēģijā tika izvirzīti šādi galvenie finanšu mērķi, kas saistīti ar ALTUM finanšu darbības stāvokli, un nefinanšu mērķi, kas izriet no ALTUM noteiktā vispārējā stratēģiskā mērķa, normatīviem aktiem un politikas plānošanas dokumentiem un ir saistīti ar publiskai personai noteikto funkciju izpildes nodrošināšanu:

- Stratēģijā tika noteikts mērens jauno darījumu apjomu mērķa rādītāju pieaugums, jauno darījumu apjomam līdz 2024.gadam palielinoties par 3.24%;
- ALTUM finanšu instrumentu bruto portfeļu pieaugums plānots vidēji 10% gadā, nodrošinot līdz 2024.gada beigām kopējo portfeļa apjomu 1.3 miljardi EUR apmērā;
- ALTUM jauno darījumu iniciētais ieguldījums tautsaimniecībā raksturo plānoto ALTUM ietekmes pieaugumu uz tautsaimniecības attīstību, sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu atbalstāmās jomās. 2024.gadā šis rādītājs tika plānots 773 milj. EUR;
- Stratēģijas īstenošanas periodā *Kapitāla atdeves* (ROE) rādītāju plānots saglabāt virs 1.3%;
- finanšu mērķa rādītājs *Pašu kapitāls* pārskata gada beigās plānots ar pozitīvu dinamiku;
- lai nodrošinātu ALTUM finanšu efektivitāti, izdevumu attiecībai pret ieņēmumiem plānots nodrošināt ne vairāk kā 65% apmērā.

Finanšu un nefinanšu mērķi (turpinājums)

Informācija par Stratēģijā noteikto nefinanšu mērķu izpildi 2024.gadā

- **Jauno darījumu (ar grantiem) apjomi** 2024.gadā sasniedza **428 milj. EUR**, kas ir par 89 milj. EUR (26%) vairāk nekā Stratēģijā 2024.gadam noteiktie 339 milj. EUR. Salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs ir pieaudzis par 139 milj. EUR (+48%).

Straujo pieaugumu pamatā nodrošināja aizdevumu un garantiju jauno darījumu apjoma būtisks pieaugums (attiecīgi +80 milj. eiro aizdevumos un +44 milj. eiro garantijās salīdzinājumā ar attiecīgo periodu 2023.gadā). Aizdevumos liela ietekme bija no Atvēršanās fonda aizdevumiem un investīciju aizdevumiem lielajiem uzņēmumiem ar kapitāla atlaidi, attiecīgi 41 milj. eiro un 25 milj. eiro. Apgrozāmo līdzekļu aizdevumu lauksaimniekiem portfelī 2024.gadā jauno darījumu apjoms bija par 26 milj. lielāks nekā 2023.gadā. 2024.gada 12 mēnešos jauno darījumu apjoma pieaugumu garantijās galvenokārt nodrošināja pieaugums Atvēršanās fonda daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanas programmā (+17 milj. eiro) un mājokļu garantiju programmā (+11 milj. eiro). Arī Zemes fondā 2024.gada 12 mēnešos bija straujš darījumu apjoma pieaugums, būtiski (+23 milj. eiro) pārsniedzot jauno darījumu apjomu 2023.gadā.

- **Bruto portfeļi uz 2024.gada beigām (ar grantiem)** sastāda **1'178 milj. EUR**, kas ir par 121 milj. EUR (-9%) mazāk nekā Stratēģijā 2024.gadam noteiktais 1'299 milj. EUR. Salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs ir pieaudzis par 76 milj. EUR (+7%).

Finanšu instrumentu bruto portfelis (bez grantiem) bija 1'175 milj. eiro, salīdzinājumā ar 2023.gada beigām tas palielinājās par 141 milj. eiro (+13.6%)

Lielākais pieaugums bija aizdevumu portfelī, kas 12 mēnešu periodā palielinājās par 59 milj. eiro (+16.4%), no tā 20% veidoja Atvēršanās fonda aizdevumi un investīciju aizdevumi lielajiem uzņēmumiem ar kapitāla atlaidi. Garantiju portfelis pieauga līdz 524 milj. eiro (+9.1 % salīdzinājumā ar 2023.gada beigām), ko nodrošināja atbalsta programmas privātpersonām – mājokļu garantijas ģimenēm, karavīriem un jauniem speciālistiem, kā arī garantijas daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai. Zemes fonda darījumu portfelis pieauga par 38 milj. eiro (+39.4%).

Lielāko ietekmi uz atbalsta instrumentu bruto portfeļi (ar grantiem) atstāja grantu portfelis, kas 2024.gada beigās bija par 120 milj. EUR mazāks (salīdzinājumā ar Stratēģijā plānoto (123 milj. EUR). Īstenojot ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda finanšu instrumentus granta elementu īsteno kapitāla atlaides veidā. Kredītportfelis (atskaitot reversās nomas darījumus, kas ir iekļauti Zemes fonda portfelī), 2024.gada beigās bija par 63 milj. EUR mazāks (-13%) salīdzinājumā ar Stratēģijā noteikto (481 milj. EUR). Riska kapitāla instrumentu portfelis, 2024.gada beigās bija par 5 milj. EUR lielāks (+5%) salīdzinājumā ar Stratēģijā noteikto (93 milj. EUR). Savukārt garantiju portfelis un Zemes fonda portfelis bija par attiecīgi 23 milj. EUR (+4%) un 33 milj. EUR (+24%) lielāks nekā Stratēģijā noteiktais (attiecīgi 501 milj. EUR un 102 milj. EUR).

Segmentu griezumā lielākais portfelis izveidots Mazo, vidējo un lielo uzņēmumu (MVU un lielle uzņēmumi) segmentā – 33% (2023.gada 31.decembrī: 36%), tālāk seko Privātpersonas – 32% (2023.gada 31.decembrī: 31%), Lauksaimnieki – 27% (2023.gada 31.decembrī: 23%) un Finanšu starpnieki – 8% (2023.gada 31.decembrī: 10%).

Finanšu un nefinanšu mērķi (turpinājums)

Informācija par Stratēģijā noteikto nefinanšu mērķu izpildi 2024.gadā (turpinājums)

- **Moody's piešķirtais kredītreitings** Stratēģijā noteikts divas pakāpes zem Latvijas valstij piešķirtā reitinga pēc Moody's novērtējuma.

Starptautiskā kredītreitingu aģentūra Moody's Ratings ("Moody's") 2025.gada 28.janvārī apstiprināja ALTUM ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 ar stabilu perspektīvas novērtējumu. Kredītreitings ir tādā pat līmenī, kāds tika apstiprināts 2024.gada 2.februārī. Arī īstermiņa reitings ir apstiprināts tādā pat līmenī P-2. ALTUM kredītreitinga novērtējums veikts balstoties uz Moody's 2024.gada jūlija Finanšu institūciju metodiku (Finance Companies Methodology). ALTUM ilgtermiņa kredītreitings Baa1 ir viens no augstākajiem Latvijas kapitālsabiedrībām piešķirtajiem.

Moody's apstiprinātais ALTUM ilgtermiņa kredītreitings Baa1 ir vienu pakāpi zem Latvijas valstij piešķirtā reitinga, kas 2024.gada beigās bija A3, un ALTUM tas ir labāks par Stratēģijā noteikto sliekšni.

ALTUM ilgtermiņa kredītreitings Baa1 ir viens no augstākajiem Latvijas kapitālsabiedrībām piešķirtajiem un tas ļauj sekmīgāk realizēt ALTUM ilgtermiņa stratēģiju finansējuma piesaisti, esot regulāram kapitāla tirgus dalībniekam un emitējot obligācijas.

- ALTUM **jauno darījumu iniciētais ieguldījums tautsaimniecībā** 2024.gadā sasniedza **978 milj. EUR**, kas ir par 205 milj. EUR vairāk (+27%) nekā Stratēģijā 2024.gadam noteiktais rādītājs (773 milj. EUR). Salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs ir pieaudzis par 3%. Rādītājs raksturo kopējo ieguldījumu tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību t.i. finansējumu, ko ieguldījis privātais līdzfinansētājs un projekta īstenotājs.
- **Valsts atbalsta programmu (ar grantiem) apjoms uz 1 darbinieku** sastāda **4.6 milj. EUR**, kas ir par 1.0 milj. EUR (-17%) mazāk nekā Stratēģijā 2024.gadam noteiktais rādītājs (5.6 milj. EUR). Salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs ir pieaudzis par 2%.
- **Brīvprātīgi aizgājušo darbinieku mainība** sastāda **7%** un ir mazāka par Stratēģijā plānoto rādītāju (<10%), -1% salīdzinot ar 2023.gadu. Mazāka darbinieku mainība sekmē ALTUM noteikto mērķu sasniegšanu.
- **Apmācīto darbinieku skaits** gadā sasniedza **96%**, kas ir vairāk par Stratēģijā plānoto rādītāju (>70%) un kas ir vienāds apjoms salīdzinot ar 2023.gadu. Rezultātu veicināja plaša attālināto apmācību pielietošana.

2024.gadā ir izpildīts Stratēģijā noteiktais ALTUM galvenais nefinanšu mērķis: **atbalsīt un veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā un sekmēt tautsaimniecības attīstību.**

Finanšu un nefinanšu mērķi (turpinājums)

Informācija par Stratēģijā noteikto finanšu mērķu izpildi 2024.gadā

- **kapitāla atdeve ROE** 2024. gadā sasniedza **7.1%**, kas ir vairāk par Stratēģijā plānoto rādītāju ($\geq 1.3\%$), pieaugot par 2.6% absolūtā izteiksmē salīdzinot ar 2023.gadu;
- **peļņa 28.7 milj. EUR**, pārsniedza Stratēģijā 2024.gadam plānoto rādītāju (9.8 milj. EUR), salīdzinot ar 2023.gadu peļņa pieauga par 10.9 milj. EUR;
- **pašu kapitāls (gada beigās) ir 416 milj. EUR** (Stratēģijā 2024.gadam plānots 422 milj. EUR), +26.7 milj. EUR salīdzinot ar 2023.gadu. Pašu kapitāla apjoms atbilst stratēģijā plānotajam. Pašu kapitāla pieaugumu 2024.gadā ietekmēja: pārskata perioda peļņa, pamatkapitāla palielinājums 6.2 milj. EUR atbilstoši 30.11.2023. akcionāru sapulces lēmumam, ievērojot Ministru kabineta 12.12.2023. rīkojumu, rezerves kapitāla palielinājums 7.4 milj. EUR, Mājokļu garantiju programmas un Studiju un studējošo portfeļgarantiju programmu īstenošanai attiecīgi par 1.8 un 5.6 milj. EUR, Rezerves kapitāla samazinājums par 18.3 milj. EUR Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantiju programmai un Garantiju programmai Ukrainas kara seku mazināšanai vienlaikus palielinot Atbalsta programmu finansējumu. Speciālā rezerves kapitāla samazinājuma rezultātā Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantiju programmai par 5.8 milj. EUR pārdaļītais finansējums novirzīts programmas Apgrozāmo līdzekļu aizdevumi lauksaimniekiem finansēšanai. Speciālā rezerves kapitāla samazinājuma rezultātā Garantiju programmai Ukrainas kara seku mazināšanai par 12.5 milj. EUR pārdaļītais finansējums novirzīts Investīciju aizdevumu ar kapitāla atlaidi programmas finansēšanai. Tādējādi, speciālā rezerves kapitāla samazinājums, samazinot finansējumu noteiktām atbalsta programmām un attiecīgā finansējuma pārlīšana uz saistībām atbalsta programmu finansēšanai, tika veikts saglabājot to pašu finansējuma būvību – finansējums jaunas atbalsta programmas īstenošanai un sagaidāmo zaudējumu segšanai.
- **izdevumu/ieņēmumu attiecība sastāda 23%** un ir zemāka par Stratēģijā plānoto rādītāju ($\leq 65\%$), -3% absolūtā izteiksmē salīdzinot ar 2023.gadu;
- **6 mēnešu likviditātes rādītājs 342%** ir augstāks par plānoto rādītāju ($\geq 100\%$), salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs absolūtā izteiksmē samazinājies par 88%. ALTUM saglabā augstu likviditātes līmeni. 2024.gadā ALTUM saņēma finansējumu no vairākiem ES fondiem – Atjaunošanas un noturības mehānisma finansējumu un ES fondu 2021.-2027.gada perioda finansējumu, kas palielināja ALTUM likvīdo līdzekļu apjomu;

Finanšu un nefinanšu mērķi (turpinājums)

Informācija par Stratēģijā noteikto finanšu mērķu izpildi 2024.gadā (turpinājums)

- rādītājs **Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR)/Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA)** sastāda **22%**, kas ir vairāk par Stratēģijā plānoto rādītāju ($\geq 20\%$). Salīdzinājumā ar 2023.gadu, šis rādītājs ir samazinājies par 1% absolūtā izteiksmē. Samazinājumu ietekmēja pašu kapitāla izmaiņas (skatīt komentāru rādītājam "Pašu kapitāls (gada beigās)") un kopējo pārvaldīto aktīvu pieaugumu 2024 gadā par 249 milj. EUR (+15%). Minētais rādītājs parāda, ka ALTUM ir pietiekams pašu kapitāls ar ALTUM darbību saistīto risku segumam.

2024.gadā ir izpildīts Stratēģijā noteiktais ALTUM galvenais finanšu mērķis: **realizējot valsts atbalsta programmas, nodrošināt pozitīvu ALTUM kapitāla atdevi.**

Atsevišķu rādītāju novirzes no Stratēģijā plānotajiem rādītājiem nav negatīvi ietekmējušas ALTUM galveno uzdevumu izpildi un Stratēģijas īstenošanu.

Papildus informācija par nefinanšu un finanšu mērķu īstenošanu ir pieejama Gada pārskatā par 2024.gadu (turpmāk - Gada pārskats) - Vadības ziņojumā un Gada pārskata Citos pielikumos.

Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā

Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā pēc ALTUM izsniegtajiem apjomiem pārskata periodā:

2024.gadā 978 milj. EUR;

2023.gadā 946 milj. EUR;

2022.gadā 766 milj. EUR

Iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēma

Iekšējā kontrole

ALTUM iekšējās kontroles sistēma ir veidota, lai nodrošinātu uzņēmuma efektīvu, ilgtspējīgu un sekmīgu darbību, sniegtās informācijas patiesumu un atbilstību attiecīgajiem normatīvajiem aktiem un darbības principiem, lai sniegtu pamatotu un pietiekamu pārliecību, ka ALTUM aktīvi ir nodrošināti pret zaudējumiem un nesankcionētu valdīšanu un lietošanu, darbības riski tiek pastāvīgi apzināti, uzraudzīti un pārvaldīti, kapitāla apmērs ir pietiekams ALTUM darbībai piemītošo, apzināto risku segšanai, darījumi notiek saskaņā ar ALTUM noteikto kārtību, ALTUM darbojas saprātīgi, piesardzīgi un efektīvi, ievērojot likumu un citu normatīvo aktu prasības, kā arī, ka ALTUM pārvaldē konstatētie trūkumi tiek savlaicīgi novērsti.

ALTUM vadība ir atbildīga par visaptverošas iekšējās kontroles sistēmas izveidošanu, tās efektīvas darbības nodrošināšanu. Attiecībā uz finanšu pārskatu sagatavošanu un finanšu pārskatos paustās informācijas patiesumu, objektivitāti, saprotamību un pilnīgumu, šī atbildība tiek īstenota, izraugoties piemērotus uzskaites principus, kuri ir aprakstīti iekšējos normatīvajos dokumentos.

ALTUM iekšējās kontroles sistēmas uzraudzību, tās pietiekamības un efektivitātes novērtēšanu veic **iekšējā audita daļa**, kura ir neatkarīga struktūrvienība, kas ir pakļauta ALTUM Padomei, un kuras vadītājs iecelts ar ALTUM akcionāru sapulces lēmumu. Iekšējā audita daļas darbības mērķis ir stiprināt ALTUM vērtību un ar neatkarīgu un objektīvu vērtējumu palīdzēt uzņēmuma padomei, valdei un struktūrvienību vadītājiem efektīvāk sasniegt izvirzītos stratēģiskos un biznesa mērķus. Akcionāru sapulce ik gadu apstiprina iekšējā audita daļas gada darbības plānu, par kura izpildi iekšējā audita daļa ziņo Akcionāru sapulcei. Padome veic uzraudzību tam, kā valde nodrošina iekšējās kontroles sistēmas izveidi un nodrošina tās efektīvu darbību.

Iekšējā audita daļa 2024.gadā atbilstoši saskaņotajam darbības plānam sagatavoja 14 (2023: 12) audita ziņojumus, kuros tika sniegts procesu vadības un kontroles sistēmas darbību novērtējums, un par ko tika informēta ALTUM Padome. Pārskata gadā tika sniegti 108 (2023: 47) audita ieteikumi, no kuriem 2 objektīvu iemeslu dēļ netika ieviesti. Ar audita ziņojumiem sniegta pārliecība ALTUM vadībai par biznesa procesiem, piemēram – Darbības plānošana, budžeta un darbības plāna sastādīšana un apstiprināšana, budžeta izpildes kontrole, budžeta koriģēšana, Kredītriska un operacionālā riska vadība, Nodrošinājuma vērtējuma pārraudzība, Latvijas Zemes fonda darbības īstenošana, ANM zemas īres mājokļu būvniecības aizdevumi, Procentu likmju noteikšana to piemērošana, procentu likmju izmaiņas, izsniegšanas komisijas maksas noteikšana, Klientu atbilstība programmas prasībām, aizdevumu izsniegšana, uzraudzība, problēmpazīmju monitorings un citi auditi.

Iekšējā audita daļa savus pienākumus veic atbilstoši piemērojamajiem normatīvajiem aktiem, ievērojot iekšējā audita profesionālās prakses starptautiskos standartus, un ALTUM iekšējiem normatīvajiem aktiem. Iekšējā audita daļa vismaz reizi gadā sagatavo un iesniedz Akcionāru sapulcei pārskatu par veiktajām pārbaudēm, galvenajām atklātajām problēmām un tūkumiem, novērtējot iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un izsakot viedokli par veicamajiem pasākumiem iekšējās kontroles sistēmas darbības uzlabošanai.

ALTUM kopš 2017.gada 1.decembra ir izveidota **Revīzijas komiteja**, kura, cita starpā, uzrauga iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitāti, ciktāl tā attiecas uz finanšu pārskatu un objektivitātes nodrošināšanu. Revīzijas komiteja atbilstoši [Finanšu instrumentu tirgus likuma](#) prasībām uzrauga ALTUM finanšu pārskatu sagatavošanas procesu un veic citus tai normatīvajos aktos noteiktos pienākumus. Revīzijas komiteja cieši sadarbojās ar Iekšējā audita daļu. 2024.gadā norisinājās 6 revīzijas komitejas sēdes, kurās tika izskatīti 6 jautājumi (2023.gadā 9 komitejas sēdes, kurās izskatīti 12 jautājumi). Plašāku informāciju skatīt ALTUM interneta mājas lapā www.ALTUM.lv sadaļas "PAR ALTUM" apakšsadaļā "Revīzijas komiteja"

ALTUM ir izstrādāta *Grāmatvedības politika* un *Uzkrājumu veidošanas politika*, kuru mērķis ir noteikt darījumu, faktu, notikumu un finanšu pārskata posteņu uzskaites, novērtēšanas un atspoguļošanas principus, metodes un noteikumus. ALTUM vadība noteikusi finanšu uzskaites principus, kas nodrošina, ka finanšu pārskati sniedz informāciju, kas ir ticama un nodevīga finanšu pārskatu lietotājiem lēmumu pieņemšanai. Piemērotā *Grāmatvedības politika* un *Uzkrājumu veidošanas politika* nodrošina, ka ALTUM finanšu pārskatos paustā informācija ir patiesa, salīdzināma, savlaicīga, nozīmīga, saprotama, atbilstīga un pilnīga. ALTUM ir izstrādāti iekšējie normatīvie dokumenti, kas nosaka finanšu pārskatu sagatavošanas kārtību.

Iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēma (turpinājums)

ALTUM ieviestie personas datu apstrādes principi, t.sk. personāla atlases procesos sniedz informāciju par to, kā ALTUM rīkojas ar personas datiem, izmantojot savus iekšējos resursus, tostarp informācijas sistēmas. Personas dati ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu. Lai informētu par personas datu apstrādi, ALTUM interneta mājas lapā sadaļā "[Privātuma politika](#)" sniedz iepriekš norādīto informāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes [regulu \(ES\) 2016/679 \(2016.gada 27.aprīlis\)](#) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti.

Risku pārvaldība

Risku pārvaldības mērķis ir identificēt, novērtēt, vadīt un kontrolēt potenciālos notikumus un situācijas, lai nodrošinātu pārlicību par uzņēmuma stratēģisko mērķu sasniegšanu.

ALTUM risku pārvaldībai ir izveidota risku vadības sistēma, ņemot vērā ALTUM biznesa apjomus, struktūru un darbības specifiku, kā arī ņemot vērā ierobežotās iespējas vadīt atsevišķus riskus. Risku pārvaldības stratēģija ietver riska pārvaldības pamatprincipus un to apstiprina ALTUM Padome. Stratēģija nosaka pieļaujamās riska pozīciju un koeficientu intervālu robežas galvenajiem riska veidiem balstoties uz risku klasifikāciju. ALTUM valde īsteno risku vadības politiku, stratēģiskajās aktivitātēs ievērojot Padomes noteiktos risku ierobežojumus.

ALTUM īsteno tās darbību ietekmējošo risku pārvaldīšanu atbilstoši ALTUM apstiprinātajiem risku vadības iekšējiem normatīvajiem dokumentiem, kas apraksta un nosaka līdzekļu kopumu un risku izvērtējumu, kādi tiek izmantoti tās darbībai piemītošo risku vadībai.

Risku pārvaldības regulējumu un iekšējo normatīvu mērķis ir veikt preventīvas risku vadības darbības, kas veidotu iepriekšēju un izvērtētu risku vadības sistēmu, nodrošinot darījumu un citu darbību izvērtējumu pirms to uzsākšanas. Vienlaikus, risku vadības iekšējā sistēma tiek pastāvīgi uzraudzīta un pilnveidota, atbilstoši augošajiem ALTUM darbības apjomiem un korporatīvās pārvaldes uzbūvei.

Risku pārvaldībā tiek ievērots rūpīgas pārvaldības princips, balstoties uz šādiem galvenajiem risku vadības elementiem:

- ALTUM nodrošina risku pārvaldības nepārtrauktību, kā tās funkciju sastāvdaļu;
- ALTUM nosaka un novērtē iespējamās riskus pirms jaunu produktu vai pakalpojumu ieviešanas;
- uzņemoties riskus, ALTUM saglabā ilgtermiņa spēju īstenot tās darbībai noteiktos mērķus un uzdevumus;
- ALTUM neiesaistās darījumos, neveic darbības u.tml., kas var radīt riskus, kuri var apdraudēt ALTUM darbības stabilitāti, vai arī kas būtiski var kaitēt ALTUM reputācijai.

Risku pārvaldībai ALTUM pielieto dažādas risku analīzes metodes un instrumentus, kā arī nosaka riska limitus un ierobežojumus. Risku vadība tiek integrēta visos ALTUM pārvaldības procesos un tiek veikta, pamatojoties uz izstrādātām un apstiprinātām politikām, stratēģijām, procedūrām, metodikām un citiem iekšējiem normatīvajiem dokumentiem. Risku pārvaldīšanas process ietver risku identifikāciju un pārvaldīšanu, t.sk., mērīšanu, novērtēšanu, noteikto ierobežojumu un limitu ieviešanas kontroles kārtību, risku mazinošu pasākumu noteikšanu un risku pārskatu sniegšanu.

Atbilstoši makroekonomisku izmaiņu un tendenču ietvarā tiek veiktas arī risku vadības pielāgošanas darbības, kas ietver ne vien īpašu atbalstu konkrētām uzņēmējdarbības nozarēm atbalsta programmu ietvaros, bet arī šo programmu klientu risku vadību un uzraudzību īstenojot ar portfela riska vadības instrumentiem, kā piemēram, kredītriska vadība un citiem ar portfela kvalitātes uzraudzību saistītiem elementiem.

Informācija par risku pārvaldības sistēmas elementiem atrodama ALTUM gada pārskatā par 2024.gadu.

Nolūkā padarīt caurspīdīgus sadarbības nosacījumus NILLTPF novēršanas un reputācijas izvērtējuma kontekstā, vienlaicīgi ievērojot saistošajos normatīvajos dokumentos noteikto 2024.gadā tika izstrādāti un ALTUM interneta vietnē publicēti kritēriji/ierobežojumi sadarbībai ar klientiem.

Iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēma (turpinājums)

Risku pārvaldība (turpinājums)

Sankciju riska vadības ietvaros ALTUM padziļināti analizē klientus un to sadarbības partnerus, kur novērojama saikne ar valstīm, par kurām ir informācija, ka tās iesaistās vai varētu tikt iesaistītas noteikto sankciju apiešanā. Sankciju riska mazināšanas nolūkā, ņemot vērā Krievijas Federācijas iebrukuma Ukrainā rezultātā ieviestās plašas sankcijas pret Krievijas Federāciju un Baltkrievijas Republiku un to tiesību subjektiem, ALTUM noteica papildu kontroles pasākumus gan finanšu instrumentu piešķiršanas, gan darījumu attiecību uzraudzības laikā, kā arī būtiska papildu uzmanība tiek pievērsta "Zini savu klientu" pieejai, t.sk. izvērtējot klienta reputāciju, personisko un saimniecisko darbību.

Par ESG risku pārvaldību Altum kredītportfelim un garantiju portfelim skatīt sadaļā "**ESG risku pārvaldība ALTUM kredītportfelim un garantiju portfelim**".

ALTUM pārvaldot Fondu, tiek izmantota privātā un riska kapitāla nozares labākā prakse – ieguldījumu komitejā, kas veic ieguldījumu izvērtēšanu un ieguldījumu lēmumu pieņemšanu, ir piesaistīti arī neatkarīgi nozares eksperti, ziņošana Fonda ieguldītājiem tiek veikta saskaņā ar [Invest Europe vadlīnijām](#), savukārt ieguldījumu vērtēšana tiek veikta saskaņā ar izstrādātu iekšēju procedūru, kas balstīta uz [IPEV Padomes apstiprinātajām novērtēšanas vadlīnijām](#).

Gada pārskats latviešu un angļu valodā ir publiski pieejams ALTUM telpās Doma laukumā 4, Rīgā un elektroniskā veidā – interneta mājas lapā www.ALTUM.lv, sadaļas „INVESTORIEM” apakšsadaļā "[FINANŠU INFORMĀCIJA](#)".

Neatkarīga revīzija

ALTUM gada finanšu pārskatiem tiek veikta neatkarīga revīzija, kuras ietvaros neatkarīgi revidenti sniedz atzinumu par to, vai, viņņuprāt, ALTUM finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par ALTUM finanšu stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmu, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem [Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem](#). Par ALTUM finanšu pārskatu revidentu 2023. - 2025.gadam ir apstiprināta PricewaterhouseCoopers SIA. Ievērojot [ES regulas Nr.537/2014](#) prasības par obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu iecelšanu sabiedriskas nozīmes struktūrās (ALTUM ir sabiedriskas nozīmes struktūra, jo ALTUM emitētās obligācijas ir regulētajos kapitāla tirgos), revidenta izvēles procesā tika iesaistīta ALTUM Revīzijas komiteja. Revidenta izvēle tika veikta [Publisko iepirkumu likumā](#) noteiktajā kārtībā.

Veicot revidenta atlasi, tika izvērtēti šādi kvalifikācijas kritēriji:

- Pretendents ir reģistrēts atbilstoši reģistrācijas vai pastāvīgās dzīvesvietas valsts normatīvo aktu prasībām.
Prasība attiecas arī uz personālsabiedrību un visiem personālsabiedrības biedriem (ja piedāvājumu iesniedz personālsabiedrība) vai visiem piegādātāju apvienības dalībniekiem (ja piedāvājumu iesniedz piegādātāju apvienība), kā arī apakšuzņēmējiem (ja pretendents plāno piesaistīt apakšuzņēmējus);
- iepriekšējo 3 (trīs) gadu laikā (2020., 2021., 2022. un 2023. līdz piedāvājuma iesniegšanas brīdim) ir pieredze vismaz 3 (trīs) veiktām revīzijām ES kredītiestāžu gada pārskatiem, kas sagatavoti saskaņā ar SFPS prasībām, kur kredītiestādes kredītportfeļa bilances vērtība ir ne mazāka par 200 milj. EUR;
- ir licence zvērinātu revidentu pakalpojumu sniegšanai;
- atbildīgajam revidentam ir zvērināta revidenta sertifikāts;
- pretendentam nepastāv interešu konflikti revīzijas pakalpojumu sniegšanai;
- pretendents kā arī jebkurš pretendenta revidentu komercsabiedrību fīkla sadarbības partneris (ja pretendents ir revidentu komercsabiedrību fīkla sadarbības partneris), nav sniedzis ALTUM Eiropas Parlamenta un padomes regulas Nr. 537/2014 5.panta 1.punkta otrajā daļā minētos ar revīziju nesaistītus aizliegtus pakalpojumus 5.panta 1.punkta pirmajā daļā norādītajā laikposmā un atbilst Eiropas Parlamenta un padomes regulas Nr.537/2014 4. un 5.pantā minētajām prasībām.

Revidenta izvēlei tika piemēroti šādi kritēriji:

- saimnieciski izdevīgākais piedāvājums ar viszemāko cenu;
- līguma izpildē tiek iesaistīts tehniskais Starptautisko finanšu pārskatu standartu eksperts no ārpus Baltijas valstīm bāzēta Pretendenta asociētā biroja tehniskās kompetences centra.

Ieguldījums ilgtspējā

Finanšu nozarei ir izšķiroša nozīme Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanā, tostarp pārejā uz klimatneitrālu, klimatnoturīgu, resursu efektīvu un taisnīgu ekonomiku. Ilgtspēja ir galvenā ALTUM uzņēmējdarbības un stratēģijas daļa, un tā kļuvusi par svarīgu stratēģisko virzītājspēku banku nozarē, kā arī atfīstības finanšu institūcijām Eiropā. ALTUM uzņemas atbildību par savas ikdienas darbības ilgtermiņa ekonomisko, vides un sociālo ietekmi un pastāvīgi strādā, lai ar pieņemtajiem ieguldījuma lēmumiem, veidojot portfeli, sekmētu ilgtspējīgu atfīstību, neradītu nelabvēlīgu ietekmi uz ilgtspējas faktoriem un sniegtu pozitīvu ieguldījumu uzņēmumu transformācijā uz ilgtspējīgu ekonomiku un veicinātu rīkoties atbildīgi savā uzņēmējdarbībā.

Atbalstot pasaules kopīgo plānu klimata pārmaiņu mazināšanai, nabadzības izskaušanai un nevienlīdzības apkarošanai līdz 2030.gadam, ALTUM seko tiem uzņēmumiem, kuri ir apņēmušies sniegt ieguldījumu ilgtspējīgā atfīstībā, un ir noteicis prioritāros [ANO ilgtspējīgas atfīstības mērķus](#) (turpmāk - ANO IAM). Altum savā darbā definējis četras ilgtspējas darbības jomas, caur kurām tiek sekmēta ANO ilgtspējas atfīstības mērķu sasniegšana.

Ilgspējas darbības jomas	ANO Ilgtspējīgas atfīstības mērķi
Atfīstības finanšu institūcijas darbība <ul style="list-style-type: none"> - Finanšu instrumentu portfeļa un ieguldījumu ietekmes vadība, ilgtspējīgs finansējums - Dalība kapitāla tirgos - Kredītriska pārvaldība 	
Atfīstības finanšu institūcijas ikdienas procesu pārvaldība <ul style="list-style-type: none"> - Korporatīvā pārvaldība - Iepirkumi - Organizācijas vides aizsardzības iniciatīvas 	
Darbinieki un darba vide <ul style="list-style-type: none"> - Darbinieku labbūvība - Ekspertīzes un pieredzes veicināšana un apmaiņa 	
Ilgspējas vadība un ziņošana <ul style="list-style-type: none"> - Ilgtspējas pārvaldība - Ilgtspējas ziņošanas ALTUM un AIF Altum Kapitāla fonds 	

Sākot jau ar 2021.gada sākumu, ALTUM vadība kā vienu no prioritātēm bija izvirzījusi ilgtspējīgu finansējumu un ESG aspektu integrāciju kredītrisku vadībā un biznesa procesos. Tas ir arī viens no ALTUM Stratēģijas 2022.-2024.gada mērķiem.

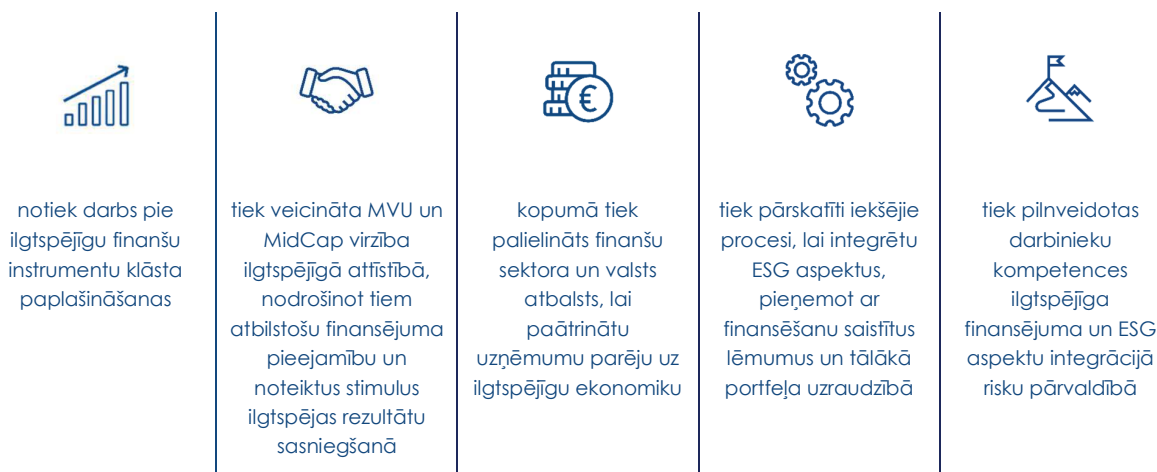
Savukārt, izstrādājot ALTUM vidēja termiņa stratēģiju 2025. – 2027.gadam tiek turpināts integrēt ilgtspējas aspektus gan kreditēšanas jomā, liekot akcentu uz pārejas finansējumu un produktiem dažādos segmentos, lai palīdzētu uzņēmumiem transformēties, gan risku pārvaldības jomā. Ievērojot stratēģijas dokumentu hierarhiju, ALTUM Ilgtspējas stratēģija tiks apstiprināta pēc vidēja termiņa stratēģijas 2025. – 2027.gadam apstiprināšanas.

ALTUM īsteno atbildīgu uzņēmējdarbību, balstoties uz starptautiski atzītiem normatīvajiem regulējumiem un vadlīnijām, nodrošinot institūcijas caurskatāmību, ētisku rīcību un ilgtspējīgu atfīstību. ALTUM darbība ir vērsta ne vien uz atbilstības nodrošināšanu, bet arī uz proaktīvu rīcību, lai veidotu ilgtspējīgu vērtību visām iesaistītajām pusēm – darbiniekiem, investoriem, klientiem un sabiedrībai kopumā.

ALTUM pilnveido un attīsta iekšējos procesus, lai uzraudzītu atbilstību ANO Globālā līguma principiem ([ANO Global Compact](#)) un nodrošināt atbilstību OECD vadlīnijām par atbildīgu uzņēmējdarbību ([OECD guidelines for multinational enterprises](#)). ALTUM ikdienas darbībā cilvēktiesību ievērošana ir būtisks pamatprincips, kas tiek integrēts visos institūcijas darbības aspektos. ALTUM strādā pie atbilstības ANO vadošajiem principiem uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām ([UNHCR Guiding Principles on Business and Human Rights](#)).

leguldījums ilgtspējā (turpinājums)

Ceļā uz ilgtspējīgām finansēm un ilgtspējas aspektu integrāciju visos Altum procesos un informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju finanšu pakalpojumu nozarē:

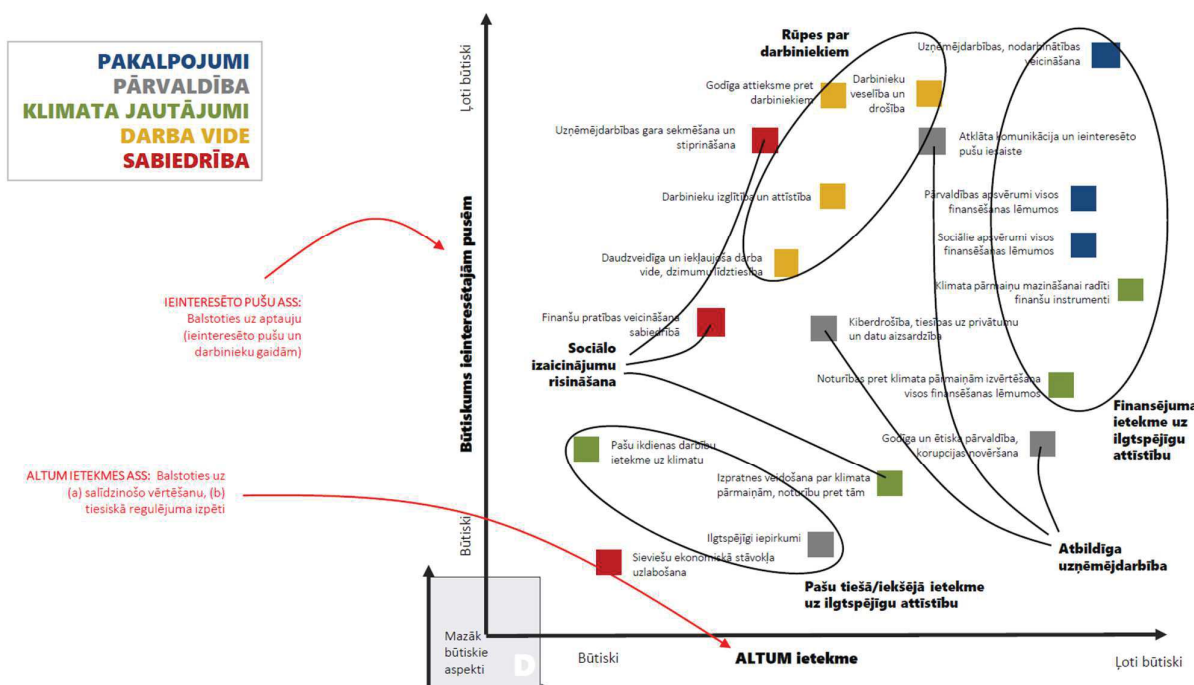
Būtiskuma matrica

ALTUM ir identificējusi un īsteno ciešu sadarbību ar ALTUM ieinteresētajām pusēm, apzinoties ALTUM īpašo lomu tautsaimniecībā, kā arī ieinteresēto pušu vajadzības un risinot tās. ALTUM apzinās un izvērtē savas darbības sociālo, vides un ekonomisko ietekmi un iesaista ieinteresētās puses abpusēji būtisku jautājumu risināšanā. Veidojot attiecības ar iesaistītajām pusēm, ALTUM organizē un iesaistās konsultācijās, veido partnerības, rīko informatīvus un izglītojošus pasākumus.

Lai sastādītu ALTUM ilgtspējas būtiskuma matricu un nodefinētu ambīciju līmeni attiecībā uz ilgtspējīgu finansējumu aizdevumu portfeli, 2021.gada nogalē tika veikta ieinteresēto pušu apzināšana, kartēšana un aptauja, kas ļāva identificēt ilgtspējas saturā ietveramos būtiskos aspektus.

Šī procesa rezultātā ir identificētas nozīmīgākās ietekmes jomas un būtiskuma aspekti, sastādot Būtiskuma matricu.

Vairāk informācijas var meklēt ALTUM mājaslapā sadaļas "Ilgtpēja un pārvaldība" apakšsadaļā "[Būtiskuma matrica](#)"

2025.gadā plānots atjaunot Būtiskuma matricu, lai sekotu līdzi izmaiņām ietekmes pušu gaidās, kā arī ievērotu jauno ESRS (European Sustainability Reporting standards) prasības, kas, iespējams, ALTUM būs saistošas no 2026.gada.

Ilgspējīgs finansējums

ALTUM ambīciju līmenis attiecībā uz ilgtspējīgu finansējumu tiek īstenots brīvprātīgi, un to nosaka (i) ieinteresēto pušu, piemēram, investoru, kredītreitingu aģentūru, starptautisko aizdevēju, [Nasdaq Baltic](#), gaidas uz ALTUM kā Latvijas attīstības finanšu institūciju, kam ir ļoti būtiska ietekme uz Latvijas tautsaimniecību, un (ii) atbilstības prasības publiskajam finansējumam, kas pieejams no ES Kohēzijas politikas un/vai ANM instrumenta, kas sniedz ieguldījumu ilgtspējīgas Eiropas investīciju plānā/zaļā kursa investīciju plānā, kur ALTUM ieņem kritiski svarīgu lomu finanšu instrumentu īstenošanā MVU sektorā Latvijā.

ALTUM ambīciju līmeni ietekmē arī ilgtspējīgas finansēšanas regulējums, kas jau ir spēkā daļai ALTUM portfeļa (kā piemēram, portfelim, kas finansēts saskaņā ar ALTUM [Zaļo obligāciju ietvaru 2021](#) (iepriekš [Zaļo obligāciju ietvars 2017](#)), ņemot vērā [Starptautiskās Kapitāla tirgus asociācijas](#) (ICMA) publicētos Zaļo un sociālo obligāciju principus. Lai arī nav saistoši ALTUM, taču ALTUM savā ikdienas darbībā ievēro starptautisko finanšu institūciju sektora praksi, tādejādi šobrīd ir izskafītas EBA (Eiropas Banku iestādes) un ECB (Eiropas Centrālās Bankas) vadlīnijas par ESG aspektu integrāciju kredītriska pārvaldībā, tostarp aizdevumu izsniegšanā un uzraudzībā, kā arī klimata risku (Pārejas risku un klimata fizisko risku) pārvaldību un noris to tālāka integrācija ALTUM iekšējos procesos.

2022. gadā [Latvijas Banka](#) (līdz 2022. gada 31. decembrim Finanšu un kapitāla tirgus komisija) izstrādāja Latvijas [finanšu sektora ilgtspējas ceļa karti](#), lai skaidrotu finanšu sektora uzrauga gaidas par finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku nostāju un rīcību ilgtspējas risku identificēšanas un pārvaldības jomā. Ceļa kartes mērķis ir veicināt vienotu izpratni par finanšu un kapitāla tirgus dalībniekiem noteiktiem veicamajiem soļiem ilgtspējas risku identificēšanas un pārvaldības jomā.

ALTUM ESG apņemšanās balstās uz 2022.gadā izstrādāto ceļa karti, kuras īstenošana jau vairāku gadu garumā ir veicinājusi ilgtspējīgu finanšu attīstību. Tās ietvaros ieviestie pasākumi un sasniegtie mērķi atbilst Latvijas Bankas izstrādātās ceļa kartes vadlīnijām.

2024.gadā noris aktīvs darbs pie jaunu ilgtspējīgu produktu attīstības. Ilgtspējas finansējuma klāstā īpaši izceļams ir **pārejas finansējuma** piedāvājums.

Ilgtspējīgs finansējums (turpinājums)

2023.gada vasarā izstrādātais produkts pārejai uz zema oglekļa ekonomiku MVU segmentā, lai sekmētu uzņēmumu veiksmīgu pāreju uz zemoglekļa ekonomiku - mazināt sava produkta vai pakalpojuma dzīves cikla CO2 pēdu, pielāgoties piegādes ķēžu prasībām attiecībā uz ESG mājas darbiem, stiprināt pielāgošanos klimata fizisko risku radītajai ietekmei, uzņemt tempus. Šobrīd fokuss ir uz pārejas finansējuma piedāvājuma lauksaimnieku segmentā paplašināšanu, lai veicinātu, piemēram, lauksaimniecības tehnikas un produktu ražošanas energoefektivitātes attīstību, kā arī saimniecību klimatnoturību.

Savukārt attiecībā par ESG aspektu integrāciju kredītriska pārvaldībā, 2024.gadā tiek turpināts aktīvs darbs pie 2023.gadā izstrādātā ESG scoringa modeļa integrācijas aizdevuma izsniegšanas procesos. Tas tiks pielietots MVU / Lielo uzņēmumu un Lauksaimnieku segmentos jaunu darījumu izvērtēšanas procesā virs noteikta būtiskuma sliekšņa, kā arī pie esošā portfeļa un ķīlu novērtējuma uzraudzības. ESG scoring modelis ļaus arī noteikt pārejas riska pakāpi individuālajās darījumu līmenī. ESG scoring modeļa ieviešana notiek pakāpeniski, sākot ar 2025.gada pavasari, ņemot vērā klientu gatavību aizpildīt 2024.gada aprīlī publicēto vienoto banku ESG anketu, lai iegūtu informāciju ESG risku izvērtējumam un attiecībā uz plānotajiem/faktiskajiem klientu ilgtspējas KPI's datiem.

AIF Altum Kapitāla fonds veic ieguldījumus, rūpīgi izvērtējot uzņēmumu darbību ESG jomā un ekonomikas izmaiņu ietekmi uz piegāžu un vērtību ķēdēm. Ievērojot Regulas par informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju, finanšu pakalpojumu nozarē (The Sustainable Finance Disclosure Regulation – SFDR) prasības, 2022.gada nogalē tika publicētas Fonda nostādnes par ieguldījumu lēmumu ietekmi uz ilgtspējas faktoriem (Principal Adverse Impact Indicators). 2024.gada sākumā apkopoti Fonda portfeļa kompāniju nelabvēlīgās ietekmes indikatori par 2023.gadu. Jāatzīmē, ka Fonda pārvaldītā portfeļa svarīgākie nelabvēlīgās ietekmes indikatori neliecina par ieguldījumu lēmumu būtisku negatīvu ietekmi uz ilgtspējas faktoriem gan uz 2023.gada beigām, gan aktualizētajā izvērtējumā uz 2024.gada beigām.

ALTUM apņemas sekot labākajiem nozares piemēriem Eiropā, kas ir pauduši savu stingru nostāju, definējot sasniedzamos mērķus un neatbalstāmās nozares un projektus neatkarīgi no finansējuma izcelsmes un kas jau šobrīd nefinansē enerģijas ražošanas projektus, kuros izmanto fosilo kurināmo. Esošais klientu portfelis tiks pārskatīts, stimulējot klientu pāreju uz ilgtspējīgu attīstību, kā arī pakāpeniski atsakoties no tādu projektu finansēšanas, kas neatbilst ALTUM noteiktajiem ESG aspektiem kredītriska pārvaldībā.

Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā

Finansētie projekti, kas sekmē vides mērķu sasniegšanu

Jau 2017.gada oktobrī ALTUM veica zaļo obligāciju emisiju 20 milj. EUR apmērā, kļūstot par pirmo Centrālās un Austrumeiropas nacionālo valstu attīstības institūciju, kas izlaidusi zaļās obligācijas.

Piesaisītālais finansējums no zaļo obligāciju emisijas tiek izmantots ilgtspējīgu uzņēmējdarbības projektu finansēšanai energoefektivitātes, enerģijas ieguves no atjaunojamiem energoresursiem, "zaļo" ēku un ilgtspējīga transporta jomās, tostarp energoservisa kompānijām (ESKO), kas darbojas uzņēmumu apkalpošanas sektorā šajās jomās. Lai investori varētu sekot ALTUM Zaļo obligāciju ieguldījumiem un lai iegūtu ieskatu par finansētajiem projektiem, ALTUM publicē ikgadējo [Zaļo obligāciju Investoru pārskatu](#).

Lai nodrošinātu investoriem pārliecību, ka zaļo obligāciju finansējumu ALTUM ieguldīs videi draudzīgos projektos un nodrošinās noteiktu vides mērķu sasniegšanu, [CICERO](#) (Starptautiskais klimata un vides izpētes centrs/ Center for International Climate and Environmental Research, Oslo, kopš 2022.gada daļa no kredītreitinga aģentūras S&P Global) 2017.gada septembrī sniedza neatkarīgu atzinumu par ALTUM Zaļo obligāciju ietvaru 2017 un saņēma CICERO [Vidēji zaļo vērtējumu](#).

CICERO
Medium Green

2021.gada 2.pusgadā tika aktualizēts ALTUM [Zaļo obligāciju ietvars 2021](#), ņemot vērā 2021.gada jūnijā [Starptautiskās Kapitāla tirgus asociācijas](#) (ICMA) publicētos Zaļo un sociālo obligāciju principus, par ko 2021.gada decembrī atkārtoti tika saņemts CICERO [Vidēji zaļais vērtējums](#). "

2021.gada septembrī, kā pirmais uzņēmums no Latvijas, ALTUM ar savu zaļo obligāciju emisiju pievienojās [Nasdaq Sustainable Bond Network](#).

Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā (turpinājums)

Visas jaunās programmas, kuru ietvaros ir pieejams finansējums no ANM, no atbalstāmo aktivitāšu viedokļa ir ar ilgtspējas uzsvāru, tikai dažādos aspektos, un ir iedalāmas (i) klimata programmas, nodrošinot DNSH principa ieviešanu Taksonomijā noteiktām vides mērķu prasībām, (ii) digitalizācijas programma ar mērķi celt produktivitāti un (iii) zemas ires namu programma ar sociālo mērķi – mazināt nevienlīdzību. ALTUM turpina strādāt pie jauniem ilgtspējas produktiem dažādos segmentos. 2023.gadā tika ieviests produkts **MVU segmentā, lai sekmētu uzņēmumu veiksmīgu pāreju uz zemoglekļa ekonomiku** - mazināt sava produkta vai pakalpojuma dzīves cikla CO₂ pēdu, pielāgoties piegādes ķēžu prasībām attiecībā uz ESG mājas darbiem, stiprināt pielāgošanas klimata fizisko risku radītajai ietekmei. 2024.gadā uzsākts darbs pie **pārejas finansējuma piedāvājuma lauksaimnieku segmentā**. Pārejas finansējuma produkta paplašināšana paredzēta projektiem, piemēram, kas veicina lauksaimniecības tehnikas un produktu ražošanas energoefektivitāti un saimniecību klimatnoturību. Jauno darījumu apjoma pieaugumu ilgtspējīgiem aizdevumiem pozitīvi ietekmē jau kopš 2023.gada rudens piešķirtais papildus stimuls - atlaide ilgtspējīgu projektu finansējuma cenai, kas sākotnēji tiek piemērota 18 mēnešu laikā no aizdevuma piešķiršanas brīža.

Intensīvais darbs ar klientiem MVU segmenta zaļo ēku projektu finansēšanā un tirgus izglītošanā, kas tiek veikts jau daudzus gadus, 2024.gadā nesa augļus – šogad ir pirmais gads, kad sākās aizdevumu izsniegšana zaļo ēku sektorā, sasniedzot 4.6 milj. EUR.

Vairāk par ALTUM programmām uzņēmumu energoefektivitātes uzlabošanai un ilgtspējai var lasīt [šeit](#), bet par daudzīvokļu māju energoefektivitātes programmu pieejams [šeit](#).

ALTUM [Energoefektivitātes tehniskā kompetences centra komanda](#) konsultē uzņēmumus par energoefektivitātes izpēti un energoaudītu veikšanu, kā arī investīciju projektu tehniskās dokumentācijas sagatavošanu. Mūsu komandas pieredze veidojusies kopš 2017.gada, kad ALTUM izlaida Zaļās obligācijas, lai piesaistītu līdzekļus ilgtspējīgu projektu finansēšanai.

Komandas zināšanas par energoefektivitātes risinājumiem un tirgus tendencēm neaprobežojas tikai ar standarta risinājumiem, veidojot papildus pievienoto vērtību klientiem. Pēdējo piecu gadu laikā konsultētie uzņēmumu projekti, ja tiktu īstenoti visi energoaudītu ieteikumi, nodrošinātu vairāk nekā **16 000 t CO₂e** ietaupījumu gadā.

2024.gadā konsultēto projektu kopējais CO₂ ietaupījums sasniegs **297 t CO₂e** gadā, taču šis skaitlis vēl neatspoguļo vairāku lielu projektu ietekmi, kuru energoaudīti joprojām ir procesā. Viens no nozīmīgākajiem piemēriem ir **vairāk nekā 300 publisko ēku energoaudīti Rīgā**. Vairāk par [Energoefektivitātes tehniskās kompetences centru \(Energoarantu\)](#) skatīt [šeit](#).

Finansētie projekti, kas sekmē sociālo mērķu sasniegšanu

ALTUM kā attīstības finanšu institūcija dažādību un vienlīdzīgas iespējas nodrošina ne tikai organizācijas iekšējā vidē, bet arī daudz plašākā tvērumā, ar pozitīvu un jēgpilnu ilgtermiņa ietekmi uz būtiski plašāku indivīdu loku un visu sabiedrību kopumā.

Sniedzot savu tiešu ieguldījumu Latvijas sabiedrības attīstībā, ALTUM nodrošina vienlīdzīgas iespējas finansējuma pieejamībai

- (i) sociāli nozīmīgu projektu realizēšanai,
- (ii) sociāli jūtīgām iedzīvotāju grupām,
- (iii) biznesa uzsākšanai un attīstībai lauku teritorijās neatkarīgi no profesijas vai vecuma, kā arī
- (iv) sociālajiem uzņēmumiem, atfīstot sociālo uzņēmējdarbību un iesaistot darba tirgū cilvēkus, kam citādi nebūtu iespējas pilnvērtīgi integrēties sabiedrībā.

Finansētie projekti, kas sekmē sociālo mērķu sasniegšanu (turpinājums)

Finansējot sociāli nozīmīgus projektus, ALTUM darbības pozitīvā ietekme dažādības un vienlīdzības veicināšanā sniedzas tālu ārpus organizācijas robežām. Sociālie mērķi tiek realizēti līdz ar ikdienas atbalsta finanšu instrumentiem - aizdevumiem, garantijām un ieguldījumiem iespējkapitāla fondos, kas nodrošina finanšu resursu pieejamību uzņēmumiem un mājsaimniecībām. Finansējums tiek piešķirts jomās, kuras valsts izvirzījusi kā atbalstāmas un svarīgas, tādejādi veicinot tautsaimniecības atfīstību un sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu.

Jāatzīmē, ka 2024.gadā strauji atfīstās zemas īres namu būvniecības programma, **sekmējot sociālo mērķu sasniegšanu Latvijas reģionos**. Programmas ietvaros tiek sniegts atbalsts triju vai vairāk dzīvokļu zemas īres un energoefektivitātes prasībām atbilstošu dzīvojamo māju būvniecībai reģionos ar mērķi veicināt mājokļu pieejamību mājsaimniecībām, kas nevar atļauties mājokli uz tirgus nosacījumiem.

Šobrīd kopējais programmas finansējums sasniedz nepilnus 42 milj. eiro un šobrīd noris darbs pie pieejamā finansējuma palielinājuma redzot lielo pieprasījumu. Līdz 2024.gada beigām piešķirti aizdevumi par nepilniem 38 milj. EUR, jau šobrīd 7 dažādās Latvijas pilsētās notiek projektu īstenošana, kas ļaus izveidot 486 jaunus dzīvokļus zemas īres namu programmā.

ANM zemas īres mājokļu programmas finansēto projektu atrašanās vietas 2024:

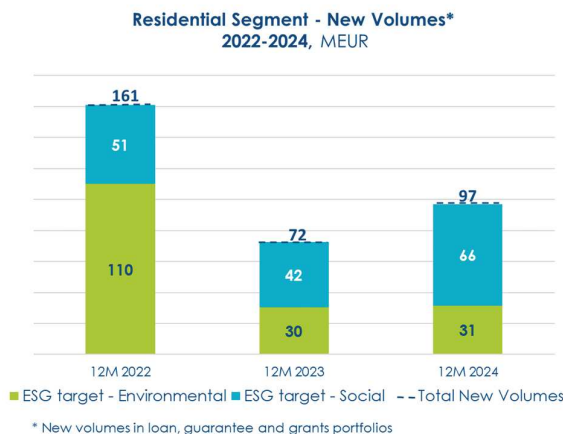
Apzinoties, ka Latvijas reģionos uzņēmējiem un iedzīvotājiem ir grūtāk piesaistīt kredītus atfīstībai - gan nodrošinājuma vērtības, gan pirktspējas dēļ, ALTUM konsekventi strādā, lai ar saviem finanšu instrumentiem palielinātu finansējuma pieejamību šiem klientu segmentiem teritorijās ārpus Rīgas un Pierīgas. Jau 2018.gadā ALTUM ieviesa īpašu mazo aizdevumu programmu, kas paredzēta tikai uzņēmējiem lauku teritorijās, kurai ir stabils un augošs pieprasījums – kopš programmas sākuma izsniegti 48 milj. EUR. Uzņēmējdarbības veicināšanai Latvijas reģionos 2024.gadā tika izveidots jauns piedāvājums, kas aizdevumus līdz 100 tūkstošiem eiro ļauj piešķirt bez vai ar samazinātām nodrošinājuma prasībām. Pirmā gada dati liecina, ka šis ir īpaši aktuāls piedāvājums uzņēmējiem reģionos – 72 % no darījumiem ir ārpus Rīgas. Savukārt privātpersonu segmentā 2024.gadā ALTUM palielināja savu garantiju limitus līdz pat 50% no hipotekārā aizdevuma apjoma, ja mājokļa iegādes darījums notiek ārpus Rīgas un Pierīgas. Ņemot vērā, ka garantiju limita palielināšana hipotekārajiem aizdevumiem nenesa būtiski kreditēšanas apjoma kāpumu reģionos un privātā sektora piedāvājums nav pietiekams, 2025.gadā ALTUM plāno sākt privātpersonu mājokļu tiešo kreditēšanu lauku apvidos. Šobrīd notiek piedāvājuma saskaņošana ar Eiropas Komisiju.

Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā (turpinājums)

Zemāk atspoguļots **Kopsavilkums par ALTUM jauno darījumu, kas sekmē Vides un Sociālo mērķu sasniegšanu, apjomu pēdējos trīs gados:**

Sociālo mērķu sasniegšanā privātpersonu segmentā būtiskāko devumu sniedz mājokļu garantijas, kur 2024.gadā izsniegto garantiju apjoms sasniedza 51 milj. EUR. Papildus stimulu jauno darījumu apjoma pieaugumam 2024.gadā deva paplašinātie mājokļa garantiju nosacījumi - tika palielināts piešķiramo garantiju apmērs ģimenēm reģionos, kā arī palielināta maksimālā darījuma summa, kas atļauta programmas ietveros.

Sociālo mērķu sasniegšanu aizdevumu portfeli privātpersonu segmentā sekmēja ANM zemas tīres mājokļu būvniecības programmas straujš uzrāviens 2024.gadā, kur sākusies aizdevumu izsniegšana (2023: 6 milj. EUR).

Izsniegtie aizdevumi, kas **sekmē vides mērķu sasniegšanu**, privātpersonu segmentā sastāda 14 milj. EUR (-15 milj. EUR pret 2023.gadu), ko veido aizdevumi daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai. Jāatzīmē, ka izsniegto aizdevumu apjomi Privātpersonu segmentā ir samazinājušies salīdzinot ar 2023.gadu, ņemot vērā 2024.gadā piedāvātā produkta izmaiņas daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes projektiem, akcentējot garantiju instrumentu papildus aizdevuma produktam, kur garantiju izsniegšanas apjomi 2024.gadā izlīdzsvaro aizdevumu samazinājumu. Taču joprojām kopējie jaunie darījumu apjomi nav salīdzināmi ar augstajiem 2022.gada apjomiem, kad noslēdzās iepriekšējā plānošanas perioda programma.

Izsniegtie ilgtspējas aizdevumi MVU segmentā, **kas sekmē vides mērķu sasniegšanu**, 2024.gadā sasniedza 36 milj. eiro (+7 milj. eiro pret 2023.gadu) – izteikti energoefektivitātes, atjaunīgo energo resursu un zaļo ēku sektoros. Jāatzīmē, ka būtisku pieaugumu salīdzinot ar 2023.gadu nodrošināja ANM energoefektivitātes programma ar kapitāla atlaidi.

Savukārt izsniegto aizdevumu apjomu projektu, kas sekmē sociālo mērķu sasniegšanu, finansēšanai veicinājusi starta aizdevumu programma, ar izteiktu fokusu uz finansēšanu reģionos.

Portfeļa devums ilgtspējīgā attīstībā (turpinājums)

Kopumā 2024.gadā ALTUM finansēto projektu, kas sekmē vides mērķu sasniegšanu, **kopējais plānotais ieguldījums CO₂ samazinājumā sasnies 15.3 tūkst. tonnas CO₂e gadā** (2023: 17.9 tonnas CO₂e), kas sastāda 308 tonnas CO₂e (2023: 636 tonnas CO₂e) gadā uz vienu ieguldīto milj. eiro.

Analizējot pa segmentiem, ALTUM finansēto projektu, kas sekmē vides mērķu sasniegšanu MVU segmentā, kopējais plānotais ieguldījums CO₂ samazinājumā sastāda 422 tonnas CO₂e (2023: 643 tonnas CO₂e) gadā uz vienu ieguldīto milj. eiro, kur vērojams samazinājums salīdzinot ar 2023.gadu dēļ finansēto projektu specifikas.

Jāatzīmē, ka MVU zājo ēku vai enerģijas uzkrāšanas infrastruktūras projektiem CO₂ samazinājums netiek aprēķināts, tādējādi šādu projektu pozitīvais ieguldījums ilgtspējā ir vērtējams vēl papildus.

Savukārt ALTUM finansēto projektu, kas veicinājis vides mērķu sasniegšanu privātpersonu segmentā, kopējais plānotais ieguldījums CO₂ samazinājumā sastāda 25 tonnas CO₂e (2023: 106 tonnas CO₂e) gadā uz vienu ieguldīto milj. eiro, kur vērojams šķietami būtisks samazinājums salīdzinot ar 2023.gadu. Taču tas skaidrojams ar lielāku ieguldījuma īpatsvaru projektā, kā arī aprēķinā iekļautās būtiski zemākas CO₂e pēdas siltumenerģijas piegādātāju enerģijai - acīmredzams uzlabojums, kas veikts pēdējo gadu laikā siltumenerģijas ražošanas risinājumu nomainīgai ar pozitīvāku ietekmi uz vidi.

Augstāk minētās aktivitātes sniedzot aizdevumus, garantijas un grantus daudzdzīvokļu māju un privātmāju energoefektivitātes uzlabošanas programmās Privātpersonu segmentā un ilgtspējīgu projektu realizācijai MVU segmentā rezultējušās sekojošos jauno darījumu apjomos Vides mērķu sasniegšanā:

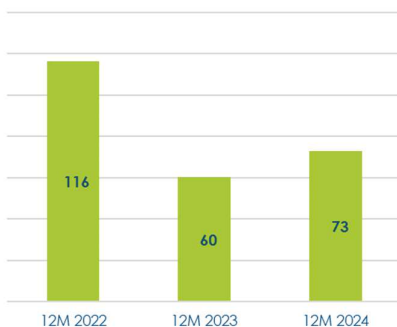
2024.gada jauno darījumu rezultātā

308 tCO₂e samazinājums
uz ieguldīto 1 MEUR gadā
(projektu kopējā plānotā ietekme)

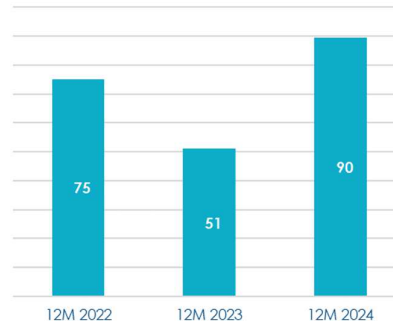
Savukārt aktīvi sniedzot garantijas mājokļa iegādei (Privātpersonu segments) un nodrošinot uzņēmumiem pilnu spektru valsts atbalsta finanšu instrumentus ALTUM jauno darījumu apjomi Sociālo mērķu sasniegšanā ir sekojoši:

Jaunie darījumi, kas sekmē Vides mērķu sasniegšanu 2022-2024 (MEUR)

*Grafikā atspoguļoti jaunie apjomi aizdevumu, garantiju un grantu portfeli

Jaunie darījumi, kas sekmē Sociālo mērķu sasniegšanu 2022-2024 (MEUR)

*Grafikā atspoguļoti jaunie apjomi aizdevumu, garantiju un grantu portfeli

ESG - Korporatīvā pārvaldība (Governance)

ALTUM efektīvu darbību ilgtermiņā iespējams nodrošināt tikai ievērojot ilgtspējīgas komercdarbības principu, ko veido trīs savstarpēji saistīti un vienlīdz būtiski ESG aspekti – vides (environmental), sociālais (social) un korporatīvās pārvaldības (governance).

Korporatīvā pārvaldība ir būtisks ALTUM darbības pamats, nodrošinot caurskatāmību, atbildību un ilgtspējīgu attīstību. 2024.gads iezīmējās ar nozīmīgiem sasniegumiem un augstiem novērtējumiem dažādās jomās, kas apliecina ALTUM ilgtspējas, investoru attiecību un dažādības veicināšanas prakses. Sasniegtie rezultāti atspoguļo uzņēmuma stratēģisko pieeju atbildīgai uzņēmējdarbībai un nepārtrauktus uzlabojumus korporatīvās pārvaldības procesos.

Altum korporatīvās pārvaldības modelis, kas tiek nepārtraukti pilnveidots, ir pamats ALTUM stratēģisko mērķu sasniegšanai. ALTUM jau no 2021.gada piemēro Korporatīvās pārvaldības ieteikumus, kas ietverti Kodeksā.

Kodeksā noteikto korporatīvās pārvaldības principu ievērošana veicina uzņēmuma ilgtermiņa vērtības pieaugumu, to efektīvu pārvaldību un darbības caurskatāmību un ir attiecināma visos ALTUM līmeņos, veidojot sekmīgu savstarpējo attiecību sistēmu starp akcionāru, padomi, valdi, darbiniekiem, klientiem un pārējo sabiedrību. ALTUM ikdienas darbībā veido atvērtu un uzticamu komunikāciju ar visām iesaistītajām pusēm, kā arī nodrošina atbilstību Latvijas un starptautiskajām likumdošanas normām un ētikas standartiem.

Izvērtējot ALTUM korporatīvās pārvaldības sistēmas atbilstību Kodeksā noteiktajiem korporatīvās pārvaldības principiem un šo principu ievērošanu ALTUM darbībā, ALTUM pilnībā ievēro visus Kodeksā noteiktos korporatīvās pārvaldības principus.

Svarīgākie notikumi un sasniegumi 2024

Zemāk apkopoti nozīmīgākie notikumi un atzinības, kas ALTUM piešķirtas par 2024.gadu.

Ilgtermiņa kredītreitings Baa1	Nominācijā Labākās investoru attiecības obligāciju tirgū Baltijā 3.vieta	Platīna novērtējums "Ilgspējas indeksā"	Bronzas statuss SIF novērtējumā "Dažādībai atvērts darba devējs"	Figure Baltic Advisory apbalvojums "Taisnīgs maksātājs" 2.vieta
--------------------------------	--	---	--	---

Moody's 2025.gada 28.janvārī pārapsītināja **ALTUM ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 ar stabilu perspektīvas novērtējumu**, kas ir tādā pašā līmenī, kāds tika apstiprināts 2024.gada 2.februārī. Atbilstoši Moody's aktualizētajai ar valdību-saisītu emitentu metodikai (Government-Related Issuers Methodology), kas publicēta 2024.gada 25.janvārī, Moody's vairs neklasificē ALTUM kā ar valdību-saisītu emitentu (government-related issuer) un atsaucis tā bāzes kredītnovērtējumu (Baseline Credit Assessment) Baa3. No 2024.gada 2.februāra ALTUM noteikts atsevišķais kredītnovērtējums (standalone assessment) līdzšinējā Baa3 līmenī, kas aizstāj atsaukto bāzes kredītnovērtējumu. Moody's ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 ALTUM sākotnēji saņēma 2017.gadā, un tas ir viens no augstākajiem starp Latvijas valsts kapitālsabiedrībām piešķirtajiem. Augstais reitings ļauj ALTUM sekmīgi īstenot ilgtermiņa stratēģiju finansējuma piesaistei, regulāri emitējot obligācijas. Finanšu piesaiste Resursu piesaiste finanšu tirgos nodrošina ALTUM finansējuma avotu diversifikāciju, palīdz būt ilgtspējīgiem un pašpietiekamiem finansējuma piesaistē, vienlaikus sekmējot Baltijas kapitāla tirgus attīstību.

2025.gada pavasarī ALTUM ieguva 3.vietu Baltijā Nasdaq Baltija biržu uzņēmumu balvas "[Nasdaq Baltic Awards 2025](#)" nominācijā par labākajām investoru attiecībām obligāciju tirgū. Lai saņemtu balvas, Nasdaq Baltija birzās kotētie uzņēmumi tika vērtēti, pamatojoties uz to sasniegumiem caurskatāmības, investoru attiecību un labas korporatīvās pārvaldības prakses jomā. Papildus tika izvērtēta uzņēmumu tirdzniecības aktivitāte, ņemts vērā tirgus analītiķu un investoru vērtējums.

Svarīgākie notikumi un sasniegumi 2024 (turpinājums)

Savukārt Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta (Institute for Corporate Sustainability and Responsibility) organizētajā [Ilgtspējas indeksā](#), kas novērtē uzņēmuma ilgtspēju atbilstoši starptautiskajām prasībām visās korporatīvās sociālās atbildības jomās, ALTUM jau **ceturto gadu pēc kārtas ieguva augsto plašā novērtējumu**. Ilgtspējas indeksa vērtējums ir viena no uzskatāmām izpausmēm tam neredzamajam ikdienas darbam, ko uzņēmumi realizē, ievērojot korporatīvās ilgtspējas un atbildības principus, sabalansējot akcionāru, darbinieku, klientu, apkārtējās vides, biznesa partneru un citu pušu intereses ar ilgtspējīgas darbības nosacījumiem, tādā veidā kļūstot par līderiem un paraugu citiem uzņēmumiem.

2024.gadā ALTUM saņēma augstu novērtējumu par taisnīgu un vienlīdzīgu pieeju atalgojuma noteikšanā. Atalgojuma pētījumu un vadības konsultāciju uzņēmuma Figure Baltic Advisory (agrāk pazīstams kā "Fontes") pētījumā "[Taisnīgs maksātājs 2024](#)" ALTUM mazo un vidējo uzņēmumu kategorijā ieguva 3.vietu. Analizējot uzņēmumus, tika vērtēti vairāki aspekti: iekšējais taisnīgums (atalgojums vienādiem vai līdzīgas vērtības amatiem uzņēmuma iekšienē), ārējais taisnīgums (uzņēmuma maksātais atalgojums attiecībā pret līdzīgiem amatiem darba tirgū) un sociālais taisnīgums (atšķirība starp vīriešu un sievietņu atalgojumu vienādos amatos). Starp kritērijiem ir arī attiecība vīriešu un sievietņu īpatsvars vadītāju amatos, sākot no vidēja līmeņa vadītājiem.

Tāpat 2024.gadā otro gadu pēc kārtas atzinīgi tiek vērtēts ALTUM sniegums dažādības veicināšanā. Sabiedrības integrācijas fonda "[Dažādības novērtējums 2024](#)" ALTUM saņēma bronzas statusu, kas apliecina ALTUM sniegumu dažādības principu ieviešanā un apņēmību ceļā uz izcilību iekļaujošas darba vides veidošanā. Apbalvojums veidots, lai veicinātu toleranci pret dažādību Latvijas uzņēmumos un darba tirgū, kā arī veidot sabiedrības izpratni par dažādības jēdzienu, kā arī dalīties ar labās prakses piemēriem.

Augstākās vadības institūciju nominēšana un izvēle

Kompetenta un pieredzējusi uzņēmuma vadība ir priekšnoteikums uzņēmuma efektīvai darbībai un lēmumu pieņemšanai, kas sekmē uzņēmuma ilgtermiņa vērtības pieaugumu.

ALTUM pārvaldības modelis ir veidots, ievērojot korporatīvās pārvaldības labo praksi, kas ietverta Kodeksā, nodalot stratēģisko un operatīvo vadību. Uzņēmumā ir trīs pakāpju pārvaldes struktūra. ALTUM pārvaldību īsteno akcionāru sapulce, padome un valde. [Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā](#) noteiktajos gadījumos lēmumus pieņem arī [Ministru kabinets](#) kā augstākā lēmējinstiūcija. Saskaņā ar [Komerclikumu](#) gan valdei, gan padomei noteikta solidāra atbildība.

Izvērtējot ALTUM korporatīvās pārvaldības sistēmas atbilstību Kodeksā noteiktajiem korporatīvās pārvaldības principiem un šo principu ievērošanu ALTUM darbībā, ALTUM pilnībā ievēro Kodeksā noteiktos korporatīvās pārvaldības principus. ALTUM padomes un valdes sastāvu un darbības laiku nosaka [Attīstības finanšu institūcijas likums](#) (turpmāk AFI likums).

Saskaņā ar AFI likuma 7.pantu uz ALTUM padomes un valdes locekļiem ir attiecināmas prasības, kādas noteiktas [Kreditīestāžu likumā](#) kredītiestādes padomes un valdes locekļiem.

ALTUM padomes sastāvu veido trīs padomes locekļi. Katrs akciju turētājs ir tiesīgs izvirzīt vienu padomes locekļa kandidātu. Padomes priekšsēdētājs ir [Finanšu ministrijas](#) izvirzīts padomes loceklis. ALTUM valdē nevar būt vairāk par pieciem valdes locekļiem. Padome ievēl valdes priekšsēdētāju no valdes locekļu vidus. Padomes un valdes locekļu pilnvaru termiņš ir trīs gadi.

Augstākās vadības institūciju nominēšana un izvēle (turpinājums)

Valdes un padomes locekļu nominēšanas kārtību nosaka Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums un Ministru kabineta noteikumi "[Valdes un padomes locekļu nominēšanas kārtība kapitālsabiedrībās, kurās kapitāla daļas pieder valstij vai atvasinātajai publiskai personai](#)". Valdes vai padomes locekļu kandidātu izvērtēšanai valsts kapitāla daļu turētājs vai kapitālsabiedrības padome izveido nominācijas komisiju. Nominācijas komisijā iekļauj valsts kapitāla daļu turētāja vai padomes un Pārresoru koordinācijas centra (no 2023.gada 1.marta Valsts kancelejas Pārresoru koordinācijas departaments) (turpmāk - PKC) izvirzītos pārstāvjus, kā arī neatkarīgus ekspertus un, ja nepieciešams, novērotājus ar padomdevēja tiesībām.

Iespējamie valdes un padomes locekļu kandidāti tiek atlasīti, organizējot kandidātu pieteikšanās procedūru. Izņēmums pieļaujams tikai likumā paredzētos gadījumos, ja padomes vai valdes locekli pārvel uz jaunu pilnvaru termiņu vai personu nav iespējams nominēt termiņā, kas nodrošinātu padomes vai valdes rīcībspēju.

Ja padomes vai valdes locekļa kandidātu noteiktajā kārtībā nav iespējams nominēt termiņā, kas nodrošinātu institūcijas rīcībspēju, par padomes vai valdes locekli ieceļ kandidātu, kas atbilst attiecīgajam nepieciešamās profesionalitātes un kompetences kritērijiem. Šādā kārtībā ievēlētā persona amata pienākumus pilda līdz brīdim, kad likumā noteiktajā nominēšanas kārtībā amatā tiek ievēlēts padomes vai valdes loceklis, bet ne ilgāk kā vienu gadu.

ALTUM padomes un valdes locekļu nominēšanas kārtība nodrošina Kodeksa korporatīvās pārvaldības ieteikumu mērķi un veicina labu korporatīvo pārvaldību kapitālsabiedrībā.

Pārvaldības modelis

Akcionārs

Akcionāru efektīva iesaistīšana lēmumu pieņemšanā palīdz sasniegt uzņēmuma finanšu un nefinanšu mērķus, kā arī nodrošina uzņēmuma ilgtspējīgu darbību.

Finanšu ministrija

ALTUM kapitāla daļu turētāju pārstāvja amatā turpina strādāt [Finanšu ministrijas valsts sekretāre](#)

Baiba Bāne

Ekonomikas ministrija

ALTUM kapitāla daļu turētāju pārstāvja amatā turpina strādāt [Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs](#)

Edmunds Valantis

Zemkopības ministrija

ALTUM kapitāla daļu turētāja pārstāvja amatā turpina strādāt [Zemkopības ministrijas valsts sekretārs](#)

Ģirts Krūmiņš

Padome

ALTUM padomes locekļiem ir atbilstoša pieredze un kompetence, piemīt prasmju un zināšanu kopums, tostarp par finanšu nozari, biznesa attīstības vadību, kā arī uzņēmuma stratēģiju un finanšu vadību. Padomē ir pārstāvēti abi dzimumi, ievēroti dažādības principi.

Līga Kļaviņa

Krīšjānis Znotiņš

Ansis Grasmanis

Padomes priekšsēdētāja

Valsts sekretāra vietniece finanšu politikas jautājumos Latvijas Republikas [Finanšu ministrijā](#). Līdz tam ieņēmusi vairākus vadošos amatus Finanšu ministrijā, pārstāvēt Latvijas valsts intereses valsts kapitālsabiedrībās, kā arī ilgstoši darbojusies starptautiskajās finanšu institūcijās.

Ieguvisi maģistra grādu jurīsparencē Latvijas Universitātes Starptautisko attiecību institūtā.

Padomes loceklis (neatkarīgais)

Ar vairāk kā 15 gadu pieredzi uzņēmumu vadībā un korporatīvajā pārvaldībā, kas gūta, ieņemot vadošos amatus finanšu sektora uzņēmumos (DnB Līzings, Eving grupa Latvijā, Wandoo finance, Luminor bank).

Ieguvis bakalaura grādu Banku augstskolā un maģistra grādu biznesa vadībā starptautiskajās finansēs un banku darbībā SBS Swiss Business School (Šveice).

Padomes loceklis (neatkarīgais)

Ar vairāk kā 20 gadu pieredzi uzņēmumu vadībā un korporatīvajā pārvaldībā un vairāk kā 10 gadu pieredze risku pārvaldībā un iekšējās kontroles jomā, strādājot vadošās pozīcijās finanšu sektora uzņēmumos (SEB banka, Swedbank), kā arī esot Direktoru padomes priekšsēdētājs Banka per Biznes (Kosova) kā ERAB nominētais direktoru padomes loceklis, Padomes loceklis First Ukrainian International Bank (Ukraina), Banku augstskolā kā arī VAS Valsts nekustamie īpašumi.

Ieguvis maģistra grādu matemātikā Latvijas Universitātē, kā arī FCT (Association of Corporate Treasurers) un FCCA (Chartered Association of Certified accountants) profesionālās kvalifikācijas.

Pilnvaru termiņš: 26.12.2025.

Pilnvaru termiņš: 30.04.2027.

Pilnvaru termiņš: 30.04.2027.

ALTUM ir noteikta un saprotama padomes darba organizācija un savlaicīgas, kvalitatīvas un atbilstošas informācijas pieejamība, kas veicina padomes uzdevumu efektīvu izpildi un padomes locekļu pilnvērtīgu iesaisti lēmumu pieņemšanā. 2024.gadā notika 10 padomes sēdes, kurās tika izskatīti jautājumi par ALTUM darbības uzraudzību un pārvaldību, kā arī vērtēts Revīzijas komitejas darbs, iekšējā audita daļas darbība un neatkarība, skatīti jautājumi, kas saistīti ar iekšējās kontroles sistēmas darbību, valsts atbalsta programmu ieviešanu, īstenošanu un uzraudzību. Padome aktīvi iesaistījās nākamā perioda Stratēģijas izstrādes procesā caur regulārām padomes un valdes darba sesijām, kas tai skaitā aptvēra korporatīvās pārvaldības, risku pārvaldības un attīstības programmu jautājumus. Papildus Sabiedrības padome nosaka un vērtē valdes locekļu individuāli sasniegtos darba izpildes rādītājus (KPI - key performance indicators) un regulāri uzrauga operatīvās darbības rezultātus un Stratēģijas izpildi. Padome tiek pārstāvēta arī Revīzijas komitejā un 2024.gadā iekšējā audita daļas vadītāja atlases komisijā.

Pārvaldības modelis (turpinājums)

Valde

Reinis Bērziņš

Valdes priekšsēdētājs

Biznesa vadības un finanšu profesionālis ar ievērojamu pieredzi uzņēmumu un iestāžu vadībā.

leguvis maģistra grādu starptautiskajās finansēs un banku darbībā Banku augstskolā, kā arī biznesa vadībā Šveices Biznesa skolā un tiesību zinātnēs Latvijas Universitātē.

Galvenās atbildības jomas: finanšu un resursu vadība, ilgtspējas vadība.

Starptautiska investīciju fonda "Trīs jūru iniciatīvas investīciju fonds" Uzraudzības padomes loceklis. Banku augstskolas Padomnieku konventa priekšsēdētājs. RSU padomes priekšsēdētājs.

ALTUM vada no 2015.gada 12.oktobra.

Pilnvaru termiņš:
26.05.2027.

Jēkabs Krieviņš

Valdes loceklis

Finanšu jomas eksperts ar vairāk nekā 25 gadu pieredzi uzņēmējdarbības kreditēšanas procesu organizēšanā un vadīšanā, kas gūta, strādājot gan komercbanku, gan valsts finanšu iestāžu sektorā.

leguvis maģistra grādu uzņēmējdarbības un iestāžu vadībā Rīgas Biznesa skolā, banku darbinieka sertifikātu Banku augstskolā un bakalaura grādu ekonomikā Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātē (agrāk Latvijas Lauksaimniecības universitāte)

Galvenās atbildības jomas: IT un tehnoloģiju attīstība, ALTUM klientu un reģionālo pakalpojumu centri, privātpersonu mājokļu garantijas, Latvijas Zemes fonda pārraudzība.

Eiropas Garantiju institūciju asociācijās (AECM) valdes loceklis

Pilnvaru termiņš:
26.05.2027.

Inese Zīle

Valdes locekle

20 gadu darba pieredze finanšu sektorā, tai skaitā vairāk nekā 15 gadu pieredze, vadot dažādus departamentus, kā arī darba pieredze valsts sektorā.

leguvusi maģistra grādu starptautiskajā ekonomikā un uzņēmējdarbībā Latvijas Universitātē.

Galvenās atbildības jomas: ALTUM valsts atbalsta programmu izstrāde un ieviešana, dzīvojamo ēku korporatīvo klientu apkalpošana, mārketinga un sabiedriskās attiecības.

Kā ALTUM pārstāve Latvijas Finanšu nozares asociācijas padomē. AS "Sadales filis" padomes locekle.

Pilnvaru termiņš:
26.05.2027.

Ieva Jansone-Buka

Valdes locekle

Darba pieredze saistīta ar finanšu nozari, strādājot vadošos amatos gan komercbanku sektorā, gan uzņēmumos.

leguvusi profesionālā maģistra grādu uzņēmējdarbībā Rīgas Ekonomikas Augstskolā, sociālo zinātņu bakalaura grādu vadības zinātnē un politikas zinātnē Latvijas Universitātē.

Galvenās atbildības jomas: riska kapitāla finanšu instrumenti, kreditēšanas procesa organizēšana un vadīšana, eksporta garantijas, sociālā uzņēmējdarbības un uzņēmumu energoefektivitātes programmas īstenošana.

SIA "Tet" padomes locekle.

Pilnvaru termiņš:
17.03.2027.

Juris Jansons

Valdes loceklis

Vairāk nekā 20 gadu pieredze darbības atbilstības, finanšu noziegumu novēršanā un risku vadībā, kas gūta, ieņemot vadošus amatus komercbanku sektorā.

leguvis maģistra grādu tiesību zinātnēs Latvijas Universitātē. Papildus ilggadējai pieredzei noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā, ir iegūts CAMS sertifikāts,

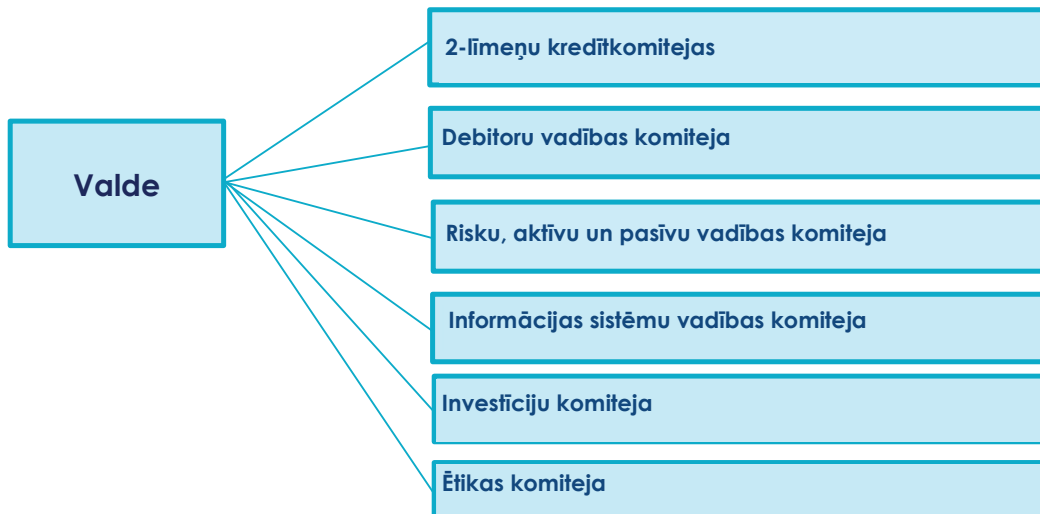
Galvenās atbildības jomas: riska vadība, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršana, juridiskā un administratīvā pārvaldība, klientu saistību izpilde un kontrole, personāla vadība.

Pilnvaru termiņš:
08.01.2026.

Pārvaldības modelis (turpinājums)

Valde (turpinājums)

Ar valdes lēmumu ALTUM ir izveidotas Komitejas. To pamatuzdevumi, tiesības un atbildība, darbības principi, kā arī Komiteju locekļu tiesības un pienākumi ir noteikti Komiteju nolikumos.

Informācija par ALTUM vadību, ALTUM kapitāla daļu turētāju pārstāvjiem, ALTUM Revīzijas komiteju un ALTUM pārvaldību ir pieejama ALTUM interneta mājas lapā www.ALTUM.lv, sadaļas „PAR ALTUM” apakšsadaļā “[Korporatīvā pārvaldība](#)”.

Padomes un valdes atalgojumu nosaka Latvijas Republikas tiesību akti – Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi. Tiesību aktos ir noteikts vienots regulējums publiskas personas kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu atbildībai. PKC izstrādātais regulējums Vadošās publiskas personas kapitālsabiedrību un publiski privāto kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu atbildības noteikšanai definē prēmijas jeb atbildības mainīgās daļas izmaksāšanas kārtību valdei pēc gada pārskata apstiprināšanas un kapitālsabiedrības, tās valdes un padomes darbības rezultātu pārskata gadā izvērtēšanas.

Revīzijas komiteja

Par Revīzijas komitejas darbību plašāk skatīt sadaļā Iekšējā kontrole un risku vadība.

Uzņēmuma darbības caurskatāmība

Uzņēmuma darbības caurskatāmība ir pamats efektīvām investoru attiecībām un veiksmīgai komunikācijai ar akcionāriem un citām ieinteresētajām pusēm. ALTUM regulāri un laikus informē akcionārus un citas ieinteresētās puses par uzņēmuma saimniecisko darbību, finanšu rezultātiem, pārvaldību un citiem aktuālajiem jautājumiem, atklājot precīzu, pilnīgu, objektīvu, aktuālu un patiesu informāciju. Uzņēmuma mājas lapā tiek publiskota informācija par pārvaldību, stratēģiju un darbības virzieniem, gada pārskats, kā arī statūti, ētikas kodeksa vadlīnijas, būtiskākās uzņēmuma politikas, korporatīvās pārvaldības ziņojums.

Informācija tiek atklāta likumā noteiktajos termiņos vai arī nekavējoties pēc tāda notikuma iestāšanās, kurš prasa nodrošināt informācijas atklāšanu. Informācija tiek publiskota latviešu un angļu valodā.

ALTUM ir izveidota un neregulēta informācijas kārtība, kā arī kārtība iekšējai un ārējai komunikācijai. Ir noteiktas konkrētas personas, kuras uzņēmuma vārdā atbild uz investoru un ieinteresēto pušu jautājumiem, kā arī kontaktējas ar masu medijiem. Tā kā 2017.gada oktobrī ALTUM uzsāka obligāciju kotāciju [Nasdaq Riga](#), ALTUM regulāri atklāj informāciju saskaņā ar “*Kārtība, kādā NASDAQ OMX Riga tirdzniecības sistēmās iekļauto un/vai tirgojamo finanšu instrumentu emitenti atklāj informāciju*” un ALTUM iekšējiem noteikumiem.

Iekšējā kultūra un ētiska uzvedība

ALTUM ir nulles tolerance pret kukuļošanas un korupcijas darbībām un to aizliegums jebkurā formā gan tieši, gan netieši. ALTUM neiesaistās koruptīvos darījumos un pilnībā tādus nosoda. Atbilstošas korupcijas, kukuļošanas un interešu konfliktu risku pārvaldības nodrošināšanai ALTUM ir izveidota iekšējā kontroles sistēma, kas nodrošina preventīvu risku vadību, un kontroles vide, kas ir vērsta uz korupcijas risku novēršanu, nepieļaujot interešu konfliktu un koruptīvas darbības, un kukuļošanu lēmumu pieņemšanā un darba vidē kopumā.

ALTUM ētikas normu pamatprincipi ir noteikti Ētikas kodeksā un kalpo kā uzvedības standarts ALTUM vadībai un visiem darbiniekiem. Ētikas kodekss ietver vadlīnijas darbiniekiem to ikdienas saskarsmē ar kolēģiem, klientiem, sadarbības partneriem, un tas palīdz veidot atbildīgu, drošu, ērtu darba vidi, kas savukārt veicina darbinieku uzticību un ētisku uzvedību, tādējādi arī nodrošinot uzņēmuma ilgtermiņa mērķu īstenošanu.

Lai konstatētu jebkuru iespējamo kukuļošanas vai korupcijas darbību, jebkuru korupcijas novēršanas likumu un noteikumu pārkāpumu rīcību, ALTUM nodrošina vairākus drošus un aizsargātus kanālus, tai skaitā [trauksmes ziņošanu](#). 2024.gadā nav saņemtas sūdzības par korupciju un trauksmes ziņojumi.

Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm

Regulāra un jēgpilna komunikācija ar dažādām ALTUM ietekmes pusēm ir viens no svarīgiem instrumentiem, lai identificētu ietekmēs pusēm būtiskus jautājumus un risinātu tos iesaistītajām pusēm vislabākajā veidā. ALTUM būtiskākās ieinteresētās puses noteiktas, ievērojot unikālo ALTUM kā atfīstības finanšu institūcijas lomu tautsaimniecības atfīstībā, ar finanšu instrumentiem nodrošinot finanšu pieejamību valsts definētām uzņēmēju un privātpersonu grupām, kuru atbalsts sniedz pozitīvu un jēgpilnu ilgtermiņa ietekmi uz visu sabiedrību kopumā. Ietekmes pušu noteikšanā tiek ievēroti ALTUM biznesa procesi, un, lai nodrošinātu efektīvu sadarbību, ALTUM praktizē katrai grupai piemērotus sadarbības un komunikācijas veidus.

- **Klienti**

ALTUM klientu apkalpošanas tīkla darbība ir pakārtota uzņēmuma galvenajam nefinanšu mērķim – veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā. Tas tiek efektīvi nodrošināts ar konsultāciju maksimālu pieejamību visiem klientu segmentiem – gan klātienē, gan attālināti.

Klientiem tiek nodrošinātas klātienē konsultācijas visos Latvijas reģionos, tai skaitā, lai vēl labāk izprastu klientu darbības specifiku, ALTUM darījumu eksperti regulāri apmeklē klientus arī klātienē uzņēmumos.

Ir izveidota efektīva apkalpošanas sistēma klientiem, kuri izvēlas attālinātu saziņu. ALTUM šiem klientiem nodrošina pilnībā attālinātu apkalpošanu no konsultācijas un aizdevuma pieteikuma iesniegšanas līdz pat lēmuma pieņemšanai. Pilnveidojot attālināto apkalpošanu un rūpējoties par papīra dokumentu aprītes mazināšanu, ALTUM mudina klientus lietot elektronisko parakstu un nepieciešamības gadījumā sniedz atbalstu.

Klientu apmierinātību vērtējam klientu tiešsaistes aptaujās, kuras piedalīties tiek aicināti visi kredītēšanas pakalpojumu klienti. Aptaujā noskaidrojam klientu viedokli par kredītēšanas procesa vienkāršību un saprotamību, darbinieku kompetenci un atsaucību, klientu portāla lietojamību, lēmumu pieņemšanas ātrumu un citiem būtiskiem klientu apkalpošanas aspektiem.

- **Darbinieki**

Darbinieku iesaiste ir būtiska gan ALTUM darba vides, darba drošības, mācību procesu u.c. jomu pilnveidošanai, gan jaunu darbības virzienu attīstībai, atbalsta programmu īstenošanai un pilnveidei. Darbinieku viedokļi tiek apzināti darbinieku aptaujās, sadarbībā ar darbinieku pilnvarotajiem pārstāvjiem, kā arī iesaistot darba grupās, hakeronos un citās sadarbības formās gan struktūrvienību ietvaros, gan starp tām, nodrošinot viedokļu apmaiņu, savstarpēju atbalstu, jaunu ideju un risinājumu ģenerēšanu, u.c.

- **Padome un Akcionāri**

Akcionāri

ALTUM darbības caurskatāmība ir pamats komunikācijai ar akcionāriem, padomi un citām ietekmes pusēm. ALTUM regulāri un laikus informē akcionārus un padomi par uzņēmuma saimniecisko darbību, finanšu rezultātiem, pārvaldību un citiem aktuālajiem jautājumiem, atklājot precīzu, pilnīgu, objektīvu, aktuālu un patiesu informāciju.

Akcionāru efektīva iesaistīšana lēmumu pieņemšanā palīdz sasniegt uzņēmuma finanšu un nefinanšu mērķus, kā arī nodrošina uzņēmuma ilgtermiņa darbību.

Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm (turpinājums)

Padome

ALTUM padome pārstāv akcionāra intereses, pārrauga valdes darbību un iesaistās ALTUM stratēģiskajā attīstībā, kā arī finanšu un risku pārvaldības uzraudzībā. ALTUM ir noteikta un saprotama padomes darba organizācija un savlaicīgas, kvalitatīvas un atbilstošas informācijas pieejamība, kas veicina padomes uzdevumu efektīvu izpildi un padomes locekļu pilnvērtīgu iesaisti lēmumu pieņemšanā.

Padomes darbības principus, kā arī galvenos pienākumus nosaka statūti un padomes darba organizēšanas kārtība. Padomes uzdevumus un atbildību regulē normatīvie akti.

Informācija par ALTUM Padomi un Akcionāriem ir pieejama apakšsadaļā "Pārvaldības modelis".

- **Investori**

Labā ALTUM finanšu, risku un korporatīvā pārvaldība ir priekšnoteikums labām un kvalitatīvi organizētām investoru attiecībām. ALTUM ir aktīvs kapitāla tirgus dalībnieks kopš 2017.gada ar regulārām obligāciju emisijām Nasdaq obligāciju regulētajā tirgū. Investoru izbraukumu prezentācijas (road show) un investoru regulāri sazvani ir neatņemama katras obligāciju emisijas priekšdarbu sastāvdaļa. Kvalitatīva ceturkšņu finanšu un darbības informācija, kā arī regulāri paziņojumi biržā par ALTUM darbībai būtiskiem notikumiem ir neatņemama ikdienas investoru attiecību sastāvdaļa, kuru ALTUM veic ar rūpību un atbildību.

- **Finanšu sektors**

Sadarbības partneru – banku – iesaistes novērtējumam ALTUM veic ikgadēju sadarbības partneru aptauju, kur banku darbinieki sniedz atgriezenisko saiti par ALTUM sniegtajiem pakalpojumiem, darbinieku kompetenci un novērtē līdzšinējo sadarbību.

- **Politikas veidotāji, valsts vai uzraudzības iestādes**

ALTUM regulāri sadarbojas ar Latvijas Republikas nozaru ministrijām, lai apzinātu politikas veidotāju prioritātes, nozaru problemātiku un vajadzības un efektīvi līdzdarbotos atbalsta programmu izveidošanā attiecīgajām nozarēm.

- **Piegādātāji**

ALTUM strādā pie Piegādātāju kodeksa izveides, lai nodrošinātu vides, sociālajiem un pārvaldības aspektiem pielāgotu sadarbību.

- **Profesionālās asociācijas, izglītības iestādes**

Veicinot zinātnes un uzņēmējdarbības sadarbību, jauniešu iesaisti zinātniskajos pētījumos, pētniecības kvalitāti un inovatīvu ideju komercializāciju, 2024.gadā ALTUM sadarbojās ar Rīgas Stradiņa Universitātē, Latvijas Biozinātņu un Tehnoloģiju universitātē, Latvijas Lauksaimniecības un Meža Zinātņu akadēmiju un Jēkabpils Tehnoloģiju tehnikumu.

Finansiāli atbalstot labāko Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas zinātnisko pētījumu autorus, ALTUM veicina inovatīvu lauksaimniecības risinājumu rašanos un to ieviešanu dzīvē. Sadarbība ar Banku augstskolu nodrošina topošo finanšu jomas profesionāļu reālu iesaisti praktiskos finanšu pieejamības un finanšu instrumentu efektivitātes pētījumos, tādējādi veicinot vēl jēgpilnāku studiju saikni ar finanšu sektora attīstību.

- **NVO, eksperti un profesionālās asociācijas**

ALTUM regulāri sadarbojas ar nozaru ekspertiem un uzņēmējdarbības atbalsta un interešu aizstāvības organizācijām, lai izveidotu uzņēmēju un citām klientu grupu vajadzībām atbilstošus finanšu produktus. ALTUM ir atvērts ekspertu un profesionālo organizāciju viedokļiem, veidojot jaunus finanšu produktus un pilnveidojot esošos.

Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm (turpinājums)

Piegādātāju rīcības kodekss

Lai nodrošinātu veiksmīgu sadarbību ar ietekmes pusēm, 2024.gada vasarā **fika ieviests ALTUM piegādātāju rīcības kodekss**, kas nosaka prasības sadarbības partneriem, no kuriem ALTUM iegādājas preces vai pakalpojumus, lai nodrošinātu godprātīgas sadarbības principus. Tas ietver cilvēktiesību ievērošanu, diskriminācijas novēršanu, drošas un veselīgas darba vides nodrošināšanu, vides aizsardzību un klimata pārmaiņu mazināšanu, kā arī kukuļošanas un korupcijas nepieļaušanu. Piegādātājiem, kuru līguma summa bez PVN ir vienāda vai lielāka par 100 000 eiro, ir pienākums apliecināt šī kodeksa ievērošanu. Plašāk lasīt [šeit](#).

Ilgtspējas pārvaldība

ALTUM ilgtspējas pārvaldības struktūra ir visaptveroša un iesaista darbiniekus no vairākām ALTUM struktūrvienībām. Iesaistot dažādu līmeņu vadību un veidojot specializētās darba grupas, tiek nodrošināta stratēģiska ESG mērķu izvirzīšana un īstenošana, efektīva ESG risku pārvaldība, ilgtspējīgas finansēšanas atbilstība un atbilstība ārējām ESG prasībām,

Padome nosaka Ilgtspējas stratēģisko virzienu, kā arī uzrauga ESG risku līmeni. Savukārt valde nodrošina ESG stratēģijas izpildi un apstiprina ESG risku novērtējumu. Specializētas darba grupas un departamenti nodrošina ESG aspektu integrāciju ikdienas procesos. Ilgtspējas un risku vadības eksperti koordinē ESG iniciatīvas, veic risku novērtēšanu un uzraudzību, savukārt Ilgtspējīgu finanšu produktu darba grupa attīsta jaunus risinājumus. Plašāk par ALTUM Ilgtspējas pārvaldību lasīt [šeit](#).

ESG - Vides aspekts (Environmental)

ALTUM īsteno pastāvīgu vides pārvaldības un darbības uzlabojumu ciklu, tostarp pārskatot ilgtermiņa un īstermiņa darbības mērķus vides jomā, lai rastu līdzsvaru starp uzņēmējdarbības efektivitāti un to ietekmi uz vidi un dzīves kvalitāti.

ALTUM apzinās savu ietekmi uz klimata pārmaiņām, kā arī klimata pārmaiņu ietekmi uz ALTUM darbību. ALTUM vides politika pauž mērķus un apņemšanos īstenot savu darbību, radot pēc iespējas mazāku negatīvu ietekmi uz vidi tiešā un netiešā veidā.

ALTUM kā Latvijas atbilstības finanšu institūcijas radītā ietekme uz vidi lielākoties ir netieša un tā rodas, nodrošinot klientiem atbalsta programmas. ALTUM apzinās savu kā valsts kapitālsabiedrības un finanšu sektora dalībnieka lielo nozīmi Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021. - 2030.gadam noteikto ambiciozo mērķu sasniegšanā. ALTUM kredītpolitika, kā arī sadarbība ar citiem finanšu sektora dalībniekiem tiek regulāri pārskatīta atbilstoši šiem izaicinājumiem.

ESG risku pārvaldība ALTUM kredītportfelim un garantiju portfelim

Vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības jēdziens (ESG) apzīmē pieeju, kas nosaka atbilstošu organizācijas uzvedības modeli. Pēdējo gadu laikā ESG ir kļuvis arvien nozīmīgāks, politikas veidotāji, finanšu sektors un sabiedrība ir sākuši pievērst arvien lielāku uzmanību uzņēmumu ietekmei uz sabiedrības labklājību un savu ietekmi klimata pārmaiņu mazināšanā. Iestājoties ESG riskiem, var būt negatīva ietekme uz kredītrisku, aktīviem, finanšu un peļņas rādītājiem vai ALTUM reputāciju.

2023.gadā ir izstrādāta ALTUM ESG risku būtiskuma analīzes metodoloģija un pēc tās veikta ALTUM ESG risku būtiskuma analīze. ESG risku būtiskuma analīze primāri atspoguļo riskus, kas var ietekmēt ALTUM kredītportfeli (aizdevumu kredītportfeli, aizdevumu nodrošinājumu portfeli un garantiju portfeli) un var rasties no tā klientiem, izejot no viņu darbības industrijas, finansēto projektu industrijas un klientu vai projektu ģeogrāfiskā izvietojuma. ESG risku būtiskuma analīzes ietvaros ALTUM kredītportfelis tiek izvērtēts no klimata risku aspekta – pārejas risku un klimata fizisko risku griezumā par aizdevumu kredītportfeli, aizdevumu nodrošinājumu portfeli un garantiju portfeli MVU / Lielo uzņēmumu un Lauksaimnieku segmentos, Ņemot vērā ALTUM aizdevumu portfeļa amortizācijas struktūru klimata riski tiek vērtēti sekojošos laika nogriežņos – (i) līdz 2025.gadam (ieskaitot), 2026. – 2040.gads un (iii) pēc 2040.gada.

Pārejas riski būtiski ietekmē uzņēmumu ekonomisko aktivitāti, kas savukārt rada tiešu ietekmi uz ALTUM uzņēmumu spēju veikt aizdevumu atmaksu vai arī saglabāt nodrošinājuma tirgus vērtību. Tie var tieši vai netieši rasties saistībā ar klientu pielāgošanās procesu, pārejot uz zemu oglekļa emisiju un ilgtspējīgāku ekonomiku. Pārejas risku var paaugstināt, piemēram, strauja jaunas klimata un vides politikas pieņemšana attiecībā par SEG emisiju samazinājumu, konkurentu tehnoloģiskais progress vai tirgus un patērētāju paradumu maiņa, kad klienta spēja pielāgoties lielā mērā atkarīga no nepieciešamo pielāgošanās investīciju projektu savlaicīgas realizācijas.

Metodoloģija ESG risku būtiskuma analīzei Pārejas risku izvērtēšanai balstīta uz ECB vadlīnijām, ECB strettestu ziņojumiem un UNEP FI Pārejas risku metodoloģiju, kas savukārt balstīta TCFD Rekomendācijās. Izmantojot šo metodoloģiju, katra projekta pārejas riska pakāpe izvērtēta sektora / nozares līmenī (NACE kodu 4.līmenis) 5 ballju skalā Zems – Ļoti augsts. Tabulā redzams aizdevumu kredītportfelis ar Augstu un Ļoti augstu Pārejas riska pakāpi, uz 2023. un 2024.gada beigām, balstoties uz veikto izvērtējumu sektora / nozares līmenī.

Tab.1.: Aizdevumu kredītportfelis ar Augstu / Ļoti augstu Pārejas riska pakāpi nozares sektoru griezumā

	31.12.2024		31.12.2023	
	tūkst. EUR	% no kopējā portfeļa	tūkst. EUR	% no kopējā portfeļa
Lauksaimniecība	29 248	4%	29 854	6%
Koksnes un Papīra izstrādājumu ražošana	74 307	11%	49 913	10%
Pārtikas un dzērienu ražošana	34 674	5%	11 540	2%
Ķīmijas izstrādājumu ražošana	16 871	2%	12 249	3%
Būvmateriālu ražošana	10 483	2%	6 425	1%
Metāla izstrādājumu ražošana	14 961	2%	5 031	1%
Patēriņa preces	715	0.1%	1 310	0.3%
Loģistika	2 173	0.3%	940	0.2%
Cits	1 976	0.3%	1 863	0.4%
Ar Augsta/Ļoti augsta pārejas riska pakāpi:	185 408	27%	119 125	25%
Kopējais kredītportfelis*:	687 950	100%	477 576	100%

* Kopējais kredītportfelis: bruto kredītportfelis un ārpusbilances saistības par piešķirtajiem aizdevumiem uz pārskata perioda beigām

ESG risku pārvaldība ALTUM kredīportfelim un garantiju portfelim (turpinājums)

2024.gadā noritēja darbs pie ESG skoringa modeļa integrācijas aizdevuma izsniegšanas procesos. Tas tiks pielietots MVU / Lielo uzņēmumu un Lauksaimnieku segmentos jaunu darījumu izvērtēšanas procesā virs noteikta būtiskuma sliekšņa, kā arī pie esošā portfeļa un ķīlu novērtējuma uzraudzības. ESG scoring modelis ļaus arī noteikt pārejas riska pakāpi individuālajā darījumu līmenī. ESG scoring modeļa ieviešana notiek pakāpeniski, ņemot vērā klientu gatavību aizpildīt 2024.gada aprīlī publicēto vienoto banku ESG anketu, lai iegūtu informāciju ESG risku izvērtējumam un attiecībā uz plānotajiem/faktiskajiem klientu ilgtspējas KPI's datiem.

Kopš 2024.gada vasaras sākuma noris darbinieku apmācības programma, lai veiksmīgi integrētu individuālo ESG izvērtējumu aizdevumu izsniegšanas un aizdevuma portfeļa uzraudzības procesos. Tāpat ir izstrādāts klimata fizisko risku novērtējuma rīks, ko piemērot individuālā līmenī liela apjoma darījumu skaita portfeļa uzraudzībai, piemēram, ieguldījuma īpašumu portfelim un 2024.gada 4.ceturksnī tika uzsākts nokartēto finansēto aktīvu individuālais izvērtējums, piemērojot jaunizstrādāto rīku.

Tiešās ietekmes mazināšana

Lai gan ALTUM kā atfīstības finanšu institūcijas tiešā ietekme uz vidi ir salīdzinoši neliela, neskatoties uz to, ALTUM ir mērķis turpināt samazināt pašu radīto ietekmi uz apkārtējo vidi.

Viens no pasaulē plašāk lietotajiem aprēķinu ietvariem CO₂ jeb siltumnīcefektu radošos gāzu (SEG) emisiju mērīšanai ir [Greenhouse Gas Protocol](#) (GHGP) izstrādātais standarts jeb SEG protokols, kas ir brīvprātīgs uzskaites un ziņošanas mehānisms attiecībā uz SEG emisijām. ALTUM izmanto to par pamatu, lai brīvprātīgi veiktu uzņēmuma CO₂ pēdas aprēķinus, datu uzskaiti un attiecīgi vēlākā posmā salīdzināšanu un publiski ziņotu par saviem rezultātiem. Lai datu apkopošana būtu strukturēta un salīdzināma, SEG protokols tiek balstīts uz 3 tvērumiem jeb Scopes:

1.tvēruma emisijas (Scope 1)	tiešās emisijas jeb SEG emisijas, kuras rodas un tiek ražotas uzņēmumā un kuras tas kontrolē. Tvērums attiecas uz siltumnīcefekta gāzēm, kas tiek emitētas, veicot savu uzņēmējdarbību vai ražojot produktus;
2.tvēruma emisijas (Scope 2)	netiešās SEG emisijas no iepirktās elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas;
3.tvēruma emisijas (Scope 3)	visas pārējās netiešās emisijas vērtību ķēdē, sākot ar loģistiku, piegādātājiem, produktu izmantošanas u. c. emisijas ārpus uzņēmuma.

Paziņojumā par korporatīvo pārvaldību 2024.gadā ALTUM iekļauj datus par Scope 1 un Scope 2.

CO₂ pēdas nospiedums ir kopējā oglekļa dioksīda emisijas mērs, kas tieši un netieši tiek izraisīts ar ALTUM darbību. ALTUM mēra savu CO₂ pēdu kopš 2018.gada un aprēķini tiek veikti saskaņā ar MK 2018.gada 23.janvāra noteikumiem Nr.42 "[Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika](#)", kas nosaka aprēķina metodiku un CO₂ emisijas faktorus transporta degvielai, centralizētajai siltumenerģijas apgādei un elektroenerģijai.

2024.gadā (Scope 1 un Scope 2) **radīto emisiju apjoms sastāda 69 tCO₂e, (2023: 89 tCO₂e)**, kas ir par 68% mazāk nekā 2018.gadā (216 tCO₂e). Salīdzinot ar 2023.gadu, Scope 1 un Scope 2 radīto emisiju apjoms samazinājies par 22%.

benzīns 24 tCO₂e
 dīzeļdegviela 0 tCO₂e

Kopā: 24 tCO₂e

elektroenerģija 11 tCO₂e
 siltumenerģija 34 tCO₂e

Kopā: 45 tCO₂e

Tiešās ietekmes mazināšana (turpinājums)

Lai sasniegtu savu nodomu samazināt SEG emisijas, 2018.gadā tika veikts arī uzņēmuma energoaudits, kura ietvaros tika analizēts uzņēmuma dabasgāzes, transporta un elektroenerģijas patēriņš un definēti iespējamie energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi. Balstoties uz energoaudita secinājumiem un rekomendācijām, ALTUM ik gadu īsteno uzņēmuma energoefektivitātes paaugstināšanas mērķētus pasākumus: tiek veikti darbi, kas vērsti uz darbību un ēku energoefektivitātes uzlabošanu, komandējumu skaita samazināšanu, izmantojot attālināto sapulču formātu, attālinātu darbu un pāriešanu uz energoefektīvu autoparku uzņēmuma vajadzībām. Īpašs uzsvars tiek likts uz darbinieku izglītošanu, veicinot viņu attieksmes maiņu un palielinot apņemšanos mazināt arī savu individuālo ietekmi uz vidi.

Vērtējot CO₂ emisiju intensitāti:

Uz vienu ALTUM darbinieku **2024.gadā radījām 0.27 tCO₂** (2023.gadā 0.42 tCO₂e), kas ir par 71% mazāk kā 2018.gadā (2018: 0.97 tCO₂e).

Uz EUR 1 miljonu ALTUM bruto finanšu instrumentu portfeļi, **2024.gadā tika saražots 0.05 tCO₂**, kas ir par 37% mazāk nekā 2023.gadā (2023: 0.08 tCO₂e emisijas uz 1 milj. EUR finanšu instrumentu portfeļi). **Kopš 2018.gada reģistrēts 87% samazinājums** (2018: 0.41 tCO₂e emisijas uz 1 milj. EUR finanšu instrumentu portfeļi). Kopš 2018.gada ALTUM ne tikai samazinājis radīto emisiju apjomu, bet arī palielinājis bruto kredītporfeļa apjomu.

Atzinumu par siltumnīcefekta gāzu emisijas apjomiem ALTUM izstrādāja un 2024.gada februārī apstiprināja tehnisko ekspertu SIA "TUV NORD Baltic".

ALTUM cenšas pēc iespējas samazināt radīto atkritumu daudzumu, šķiro atkritumus, nodrošina birojos atsevišķas atkritumu tvertnes baterijām (bīstamajiem atkritumiem), cenšas veicināt otrreizējo pārstrādi un samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas ir tieši saistītas ar ALTUM darbību.

Galvenās darbības, kas tiek īstenotas:

Nomainīta un uzlabota apkures sistēma centrālajā birojā

Nomainīts autoparks, būtiski samazinot degvielas patēriņu un CO₂ izmešu daudzumu

LED apgaismojuma uzstādīšana birojos, kā arī uzstādīti kustību sensori noteiktās zonās

Nodrošināta atkritumu šķirošana

Ieviesta digitāla dokumentu vadības sistēma

Samazināts biroja papīra patēriņš un pastāvīga izlietotā papīra nodošana otrreizējai pārstrādei

Uzstādīti dzeramā ūdens filtri, atsakoties no ūdens PET pudelēs

Nodrošināts telpu uzkopšanas pakalpojums, iekļaujot videi draudzīgu līdzekļu lietošanu

Jumta siltināšanas darbi, kas būtiski samazina siltuma zudumu

Izveidota velo stāvvietā un dušas telpas

Netiešās ietekmes mazināšana

ALTUM nodrošina plašu atbalsta iespēju klāstu iedzīvotājiem un uzņēmumiem energoefektivitātes uzlabošanai. Mēs esam guvuši spēcīgu pārliedību, ka ilgtspēja ir nākotne Latvijas iedzīvotājiem, uzņēmējiem un mums pašiem. ALTUM definē biznesa ilgtspēju kā ilgtermiņa vērtības radīšanu, ņemot vērā ekonomiskos, ētiskos, sociālos un vides apsvērumus. Mēs esam apzinājuši jaunus normatīvos aktus un to prasības, kas veicina klimata pārmaiņu ietekmes uzraudzību un mazināšanu. ALTUM ir uzsākts darbs, lai novērstu ar ESG faktoriem saistītos riskus kredītrisku vadībā un biznesa procesos. Pareiza ESG risku pārvaldība ir laba uzņēmējdarbības prakse, kas jāīsteno gan ALTUM, gan klientiem, gan sadarbības partneriem.

ALTUM fokusējas uz ilgtspējīgu attīstību un inovatīviem risinājumiem finanšu stabilitātes nodrošināšanai. Vairāk par ALTUM netiešās ietekmes mazināšanu lasīt sadaļā "**ALTUM projektu ietekme uz vides un sociālajiem aspektiem**".

ESG - Sociālais aspekts (Social)

Personāla pārvalde

ALTUM Personāla politika nosaka ilgtspējīgas personāla vadības pamatprincipus ar mērķi nodrošināt vienotu un efektīvu personāla vadību uzņēmumā, lai piesaistītu, saglabātu un attīstītu kvalificētus, profesionālus un motivētus darbiniekus augstas uzņēmuma darbības efektivitātes sasniegšanai, kā arī lai nodrošinātu tiesību normu ievērošanu darba attiecībās, darba organizācijas pilnveidošanu un veicinātu darbinieku attīstību un lojalitāti ALTUM.

ALTUM lepojas ar trešo pušu novērtējumu par ALTUM praksi personāla vadības jomā. 2024.gadā esam saņēmuši dažādības vadības novērtējuma "Dažādībai atvērts darba devējs" bronzas statusu par pozitīvu sniegumu dažādības principu ieviešanā un apņēmību ceļā uz izcilību iekļaujošas darba vides veidošanā. Savukārt personālvadības konsultāciju un pētījumu uzņēmuma "Figure Baltic Advisory" (turpmāk tekstā – Figure) „Taisnīgas darba algas maksātāju" topā ALTUM ieņēma 3.vietu mazo un vidējo uzņēmumu kategorijā, iegūstot novērtējumu par ieguldīto darbu dzimumu līdztiesības jomā.

Dažādība, iekļaujoša darba vide un cilvēktiesības

Saskaņā ar Dažādības, vienlīdzības un iekļaušanas politiku ALTUM atbalsta daudzveidību un vienlīdzīgas tiesības personāla atlasē, izaugsmē un attīstībā, nekādā veidā neatbalstot vai neveicinot individuālu diskrimināciju rases, reliģijas, vecuma, ALTUM tiecas uz ilgstošām darba attiecībām, un esam gandarīti ar salīdzinoši zemu darbinieku mainības līmeni, kā arī daudzu mūsu darbinieku ievērojamo darba stāžu uzņēmumā. 2024.gadā **dabīgā darbinieku mainība (brīvprātīga darba uzteikšana) bija 7% (2023: 8%). Vidējais darba stāžs uzņēmumā ir 10 gadi (2023: 9 gadi), ilgākais darba stāžs - 31 (2023: 30) gads.**

ALTUM raksturo dažādība, vienlīdzīga un nediskriminējoša attieksme. Mūsu mērķis ir veidot iekļaujošu darba vidi, kurā darbinieki varētu pilnībā realizēt savu potenciālu. Cieņa un taisnīgums ir pamatprincipi, kas iekļauti ALTUM Ētikas kodeksā. ALTUM pieeja iekļaušanas, dažādības un cilvēktiesību jautājumos, kā arī trauksmes celšanas mehānisms ir definēts Ētikas kodeksā. 2024.gadā Ētikas kodeksa ziņošanas mehānisma ietvaros nav saņemts neviens ziņojums (2023: neviens ziņojums).

ALTUM nodrošina iekļaujošu darba vidi, kas atbalsta dažādību un nepieļauj diskrimināciju, kas balstīta cilvēku etniskajā piederībā, vecumā, dzimumā, invaliditātē, seksuālajā orientācijā, reliģiskajā pārliecībā, politiskajā viedoklī, ģimenes statusā, sociālajā izcelsmē vai citās līdzīgās īpašībās. ALTUM iekšējā kultūra ir vērsta uz sadarbību, atbalstu un cieņu, tādējādi īstenojot vienu no ALTUM vērtībām – "komanda".

ALTUM seko dažādības un iekļaušanas rādītājiem dažādos tvērumos. Tas palīdz analizēt esošo situāciju un pievērst uzmanību izaicinājuma jomām, tostarp atalgojuma atšķirībām sievietes un vīriešu vidū, dzimumu līdzsvaram, vecuma rādītājiem.

ALTUM darbinieku dažādībai ir nozīmīga vērtība, jo viņi ar savu unikālo profesionālo un dzīves pieredzi sniedz nenovērtējamu piensumu uzņēmuma izaugsmei un attīstībai. ALTUM ir Latvijas Dažādības hartas dalībnieks – strādājam gan pie iekļaujošas vides izveides uzņēmumā un atbalstām hartas aktivitātes. Esam arī pievienojušies Sabiedrības integrācijas fonda iniciētajai darba devēju kustībai "Dažādībā ir spēks" ar mērķi atbalsēt un dalīties pieredzē par dažādības vadību, kā arī mācīties praktizēt dažādības vadību.

ALTUM ir piešķirts Sabiedrības integrācijas fonda statuss "Ģimenei draudzīga uzņēmums".

Vidējais darbinieku **skaitis 2024.gadā bija 253 darbinieku – 71% sievietes un 29% vīriešu**. ALTUM ir aptverta plaša darbinieku vecumu amplitūda. 9% vecumā līdz 30 gadiem, 65% vecumā no 31 līdz 50 gadiem, 26% darbinieki vecāki par 51 gadu. ALTUM jaunākajam darbiniekam 2024.gadā bija 20 gadi un vecākajam 71 gadi. Vidējais ALTUM darbinieku vecums ir 46 gadi.

Augstākā un vidējā līmeņa vadītāju skaits 2024.gadā ALTUM bija 47 – 64% sievietes un 36% vīrieši:

- 66% vadītāju – no 31 līdz 50 gadiem;
- 34% vadītāju vecāki par 51 gadu.

Speciālistu skaits 2024.gadā bija 206, no kuriem 73% sievietes un 27% vīrieši:

- 11% darbinieku vecums ir līdz 30 gadiem;
- 65% darbinieku vecumā no 31 līdz 50 gadiem;
- 24% darbinieku vecāki par 51 gadu.

Personāla pārvalde (turpinājums)

ALTUM ir svarīga darbinieku profesionālā izaugsme uzņēmuma ietvaros – vakancu gadījumā sākotnēji tiek izvērtēts esošo darbinieku potenciāls. Pēc tika izsludināta kandidātu pieteikšanās 31 amatu vakancēm. 2024.gadā izsludinātās vakances ir tikušas savlaicīgi aizpildītas, kas liecina par pozitīvu ALTUM darba devēja tēlu un kvalitatīvu personāla atlases procesu. Visiem ALTUM darbiniekiem ir bijusi iespēja piedalīties 10 iekšējos personāla atlases konkursos, tādējādi 5 vakances aizpildīja kandidāti no ALTUM darbinieku vidus. Novērtējot profesionālo izaugsmi, 2024.gadā 7% jeb 17 darbinieki ir saņēmuši paaugstinājumu amatā.

Ar visiem ALTUM darbiniekiem ir rakstiski noslēgti darba līgumi un nodrošināta oficiāla darba tiesisko attiecību reģistrēšana, sniedzot visu nepieciešamo informāciju iesaistītajām valsts institūcijām.

2024.gadā ALTUM **vidēji lika nodarbināti 244 darbinieki** (2023: 232) ar noslēgtu darba līgumu uz nenoteiktu laiku un 9 darbinieki (2023: 26) ar terminētu darba līgumu. ALTUM darba specifika atļauj darbiniekiem piedāvāt pilnas (99.2% darbinieku) un nepilnas slodzes (0.8% darbinieku) darbu. Darbiniekiem pieejams elastīgs darba laiks un attālināta darba iespējas.

Darba apstākļi, atalgojums, labumi un citi darba nosacījumi ir izstrādāti ar mērķi nodrošināt vienlīdzīgas iespējas visiem darbiniekiem un arī atvieglot iespējas apvienot darbu, privāto dzīvi un vecāku pienākumus. Sūdzības par darba laika, atalgojuma vai prombūtnes pārkāpumiem, kas atbilstu cilvēktiesību pārkāpumu statusam 2024.gadā ALTUM nav saņemtas.

ALTUM atalgojuma sistēma paredz vienlīdzīgu atalgojumu par vienādas nozīmes darbu gan sievietēm, gan vīriešiem neatkarīgi no vecuma. Rūpējoties par konkurētspējīgu atalgojumu noteikšanu atbilstoši uzņēmuma finansiālajām iespējām, tiek izmantoti kvalitatīvi dati par atalgojumu darba tirgū un atalgojuma pētījumi. Ik gadu ALTUM piedalās personālvadības konsultāciju un pētījumu Figure atalgojuma pētījumā, lai izvērtētu darbinieku atalgojumu pret darba tirgu.

ALTUM pastāvīgi strādā pie atalgojuma atšķirības mazināšanas sievietēm un vīriešiem. **2024.gadā vidējās darba algas atšķirība neatkarīgi no darbinieku grupas, funkcijas vai amata starp dzimumiem ir 12,4%**. Darba algu katram darbiniekam nosaka individuāli, ņemot vērā amata līmeni, atbildības jomu, darbinieka kompetenci, pieredzi un, atsevišķos gadījumos, arī tirgus situāciju. Darba algas atšķirības ietekmē darba satura, amatu un kompetenču daudzveidība.

ALTUM atalgojuma sistēmu veido atbildība par darbu, dažādi papildu labumi un pabalsti. To piešķiršanas kārtība un kritēriji noteikti uzņēmuma iekšējos normatīvajos dokumentos. Visiem uzņēmuma pastāvīgajiem darbiniekiem ir noslēgts Darba koplīgums. ALTUM papildu labumu un pabalstu klāsts ir veidots tā, lai sniegtu atbalstu un rūpes mūsu darbiniekiem. ALTUM atbalsta savus darbiniekus svarīgos dzīves notikumos, piedāvā arī papildu brīvdienas, ko darbinieks var izmantot pēc saviem ieskatiem un nepieciešamības – ģimenes locekļu aprūpēšanai, reliģiskiem svētkiem, atpūtai un veselības stiprināšanai vai citām vajadzībām.

ALTUM publisko informāciju par atalgojuma politikas principiem, šī informācija, kā arī ALTUM profesionālās ētikas galvenie pamatprincipi ir pieejami www.altum.lv, sadaļas „PAR ALTUM” apakšsadaļā “Personāls/Vakances”.

2024.gadā 6 (2023: 7) darbinieki izmantoja bērna kopšanas atvaļinājumu – 100% sievietes. Visas darbinieces, kas atradās bērna kopšanas atvaļinājumā, atgriezās pie saviem profesionālajiem pienākumiem uzņēmumā.

Veicinot jauno talantu piesaisti nākotnē, kā arī nodrošinot metodoloģisko bāzi studentiem praktisko iemaņu apgūšanai specialitātēs, ALTUM ir pieejamas prakses iespējas, gūstot vērtīgu pieredzi finanšu, risku vadības jomā, komunikācijā, energoefektivitātes, valsts atbalsta programmu īstenošanā, informācijas tehnoloģijā, mārketingā un citās jomās.

Sadarbībā ar lielākajām valsts akreditētajām augstskolām 2024.gadā ALTUM nodrošināja prakses vietas 8 studentiem (2023: 6) no augstākajām izglītības iestādēm un koledžām – Banku augstskolas, Latvijas Universitātes, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes, Vidzemes augstskolas, Rīgas tehniskās koledžas un Rīgas valsts tehnikuma. Praktiskanti darbojās šādās jomās: informācijas tehnoloģijā, energoefektivitātē, projektu vadībā un risku vadībā. Ar diviem praktikantiem pēc prakses laika, gūstot atzinīgu novērtējumu par sadarbību, nodibinātas darba tiesiskās attiecības.

ALTUM publisko informāciju par atalgojuma politikas principiem, šī informācija, kā arī ALTUM profesionālās ētikas galvenie pamatprincipi ir pieejami www.ALTUM.lv, sadaļas „PAR ALTUM” apakšsadaļā “[Personāls/Vakances](#)”.

Personāla pārvalde (turpinājums)

Darbinieku veselība, drošība un labbūvība

Rūpes par darbinieku veselību un to, lai darbinieki justos labi un droši, ir viena no ALTUM prioritātēm. Darbinieku veselības uzturēšanai un veicināšanai ALTUM nodrošina veselības apdrošināšanu visiem pastāvīgajiem darbiniekiem uzreiz pēc pārbaudes laika beigām, kas nepieciešamības gadījumā ļauj saņemt gan ambulatoro, gan plašu stacionārās aprūpes pakalpojumu klāstu, atļaujina daļu medikamentu izmaksu, dod iespēju saņemt dažādu speciālistu, tai skaitā, psihologa, psihiatra un psihoterapeita, konsultācijas. Visi darbinieki ir apdrošināti pret nelaimes gadījumiem no pirmās darba dienas.

2024.gadā ALTUM turpināja pievērst īpašu uzmanību savu darbinieku garīgajai veselībai un labbūvībai. Ikgadējā projekta "Veselības mēnesis" ietvaros tika organizētas apmācības, kā efektīvi vadīt stresu un saglabāt emocionālo līdzsvaru, un veselīgiem ēšanas paradumiem un praksēm. Pavasarī un rudenī darbiniekiem bija nodrošināta pieeja forumam "Dzīves balanss", kur Latvijā zināmi eksperti runāja par tādām tēmām kā "Balanss darbā", "Balanss ģimenē" un "Mierā ar sevi".

Veselīga un aktīva dzīvesveida veicināšanai iepriekšējos gados un arī 2024.gadā ALTUM darbiniekiem ir bijusi iespēja pieteikties uzņēmuma komandā un startēt Rīgas maratonā. Aprikojot ALTUM galvenās atrašanās vietas ar drošiem velosipēdu stafīviem un dušām, ALTUM atbalsta velosipēdu kā ikdienas pārvietošanās līdzekli. Veicinot darbinieku aktivitāti, ALTUM komanda piedalījās staigāšanas izaicinājumā Ilgtspējīgā biznesa līga. ALTUM komanda savā kategorijā (50 – 100 dalībnieku) 23 komandu vidū ieguva godpilno 5. vietu ar kopīgi nostaiģātiem 18 594 km un 26 031 383 soļiem, vidēji katrs dalībnieks dienā nogājis 8 397 soļus, samazināts gaisa piesārņojums par 3,347 kg CO₂.

Darbinieki regulāri tiek iepazīstināti ar darba aizsardzības prasībām. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām tiek nodrošinātas ievadapmācības, sākotnējās instruktažas darba vietā, atkārtotās, neplānotās instruktažas, kā arī mērķa un specifiskas tematiskās apmācības. Atbilstoši amatam, darba vides risku novērtējumam un normatīvo aktu prasībām darbinieki tiek nosūtīti uz obligātajām veselības pārbaudēm. Ik gadu ALTUM tiek novērtēti darba vides riski, kā arī izstrādāts darba aizsardzības pasākumu plāns, nosakot konkrētas darbības, kas veicamas attiecīgajā gadā. ALTUM tiek nodrošinātas arī regulāras darba vides uzraudzības pārbaudes, kuru laikā notiek pārrunas ar nodarbinātajiem, lai pēc iespējas ātrāk identificētu riska faktorus, kā arī veicinātu sadarbību un darbinieku iesaisti darba vides uzlabošanā.

Lai uzlabotu darbinieku sagatavotību spēt **pareizi sniegt pirmo palīdzību** sev vai cietušajiem (saslimušajiem) un lai spētu novērtēt situāciju, kā arī rīkotos ātri un droši, kad dzīvība vai veselība ir kritiskā stāvoklī, visiem darbiniekiem tika nodrošinātas pirmās palīdzības sniegšanas mācības.

ALTUM tiek organizēti vakcinācijas veicināšanas pasākumi un organizētas kolektīvas vakcinācijas oktobrī (pirms rudens vīrusu sezonas) un martā (vakcinācija pret ērcu encefalītu). ALTUM nodrošina darbiniekus ar individuāliem aizsardzības līdzekļiem un tehniskajiem resursiem. Darbiniekiem ir pieejami Covid-19 antigēna paštesti, ir nodrošinātas roku dezinfekcijas un temperatūras mērīšanas ierīces.

Visiem ALTUM darbiniekiem ir nodrošinātas energoefektīvas darba vietas, kas atbalsta mūsdienu darba paradumus, t.sk. digitālās iespējas. Ik gadu ALTUM pastāvīgi pilnveido darba vidi.

2024.gadā tika veikta ikgadējā darbinieku aptauja par labbūvības jautājumiem, tai skaitā par apmierinātību ar ALTUM piedāvātajiem labumiem un atvieglojumiem. Labbūvības aptaujas vidējais vērtējums 7.6 (2023: 7.3).

2024.gadā ALTUM darbinieki iesaistījās brīvprātīgajā darbā, ziedojot savu darba stundas dažādās sabiedriskajās iniciatīvās. 2024.gadā dalījāmies ar profesionālajām zināšanām un pieredzi, t.sk., iesaistoties studentu zinātnisko darbu projektu vērtēšanā, kā vērtēšanas komisijas locekļiem piedaloties kopienas projektu konkursos u.c.

ALTUM darbinieki aktīvi ziedojuši asinis rīkotajās Donoru dienās. Esam atbalstījuši Dr. Klauna akciju un palīdzējuši piepildīt Bērnu slimnīcas Drosmes kastes ar rotallietām un spēllietām, sarūpējuši nepieciešamos izejmateriālus uzņēmumam "Visi var!", kur darbojas cilvēki ar invaliditāti. Kopīgiem spēkiem esam nodrošinājuši biedrības "Cerību spārni" aprūpes centrus un grupu mājas Smiltēnē, Bauskā, Cēsīs un Mālpilī ar saimniecībā noderīgiem priekšmetiem. Pēc ALTUM darbinieki iesaistījās arī Vislatvijas Lielās talkas projektā – kopā atbalstījām Latvijas Neredzīgo biedrību, labiekārtojot un sakopjot Strazdumuīžas parka teritoriju.

Personāla pārvalde (turpinājums)

Izglītība un apmācība

ALTUM mērķis ir veicināt mācīšanās un zināšanu apmaiņas kultūru, vērstu uz darbinieku izaugsmi, iesaisti un savstarpējo sadarbību, kas nodrošina augstu veiktspēju un uzņēmuma konkurētspēju. Uzņēmumā tiek nodrošinātas iekšējās un ārējās apmācības, mācības gan individuāli, gan komandām. Pilnveidot prasmes un zināšanas darbinieki var gan pēc vadītāju ieteikumiem, gan pašu iniciatīvas.

Atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem ALTUM rūpējas par darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanu, nepārtrauktu prasmju un zināšanu attīstību, iespēju gūt daudzveidīgu pieredzi uzņēmuma ietvaros. Personāla apmācības mērķis ir uzlabot darba sniegumu un efektivitāti, attīstīt darbam nepieciešamās prasmes, sniegt papildu prasmes profesionālajai izaugsmei un sagatavot darbiniekus jauniem amatiem un pienākumiem.

2024.gada laikā darbinieki piedalījušies 140 dažādos ārējos un iekšējos mācību pasākumos – semināros, vebināros,ursos, lekcijās un konferencēs (2023: 124). Viens uzņēmuma darbinieks gada laikā veltījis vidēji 29 (2023: 16) stundas zināšanu pilnveidei, izņemot studijas augstākajās mācību iestādēs.

Darbinieki zināšanas un prasmes pilnveidojuši gan publiskās mācību grupās, gan mācību grupās uzņēmumā, gan apgūstot īpaši pielāgotas mācību programmas. Mācību procesa organizēšanā tiek izmantoti piemērotākie risinājumi profesionālās attīstības un kompetences paaugstināšanai.

Uzņēmumā ieviesta piektdienas mācību stunda, kurā atbilstoši biznesa vajadzībām mācības vada nozares speciālisti, procesu īpašnieki, kā arī savā pieredzē dalās paši darbinieki. Mācībās darbinieki tiek informēti par aktualitātēm, tiek skaidrotas izmaiņas normatīvajos dokumentos un atbildēts un neskaidrajiem jautājumiem attiecīgajā darba procesā. Šī ir iespēja dokumentu izstrādātājiem iegūt atgriezenisko saikni no to lietotājiem un pielietot to procesu uzlabošanā.

Visiem darbiniekiem paredzēta obligāta dalība mācībās par ugunsdrošību un darba aizsardzību, par personu datu aizsardzības un apstrādes jautājumiem un informācijas tehnoloģiju drošības jautājumiem. Tāpat 2024.gadā tika aktualizētas zināšanas korupcijas novēršanas un risku pārvaldības pamatjautājumos, ilgtspējīgas kreditēšanas un ESG tēmu u.c. Vairāku mācību noslēgumā darbiniekiem bija jāapliecina apgūtās zināšanas pārbaudes testā.

Viena no svarīgajām prioritātēm ir uzņēmuma digitālā transformācija un darbinieku digitālo prasmju attīstība. 2024.gadā tika organizētas mācības par digitālo rīku lietošanas drošību, par to funkcijām un iespējām, ko darbinieks var pielietot darba procesa efektivizācijai.

Līderības un vadības prasmju attīstībai tika rīkoti semināri par komandas vadības, sadarbības un pārmaiņu vadības jautājumiem un supervīzijas vidējā un augstākā līmeņa vadītājiem.

ALTUM finansiāli atbalsta augstākās izglītības studijas, svešvalodas zināšanu uzlabošanu, papildu specialitāšu apgūšanu profesionālās tālākizglītības mācību programmās, kas tiek organizētas valsts akreditētās mācību iestādēs ar Eiropas Savienības fondu līdzfinansējumu. ALTUM uzskata, ka šādu zināšanu apgūšana dod papildu ieguvumus efektīvai darba izpildei pamatpienākumu jomās un tā ir daļa no darbinieku labumu klāsta.

MS Teams platforma tiek izmantota ne vien kā saziņas un aktualitāšu publicēšanas vietne, bet arī kā mācību krātuve. MS Teams sadaļā "ALTUM Akadēmija" apkopoti dažādu formātu digitālie mācību materiāli, tostarp vebināru ieraksti, prezentācijas, audioieraksti, video treniņi u. c. Interaktīvais formāts veicina darbinieku iesaisti mācībās, līdz ar to uzlabo spējas nostiprināt un pielietot praksē jauniegūtās zināšanas. Īpaši būtiska šī platforma ir darbiniekiem, kuri izvēlas strādāt attālināti, jaunas zināšanas apgūstot sev ērtā laikā un vietā.

MS Teams sadaļa "Esi sveicināts ALTUM!" apkopota svarīgākā informācija jaunajiem ALTUM darbiniekiem. Līdz ar to jaunais darbinieks saņem ne vien mentora pastāvīgas konsultācijas un mācību plānu, bet arī iespēju patstāvīgi iegūt kompetenci un jaunu informāciju, lai veiksmīgāk integrētos uzņēmumā.

Sadarbības partneru vērtējums

Banku apmierinātība

ALTUM sadarbības partneru – banku – ikgadējā iesaistes novērtējumā 2024.gadā tika sasniegti augsti rezultāti – 78% šī gada interneta aptaujas banku darbinieki norādīja, ka 2024.gada ietvaros ir izmantojuši ALTUM kredītgarantijas.

Svarīgākie aspekti sadarbībā ar ALTUM kredītgarantiju jomā bankām ir palikuši nemainīgi un arī 2024.gadā ALTUM saņēma augstus vērtējumus katrā no tiem:

- viegla komunikācija;
- skaidri kritēriji, ko vērtē ALTUM;
- lēmuma ātrums.

Sekojoš gadu iepriekš secinātajam, ka viegla komunikācijas nozīmība starp banku un ALTUM pieaug, 2024.gadā ALTUM turpināja veicināt darbinieku sasniedzamību un komunikāciju – par to vairāk izklāstīts apakšsadaļā "Klientu apmierinātība".

Banku darbinieku vērtējums par ALTUM saglabājies augsts. 78% no aptaujātajiem darbiniekiem uzskata, ka ALTUM garantijas ļauj notikt darījumiem, kas citādi nebūtu notikuši. 2024.gadā 65% bankas pārstāvju uzskatīja, ka ALTUM reputācija ir izcila un ļoti augsta, savukārt 2023.gadā tā uzskatīja 79%, bet 2022.gadā 83%.

Klientu apmierinātība

Jau četrus gadus ALTUM vērtē klientu apmierinātību pēc klientu atsauksmēm on-line aptaujā, kuru aicinām aizpildīt visiem kredītēšanas pakalpojumu klientiem. Aptaujā lūdzam klientiem izteikt viedokli par procesu vienkāršību un saprotamību, par darbinieku kompetenci un atsaucību, par klientu portāla darbību, par lēmumu pieņemšanas ātrumu un citiem būtiskiem klientu apkalpošanas aspektiem.

Atbildot uz iepriekšējos gados saņemto kritiku, ALTUM ieviesa vairākus pasākumus, lai uzlabotu aizdevumu pieteikumu izskatīšanas procesu. Klienti atzinīgi novērtēja ieviestās izmaiņas un 2024.gada klientu apmierinātības rādītāji būtiski pieauga visos kritērijos salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu vērtējumiem.

Lielākais apmierinātības pieaugums vērojams līdz šim viszēmāk novērtētam kritērijam "pieteikuma izskatīšanas ātrums", ko 84% no aptaujātajiem novērtēja augstu (2023:71%). Klienti novērtēja 2024.gada sākumā ieviestos atvieglojumus - stimulējot mazo un vidējo uzņēmumu kredītēšanu, ALTUM aizdevumiem līdz 100 000 eiro būtiski samazināja nodrošinājuma prasības, tādējādi šos aizdevumus padarot uzņēmējiem pieejamākus un lētākus. Šajā procesā tika samazinātas prasības iesniedzamajiem dokumentiem, kas palielināja aizdevuma pieteikuma izvērtēšanas ātrumu. Ieviestais piedāvājums nodrošina to, ka uzņēmējiem nav jāsedz izdevumi par komercķīlas vērtēšanu un jātērē savs laiks administratīvām darbībām.

Ieviestās pārmaiņas būtiski palielināja klientu apmierinātības vērtējumu arī citā vēsturiski kritiski novērtētā kritērijā "iesniedzamie dokumenti", ko 2024.gadā pozitīvi novērtēja 82% no aptaujātajiem klientiem (2023: 75%).

Paralēli klientu apkalpošanas un kredītēšanas procesu uzlabojumiem ALTUM 2024.gadā ieviesa vairākus atvieglojumus, kas palīdzēja aktivizēt uzņēmumu finansēšanu un veicināja tautsaimniecības izaugsmi, piemēram, par aptuveni pusi tika samazināta kopējā aizdevuma likme MVU segmenta uzņēmumiem jauniem aizdevumiem, kā arī samazināta aizdevuma likme lauksaimnieku apgrozāmo līdzekļu aizdevumiem. Tāpat ALTUM 2024.gadā piešķīra procentu likmes subsīdiju tās portfeli esošiem investīciju un apgrozāmo līdzekļu aizdevumiem 25% apmērā no aizdevumu procentu maksājumiem. ALTUM veiktās aktivitātes tika atzinīgi novērtētas no klientu puses un kopvērtējumā vairums klientu (97%) augstu novērtē sadarbību ar ALTUM un ir gatavi ieteikt ALTUM ģimenei, draugiem un paziņām (2023: 91%).

Klientu apkalpošana

Klienti

ALTUM klientu apkalpošanas tīkla darbība ir pakārtota uzņēmuma galvenajam nefinanšu mērķim – veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā. Tas tiek panākts ar darbinieku konsultāciju maksimālu pieejamību visiem klientu segmentiem – gan klātienē, gan attālināti.

Klientiem tiek piedāvātas klātienē konsultācijas visos Latvijas reģionos, darbinieki regulāri izbrauc pie klientiem, lai labāk iepazītu viņu biznesa specifiku. Tāpat ir izveidota efektīva klientu apkalpošanas sistēma klientiem, kuri vēlas komunicēt attālināti. ALTUM piedāvā pilnībā attālinātu klientu apkalpošanu no konsultācijas sniegšanas un aizdevuma pieteikuma iesniegšanas līdz lēmuma pieņemšanai. Pilnveidojot attālinātās apkalpošanas iespējas un rūpējoties par papīra dokumentu aprītes mazināšanu, darbinieki mudina klientus arvien vairāk lietot elektronisko parakstu

Klientu apkalpošana (turpinājums)

Sūdzības

Klientu sūdzības vai neapmierinātība par ALTUM kompetencē esošiem jautājumiem vai darbinieku rīcību rada iespēju pilnveidot sniegtos pakalpojumus, uzlabot sadarbību ar klientiem, kā arī attīstīt uzņēmuma iekšējos procesus.

2024.gadā nav fiksēta neviena sūdzība, kas saistīta ar klientu privātuma un personas datu apstrādes pārkāpumiem. 2024.gadā nav fiksēti arī tādi gadījumi, kas būtu saistīti ar klientu datu pazaudēšanu, noplūdi vai zādzībām.

Klientu kompetences pilnveidošana par valsts un Eiropas Savienības atbalsta instrumentiem

ALTUM darbinieki aktīvi dalās ar savām zināšanām, lai **veicinātu klientu kompetenci** par pieejamajām atbalsta programmām. ALTUM aktīvi sadarbojas ar pašvaldībām, veicinot uzņēmēju reģionālo aktivizāciju. 2024.gadā ALTUM pārstāvji tikušies ar uzņēmējiem Rīgā, Liepājā, Mārupē, Ogrē, Saulkrastos, Salaspilī un citur, lai veicinātu ALTUM programmu atpazīstamību un kompetenci par valsts un Eiropas Savienības atbalsta instrumentiem semināru, prezentāciju un diskusiju formātā.

Darbs ar klientu kompetences veicināšanu norisinās nepārtraukti. 2024.gadā ALTUM klientus un potenciālos klientus informēja par aktualitātēm visās atbalsta programmās. Piemēram, aktīvi turpinājās iedzīvotāju informēšanas par **daudzīvokļu māju atbalsta programmām**. ALTUM pārstāvji piedalījās sadarbības partneru organizētos informatīvajos pasākumos (piemēram Ekonomikas ministrijas diskusijā par energoefektīvu mājokli un informēja par aktualitātēm programmās Rīgas dome mājokļu komitejā, Bauskas novada komunālajā saimniecībā un Latvijas namu apsaimniekotāju un pārvaldnieku asociācijā). Aktīvi norisinās kompetences pilnveidošana par **energoefektivitātes un ilgtspējas** programmām. Sadarbībā ar reģionu biznesa klubiem, LTRK un pašvaldībām klientu kompetence tiek celta semināru un prezentāciju formātā.

ALTUM darbinieki aktīvi veicina arī klientu kompetenci par **zemas īres namu** un citām ALTUM programmām. ALTUM organizē jauno programmu atklāšanas pasākumus, piemēram, 2024.gadā tika atklāta **Sociālās uzņēmējdarbības programma**. Lai veicinātu potenciālo klientu kompetenci par pieejamajām atbalsta iespējām, ALTUM pārstāvji uzstājās sadarbības partneru un pašu organizētos pasākumos. Piemēram, Labklājības ministrijas organizētajā sociālās uzņēmējdarbības konferencē un sociālās uzņēmējdarbības ideju konkursā. Kopā 2024.gadā ALTUM pārstāvji klientu kompetences pilnveidošanai un sabiedrības izglītošanai **veltīja vairāk nekā 600 stundas**.

Ikdienā ALTUM strādā ar ieinteresētajām pusēm, lai veicinātu kompetenci par valsts un Eiropas Savienības atbalsta programmām. ALTUM aktīvi sadarbojas ar ministrijām, profesionālajām asociācijām, uzņēmēju kopienām un citām ieinteresētajām pusēm.

Par ALTUM ieguldījumu sabiedrības izglītošanā var lasīt apakšsadaļā **"Sabiedrības atbalsts, ieguldījums vietējās kopienas attīstībā"**.

Pieklūstamība

Digitālā pieklūstamība

ATUM strādā pie digitālās pieklūstamības veicināšanas, migrējot organizācijas mājaslapu uz platformu, kas nodrošina pieklūstamības prasības atbilstoši 2020.gada 14.jūlijā apstiprinātiem MK noteikumiem Nr.455 "Kārība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā". Jaunā funkcionalitāte ļauj nodrošināt četrus pieklūstamības pamatprincipus, kas paredz, ka digitālajam saturam ir jābūt:

- uztveramam - attēlu, multimediju satura un cita digitālā **satura atspoguļošanas alternatīvu pieejamība**;
- darbināmam - **iespēja piekļūt digitālajam saturam un izmantot to brīvi** – ne vien ar datorpeli, bet arī ar tā dēvētajām palīgtechnoloģijām, piemēram, TAB taustiņu;
- saprotamam - digitālā **satura atspoguļošana vienkāršā valodā**, lai tas būtu saprotams ikvienam lietotājam, arī cilvēkiem ar dažādiem uztveres ierobežojumiem, t.sk. lapas lietotājam nodrošinās iespēju mainīt teksta izmēru, kontrastu;
- robustam - **iespēja salāgot digitālo saturu ar dažāda veida iekārtām**, piemēram, ekrāna lasīšanas ierīcēm, viedtālrunu virtuālajiem balss asistentiem un u.tml.).

Projektu piemēri: "[Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes procesa 12 soļu karte](#)" kā piemērs sarežģīta procesa skaidrošanai iedzīvotājam, kā arī [vienkāršas komunikācijas piemēri](#) Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes jomā vai [pasākums mājas pagalmā](#), tuvu iedzīvotājiem.

Telpu pieklūstamība

ALTUM reģionālie centri Liepājā, Valmierā un Rīgā darbojas telpās, kurās nodrošināta vides pieejamība, augsta energoefektivitāte un individuāli regulējami komunālo pakalpojumu rādītāji. Reģionālajos centros pieejamas konsultācijas cilvēkiem ar kustību traucējumiem, bet gadījumos, kad piekļuve biroja telpām ir apgrūtināta, ALTUM sadarbojas ar pašvaldībām, nodrošinot alternatīvas telpas.

Centra reģiona birojs Rīgā atrodas ZEISS BIROJU kompleksā, kas sertificēts ar BREEAM "Excellent" un atbilst augstākajiem ilgtspējas standartiem. Kompleksa jumtos darbojas Rīgā lielākā saules paneļu elektrostacija, kas nodrošina zaļu enerģiju un zemākas apkures izmaksas. Biroja telpās ir individuāli regulējama zemgrīdas ventilācijas un dzesēšanas sistēma, CO₂ līmenim pielāgojama ventilācija, skaņu slāpējošas stikla starpsienas un ūdenskrāni ar samazinātu patēriņu.

ALTUM centrālajā birojā Doma laukumā ir ieviests atvērtā tipa birojs, un notiek darbs pie specializēta pasažieru lifta ieviešanas. Papildus pabeigti jumta un augšējā stāva kabinetu ārējo siltināšanas darbi, kas ilgtermiņā paaugstinās energoefektivitāti un uzlabos darba vidi darbiniekiem un klientiem. ALTUM turpina attīstīt savu biroju infrastruktūru, ieviešot jaunus ilgtspējīgus risinājumus.

Pakalpojumu pieklūstamība

Finanšu nozares asociācija publicējusi izstrādātās [Vadlīnijas par finanšu pakalpojumu pieklūstamību \(Attīstība, Tehnoloģijas, Atbilstība\)](#), kuru izstrādē aktīvi piedalījās arī ALTUM eksperti. Šīs vadlīnijas turpina kalpot kā būtisks atbalsta rīks finanšu nozares dalībniekiem, palīdzot nodrošināt klientu vajadzību ievērošanu neatkarīgi no invaliditātes vai funkcionēšanas ierobežojumiem. 2025.gadā ALTUM turpina atbalstīt iniciatīvas, kas veicina iekļaujošākus finanšu pakalpojumus un to pieejamību visām sabiedrības grupām.

Dalība profesionālajās asociācijās un partnerībās

Publiskais Sektors

Finanšu ministrija

Ekonomikas ministrija

Zemkopības ministrija

Klimata un enerģētikas ministrija

Labklājības ministrija

Apvienības un nevalstiskās organizācijas

Finanšu institūcijas

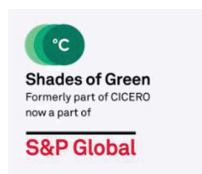
Dalība profesionālajās asociācijās un partnerībās (turpinājums)

Starptautiskās organizācijas un finanšu institūcijas

ALTUM ir investors Trīs jūru iniciatīvas investīciju fondā [Three Seas Initiative Investment Fund](#). Fonds izveidots ar mērķi Centrāleiropas un Austrumeiropas reģionā atbalstīt transporta, enerģētikas un digitālās infrastruktūras projektus, veicinot reģiona ekonomisko attīstību un infrastruktūras atbilstību augstiem standartiem. Valdes priekšsēdētājs Reinis Bērziņš ieņem Uzraudzības padomes locekļa amatu.

Ekspertu organizācijas

Sabiedrības atbalsts, ieguldījums vietējās kopienas attīstībā

ALTUM ne tikai strādā ar klientu kompetences veicināšanu par valsts un Eiropas Savienības atbalsta programmām, bet aktīvi strādā, lai veicinātu arī kopējo sabiedrības izpratni.

ALTUM vadība un darbinieki visa gada garumā aktīvi iesaistās sabiedrības izglītošanas aktivitātēs, fokusējoties uz dažāda mēroga pasākumiem, kas vērsti uz uzņēmējdarbības attīstību, veicina sabiedrības labklājību, sniedz ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā un veicina ekonomikas izaugsmi ilgtermiņā. ALTUM vadība un darbinieki galvenokārt dalījušies savā ekspertīzē sekojošos virzienos: ilgtspējīgs finansējums, korporatīvā pārvaldība, kapitāla tirgus attīstība, jēgpilna finanšu instrumentu izmantošana, tai skaitā finansējums zaļo projektu īstenošanai un digitalizācijai, kā arī energoefektivitātes projektiem gan uzņēmumu, gan privātpersonu segmentos.

ALTUM vadība un darbinieki kopumā 2024.gadā sabiedrības un klientu izglītošanas aktivitātēm veltījuši vairāk nekā 600 stundas, uzstājoties dažādās konferencēs, ekspertu diskusijās un semināros gan profesionālām, gan vispārējām uzņēmēju un atsevišķos gadījumos arī privātpersonu auditorijām. Sadarbībā ar medijiem, tiek veidoti izglītojoša satura projekti par veiksmīgi realizētiem projektiem dažādās programmām. Piemēram, sadarbība ar [Delfi par daudzīvokļu māju remonta aizdevumiem](#).

2024.gada zīmīgākie notikumi ar ALTUM pārstāvju dalību:

Inovācijas, infrastruktūra	<i>Trīs jūru iniciatīvas investīciju fonds (3SIIF)</i>	Jaunas finansēšanas iniciatīvas veicināšana, ar mērķi Centrāleiropas un Austrumeiropas reģionā atbalstīt transporta, enerģētikas un digitālās infrastruktūras projektus , veicinot reģiona ekonomisko attīstību un infrastruktūras atbilstību augstiem standartiem.
	<i>Iespējkapitāla ekosistēma</i>	ALTUM pārstāvji aktīvi piedalījās iespējkapitāla ekosistēmas veicināšanas pasākumos . Kā žūrijas locekļa vērtēja jaunuzņēmumus "Commercialization reactor", piedalījās ekosistēmas mērķu uzstādīšanā "Startin.lv" Ecosystem Workshop un izglītoja par atbalsta iespējam Latvijas Fintech asociācijas organizētajās Fintech Brokastīs.
Biznesa vides attīstība	<i>ALTUM programmu atpazīstamības veicināšana</i>	Lai veicinātu sabiedrības izpratni par energoefektivitāti un veidojot programmas atpazīstamību Latvijā, ALTUM pārstāvji aktīvi sadarbojas ar reģionu biznesa klubiem, Latvijas Investīciju un Attīstības Aģentūras filiālēm, kā arī citiem sadarbības partneriem. Gada laikā ALTUM veido publicitātes pasākumus programmu atpazīstamas veicināšanai. Piemēram, jauno īres namu publicitātes pasākums Jelgavā un energoefektivitātes atpazīstamības pasākums kopā ar SAKREI .
	<i>Finanšu Nozares Asociācijas raidieraksts "Finanšu Dialogs - Par Būtiskāko"</i>	Raidieraksta sērija ar ALTUM valdes priekšsēdētāju Reini Bērziņu par ALTUM programmu pieejamību un ALTUM nākotnes plāniem.
	<i>"Kā veicināt kreditēšanu reģionos?"</i>	ALTUM valdes locekļu dalība Latvijas Bankas organizētā paneldiskusijā par kreditēšanas veicināšanu reģionos un praktisku risinājumu izstrādi.
	<i>Konkurss "Laukiem būt!"</i>	Uzņēmējdarbības aktivitātes veicināšana laukos , iesaistot jauniešus, veicinot viņu kompetenču attīstību un iesaisti uzņēmējdarbībā laukos sadarbībā ar Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centru, vienlaikus veicinot vienmērīgāku reģionālo attīstību Latvijā
	<i>LTRK rīkots vebinārs par ALTUM programmām</i>	Vebinārs par ALTUM atbalsta programmām LTRK biedriem ar ALTUM valdes priekšsēdētāju Reini Bērziņu.

	"Naudas cena" tēma: Hipotekārā kredītēšana. Kas notiek ar kredītprocentiem un banku politiku.	ALTUM valdes priekšsēdētāja Reiņa Bērziņa dalība TV24 raidījumā " <u>Naudas Cena</u> " par hipotekāro kredītēšanu
	Energogranta publicitātes pasākums	EIB energogranta piešķiršana Rīgas pilsētai. Ar energogranta atbalstu tiks auditētas vairāk nekā 300 sabiedriskās ēkas.
Izglītība	Lekcijas universitāšu studentiem	ALTUM pārstāvju lasītas lekcijas vides inženierijā Rīgas Tehniskās Universitātes studentiem. Lekcijas par biznesa plāna veidošanu RISEBA, Rīgas tehniskajā koledžā, augstskolā 'Turība' un Rīgas Stradiņa universitātē. Rīgas celtniecības koledžā lasītas lekcijas par aktualitātēm ēku siltināšanā .
	Finanšu Pratiņas veicināšana	Lai īstenotu <u>Latvijas iedzīvotāju finanšu pratiņas stratēģiju 2021.-2027.gadam</u> , 20 partneri no valsts, privātā un nevalstiskā sektora, tostarp ALTUM, ir parakstījuši sadarbības memorandu . Partneri apņemas kopīgiem spēkiem paaugstināt Latvijas iedzīvotāju finanšu pratiņu, uzlabojot iedzīvotāju kompetences, veidojot ilgtspējīgu finanšu pratiņas kultūru, nodrošinot kvalitatīvu finanšu vidi un veidojot stratēģisku un uz sadarbību vērstu institūciju pieeju finanšu pratiņas pilnveidošanā. 2024.gadā ALTUM pārstāvji piedalījās Latvijas Bankas finanšu pratiņas darba grupā , lai dalītos ar ALTUM / valsts atbalsta pieejamību.
	Sadarbība ar izglītības iestādēm	ALTUM pārstāvji sadarbojas ar dažādām augstākās izglītības iestādēm, lai veicinātu ALTUM programmu atpazīstamību, piedalītos studentu diplomdarbu vērtēšanas komisijās un izglītotu studentus par biznesa uzsākšanas iespējām. 2024.gadā ALTUM sadarbojās ar Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāti, Latvijas lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju un Rīgas Stradiņa Universitāti.
	Latvijas SMU pasākumi #CitsBazārs	Jaunas uzņēmēju paaudzes un nozares ekspertu izglītošana, mācību procesā sasaistot teorētiskās zināšanas ar praksi, iesaistoties Junior Achievement Latvia programmā " Skolēnu mācību uzņēmums " (SMU)
Sabiedrības labklājība, demogrāfija	Sociālās uzņēmējdarbības piču konkurss "Tam labam būs augt 2024"	Konkurss radīts ar mērķi stiprināt sociālo uzņēmējdarbību Latvijā un godināt labākos sociālās uzņēmējdarbības piemērus. Organizē Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija kopā ar Luminor banku.
Nozares attīstība	Konkurss "Eksporta un inovācijas balva"	Jaunu un eksportspējīgu produktu ražošanas veicināšana , popularizējot Latvijas komersantu sniegumu un paužot <u>atzinību</u> par tirgus nodrošināšanu ar augstas kvalitātes pašmāju ražojumiem, inovāciju ieviešanu un rūpnieciskā dizaina izstrādi. Konkurss ALTUM pasniedza specbalvu kategorijā " <u>Drošs eksportētājs</u> "
	Finanšu nozares asociācija	<u>Finanšu nozares ilgtspējīgas attīstības veicināšana</u> , sadarbības grupās ar komercbankām padziļināti fokusējoties uz kredītēšanas attīstību, personāla, komunikācijas, juridiskajiem un citiem jautājumiem un veicinot viedokļu apmaiņu un

		lēmumu pieņemšanu Latvijas sabiedrības interesēs.
	Eiropas Investīciju Bankas konference "FI Campus 2024"	ALTUM pārstāvju dalība <u>FI Campus 2024</u> paneldiskusijās par energoefektivitātes finanšu instrumentiem un ilgtspējīgām investīcijām.
Ietekme uz vidi, zaļā domāšana, ilgtspēja	<i>Baltic FinReg Summit</i>	ALTUM pārstāvju dalība juridiskā biroja COBALT rīkotajā Baltijas konferencē Baltic FinReg Summit paneldiskusijā "Will EU Green Loan Label and EU Green Bonds regulation make a difference in green transition and reducing risk of greenwashing?"
	<i>Konference Ilgbūtība</i>	Dalība forumā Ilgbūtība, kura mērķis ir nodrošināt ilgtspējīgu nākotni. Esot klimatu pārcieņu periodā, kas būtiski ietekmē cilvēku labklājību, ekonomiku un drošību, kā arī rada lielu spiedienu uz uzņēmumu darbību, tiek meklēti risinājumi, kā ar ilgtspējīgu un videi, sabiedrībai, cilvēkam draudzīgu darbību panākt ekonomisko labumu. 2024.gadā forumā ar prezentāciju "Kā soli pa solim pielāgoties jaunajām piegāžu ķēžu dekarbonizācijas prasībām?" uzstājās ALTUM valdes priekšsēdētājs Reinis Bērziņš.
	<i>Konference "EMAS un korporatīvā ilgtspēja"</i>	Uzstāšanās Vides pārraudzības valsts biroja organizētajā konferencē vides pārvaldībai un aprītes ekonomikai veltītu konferenci "EMAS un korporatīvā ilgtspēja" , kurā ar savu pieredzi korporatīvajā ilgtspējā un vides pārvaldībā dalījās eksperti no finanšu, ekonomikas, vides aizsardzības un citām jomām, tai skaitā ALTUM pārstāvis.
	<i>Baltic Sustainability Management Award</i>	ALTUM pārstāvju dalība žūrijas komisijā, lai izvērtētu labākos Ilgtspējas vadītājus Baltijas valstīs
	<i>Latvijas Bankas un Rīgas Ekonomikas augstskolas Debašu kluba rīkotais pasākums "Zaļie argumenti: debates par ilgtspējīgām finansēm"</i>	ALTUM pārstāvju dalība SSE Riga un Latvijas Bankas debatēs, kurā ilgtspējas jomas eksperti ar SSE Riga debašu kluba biedriem debatēja par nepieciešamību ilgtspējīgas finanses integrēt uzņēmējdarbībā un ekonomikā.
	<i>Latvijas zvērinātu revidentu asociācijas 30 gadu konference</i>	ALTUM valdes priekšsēdētāja Reiņa Bērziņa prezentācija "Kā ilgtspēja ienāk uzņēmumu ikdienā? Par dekarbonizāciju un valsts un ES atbalstu".
Eksports	<i>Ekspertu uzstāšanās forumos un semināros</i>	Lai veicinātu eksporta attīstību, ALTUM pārstāvji dalījušies ar ekspertīzi LTRK un "Te+!" rīkotos semināros un forumos

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību 2024.gadā ir publiski pieejams latviešu un angļu valodā ALTUM telpās Doma laukumā 4, Rīgā un elektroniskā veidā – interneta mājas lapā www.ALTUM.lv, sadaļas "PAR ALTUM"/ „ILGTSPĒJA UN PĀRVALDĪBA” apakšsadaļā "[Korporatīvā pārvaldība](#)".

Reinis Bērziņš
 Valdes priekšsēdētājs